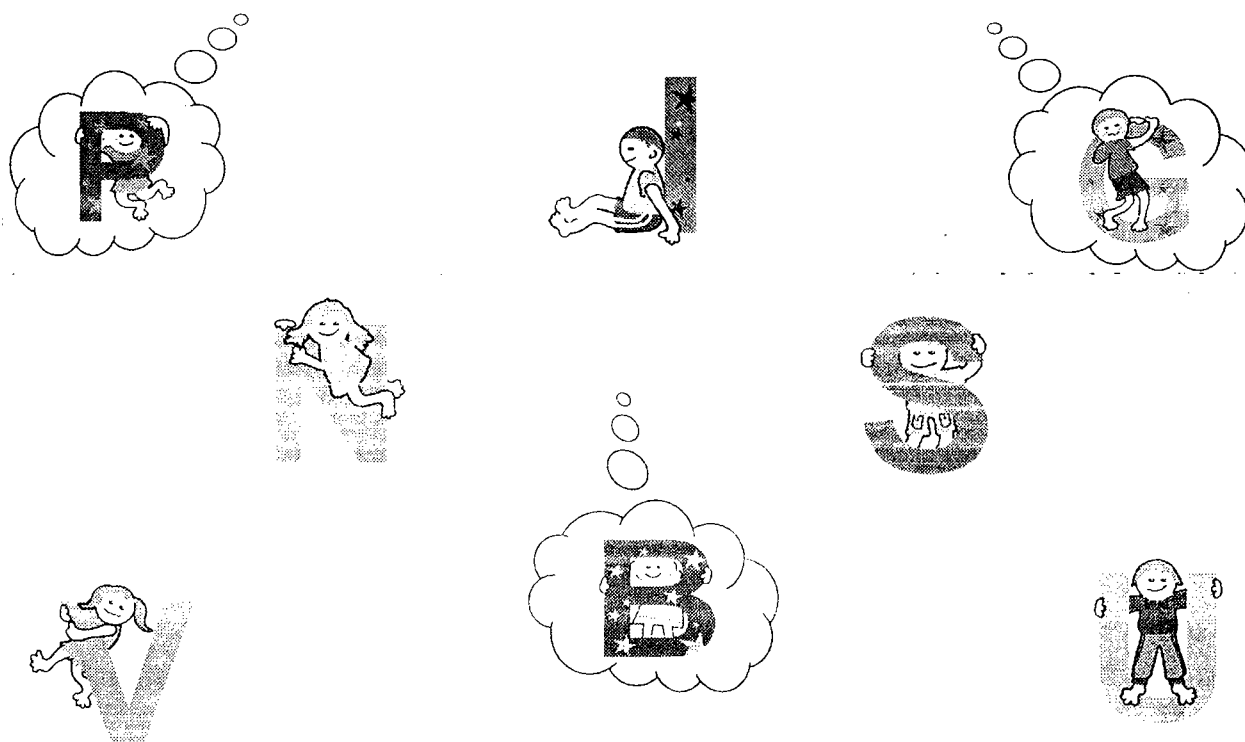

Asociația RENINCO România

8 LOG

PROGRAM DE EXERCITII LOGOPEDICE
PENTRU REMEDIEREA DISLALIEI

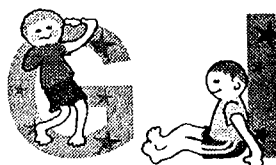
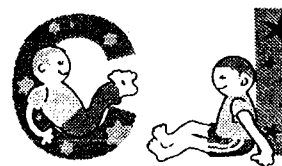
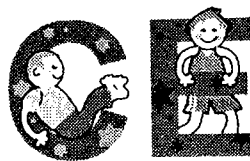

Dr. ...
Asociația RENINCO România

EDITURA ARLEQUIN
2012

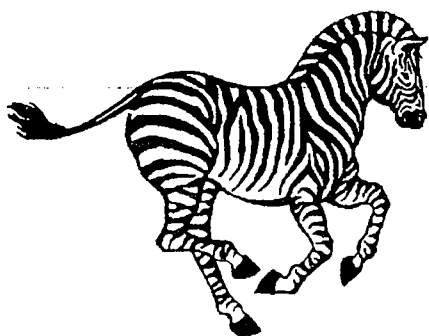
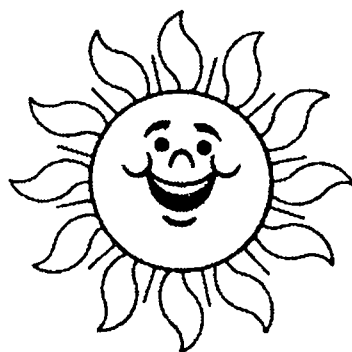
Remedierea pronunției la sunetele principale

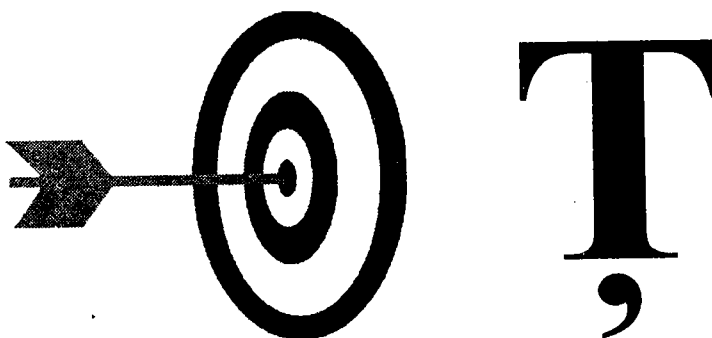
**Exerciții logopedice pentru
învățarea sunetelor**

S, Z, Ț

S

Z

Ț

S – Z – Ț

Introducere

Consoanele S, Z și Ț sunt foarte asemănătoare după punctele de articulare. Toate trei sunt anterolinguale și dental alveolare. Dificultățile sau greșelile de articulare, de cele mai multe ori sunt comune pentru aceste trei sunete.

Greșelile de pronunție ale sunetelor S, Z, Ț se numesc sigmatisme și sunt des întâlnite la vârsta preșcolară și școlară mică.

Cele mai frecvente cauze sunt:

- poziția incorectă a limbii prin fixarea greșită a punctului de articulare;
- dirijarea laterală sau bilaterală a suflului de aer;
- deficiențe ale auzului fonematic care explică înlocuirea cu alte sunete.

Programul de exerciții logopedice cuprinde atât gimnastica articulatorie cât și antrenarea auzului fonematic. Învățarea emiterii corecte a fiecărui sunet se face demonstrând legătura dintre poziția corectă de articulare și emisia sonoră. Antrenamentul motor și cel auditiv au drept obiectiv formarea unității anatomo-funcțional-auditivă care permite autocontrolul pronunției corecte.

1. Gimnastica articulatorie

Are drept scop învățarea și fixarea punctelor de articulare corecte pentru fiecare sunet. Exercițiile cuprind întreg aparatul fonoarticular (maxilare, buze, limbă, obraji).

2. Antrenarea auzului fonematic

Prin exerciții speciale se vizează:

- diferențierea pronunției corecte de cea greșită;
- diferențierea sunetelor între ele;
- conștientizarea și autocontrolul modelului corect de pronunție.

3. Exercițiile de gimnastică

Se fac în fața oglinzii pentru a avea autocontrolul vizual al execuției corecte, copilul urmărind în același timp și demonstrația logopedului și propriile mișcări.

Pentru sunetele S, Z, Ț se insistă pe acele exerciții care vizează emiterea corectă a acestor sunete:

- întinderea colțurilor buzelor și rotunjirea buzelor (alternativ);
- gura deschisă, vârful limbii se sprijină în spatele dinților de sus, apoi în spatele dinților de jos;
- limba în afara cavității bucale, mișcări de ridicare și coborâre a marginilor laterale (pentru formarea șanțului median);
- aceleași mișcări de ridicare și coborâre a marginilor laterale ale limbii cu vârful limbii sprijinit în spatele dinților de jos;
- exerciții de suflu pe mijlocul limbii, marginile ușor ridicate în afară și apoi sprijinind vârful limbii în spatele dinților de jos;
- sprijinirea vârfului limbii în spatele dinților de jos și împingerea mijlocului limbii în spațele alveolelor superioare (sub formă de pod);
- exerciții de sugere și umflare alternativă a obrazilor.

În funcție de particularitățile dificultăților de pronunție se va insista pe gimnastica articulatorie sau pe antrenamentul auzului fonematic.

Programul de corectare va începe cu sunetul S după care se va trece la învățarea sunetelor Z și Ț având ca bază sunetul S.

Emiterea corectă a sunetului S

- Buzele întinse, șirurile de dinți ușor deschise.
- Vârful limbii se sprijină în spatele incisivilor inferiori.
- Pe linia mediană a limbii se formează un canal îngust prin care iese aerul și se emite sunetul S.
- După executarea mișcărilor de gimnastică a aparatului articular se demonstrează în fața oglinzii modul de articulare corectă a sunetului.
- Când s-a obținut poziția corectă a aparatului articular se va cere emiterea în șoaptă, prelungit a sunetului: sssssss.
- Se va face diferențierea, auditivă, dintre emisia greșită și cea corectă prin modificarea punctului de articulare.

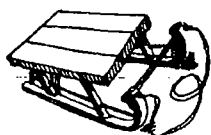
Silabe cu sunetul S

După realizarea emisei corecte a sunetului izolat se trece la etapa următoare de introducere a sunetului în silabe, în diferite poziții: inițial, final, median și apoi inițial și final în aceeași silabă.

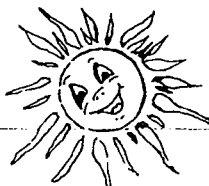
sa	as	asa	sas
se	es	ese	ses
si	is	isi	sis
so	os	oso	sos
su	us	usu	sus

Exersarea silabelor se va face prelungind de fiecare dată sunetul S (exemplu: SSSA sau ASSS) pentru obținerea autocontrolului și fixarea pronunției corecte.

Serii de cuvinte cu S în poziție inițială

sanie

soare

sac

sare, sită, sete, supă, sobă, salată, soldat, sunet, sirop, seringă, semafor, sabie, sandale, sapă, singur, sonerie, suc, sănătate, sală, sol, sul, sub, sud, scaun, scaune, scândură, scânteie, scaiete, scobitoare, scheme, schelet, schiuri, schimb, scump, stele, stat, stai, statuie, stadion, staniol, stilou, sticlă, stop, stup, stâncă.

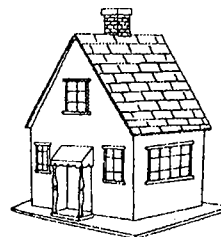
Serii de cuvinte cu S în interiorul cuvântului

pisică

pasăre

casă

masă, mese, vase, fasole, piese, coase, plasă, clasă, păstă, costă, costum, pistă, pistol, listă, castron, cască, pască, mască, muscă, găscă, basma, basc, ascult, cursă, varsă.

Serii de cuvinte cu S la sfârșitul cuvântului

os

ceas

urs

nas, las, vas, pas, ras, fes, des, ales, cules, vis, pis, râs, ros, cos, dos, frumos, plâns, nins, tuns, dans, vals, curs, vers.

Serii de cuvinte cu S în mai multe poziții

sus, sos, Sisi, Samson, strâns, susură, suspină, suspensie, suspect, supus, spus, stres, scos, sistem, insistă, persistă, siestă, ascuns, iscusit, surprins.

Cuvintele se pronunță rar, accentuând și prelungind în șoaptă sunetul S.

Propoziții pentru consolidarea pronunției corecte a sunetului S

Costumul acesta este scump.

Sorina spune o poveste.

Sus strălucește soarele.

Se aude apa susurând.

Seara se lasă peste un ceas.

Sandu stă ascuns în spatele scaunului.

Silviu a plâns până a ajuns acasă.

Seringa se folosește o singură dată.

Feliile au fost unse cu pastă de mășline.

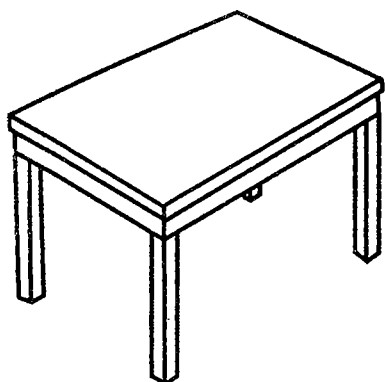
La subsolul casei s-a construit un adăpost.

Exerciții de consolidare a sunetului S

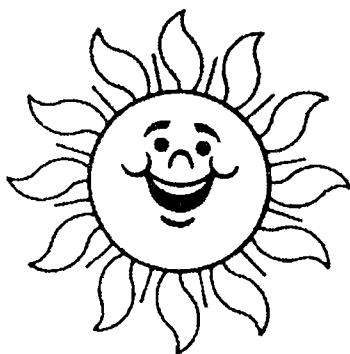
• Cum se schimbă cuvintele dacă adăugăm sunetul S. Scrie litera s în spațiul liber și spune cuvântul care s-a format:

cap → ___cap	cot → co__t	cai → cai__
tai → ___tai	pot → po__t	pa → pa__
cot → ___cot	pic → pi__c	cea → cea__
cai → ___cai	pate → pa__te	ar → ar__
pin → ___pin	troc → tro__c	val → val__
cor → ___cor	pene → pen__e	dan → dan__
toc → ___toc	coate → coa__te	prin → prin__
coate → ___coate	bac → ba__c	tun → tun__

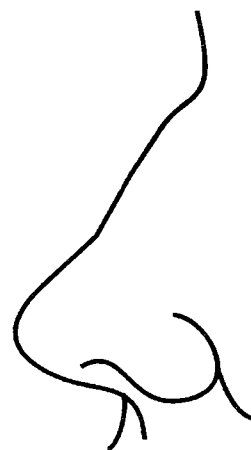
• Scrie litera S în spațiul liber și denumește imaginea:

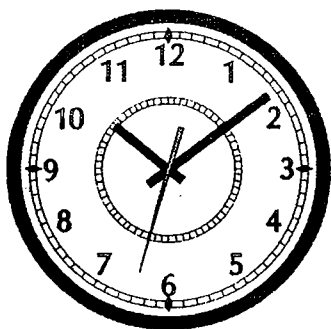
MA __Ă

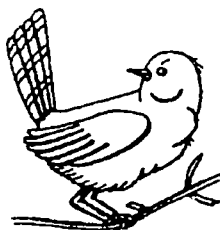
__OARE

NA __

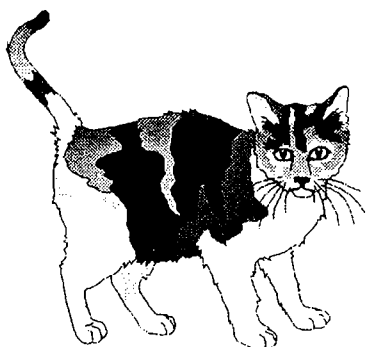
CEA __

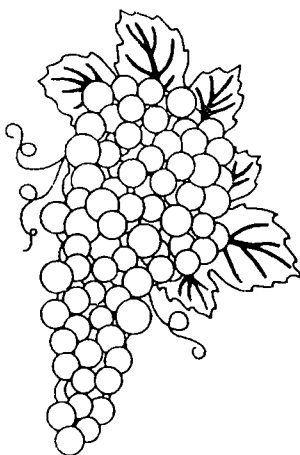
PA __ĂRE

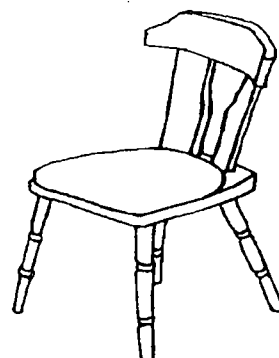
CA __Ă

PI __ICĂ

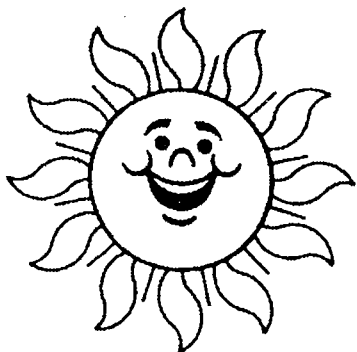

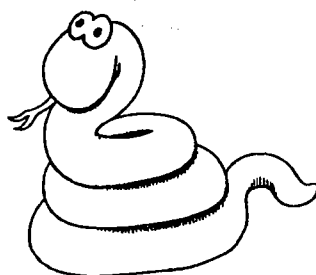
__TRUGURE

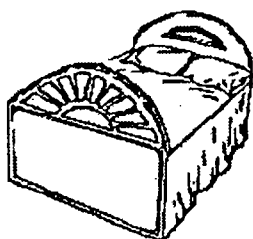
__CAUN

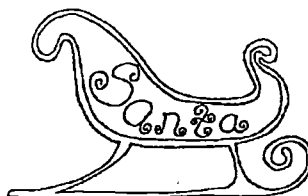
- Încercuiește numai imaginile a căror denumire începe cu sunetul S.
- Scrie litera S la începutul cuvintelor care încep cu sunetul S.

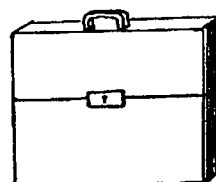

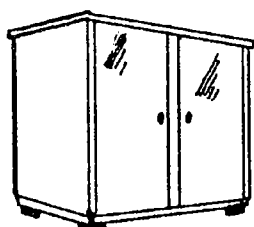

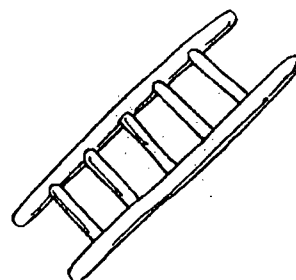

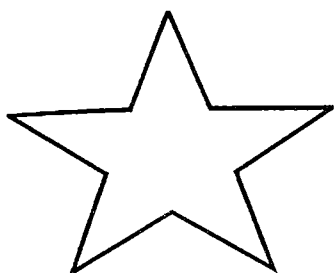

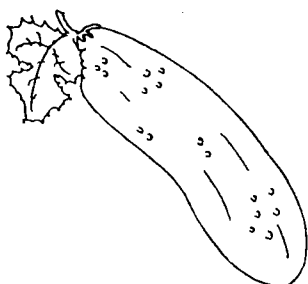

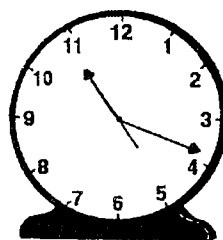
- Pronunță cu atenție denumirile imaginilor și prelungește sunetul **S** când se aude în cuvânt.
- Scrie litera **S** la începutul la mijlocul sau la sfârșitul cuvântului.

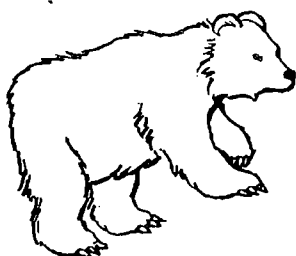
--	--	--

--	--	--

--	--	--

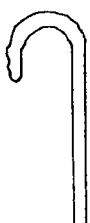
--	--	--

--	--	--

--	--	--

--	--	--

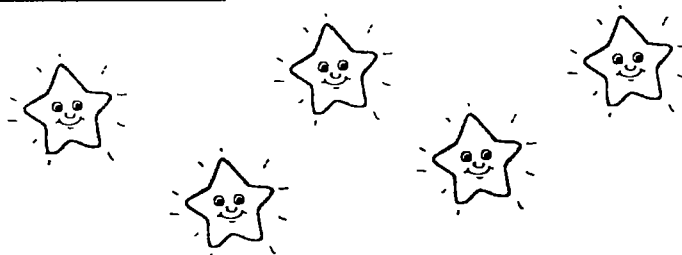
--	--	--

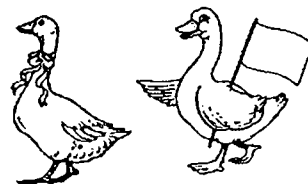
--	--	--

POEZII

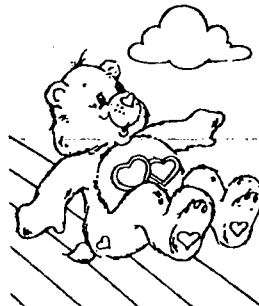
Seara s-a lăsat
Peste sat.
Soarele s-a dus
Mult spre apus.
Stelele sosesc
Și ne povestesc,
Că o să stea cu noi
Până o să vină
Soarele-napoi!

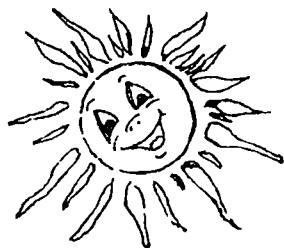
O găscă cu al ei gânsac
Au plecat și ei prin sat.
Când a fost vremea de-ntors
Drumul nu l-au mai găsit.
Speriate-au sâsâit:
– Casa noastră unde este?
Știi să-mi spui a lor poveste?
– Ssssssss, sssssss.

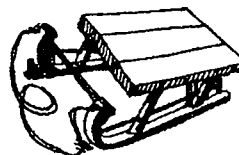
Floare albastră la fereastră
Spune din povestea noastră
Cine este bun și cine este rău
Cu cine să semăn eu?

– Ce-ai mâncat aseară?
– Pâine cu secară.
– Dar alată seară?
– Pâine cu măslina.
Ia-te după mine!

S ne este foarte drag
S e-n soare și e-n steag
Strugure, sanie, sapă
Toate vor cu S să-nceapă.

Concurs

Nouă urși la un concurs
L-au ales pe cel mai gras
Nouă iepuri într-un glas
Strigă: – Bravo, bravo urs!

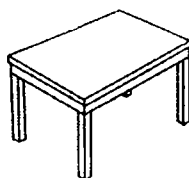
Broasca

Îmi spune o broască grasă
– Caut sfoară și un ac
Și-o mătase verde groasă
Și-mi fac rochie, oac-oac-oac.

GHICITORI

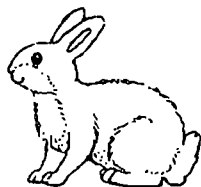

Bâldâbâc, se aude în lac
Și tot strigă: oac, oac, oac!
(broasca)

Ea stă numai în picioare
Mama îmi dă pe ea mâncare
(masa)

Fricos ca dânsul
Altul nu-i
Se teme și de umbra lui.
(iepurele)

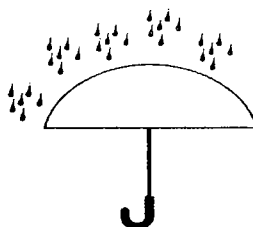

Slujba în gospodărie
El o face credincios
Și primește drept simbrie
Câte-un os

(câinele)

Stă la căldură pe cuptor
Toarce într-una fără spor
Că nu dă-ntr-o săptămână
Nici măcar un ghem de lână.
(pisica)

Vremea când este frumoasă
Șade-n cui închisă-n casă
Numai ploaia dacă vine
O desfac și-o iau cu mine.
(umbrela)

POVESTIRE

Atenție la cuvintele care au sunetul S.

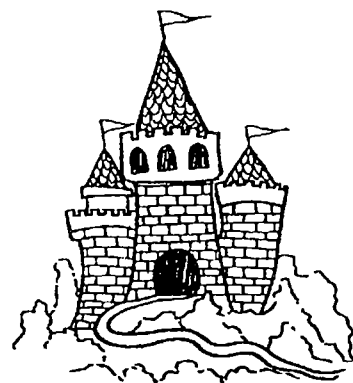
A fost odată un prinț care stătea într-un castel foarte frumos. Castelul era însă construit sus pe o stâncă. Stăpânul castelului stătea singur, se plictisea și era foarte trist pentru că la el nu venea nici un oaspete. Nimeni nu se obosea să se suie până la el. Noaptea stătea la fereastră și se uita la cerul înstelat până adormea.

Într-o noapte a visat că a ajuns până sus la el, la castel, o pasăre frumoasă cu pene albastre care i-a spus că o să vină la el să îl învețe să cânte. Ea i-a promis că glasul îi va fi atât de frumos încât oamenii de jos, când o să îl audă, se vor sui pe stâncă până sus la el să îl asculte.

Prințul s-a sculat foarte vesel după acest vis. Când pasărea măiastră chiar a sosit el i-a spus cât de bucuros este că l-a ales pe el să cânte împreună.

Ce s-a întâmplat mai departe?

Spuneți voi cum s-a terminat povestea...

Emiterea corectă a sunetului **Z**

- Sunetele **S** și **Z** au același punct de articulare, diferența constă în sonorizarea sunetului.
- Corectarea sunetului **Z** se realizează după însușirea sunetului **S**.
- Pentru articularea sunetului **Z** se fac simțite vibrațiile în dreptul laringelui, punând mâna în dreptul gâtului.
- Se face diferențierea sonoră și tactilă între **S** și **Z**.
- Se emite sunetul prelungit: zzzzzzz.

Silabe cu sunetul **Z**

După realizarea emisei corecte a sunetului izolat se trece la etapa următoare de introducere a sunetului în silabe, în diferite poziții: inițial, final, median și apoi inițial și final în aceeași silabă.

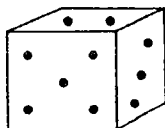
za	az	aza	zaz
ze	ez	eze	zez
zi	iz	izi	ziz
zo	oz	ozo	zoz
zu	uz	uzu	zuz

Exersarea silabelor se va face prelungind de fiecare dată sunetul **Z** (exemplu: ZZZA sau AZZZ) pentru obținerea autocontrolului și fixarea pronunției corecte.

Serii de cuvinte cu **Z** în poziție inițială

zebră

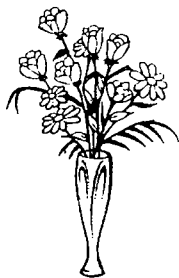
zar

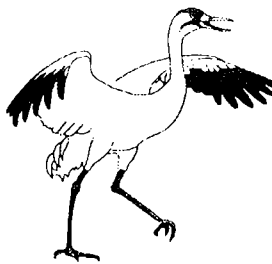
ziar

zahăr, zambile, zăpadă, zăpadă, zăvor, zacuscă, zarvă, zero, zece, ziuă, zile, zori, zorele, zugrav, zurgălăi, zimbru, zâmbet, zdreanță, zdruncină, zdrobește.

Serii de cuvinte cu **Z** în interiorul cuvântului

vază

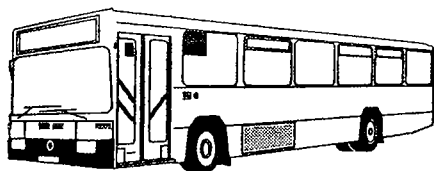
barză

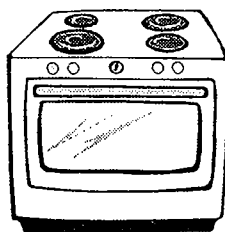
varză

pauză, cauză, vizită, muzică, buzunar, găze, viezure, cozonac, mezeluri, mozaic, bezele, mazăre, cozi, bazar, raze, brazi, străzi, filozof, crezi, frunze, izvor, brânză, paznic, beznă, amenzi, blonzi, verzi.

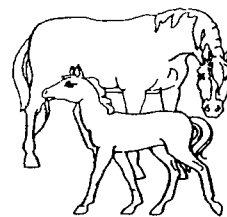
Serii de cuvinte cu **Z** la sfârșitul cuvântului

autobuz

aragaz

mânz

roz, văz, auz, gaz, praz, loz, ovăz, obraz, orez, prânz, mânz, sturz, dârz, bronz, viteaz, treaz.

Serii de cuvinte cu **Z** în mai multe poziții

Zizi, zarzăre, zarzavat, zumzet, zumzăie, zânzanie, zorzoane.

Propoziții pentru consolidarea pronunției corecte a sunetului **Z**

1. Zina zâmbește.
2. Zina are bluză roz.
3. La grădina zoologică am văzut zebre și zimbrii.
4. Este sezonul când se vânează fazani.
5. Zahărul dăunează sănătății.
6. Paznicul veghează toată ziua.
7. Pisica mea s-a îmblânzit și nu mai zgârâie.
8. Am auzit în iarbă zumzetul găzelor.
9. S-au auzit zgomote.
10. Am văzut în ziar poza unui filozof.
11. Eu colorez cu creioane roz.

Exerciții de consolidare a sunetului **Z**

- Transformă cuvintele după model.
Atenție la pronunțarea sunetului **Z**.

eu aud	→	tu auzi	eu râd	→	tu
eu văd	→	tu	eu laud	→	tu
eu cad	→	tu	eu aprind	→	tu
eu rod	→	tu	eu deschid	→	tu
eu rad	→	tu	eu închid	→	tu

- Transformă cuvintele din unul/ una în mai mulți/ mai multe.

Atenție la pronunțarea corectă a sunetului **Z**.

brad	→	brazi	coardă	→	
dud	→		coadă	→	
blond	→		ladă	→	
surd	→		grămadă	→	
blând	→		livadă	→	

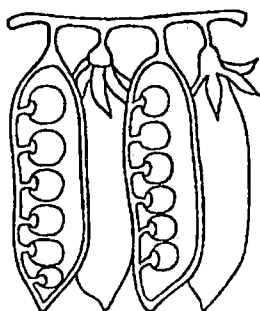
- Cum se schimbă cuvintele dacă adăugăm sunetul **Z**. Scrie litera **Z** în spațiul liber și spune cuvântul care s-a format:

ei	→	__ei	cai	→	ca__i	ore	→	ore__
ar	→	__ar	vie	→	vi__e	mie	→	mie__
ac	→	__ac	vară	→	var__ă	sol	→	sol__
ori	→	__ori	bară	→	bar__ă	vise	→	vise__
are	→	__are	bere	→	ber__e	bare	→	bare__
bor	→	__bor	soli	→	sol__i	puncte	→	puncte__
bate	→	__bate	veri	→	ver__i	conte	→	conte__
iar	→	__iar	pieri	→	pier__i	fixe	→	fixe__
mei	→	__mei	până	→	pân__ă	desene	→	desene__

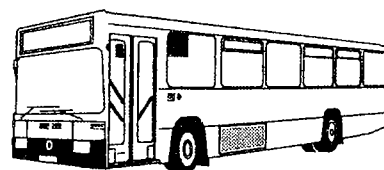
• Scrie litera **Z** în spațiul liber și denumește imaginea:

__IAR

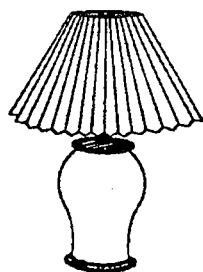
MA __ĂRE

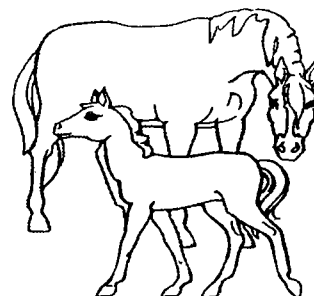
AUTOBU__

__IDAR

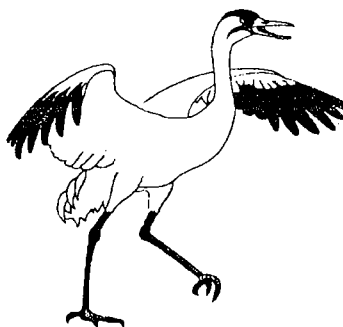
VEIO __Ă

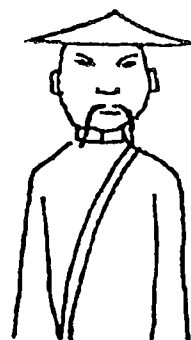
MÂN__

__EBRĂ

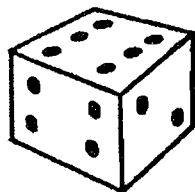

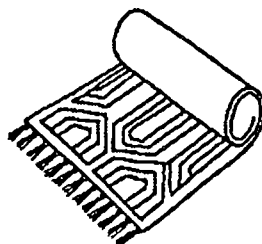
BAR __Ă

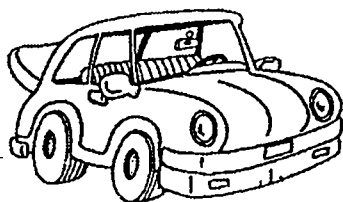
CHINE__

- Încercuiește numai imaginile a căror denumire începe cu sunetul **Z**.
- Scrie litera **Z** la începutul cuvintelor care încep cu sunetul **Z**.

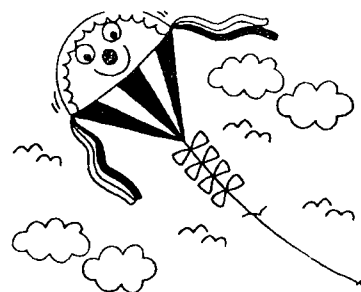

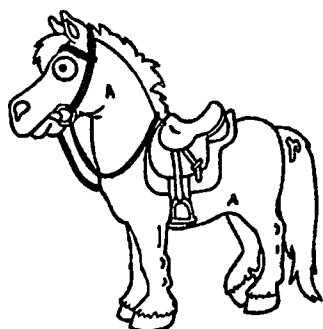

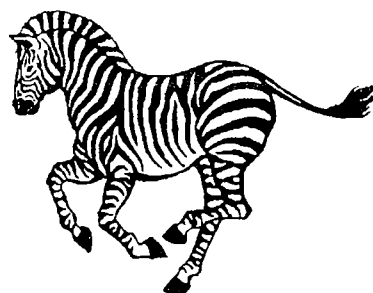

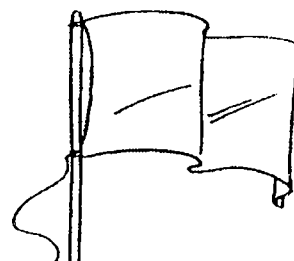

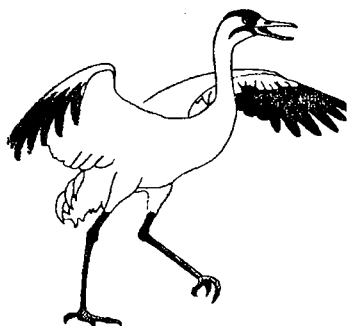

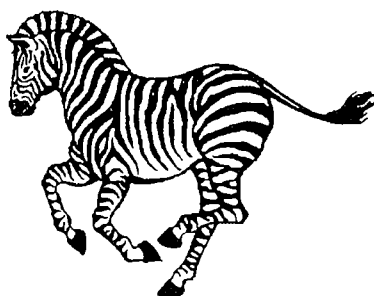

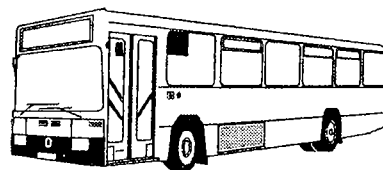
- Pronunță cu atenție denumirile imaginilor și prelungește sunetul **Z** când se aude în cuvânt.
- Scrie litera **Z** la începutul la mijlocul sau la sfârșitul cuvântului.

--	--	--

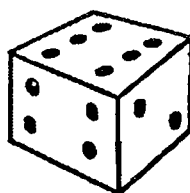
--	--	--

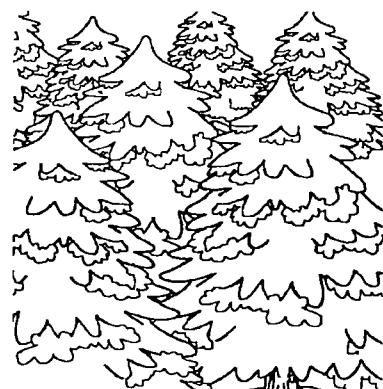
--	--	--

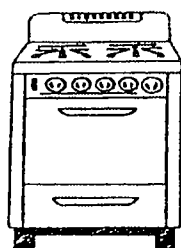
--	--	--

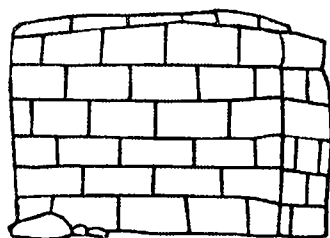
--	--	--

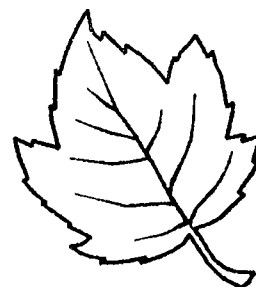
--	--	--

--	--	--

--	--	--

--	--	--

POEZII

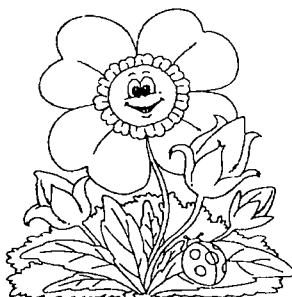
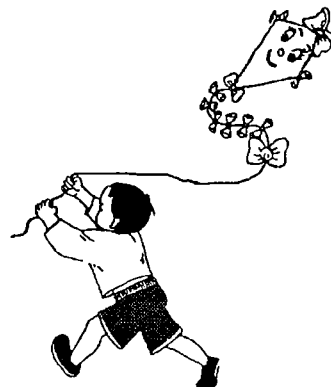
Desene

Eu un brad o să desenez
Și cu verde îl colorez
Tu o floare o să desenezi
Și cu roz o colorezi.

Poeziile copiilor

Am un zmeu
Am un zmeu
Ce sus zboară
Zmeul meu!

Zarzării au înflorit
Câmpul a înverzit
Zilele s-au mărit
Vremea s-a încălzit
Primăvara a sosit.

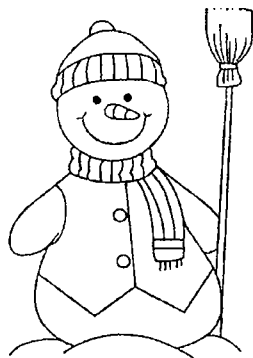
GHICITORI

Lasă urme pe hârtie
Poți cu el să desenezi
Tot cu el te și semnezi.
(creionul)

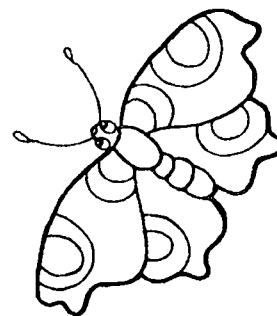

Lenevos cum e
Doarme iarna-ntreagă
Și visează vezi ei bine
Numai miere de albine.
(ursul)

Stă în curte lângă pom
Îi zici om, dar nu e om;
Și când soarele încălzește
Nu-l mai vezi că se topește.
(omul de zăpadă)

Cine zboară printre flori
În zig-zag de atâtea ori?
Uite aici pe o zorea
Vezi două aripi de catifea.
(fluturele)

POVESTIRE

Atenție la pronunțarea cuvintelor care au sunetul **Z**.

Când primăvara sosește toată natura se trezește. Razele soarelui încălzesc pământul și ziua se mărește. Se întorc la noi din depărtări berze și cocori. În zori de zi ne trezim când auzim muzica veselă a păsărelelor zglobii. Prin păduri izvoarele au și ele muzica lor. Totul înverzește și prin iarbă auzim zumzetul găzelor. Albinele se trezesc și ele și zboară bâzâind să culeagă nectarul primelor flori. Spune ce flori cu miros frumos, care sunt de culoare albă, albastră sau roz, au un nume care începe cu **Z**?

Z _____

Emiterea corectă a sunetului **T**

- Vârful limbii se sprijină în spatele incisivilor inferiori.
- Partea mediană a limbii împinge tare în alveolele superioare.
- Limba este ca un pod; se emite **ts** cât mai apropiat și din ce în ce mai repede.

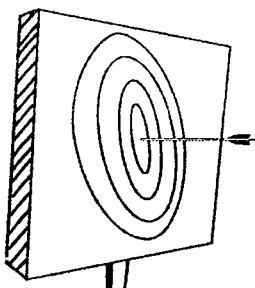
Silabe cu sunetul **T**

După realizarea emisei corecte a sunetului izolat se trece la etapa următoare de introducere a sunetului în silabe, în diferite poziții: inițial, final, median și apoi inițial și final în aceeași silabă.

ta	aț	ața	taț
te	eț	ețe	teț
ti	iț	iți	tiț
to	oț	oto	toț
tu	uț	utu	tuț

Exersarea silabelor se va face prelungind de fiecare dată sunetul **T** (exemplu: *TTTTA* sau *ATTTT*) pentru obținerea autocontrolului și fixarea pronunției corecte.

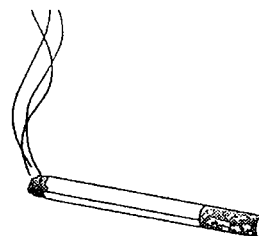
Serii de cuvinte cu **T** în poziție inițială

țintă

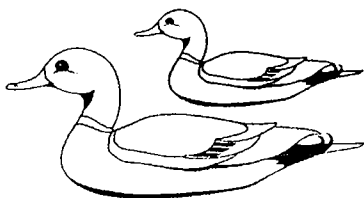
țap

țigară

țambal, țac, țar, țarc, țară, țarină, țintă, ține, țintar, ținut, țipă, țeavă, țelină, țese, țesut, țop, țopăit, țup, țuguiat, țuică, țipăt, țopăie, țumburuș, țesătoare, țestoasă, țel, țăran, țărănesc, țipete.

Serii de cuvinte cu **T** în interiorul cuvântului

rațe

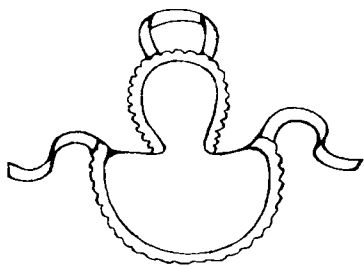
cățel

maimuță

bețe, față, viață, creață, vițel, oțet, rețetă, fețe, liță, roți, toți, cuțit, boțit, ameuțit, stație, rație, stațiune, rațiune, cădiță, fetiță, mărtisor, bețisor, rațe, amuțit, lățit, pățit, grație, frăție, porți, cărți, înțepat, ațipit, coțofană, lecție, injecție, inspecție, brățară, muzicuță, hăinuță, atenție, definiție, pronunție, noțiune, viță, clanță, oțelar, ațintit, mențiune, loțiune.

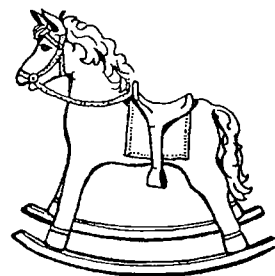
Serii de cuvinte cu **Ț** la sfârșitul cuvântului

șorț

laț

căluț

soț, moț, băț, hoț, colț, drăguț, căruț, smalt, căluț, încalt, micuț, șorț, șant, glont, ronț, puț, struț, Crivăț.

Serii de cuvinte cu **Ț** în mai multe poziții

țânțar, țurture, țata, mulțumiți, încărunțiți, ascuțiți, pățiți, țintiți, țete.

Propoziții pentru consolidarea pronunției corecte a sunetului **Ț**

1. Țânțarii înțeapă în timpul nopții.
2. Țapul este ținut în țarc.
3. Când apa îngheață sunteți atenți să nu alunecați pe gheață.
4. Am fost în piață să cumpăr țelină și verdeață.
5. Cățelul Zdreanță are o poezie pe care o învață toți copiii.
6. Cățelul meu are dinții ascuțiți.
7. Tița ronțăie pesmeți uscați.
8. Letiția este o fetiță drăguță.
9. Rochița este boțită.
10. Cuțitul este ascuțit.

Exerciții de consolidare a sunetului **Ț**

- Transformă cuvintele după model.

Atenție la pronunțarea corectă a sunetului **Ț**.

Eu pot	→	Tu poți	Eu lupt	→	Tu
Eu cânt	→	Tu	Eu ajut	→	Tu
Eu ascut	→	Tu	Eu strănut	→	Tu
Eu ascult	→	Tu	Eu repet	→	Tu
Eu mut	→	Tu	Eu imit	→	Tu

- Transformă cuvintele din unul/ una în mai mulți/ mai multe.

Atenție la pronunția corectă a sunetului **Ț**.

băiat → băieți	lopată →
părinte →	dinte →
poartă →	parte →
hartă →	curte →
roată →	carte →

- Cum se schimbă cuvintele dacă adăugăm sunetul **Ț**. Scrie litera **Ț** în spațiul liber și spune cuvântul care s-a format:

ar → ___ar	roi → ro__i	prin → prin__
el → ___el	vie → vi__e	mal → mal__
ac → ___ac	soi → so__i	bol → bol__
ie → ___ie	lupi → lup__i	ron → ron__
arc → ___arc	boli → bol__i	cote → cote__
ari → ___ari	soli → sol__i	bran → bran__
in → ___in	pori → por__i	lan → lan__
ară → ___ară	mari → mar__i	șan → șan__
este → ___este	bei → be__i	neam → neam__

- Transformă cuvintele după model (mângâiem cuvintele).

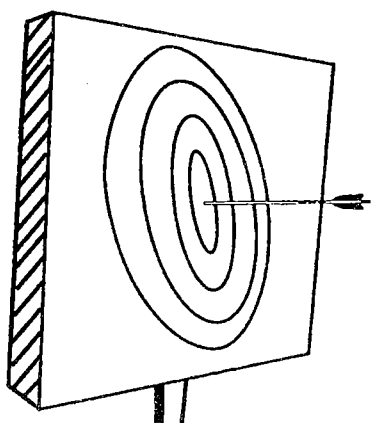
Atenție la pronunția corectă a sunetului **Ț**.

mic → micuț	fată → fetiță
pat →	mică →
cal →	masă →
slab →	gheată →

gras	→		gheară	→	
prost	→		perie	→	
ban	→		cutie	→	
brad	→		mână	→	

băiat	→	băiețel	om	→	omuleț
pătrat	→		ghem	→	
șervet	→		tort	→	
ficat	→		sat	→	
robot	→		bec	→	
clopot	→		suc	→	
caiet	→		sac	→	
lacăt	→		cerc	→	
capot	→		tren	→	

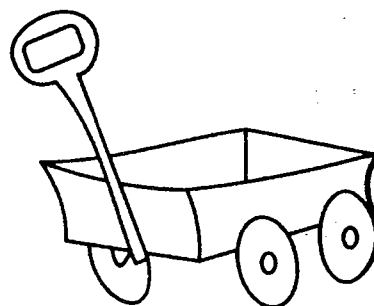
• Scrie litera **T** în spațiul liber și denumește imaginea:

__INTĂ

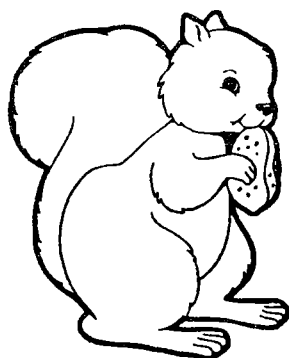
ÎNGHE__ATĂ

CĂRU__

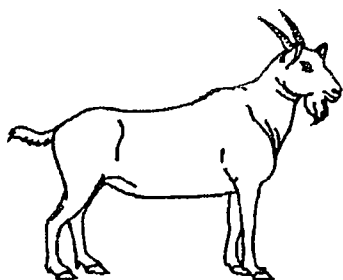
__ÂNȚAR

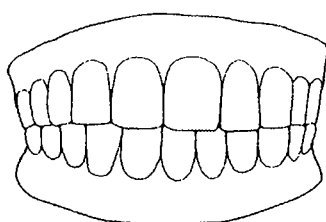
VEVERI__Ă

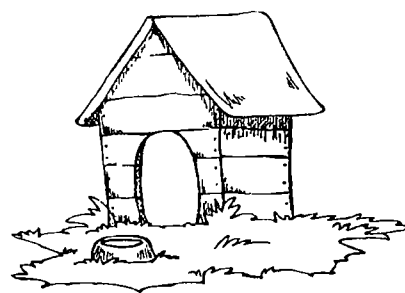
BRA__

__AP

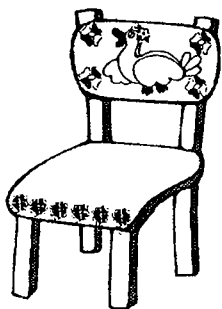

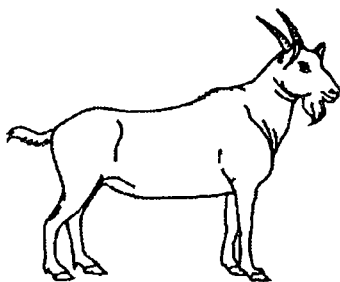
ȚIN__I

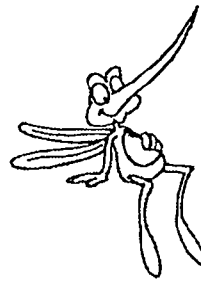

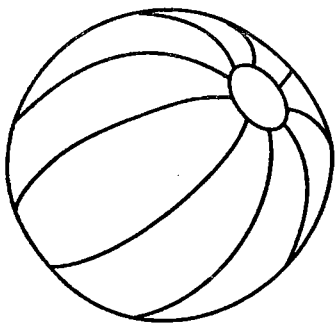
COTE__

- Încercuiește numai imaginile a căror denumire începe cu sunetul **Ț**.
- Scrie litera **Ț** la începutul cuvintelor care încep cu sunetul **Ț**.

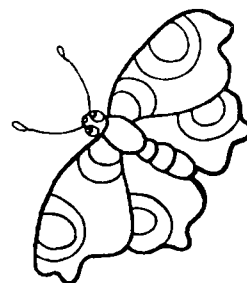

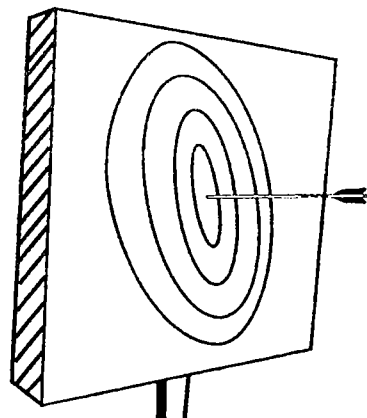

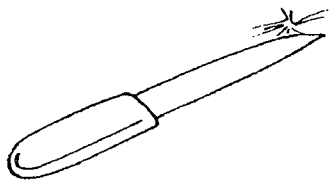

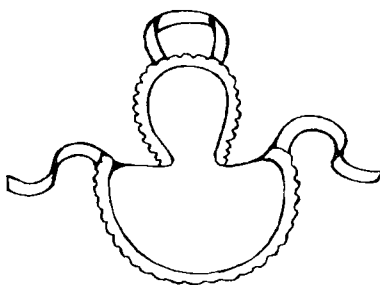

- Pronunță cu atenție denumirile imaginilor și prelungește sunetul **Ț** când se aude în cuvânt.
- Scrie litera **Ț** la începutul la mijlocul sau la sfârșitul cuvântului.

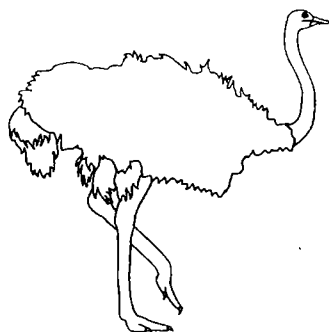
--	--	--

--	--	--

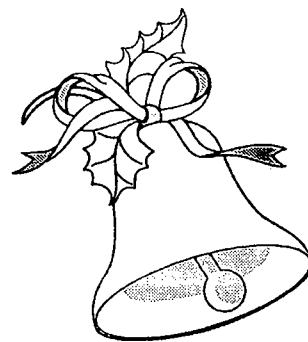
--	--	--

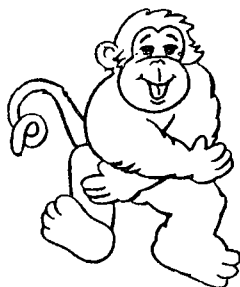
--	--	--

--	--	--

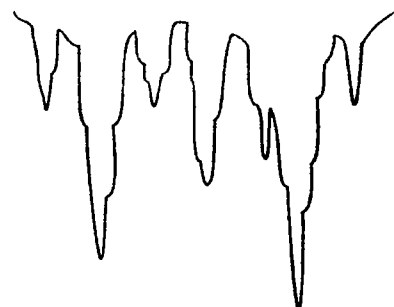
--	--	--

--	--	--

--	--	--

--	--	--

POEZII

Frații

Chiț, chichiț cel vorbăreț
Este mic și nătăflet
Și are mulți frați vorbăreți
Care-s și mai nătăfleți.

Castravete

Două fete brunete
Au mâncat un castravete.
Iar doi băieți bruneți
Au tăiat doi castraveți.

Cățelușul

Cățeluș cu părul creț
Fură rața din coteț
Și ne jură că nu fură
Dar l-am prins cu rața-n gură.

Albinuța

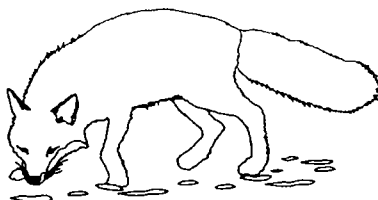
Azi am fost la grădiniță
M-a mușcat o albinuță.
– Minți, minți, minți
Că albina n-are dinți!
Are un ac mititel
Și te înțepă chiar cu el.

GHICITORI

Cine-i hoața cu blana roșcată
Cu coada frumoasă și stufoasă?
Se furișează noaptea pe la cotețe
Găini și rațe
Să înhațe!

(vulpea)

Ghemuleț
Cu frați mulți
Piuind umblă
Desculț.

(puiul)

POVESTIRE

Atenție la pronunțarea cuvintelor care au sunetul **Ț**.

Doi frați, un băiețel și o fetiță mergeau în fiecare dimineată la grădiniță. Erau fericiți pentru că aveau prieteni mulți de joacă. La lecții erau atenți, le plăcea să învețe, să fie bine pregătiți.

Pentru că erau lăudați părinții foarte mulțumiți le-au pregătit o surpriză.

Într-o zi îi aștepta acasă, într-un coșuleț un cățel micuț, cu blănița moale, ochii negri și urechile ascuțite.

Copiii au țipat de bucurie când l-au văzut, l-au luat în brațe și l-au mângâiat. Când au văzut că are dinții mici i-au dat lapte calduț, apoi i-au pregătit un pătuț moale în coteț. A doua zi de dimineată i-au spus cățelușului:

– Cățeluș draguț, când venim de la grădiniță o să te învățăm tot ce știm noi. Tu să ne aștepți și casa să o păzești.

Ce nume credeți că i-au pus?

Puteți să alegeți ce vreți voi: Țucu, Cuțu sau Țuțu?

Diferențiere sunetele S—Ș

1. Emiterea sunetelor:

S	Ș
- vârful limbii ascuns în spatele dinților de jos; - buzele ușor întinse; - aerul pe mână se simte rece.	- vârful limbii ascuns în spatele dinților de sus; - buzele ușor rotunjite; - aerul pe mână se simte cald.

2. Silabe cu sunetele S și Ș – se pronunță alternativ, prelungind ușor pentru autocontrol sunetele S și Ș.

sa – șa	as – aș	asa – așă	sas – șaș
se – șe	es – eș	ese – eșe	ses – șeș
si – ši	is – iș	isi – iși	sis – šiș
so – șo	os – oș	oso – oșo	sos – șoș
su – șu	ua – uș	usu – ușu	sus – șuș

3. Înlocuim sunetul S cu sunetul Ș.

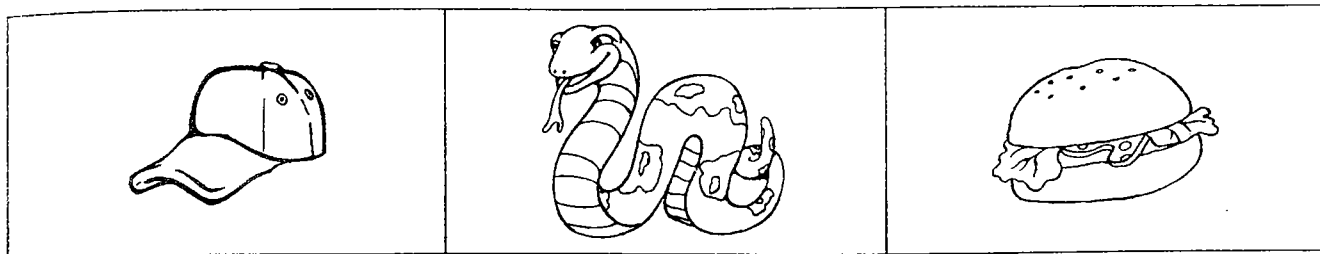
scoală – școală	peste – pește	nas – naș
siret – șiret	muscă – mușcă	cos – coș
soc – șoc	paste – paște	dus – duș
sine – șine	lasă – lașă	cocos – cocoș

4. S și Ș în același cuvânt.

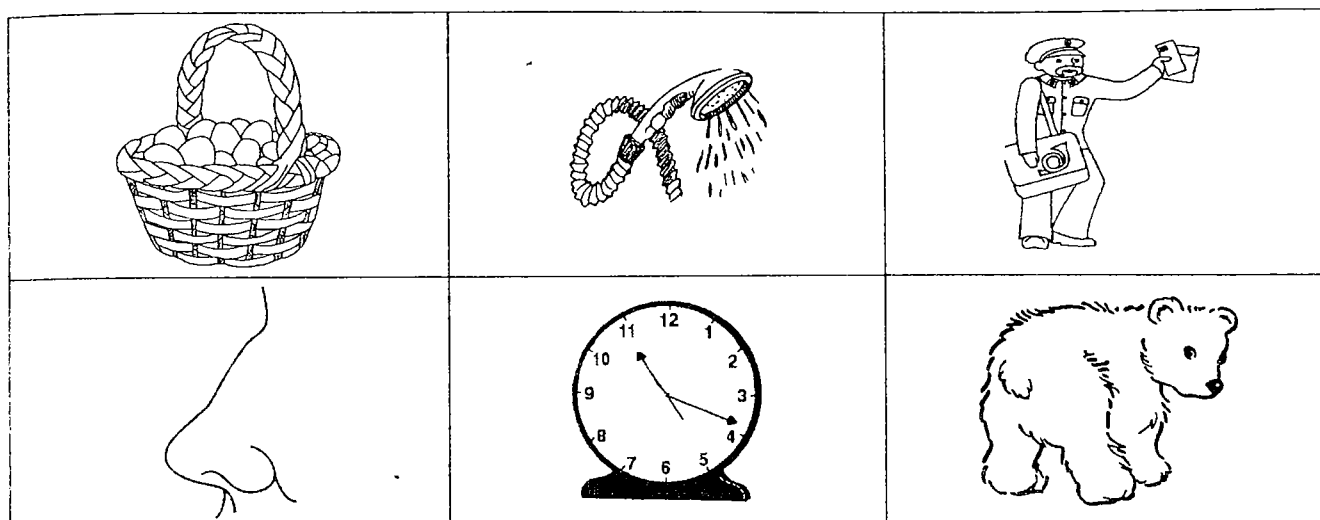
șase	sașa	cosaș	vestește
șosea	sacoșa	ostaș	cosește
șosete	săniuș	povestește	sosește

5.a. Denumeste imaginile; încercuiește numai imaginile a căror denumire începe cu S.

b. Denumește imaginile; încercuiește numai imaginile a căror denumire se termină cu **S**.

6. Cum este corect? Bareză cuvântul greșit.

sună sau șună	poveste sau povește	vesel sau veșel
masă sau mașă	pisică sau pișică	suncă sau șuncă
vis sau viș	cușcă sau cuscă	șoare sau soare

7. Ascultă cu atenție propozițiile și spune dacă se aud cuvinte greșite; corectează greșelile.

- În clasa noastră copiii au aduș flori.
- Îmi place șă mă joc cu nișip.
- Când rășare șoarele eu încă dorm.
- Cele mai frumoase povesti le-am așcultat la bunica.
- Eu stiu acum să citeșc.
- Mama mă școală ca să merg la școală.

8.a. Transformăm cuvintele din mai multe sau mai mulți în una sau unu:

mai multe → una	mai mulți → unul
gâște → gâscă	ruși → rus
broaște → broască	grași → gras

muște	→	muscă	groși	→	gros
măști	→	maskă	pași	→	pas
vești	→	veste	proști	→	prost
povești	→	poveste	urși	→	urs

b. Ascultă (citește) propozițiile și completează cuvântul care lipsește:

Am doi câini frumoși.	Am un câine
Copiii sunt bucuroși.	Copilul este
Două broaște au sărit în lac.	O a sărit în lac.
Acești copii sunt plângăcioși.	Acest copil este plângăcios.

9. Ce literă lipsește? S sau Ș?

pa__ăre	__upă	anana__
ma__ină	__anie	corcodu__
păpu__ă	__alupă	făra__
cai__e	__uncă	frumo__
pier__ică	__alată	bucuro__

10. Poezii pentru diferențierea sunetelor S–Ș

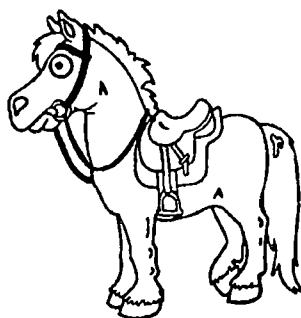

Năsturelul

Năsturelul cel frumos
La rochiță eu mi-l cos
Vrei să-nveți și tu să coși
Năsturei așa frumoși ?

Murgul

Murgul meu nu vrea să pască
De la ora șapte cască
– Iar ești leneș? Iarăși caști?
Vino murgule să paști!

Diferențiere sunetele **Z**–**S**

1. Emiterea sunetelor:

Z	S
• vârful limbii ascuns în spatele dinților de jos; • buzele ușor întinse; • corzile vocale vibrează.	• vârful limbii ascuns în spatele dinților de jos; • buzele ușor întinse; • corzile vocale nu vibrează.

2. Silabe cu sunetele **Z** și **S**.

za – sa	az – as	aza – asa	zaz – sas
ze – se	ez – es	eze – ese	zez – ses
zi – si	iz – is	izi – isi	ziz – sis
zo – so	oz – os	ozo – oso	zoz – sos
zu – su	uz – us	uzu – usu	zuz – sus

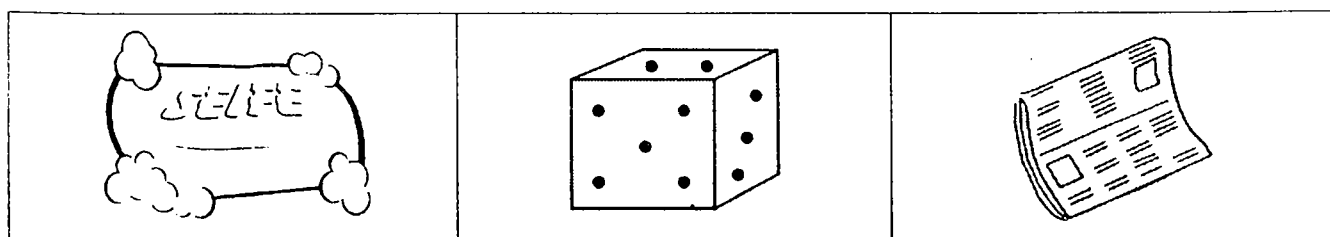
3. Înlocuim sunetul **Z** cu sunetul **S**.

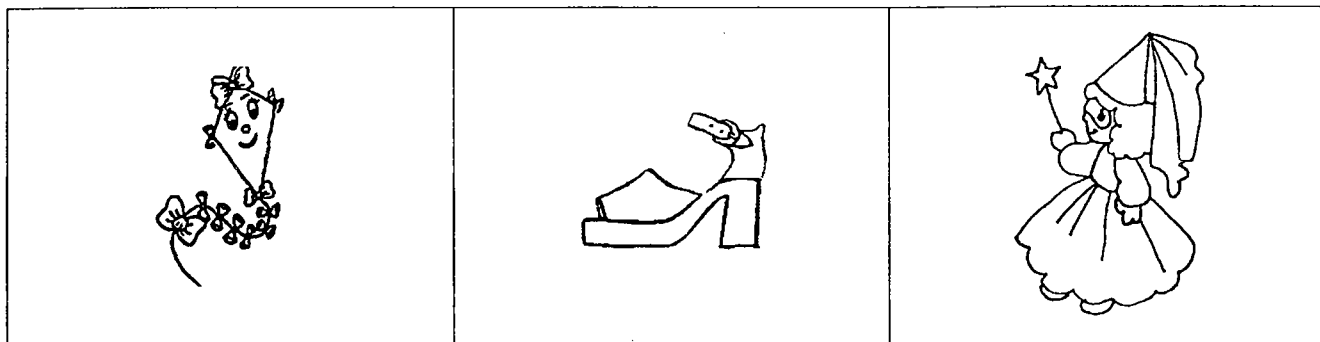
zar – sar	rază – rasă	zeamă – seamă
zac – sac	vaze – vase	zori – sori
zer – ser	raze – rase	zaci – saci
zare – sare	pază – pasă	zece – sece
zărit – sărit	groază – groasă	roz – ros
zimți – simți	vize – vise	varză – varsă

4. **Z** și **S** în același cuvânt.

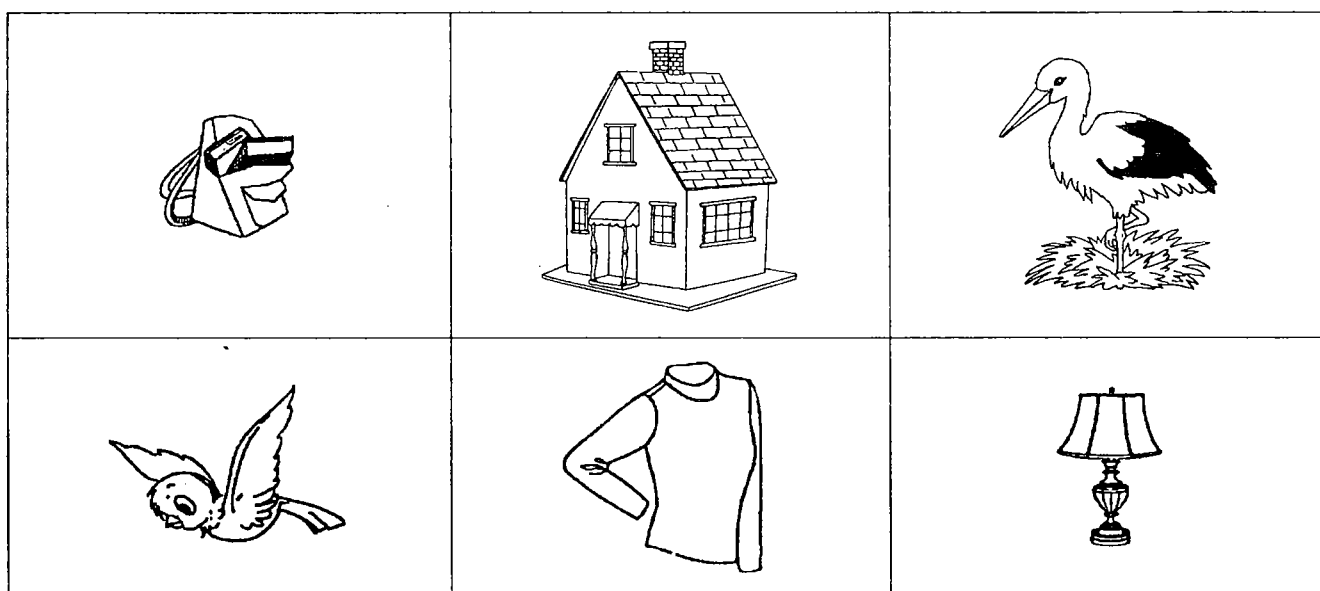
visez	zâmbesc	solzi	zelos
dresez	desenez	sezon	senzație
adresez	silo	astăzi	sânziana

5.a. Denumește imaginile; încercuiește numai imaginile a căror denumire începe cu **Z**.

b. Denumeste imaginile de mai jos; încercuiește doar imaginile în a căror denumire se aude sunetul **Z**.

6. Cum este corect? Barează cuvântul greșit.

zahăr	sau	sahăr	coșonac	sau	cozonac
sâmbet	sau	zâmbet	busunar	sau	buzunar
zalam	sau	salam	sită	sau	zită

7. Ascultă cu atenție propozițiile și spune dacă se aud cuvinte greșite; corectează greșelile.

- Pisica mea are o fundă ros.
- Săpada este tocmai bună pentru zăniuş.
- De siua lui Alex a primit un televizor.
- Am un aragas nou şi frumoz.
- Tata este bucuroz când iau nota sece.
- În fiecare si cumpăr un siar.
- Duminica pregătesc cu mama maza de prâns.
- Am cupărat de la magazin o bucată de brânsă zărată.

8. Ce literă lipsește? **Z** sau **S**?

__ero	maga__in	cea__
__upă	co__onac	mie__
__iar	de__en	prân__
__irop	tera__ă	ore__
__ăvor	bu__unar	vi__

9. Poezii pentru diferențierea sunetelor **S**–**Ș**

Licuriciul

Sare licuriciul, sare
Pe sub crengile umbroase
Și-i zâmbește-o stea din zare
Printre genele de soare.

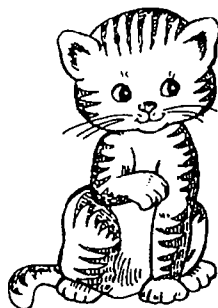
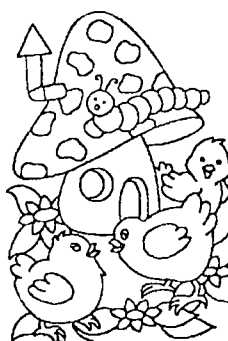

Gândăcelul

Pe o buturugă groasă
Gândăcelul a sărit
Iepurașul l-a zărit
Și-a fugit cuprins de groază.

Zece pui

Zece pui sparg zece vase
Strică flori din zece vase
Și-apoi nu bagă de seamă
Că pe masă varsă zeamă.

Ghicitoare

Se mai joacă, mai visează
Cu un ochi vrabia vânează
Se tot dă pe lângă oală
Și se spală, spală, spală.

(pisica)

Diferențiere sunetele **Z**–**J**

1. Emiterea sunetelor:

Z	J
- vârful limbii ascuns în spatele dinților de jos; - buzele ușor întinse; - aerul pe mână se simte rece.	- vârful limbii ascuns în spatele dinților de sus; - buzele ușor rotunjite; - aerul pe mână se simte cald.

La ambele sunete se simt vibrațiile în dreptul gâtului.
Sunetele vor fi emise alternativ, prelungit și în șoaptă.

2. Silabe cu sunetele **Z** și **J**.

za – ja	az – aj	aza – aja	zaz – jaj
ze – je	ez – ej	eze – eje	zez – jej
zi – ji	iz – ij	izi – iji	ziz – jij
zo – jo	oz – oj	ozo – ojo	zoz – joj
zu – ju	uz – uj	uzu – uju	zuz – juj

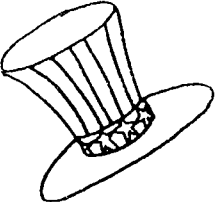
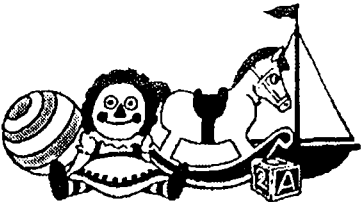
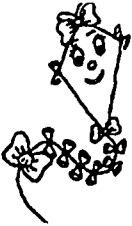
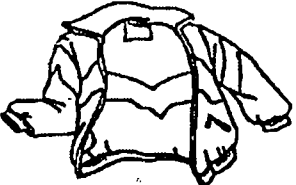
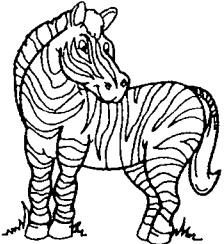
3. Înlocuim sunetul **Z** cu sunetul **J**.

cozi – coji	zar – jar	zale – jale	gaz – gaj	străzi – străji
--------------------	------------------	--------------------	------------------	------------------------

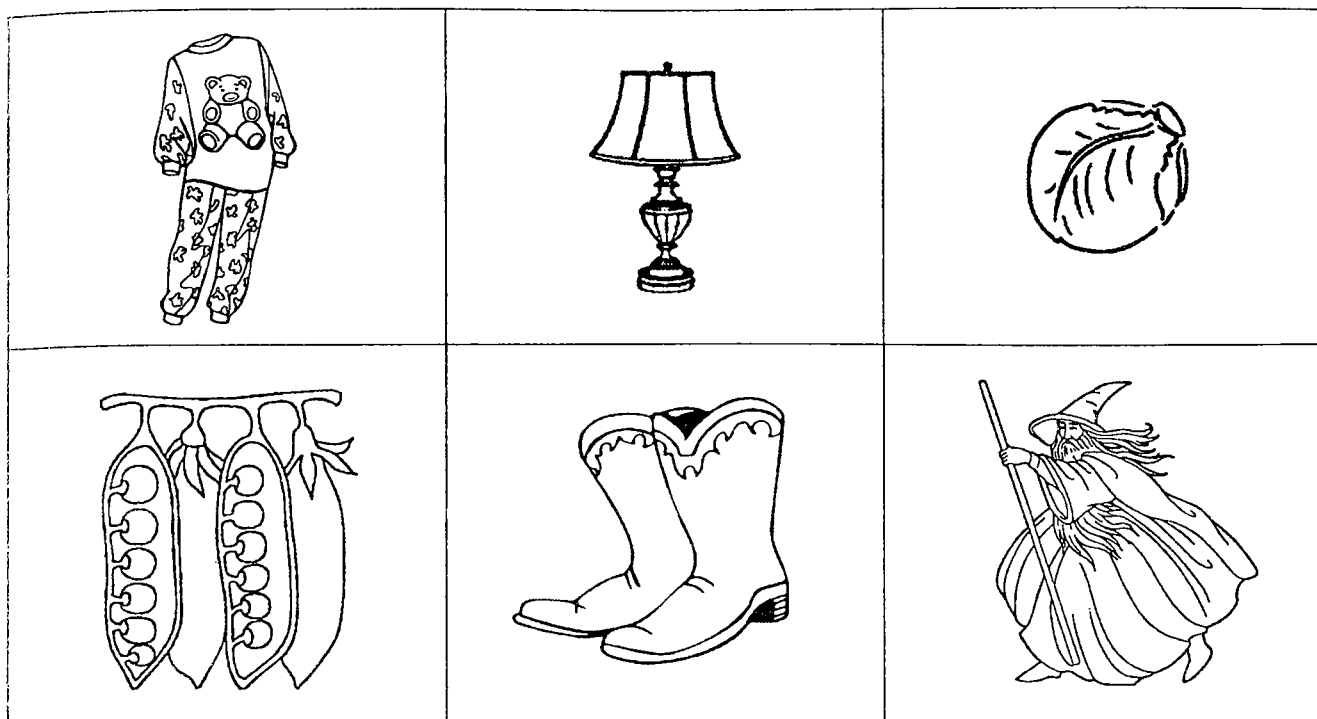
4. **Z** și **J** în același cuvânt.

jaluzele	dozaj	bandajezi	angajezi
aranjezi	încurajezi	protejezi	voiajezi

5.a. Denumește imaginile; încercuiește numai imaginile a căror denumire începe cu **Z**.

b. Încercuiește doar imaginile în a căror denumire se aude sunetul **Z**.

6. Cum este corect? Barează cuvântul greșit.

ziuă	sau	jiuă	vrăzit	sau	vrăjit	vijitiu	sau	vizitiu
raje	sau	raze	varză	sau	varjă	bagaj	sau	bagaz
bronz	sau	bronj	brânjă	sau	brânză	valije	sau	valize

7. Ascultă cu atenție propozițiile și spune dacă se aud cuvinte greșite; corectează.

- Astăzi este **jiua** mea.
- Arunc **cozile** de nucă și mănânc miejul.
- Colega mea Jeana are părul împletit în două **coji**.
- Am **văjut** în garaz o mașină nouă.
- În fiecare **ji** mă trejesc în **jori**.
- Pe unele străji viteja este interjisă.
- Iarna unele animale hiberneajă în vijuinele lor.
- Vrăzitorea din povestea cu Alba ca Jăpada a fost pedepsită.

8.a. Transformăm cuvintele din mai multe în unul:

mânji	→	mânz	treji	→	treaz
obraji	→	obraz	viteji	→	viteaz
mieji	→	miez	breji	→	breaz

b. Ascultă propozițiile și completează ce cuvinte lipsesc:

Iapa are doi mânji. Iapa are un	La ora șapte ei sunt treji. La ora șapte el este
Soldații au fost viteji. Soldatul a fost.....	Mama m-a sărutat pe amândoi obraji. Mama m-a sărutat pe un.....

9. Ce literă lipsește? **Z** sau **J**?

__iuă	pa__ă	obra__
__ucării	vra__ă	araga__
__achetă	brân__ă	gara__
__ebră	pân__ă	patina__

10. Poezii pentru diferențierea sunetelor **S**–**Ș**

Somnoroșii

Am un pui de melc viteaz
Ce păcat că nu treaz
Și doi cai de lemn viteji
Niciodată nu sunt treji.

Razele vrăjite

Zâna zorilor vine
Cu o rază de soare
Pe obraji la fiecare
Vraja ei să auzim
Și la timp să ne trezim.

Gâzele judecătore

Zum, zum, zum
Bâzâie albinele
Și fac zarvă mare
– Zi-mi și mie ce se întâmplă oare?
– Un zănatic a fost prins
Judecat fără zăbavă
În zadar plânge cu jale
Nu primește îndurare.

Diferențiere sunetele **Ț**–**S**

1. Emiterea sunetelor:

Sunetele vor fi emise alternativ, sunetul **S** în șoaptă și prelungit; sunetul **Ț** tare și expulzând aerul o singură dată.

2. Silabe cu sunetele **Ț** și **S**.

ța – sa	aț – as	ața – asa	țaț – sas
țe – se	eț – es	ețe – ese	țeț – ses
ți – si	iț – is	iți – isi	țiț – sis
to – so	oț – os	oto – oso	toț – sos
țu – su	uț – us	uțu – usu	țuț – sus

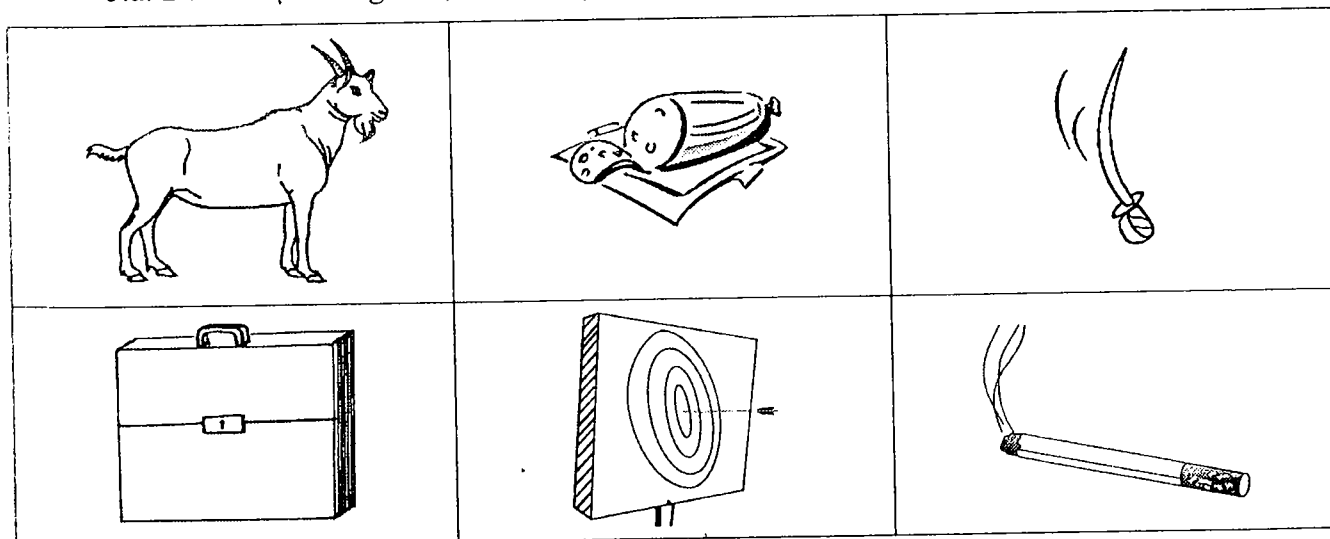
3. Înlocuim sunetul **Ț** cu sunetul **S**.

țări – sări	rață – rasă	prinț – prins
ține – sine	cațe – case	braț – bras
țac – sac	rațe – rase	laț – las
țar – sar	vițe – vise	soț – sos

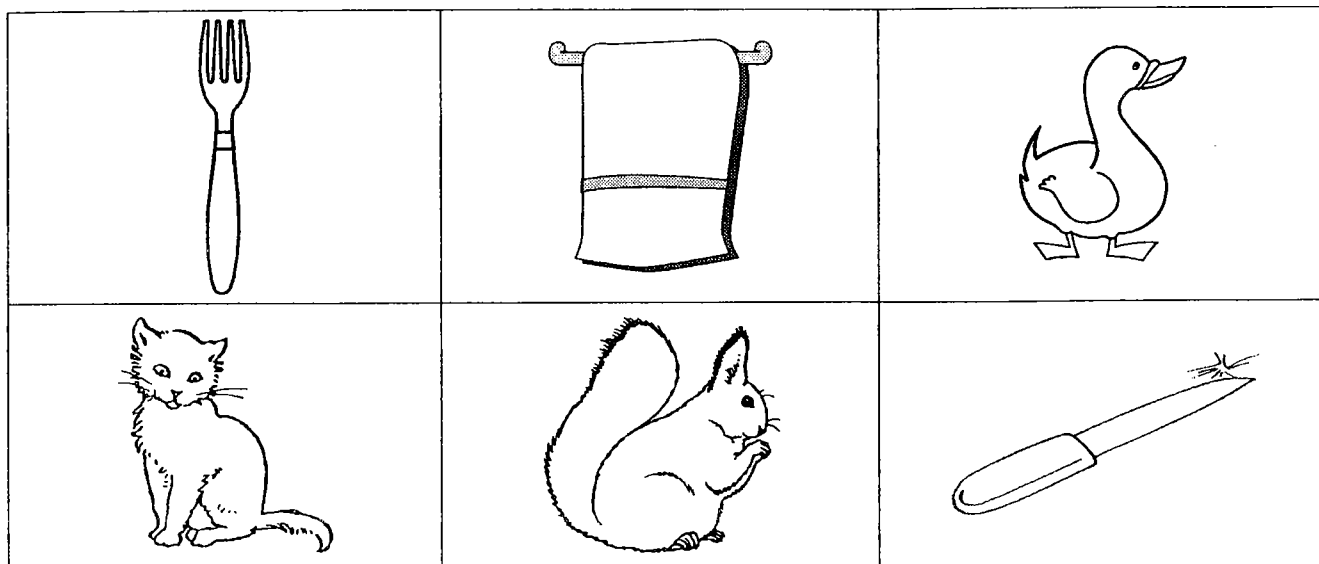
4. **Ț** și **S** în același cuvânt.

țese	solniță	săltăreț	ascuțit
țesală	susține	mistreț	biscuiți

5.a. Denumește imaginile; încercuiește numai imaginile a căror denumire începe cu **Ț**.

b. Denumește imaginile; încercuiește doar imaginile în a căror denumire se aude sunetul **Ț**.

6. Cum este corect? Barează cuvântul greșit.

țigări	sau	sigări	vacanță	sau	vacansă
sipă	sau	țipă	clasă	sau	clață
sirop	sau	țirop	piață	sau	piasă
resetă	sau	rețetă	viață	sau	viasă

7. Ascultă cu atenție propozițiile și spune dacă se aud cuvinte greșite; corectează.

- Mama mă lață toată vacansa la bunici.
- Reseta de cozonac de la țora mea este bună.
- Frasii mei mă învasă să citesc.
- Am primit un arc cu săgesi dar nu știu să trag la sintă.
- Pițica mea nu este hoasă.
- Țora mea este mică și mama o ține în brase.
- Am învăsă să fac țupă din cartofi, morcovi și selină.
- În fiecare marsi merg la lecsia de danț.

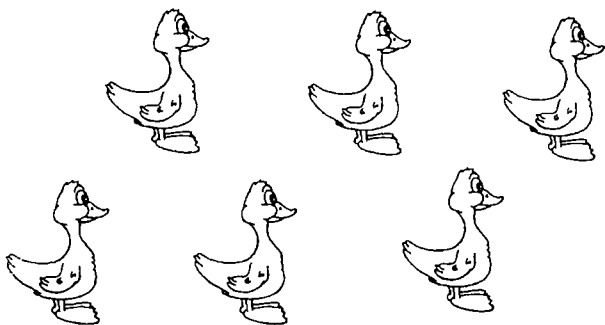
8. Ce literă lipsește? **Ț** sau **S**?

__eapă	faian__ă	ho__
__ipă	fa__ole	na__
__ită	cla__ă	mo__
__intă	tără__e	glon__
__apă	clan__ă	va__

9. Poezii pentru diferențierea sunetelor **T**-**S**

Rața

Rața dis-de-dimineată
A sărit în baltă, țop!
Și-acum nu mai vrea să iasă
Fiindcă nu are un prosop.

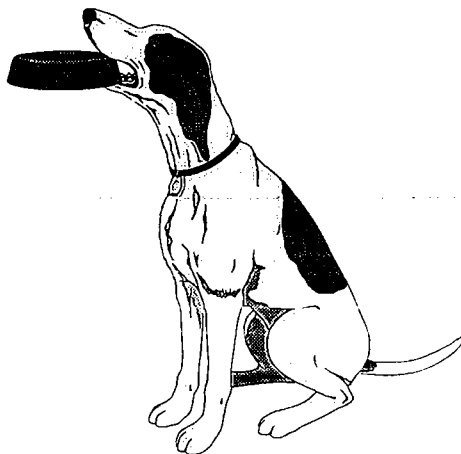

Șase rațe

Șase rațe mari și grase
Fac într-una boroboate
Au furat din șase vase
Șase coji de mere rase!
Vai, vai, vai ce rațe hoate!

Cuțu

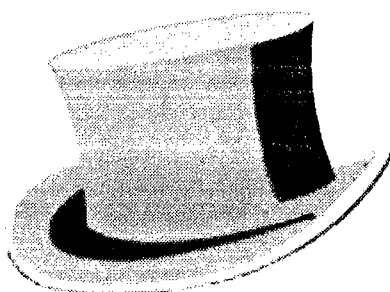
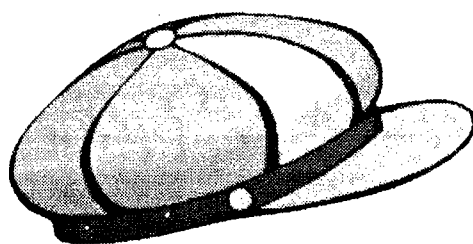
Cuțu ține-n dinți o plasă
Cu fasole și verdeață
Și cu țelină din piață
Ți le duce și acasă
Dacă-i faci și lui din oase
Supe calde și gustoase
Că s-a săturat de ros
Oase goale fără sos.

Exerciții logopedice pentru învățarea sunetelor

Ș, J

Ș

J

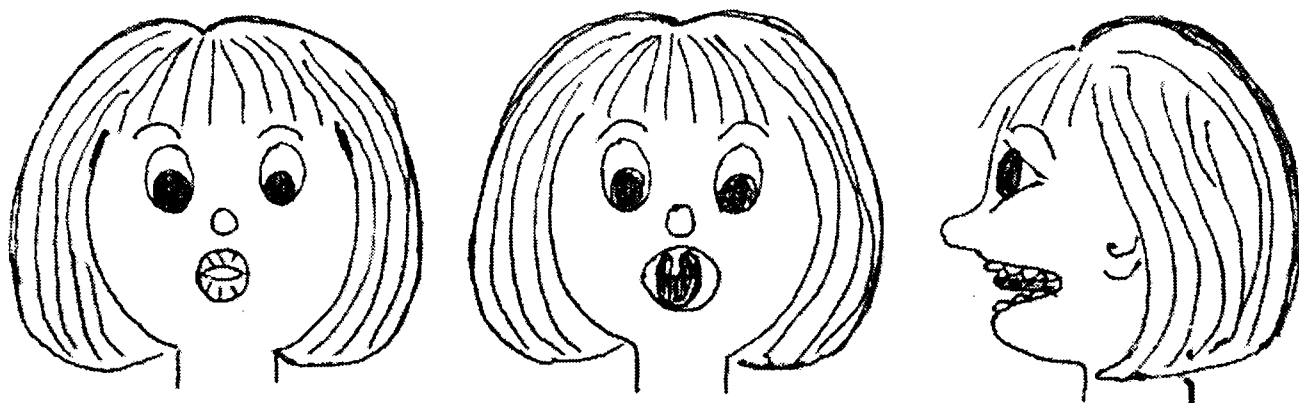
Consoanele constrictive prepalatale

Ș – J

Exerciții de gimnastică articulatorie

În afară de exercițiile generale de gimnastică articulatorie, se pune accent pe următoarele exerciții care antrenează segmentele aparatului fonoarticular care participă la emiterea consoanelor **Ș, J**:

- rotunjirea buzelor;
- limba „cupă” în afara cavității bucale;
- limba „cupă” în interiorul cavității bucale;
- vârful limbii ridicat în partea anterioară a palatului;
- marginile limbii apropiate de molarii superiori;
- concentrarea suflului de aer pe linia mediană realizată între limbă și palat.

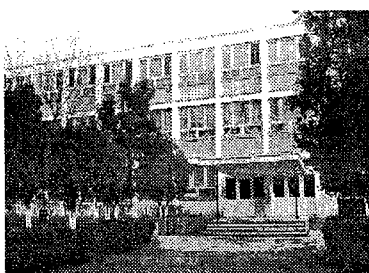
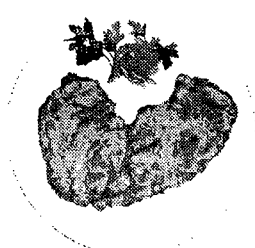
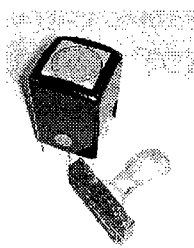
Realizarea emiterii corecte a consoanelor Ș – J

Emiterea se învață în oglindă prin imitație, după logoped:

- înainte de a învăța sunetele **Ș, J** trebuie să ne asigurăm că sunt emise corect sunetele S–Z;
- maxilarele sunt puțin depărtate, distanța dintre cele două arcade să fie mai mare decât la emiterea consoanei „S”;
- buzele sunt rotunjite în formă de pâlnie și aduse în față (țuguite);
- limba este contractată, marginile se sprijină pe molarii superiori, iar vârful se întoarce spre bolta palatină;
- vârful palatin este ridicat;
- jetul de aer fonator produce zgomot șuierat, specific fonemului **Ș**; acesta se simte în podul palmei ca un suflu de aer cald și nu rece ca la „S”;
- sunetul **J** are același mod de articulare ca și sunetul **Ș**, **diferența este de la consoana surdă la cea sonoră**;
- consoana **Ș** este surdă: coardele vocale sunt larg deschise, facilitând trecerea unui jet mai mare de aer expirat;
- consoana **J** este sonoră: coardele vocale sunt apropiate și vibrează; vibrațiile se simt pe dosul palmei așezat în regiunea laringelui; vibrează ușor și vârful limbii; la consoana **J**, unda expiratorie este mai slabă.

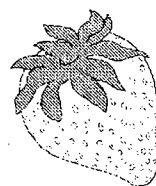
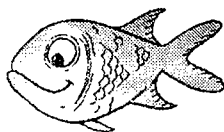
Ș inițial cu consoane

știu, ștampilă, șterge, școală, școlar, șnur, șnițel, șmecher, șlep, șleau, șlefuit.

Ș median cu consoane

aștept, așterne, poșta, pește, paște, găște, meșter, buștean, mușcă, mișcă, pușcă, cușcă, cașcaval, ceașcă, căpșună, dușman, cașmir, borșul, moșneag, pișcoturi, frișcă.

Ș dublu

șoșon, șerpuiește, poștaș, peștișor, șoptește.

Propoziții

Șarpele șerpuiește în tufiș.

Șoșonii nu au șireturi.

Ștefan are o mașină.

Mașa are o păpușă cu rochiță roșie.

Moșul avea un cocoș roșu.

Coșarul este pe acoperiș.

Poștașul a adus poșta.

În grădină sunt caiși și vișini.

Școlarii se duc la școală.

Șoricelul a ros cașcavalul.

Ștefan cumpără pișcoturi cu frișcă.

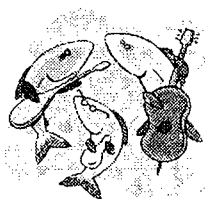
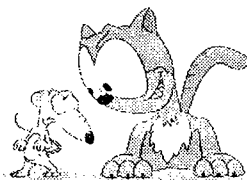

Consolidarea consoanei Ș

POEZII

Șapte șoareci

Șapte șoareci într-o cușcă
Au fost prinși și nu mai mușcă
Iar motanul Șerbănică
Șoptește: „Ce gustărică”.

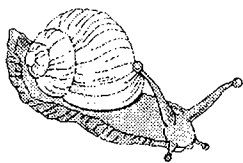
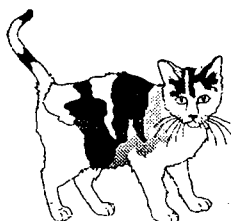

Un pește – trei pești

Uite-o poză cu un pește
Veronica o lipește.
Și o poză cu trei pești
Îți dau ție să lipești.

Pisicel

Pisicel la masă mușcă
O bucată de gălușcă
Și dă la opt pui să muște
Opt bucăți de opt găluște.

Melcul supărat

Vine melcul supărat
O furnică la pișcat.
Și cum vine: păș, păș, păș
Întâlnește-un cărăbuș.

Melcul strigă-n gura mare
– Nu te mai prăji la soare
Du-te-ncolo, nu-mi sta-n drum
Că te iau în coarne acum!

Litera Ș

Ș – e șarpe, dragii mei
Șarpele cu clopoței
Șoșotește, șopotește
Și când crește, zice pește.

Ș

Lăbuș

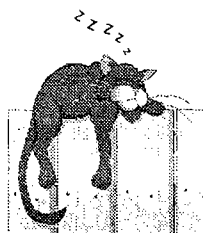
Ștregarul de Lăbuș
Are-n curte un culcuș
Un culcuș de paie moi
Lâng-o ladă de gunoi
Nu dă voie nimănui
Să intre-n culcușul lui.

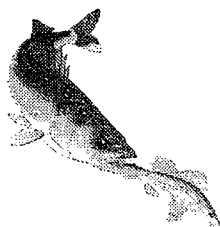
PROVERBE

Cel mușcat de șarpe
Se teme și de o sfoară!

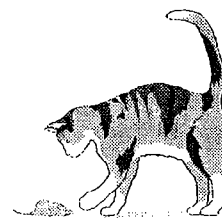

Cum îți așterni
Așa dormi!

Peștele cel mare
Înghițe pe cel mic!

Ce naște din pisică
Șoareci mănâncă!

GHICITORI

Curelușe colorate
Merg prin ierburi înșirate.
(șarpele)

Mic, mititel,
Îngrădește frumușel.
Cine-i?

(acul)

Cine vă iubește
Cine vă-ngrijește
Zi de zi muncește
Pentru a vă crește
Vă dați seama
Este (mama)

Găsește rima potrivită

Au plecat în șir spre lac
Șapte găște și-un (gânsac)

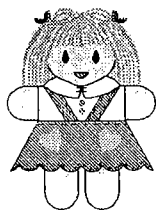
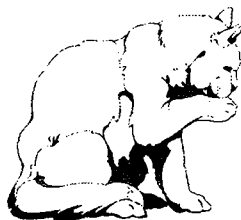

Cri, cri, cri, un greieraș
A speriat un (iepurăș)

O fetiță și un moș
Dau grăunțe la (cocoș)

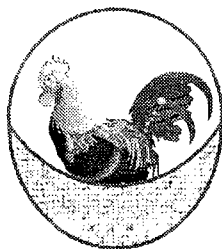
Motănel când se trezește,
Nu vrea lapte, vrea un (*pește*)

Scamatorul, c-o mânășă
A scos din pălărie o (*păpușă*)

Frământare de limbă

Un moș cu un coș
În coș – un cocoș
Moșul cu coșul
Coșul cu cocoșul.

Cuvinte mari – cuvinte mici

iepure – iepuraș
greiere –
vițel –
purcel –
cățel –
inel –
cercel –
copil –
vapor –
izvor –
fluture –
motor –
tractor –

Consolidarea consoanelor S–Ș

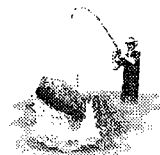
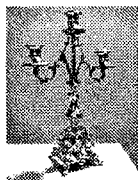
Cuvinte paronime

sale – șale
soc – șoc
sold – șold
Siret – șiret
scoală – școală
sură – șură
peste – pește
paste – paște
muscă – mușcă

desert – deșert
muscă – mușcă
creste – crește
pisc – pișc
cos – coș
cocos – cocoș
las – laș
lasă – lașă

Cuvinte conținând consoanele S – Ș

șase, șosea, șosete, șters, săniuș, sacoșă, servește, găsește, pescuiește, cosași, sfârșit, desiş, socotește, sfeşnic.

Propoziții

Sandu greșește des.

Sanda s-a șters pe preș.

Șarpele s-a ascuns în tufiș.

Suișul s-a sfârșit.

Pe șosea sunt șase mașini.

Cocoșul roșu s-a ascuns în desiș.

Șerban se socotește cu Sile.

Șoseaua noastră șerpuiește așa până sus.

Poștașul va sosi peste șase zile.

POEZII

Șase rațe

Șase rațe mari și grase
Fac întruna boroboate
Au furat din șase vase
Șase cozi de mere rase
Vai, vai, vai, ce rațe hoate!

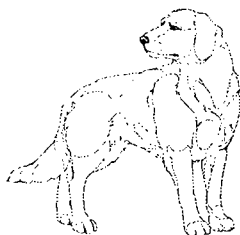
Fluturașul

Dacă fac un singur pas
Pot să prind un fluturaș
Dar de ce să-l prind, îl las
Că e mic și drăgălaș?

Poveste

Vine, vine pe Siret
Un pantof fără șiret
Și în el găsești un pește
Care spune o poveste.

În curte

Doi cocoși cu creste groase
Se bat cu trei găște grase.
Patru puișori golași
Vreo cinci râme-ntind poznași.
Șase cățeluși de soi
Fugăresc șapte pisoi.

Literele șerpuite

Două gemene leite
Amândouă șerpuite. Ș
Cum să le deosebești? S
Una are-o virguliță
Zice-n grabă o fetiță. Ș
Voi citi pe „S” la scară, S
Sită, sticlă și secară
Iar pe „Ș” la șorț și șal S
Școală, șoricel, șacal. Ș

Fabula celor două gume

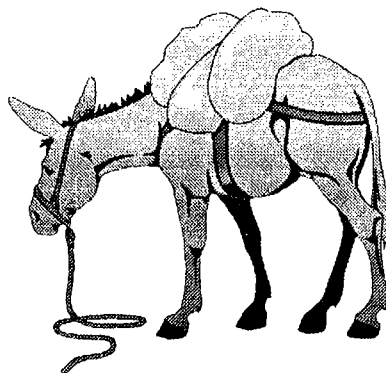
Zice-o gumă altei gume
Supărată binișor:
– Soro, pentru ce anume
Suntem mama proștilor?
Că intervenim puțin
Când condeiu mai greșește?
Păi e și-un dicton latin
„A greși e omenește”!

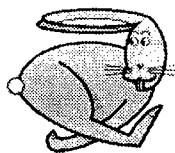
Greu la deal și greu la vale

Încărcat cu-n sac de caș
Un măgar urca pe-o coastă
Să se ducă la oraș.

Când, gonit de vreo năpastă
Coborând hai-hui urcușul
Sare-n drum un iepuraș.
Se oprește măgărușul
Și sfârșit de-atâta cale
Zice cumpănindu-și sacul:
– Greu la deal!
– Ba-i greu la vale
Că mă dau de-a berbeleacul!

PROVERBE

Fuga-i rușinoasă
Dar e sănătoasă!

Bine faci
Bine găsești!

Lac să fie
Că broaște-s destule!

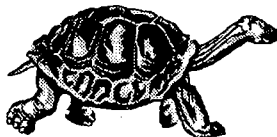
Socoteala de-acasă
Nu se potrivește cu cea din târg!

TEXTE

Șoarecele și broasca

Un șoarece veni în ospetie la broasca. Broasca îl întâmpină pe mal și îl pofti în palatul său de sub apă. Șoarecele o urmă, dar înghiți la apă, că abia reuși să se cațere înapoi pe mal. Bucuros că a scăpat cu zile, șoarecele spuse:

– Cât voi trăi, nu m-oi mai duce în ospetie la necunoscuți.

Cocoșul isteț

Odată cocoșul se gândi că n-ar fi rău să meargă să-și viziteze rudele. În drum se întâlni cu motanul care își puse în gând să-l jumulească.

– Încotro, cocoșule? Îl ispiți motanul.

– Mă duc la neamuri.

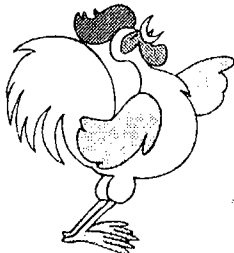
– Merg și eu. În doi nu o să ne fie urât.

– Cocoșul, care nu se așteapta la nimic bun din partea motanului, îi zise:

– Ba nu. Dacă mergi și tu, n-o să fim doi, ci trei, căci mi-e tovarăș de drum câinele care vine din urmă.

Motanul s-a speriat, nu glumă. După câțiva pași, el se opri în loc și zise:

– N-ai înțeles că am glumit, cocoșule? Cum să merg cu voi când am atâtea treburi de făcut.

Emiterea și fixarea în cuvânt a consoanei **J**

J – izolat

- vjjjj.....vjjj (prelungit)
- jjjj (prelungit)

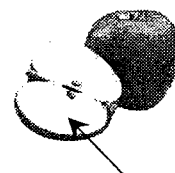
Silabe

ja	je	ji	jo	ju	jă	jî
aj	ej	ij	oj	uj	ăj	âj
aja	eje	iji	oyo	uju	ăjă	îjî
jaja	jeje	jiji	jojo	juju	jăjă	jâjî
jaj	jej	jij	joj	juj	jăj	jâj

Cuvinte

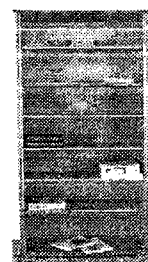
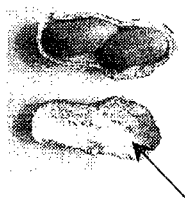
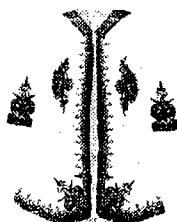
J inițial cu vocale

jar, jale, jachetă, jaguar, jalbă, jalnic, Jana, Jan, Japonia, jenă, Jeni, jeleu, jeton, jersey, jignit, joi, joc, Julieta, Joiana, jucărie, judecată, jumătate.

J median cu vocale

ajut, ajun, ajutor, cojoc, bujor, pijama, pojar, coajă, etajeră, lenjerie, abajur, plajă, grijă, prăjit, prăjitură, îngrijit, obraji, necăjit, dirijor.

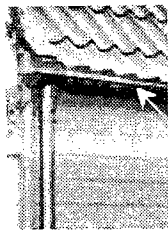
J final cu vocale

garaj, etaj, pavaj, avantaj, rodaj, ambalaj, ruj, Cluj, placaj, curaj, bagaj, masaj.

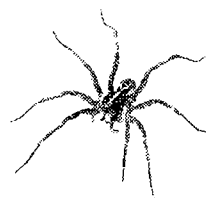
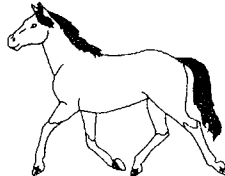
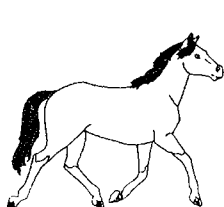
J inițial cu consoane

jder, jneapăn, jgheab.

J median cu consoane

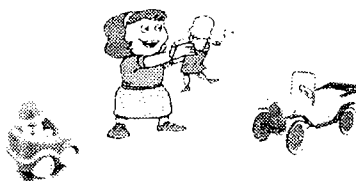
grajd, vajnic, primejdie, injecție, mijloc, cârjă, birjă, mânji, păianjen.

Propoziții

Jan are cojoc.

Jana se joacă cu jucării.

Jenică a plecat joi.

Julieta mă ajută la bagaje.

Jojo privește în jur.

Pijamaua este bej.

Bujor a mâncat jumătate de prăjitură.

Cărțile sunt aranjate pe etajeră.

Îancu Jianu a avut mult curaj.

Julieta și Bujor sunt pe plajă.

Copilul se joacă pe plajă.

Consolidarea consoanei J

POEZII

Jana

Am atâtea jucărele
Bucuros mă joc cu ele!
Jana nu-și găsește loc,
– Eu cu cine să mă joc?

Ariciul

Măi Arici, nu vii la joc?
– Nu pot, nu pot de cojoc!

Jocul

Hai la joc, la joc, la joc
Dacă ți-ai făcut cojoc.
Joacă, joacă, până joi
Cu Jianu, joc de doi.

Jocul și cojocul

Eu mă joc
În cojoc,
Dar deodată aud: poc!
Mi s-a rupt cojocul
Se vede mijlocul.

Ne jucăm

Ne jucăm, ne jucăm
Cu degetul mare ne jucăm
Degetul mare a obosit
Arătătorul a și sosit!

Ne jucăm, ne jucăm
Cu mijlociul ne jucăm,
Când mijlociul a obosit
Inelarul a sosit!

Ne jucăm, ne jucăm
Cu degetul mic ne jucăm,
Degetul mic a obosit
Palmele au și sosit.

Ne jucăm, ne jucăm
Cu arătătorul ne jucăm,
Arătătorul a obosit
Mijlociul a și sosit!

Ne jucăm, ne jucăm
Cu inelarul ne jucăm,
Când inelarul a obosit,
Degetul mic a și sosit.

Ne jucăm, ne jucăm
Cu palmele noi ne jucăm,
Palmele au obosit,
Și copiii-au adormit.

Diferențierea consoanelor Ș–J

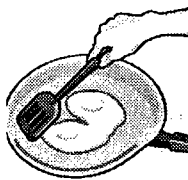
Cuvinte paronime

șale – jale
șoc – joc
șocuri – jocuri
șir – jir
șură – jură

șampon – jambon
șapcă – japcă
pași – paji
prăjit – prășit
prășitură – prăjitură

Cuvinte conținând Ș – J

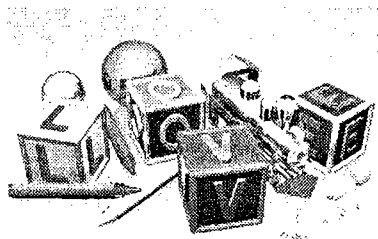
jucăuș, îngrijește, șantaj, șarjă, jariște, pajiște, prăjește.

POEZII

Jucăriile

Jan e neam cu Julieta
Cu Jeni și cu Janeta.
Când mașina-n drum oprește
Inima în piept le crește
Că-i plină de jucării
Fermecate mii și mii.

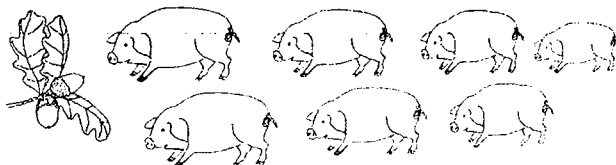

Iepurașul

Într-un lift pe covoraș
Un pui mic de iepuraș
Plânge că n-are curaj
Să se urce la etaj.

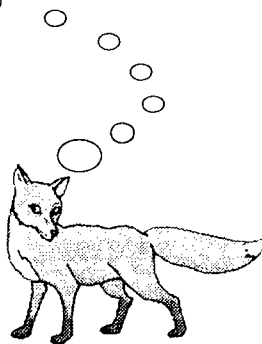
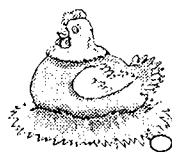
Șapte porci

Șapte porci așteaptă-n șir
Șapte saci umpluți cu jir
Șapte ghinde de stejar
Și felii de gogoșar.

Jupâneasa vulpișoară și jupânul ei vulpoi

Joi, trecut-au pe la noi
Jupâneasa vulpișoară
Cu jupânul ei vulpoi.
Jupâneasa grațioasă
Ca pe jar ședea: vai, vai
Răsucind un evantai,
Sorbind sucul cu un pai.
„Ah! zice jupân vulpoi
Nu știu ce au unii cu noi!”
„Rea e lumea soro dragă –
Zice vulpea cu dispreț,
Noi mâncăm doar fân din luncă...”
...Dar cu ochii pe coteț.

PROVERB

Greșeala recunoscută
Este pe jumătate iertată.

GHICITORI

Mașinuțe, păpușele
Trenulețe, mingi zglobii,
Toate sunt, într-un cuvânt
Niște (jucării).

Jucăușă și șireată
Jumulește ziua toată.
(vulpea)

TEXTE

Bătăușii

Jenică vine de la școală cu costumul ferfeniță.

– Ce-ai pățit băiatule, de-ai ajuns în așa hal? îl luă tatăl la rost.

– M-am bătut cu Jojo.

– Jalnic! Acum va trebui să-ți cumpăr alt costum! Asta-i floare la ureche, spuse Jenică cu mult curaj. De l-ai vedea pe Jojo! Tatăl lui va fi nevoit să cumpere un băiat nou.

Șoarecele fără judecată

Un șoricel pricăjit roase dușumeaua și făcu o deschizătură în ea. Trecu prin ea fără grijă și găsi mâncare din belșug. Fiind foarte lacom, șoarecele mănăcă până se umflă. Când se lumină de ziuă, el înțelese primejdia. Vrând să se întoarcă acasă, burta umflată nu-l mai lăsă să treacă prin deschizătură.

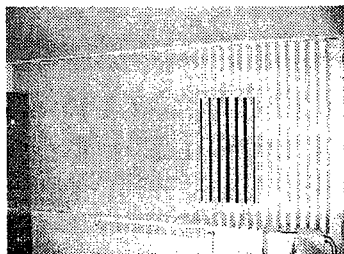
Diferențierea consoanelor Z—J

Cuvinte paronime

zar — jar
zale — jale

Cuvinte conținând Z—J

jaluzele, jazz, japonezi, aranjează.

PROPOZITII

Jan a adus ziarul de joi.

Jana se joacă cu zarul.

Jenica mănâncă orez la prânz.

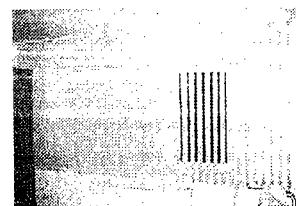

Jorj n-a găsit benzină în garaj.

Jenică și Zamfira vizitează pe Jan la Cluj.

Julieta l-a trezit în zori pe Jojo.

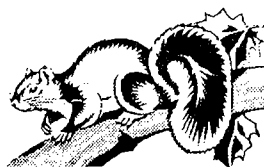
Jaluzelele sunt colorate în bej.

POEZII

Veverițele

Prin alun și prin stejar
Ghemotoacele de jar
Se zăresc ba sus, ba jos
În joc sprinten și voios.

Barza

La cumătra sus pe casă
Vine barza jupâneasă.
Și se-așază-ntr-un picior
Și din cioc bate de zor:
Tica-tac, tica-tac
Copilașii buni îmi plac.
Barză, barză, ce-ai în gușă?
Jumate de corcodușă.
Barză, barză, ce-ai în cioc?
Jumate dintr-un boboc.

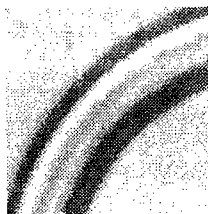
PROVERBE

Paza bună
Trece primejdia rea.

După război
Mulți viteji se-arată.

GHICITOARE

Brăul meu vrăjit, vărgat,
Peste zări l-am aruncat
Nu-l găsești după zăpezi
Numai după ploaie-l vezi.
Zugrăvind întreaga zare
Cu jocuri blânde de floare.
(Curcubeul)

TEXTE

Zgârcitul

Un zgârcit adună o ulcică cu bani, o îngroapă cu grijă în pământ și se ducea zilnic, în mare taină să-și vadă comoara. Un argat îl urmări, îi dezgropă noaptea comoara și o fură de acolo. Când zgârcitul veni să-și vadă agoniseala și n-o mai găsi la locul știut se puse pe jelit. Un vecin îl văzu și îi spuse:

– De ce ești necăjit? Tot nu te foloseai de banii accia. N-ai decât să privești în continuare groapa în care îi țineai ascunși ca și cum banii ar fi acolo!

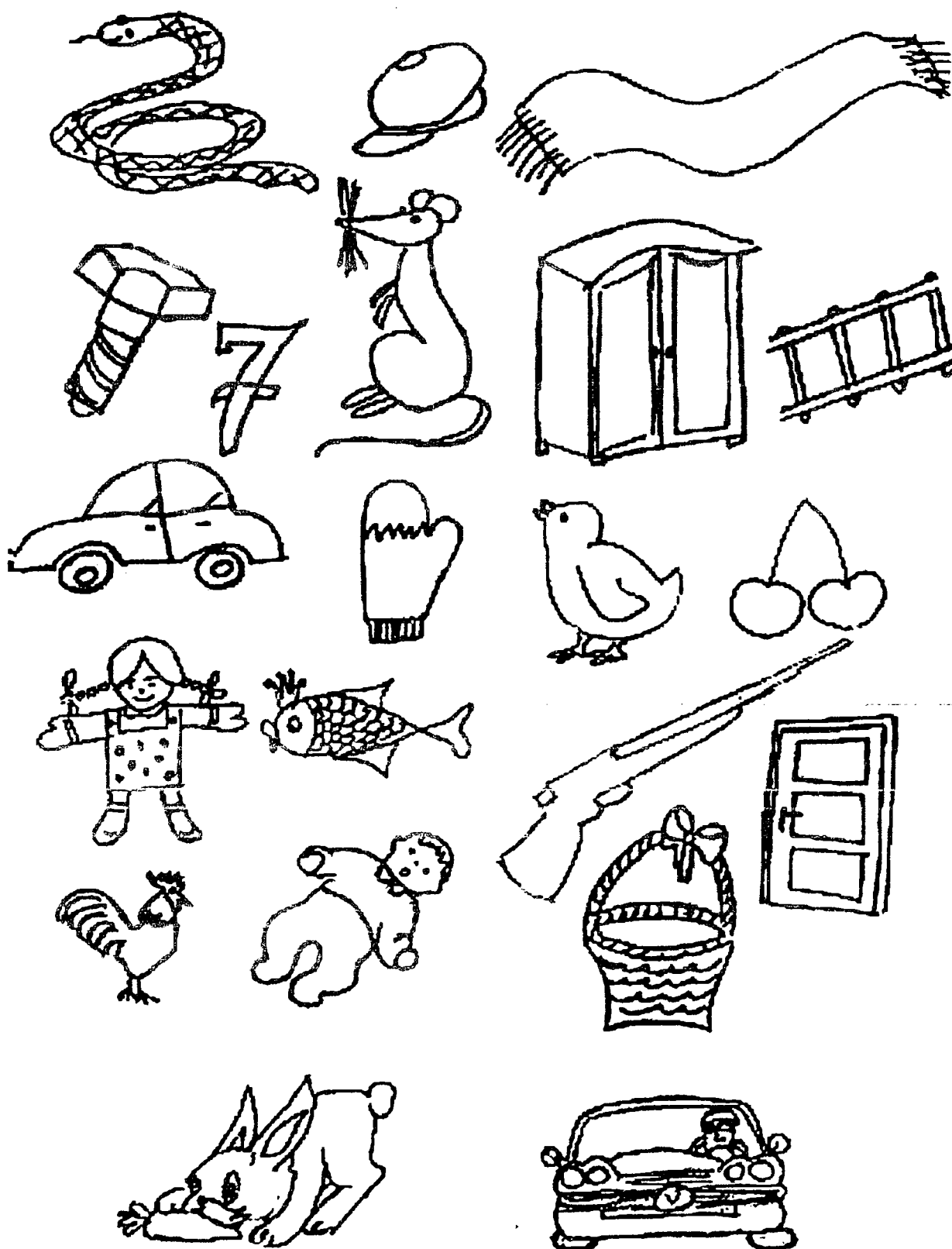
ANEXE

Fișe de lucru pentru copii, în scopul consolidării și automatizării în vorbire a consoanelor

Ș, J

OBIECTIV: Fixarea și consolidarea sunetului „Ș”.

CERINȚE: Citește imaginile, pronunțând cu atenție sunetul „Ș”.
Colorează!

OBIECTIV: Fixarea și consolidarea sunetului „J”.

CERINȚE: Citește imaginile, pronunțând cu atenție sunetul „J”.
Colorează!

OBIECTIV: Diferențierea în vorbire a consoanelor „Ș-J”.

CERINȚE: Citește imaginile, pronunțând cu atenție consoanele „Ș-J”.
Scrie litera „Ș” lângă imaginile a căror denumire conține „Ș”.
Scrie litera „J” lângă imaginile a căror denumire conține „J”.
Colorează!

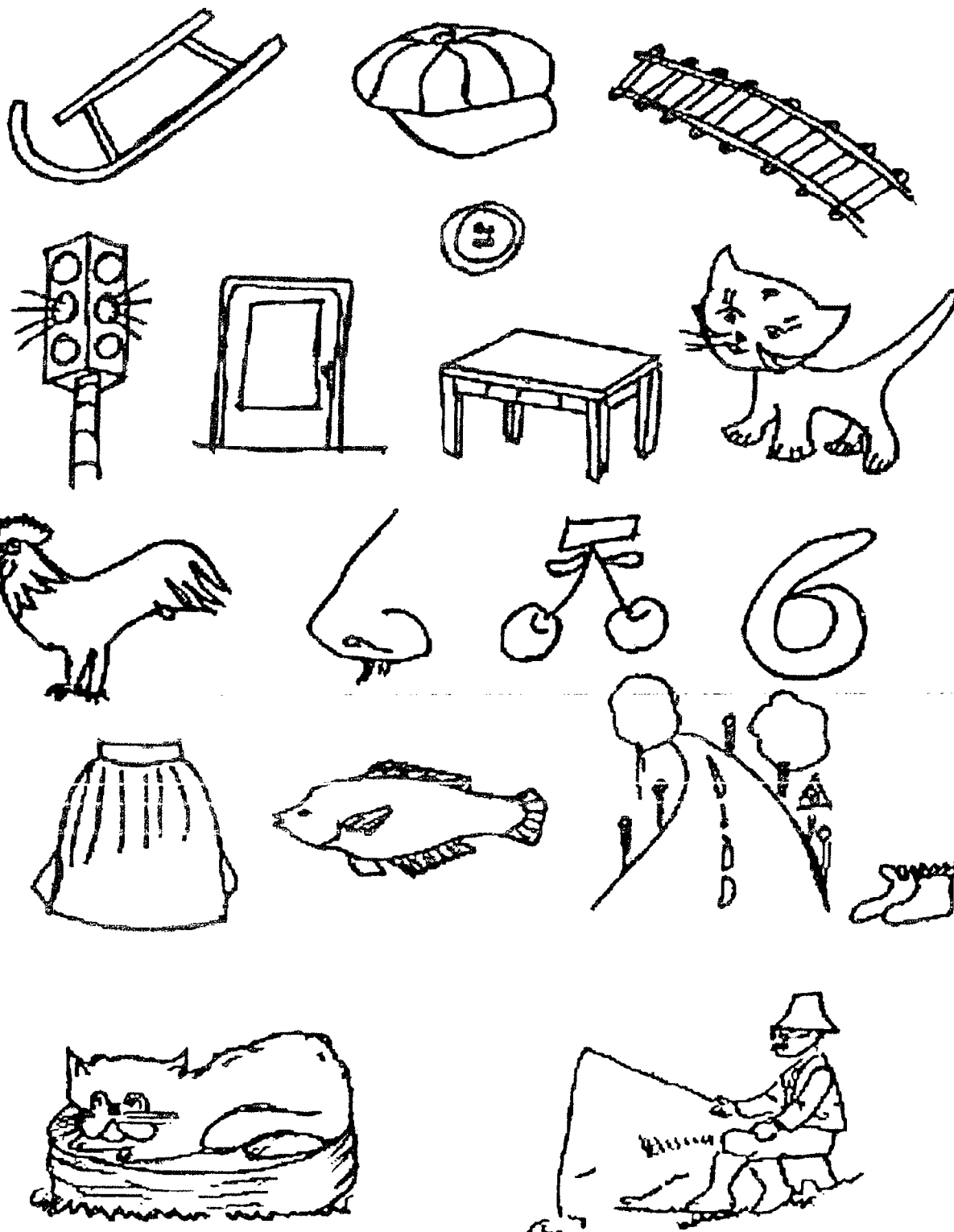
OBIECTIV: Diferențierea în vorbire a consoanelor „S–Ș”.

CERINȚE: Citește imaginile, pronunțând cu atenție consoanele „S–Ș”.

Scrie litera „S” lângă imaginile a căror denumire conține „S”.

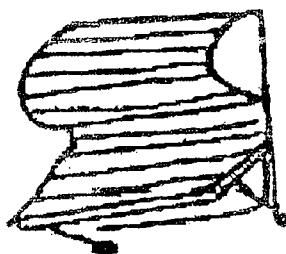
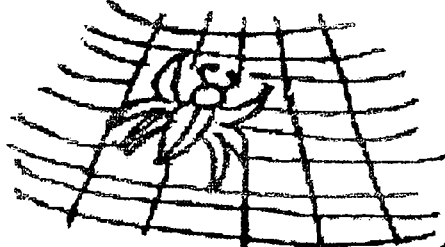
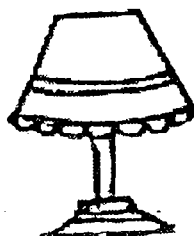
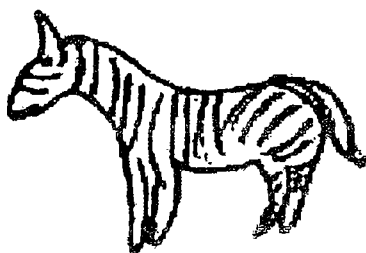
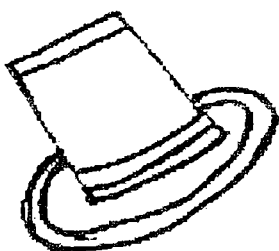
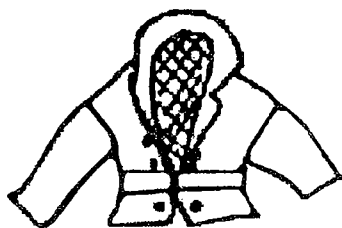
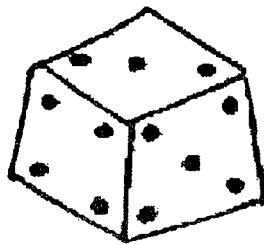
Scrie litera „Ș” lângă imaginile a căror denumire conține „Ș”.

Colorează!

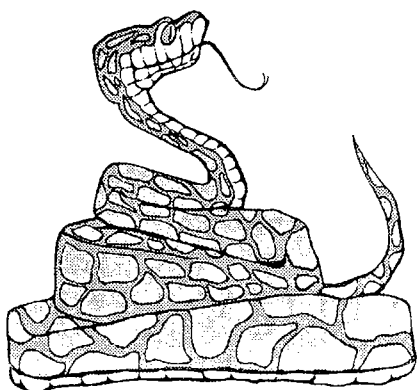
OBIECTIV: Diferențierea în vorbire a consoanelor „Z–J”.

CERINȚE: Citește imaginile, pronunțând cu atenție consoanele „Z–J”.
Scrie litera „Z” lângă imaginile a căror denumire conține „Z”.
Scrie litera „J” lângă imaginile a căror denumire conține „J”.
Colorează!

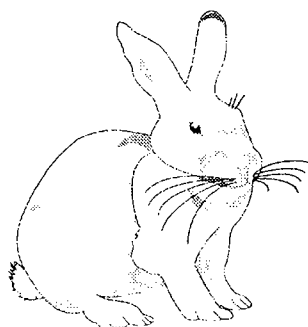

OBIECTIV: Educarea analizei fonetice – Sunetul „Ș”.

CERINȚE: Scrie litera „Ș” acolo unde o auzi: la început, la mijloc sau la sfârșit.

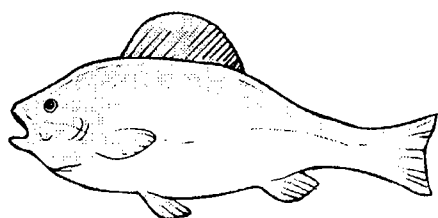
--	--	--

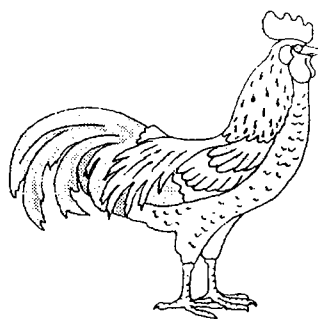
--	--	--

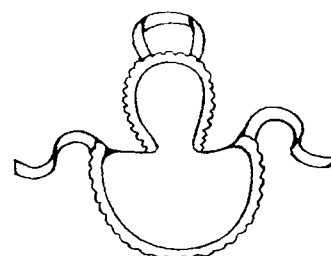
--	--	--

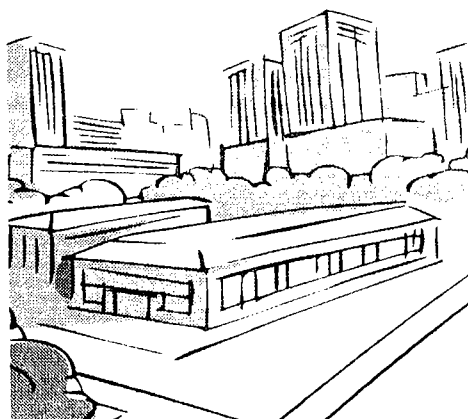
--	--	--

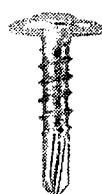
--	--	--

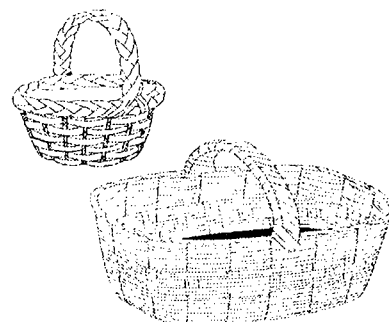
--	--	--

--	--	--

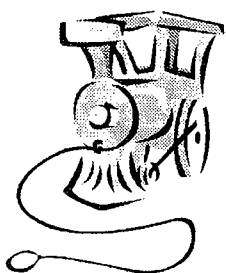
--	--	--

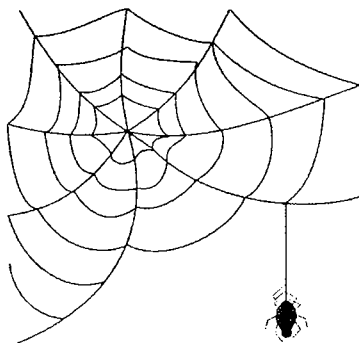
--	--	--

OBIECTIV: Educarea analizei fonetice – Sunetul „J”.

CERINȚE: Scrie litera „J” acolo unde o auzi: la început, la mijloc sau la sfârșit.

--	--	--

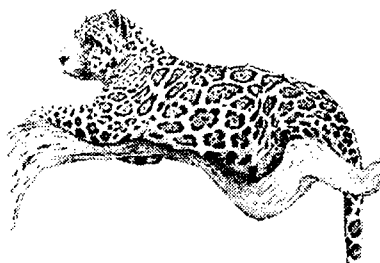
--	--	--

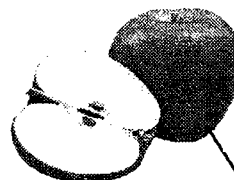
--	--	--

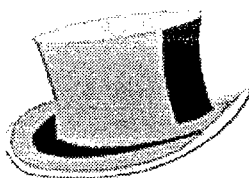
--	--	--

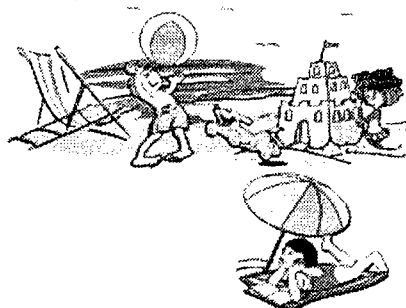
--	--	--

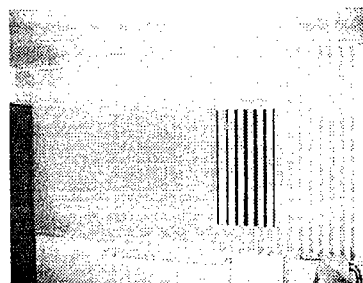
--	--	--

--	--	--

--	--	--

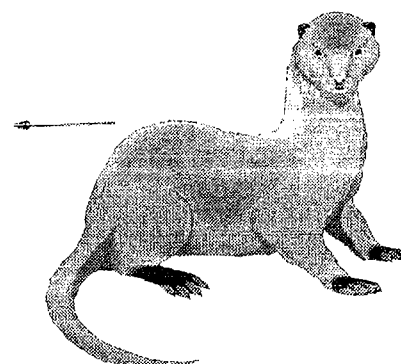
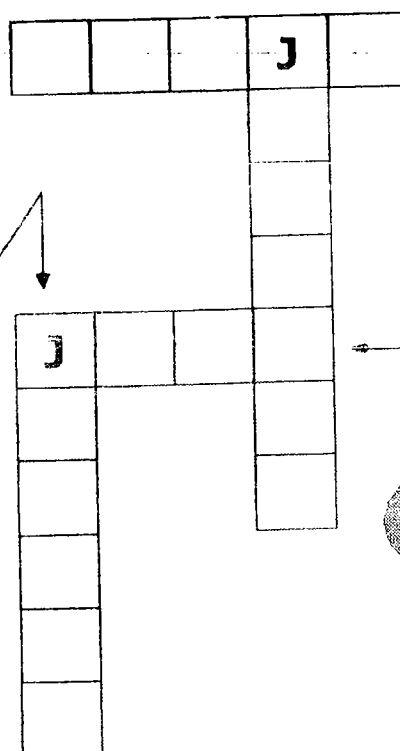
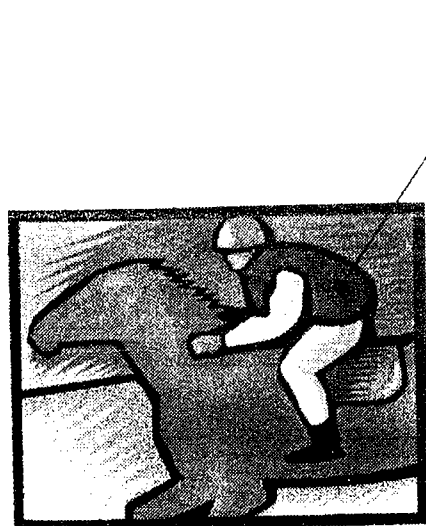
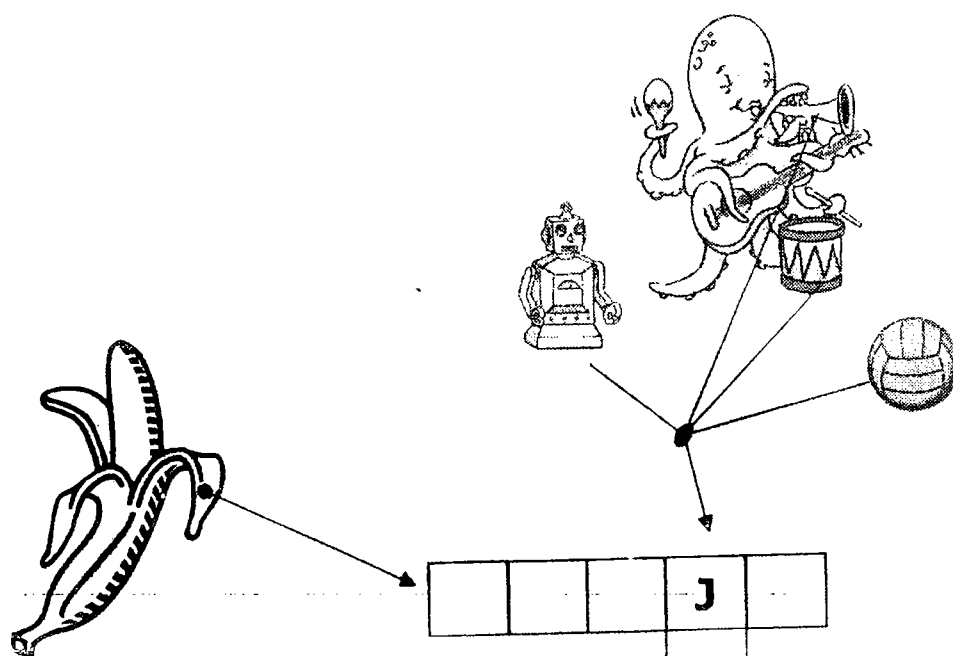
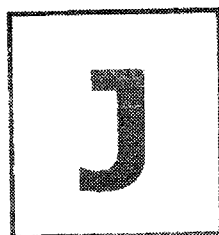

--	--	--

OBIECTIV: Consolidarea în limbajul oral și scris a fonemului „J”.

CERINȚE: Rezolvă integrama.

Pronunță corect sunetul „J”.

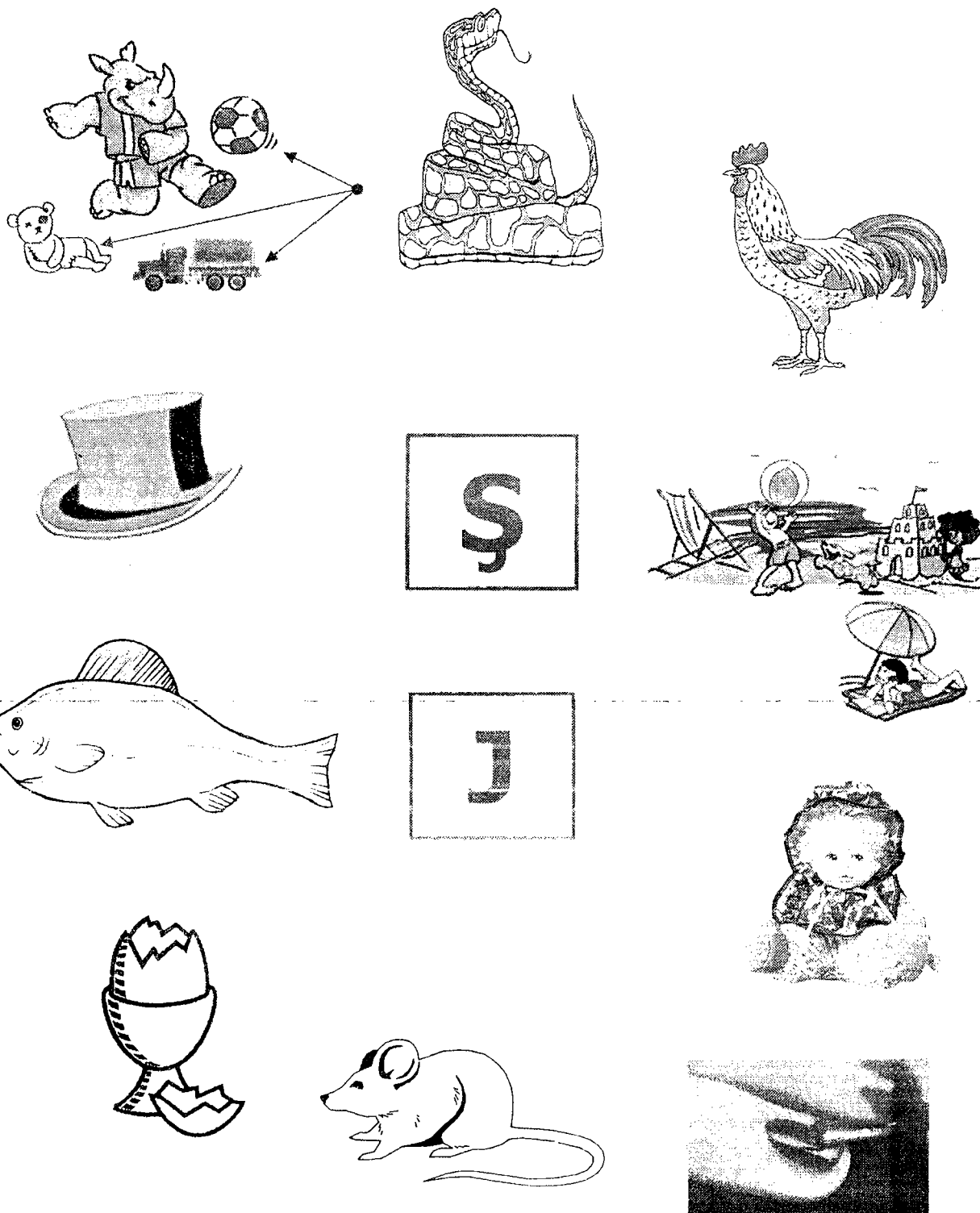

OBIECTIV: Diferențierea în vorbire a consoanelor „Ș–J”.

CERINȚE: Leagă litera „Ș” de imaginile a căror denumire conține litera „Ș”.

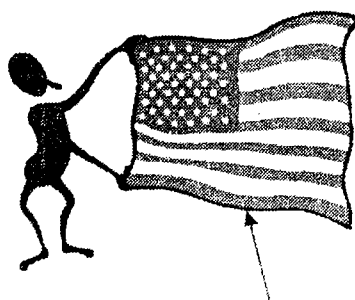
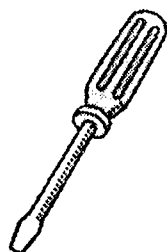
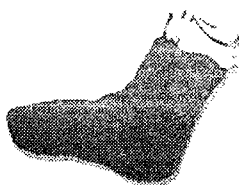
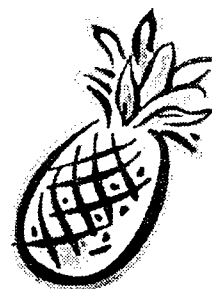
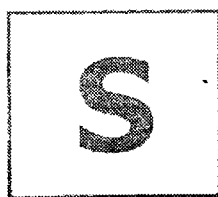
Leagă litera „J” de imaginile a căror denumire conține litera „J”.

Pronunță corect sunetele „Ș–J”.

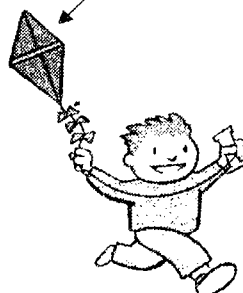
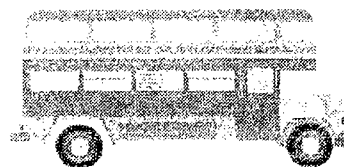
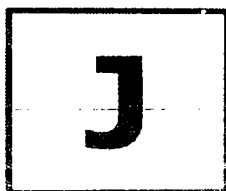
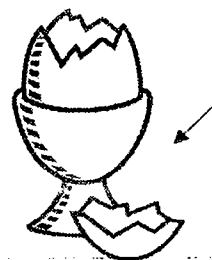
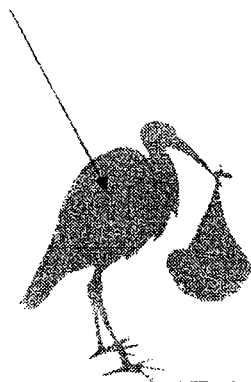
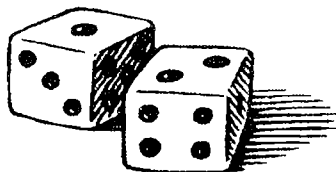
OBIECTIV: Diferențierea în vorbire a consoanelor „S–Ș”.

CERINȚE: Leagă litera „S” de imaginile a căror denumire conține litera „S”.
Leagă litera „Ș” de imaginile a căror denumire conține litera „Ș”.
Pronunță corect sunetele „S–Ș”.

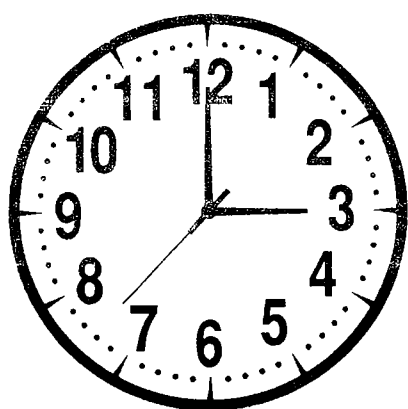
OBIECTIV: Diferențierea în vorbire a consoanelor „Z–J”.

CERINȚE: Leagă litera „Z” de imaginile a căror denumire conține litera „Z”.
Leagă litera „J” de imaginile a căror denumire conține litera „J”.
Pronunță corect sunetele „Z–J”.

Exerciții logopedice pentru
învățarea sunetelor

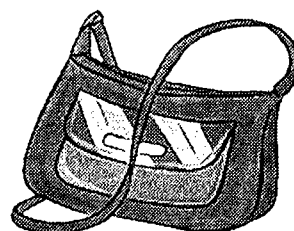
Ce—Ci, Ge—Gi

Ce—Ci

Ge—Gi

Exerciții pregătitoare pentru emiterea și fixarea în cuvânt a sunetelor **CE – CI**

1. Exerciții pentru dezvoltarea motricității aparatului fono-articulator:

- emisia sunetelor „ce”, „ci” se realizează după modelul sunetelor „t”, „ș”;
- limba atinge cu vârful palatul dur;
- marginile limbii ating molarii superiori;
- buzele sunt rotunjite și mai proeminente ca la sunetul „ș”;
- la ieșirea suflului de aer limba se desprinde brusc de palat.

2. Exerciții de respirație

3. Educarea auzului fonematic:

cea, ce, ci, cio, ciu

Fixarea, consolidarea și automatizarea sunetelor **CE, CI**

Fixarea sunetelor **CE, CI**

Introducerea sunetelor în silabe directe/ indirecte/ logatomi/ silabe duble:

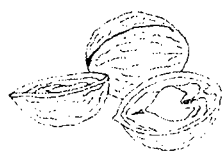
CE

cea cei ceo ceu
ace ece ice oce uce
acea ceace ceacea ceacei

CI

cia cie cio ciu
aci eci oci uci
ocio cioci ciocio ciuciu ciucei

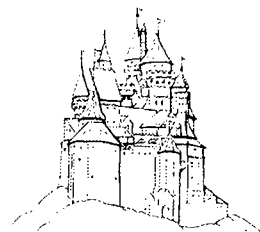
Introducerea sunetelor în cuvinte monosilabice (inițial, final)

ce, cea, ceai, ceas, cer, cerc, cerb, cec, ciob, cioc, ciot,
ciur, ciut, ciuf, taci, faci, maci, duci, raci, saci, meci, nuci,
seci, reci, duci, melci, coci, dulci, mici, bici, beci, bănci.

Introducerea sunetelor în cuvinte polisilabice (inițial, mediu, final)

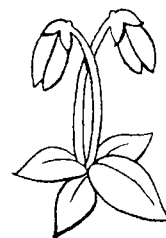
CE – inițial

cete, cere, ceară, ceată, ceață, cele, ceapă, ceartă, cerdac, ceafă, cereale,
cetate, celofan, cenușă, ceainic, celulă, celular, celebră, centură, celălalt,
celebru, celibatar, cernelă, cercel, ceașcă.

CE – mediu

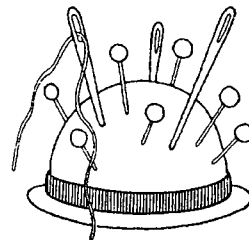
ocean, cocean, același, măceșe, acel, bocet, scetă, acetona,
briceag, dulceață, concediu, sprâncene, plăcere, decembrie, surcea,
scceră, purcel, lucește, muncește, măceș, ghiocel, rinocer, concert.

CE – final

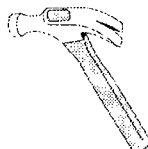
10

face, taste, duce, ace, rece, zece, capace, sărace, purice, șoarece, cruce, place, dulce.

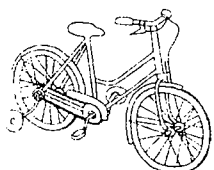

CI – inițial

cine, cireșe, cineva, citește, citit, ciripit, cioban, ciocan, ciorap, ciudat, cioară, ciută, ciolan, ciocolată, ciulin, ciupit, ciudă, cireadă, cimbru, ciomag, ciocănele, ciugulit, ciupit, ciudă, cizme, ciupercă.

CI – mediu

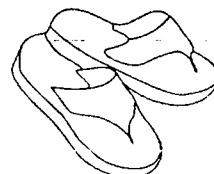
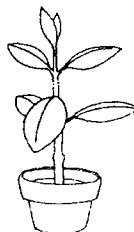

docil, vecin, pocit, sucit, ucis, răcit, muncitor, rădăcină, Cecilia, calciu, căciulă, piscină, picior, decide, salcie, delicios, lipicios, mincinos, oricine, bicicletă.

CI – final

deci, aduci, apuci, arici, aici, pisici, ucenici, mecanici, pitici, ghiveci, papuci, dovleci.

Cuvinte cu dublu CE

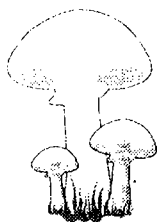
cercel, cercetare, cercetat, cearceaf.

Cuvinte cu dublu CI

cinci, Cici, ciuperci.

5

Consolidarea sunetelor CE, CI în propoziții

Cerul e cenușiu.

Cici are cercei.

Din cireșe mi-am făcut cercei.

Începe petrecerea.

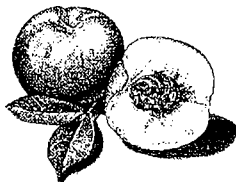
Ariciul are multe ace.

Marcela a găsit cinci ciuperci.

Duci la Tecuci, doi saci de nuci.

Piersicile sunt dulci.

Material verbal pentru consolidarea sunetelor CE, CI

POEZII

Cerceii

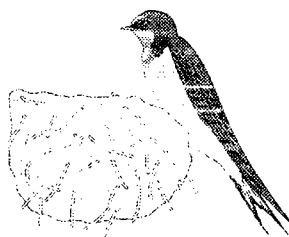
Din cireșe fac cercei
Mândri sunt cerceii mei.
Ce te miri? Așa cercei
Cât mănânci și tot mai vrei.

Rândunica

Uite, uite, vezi aici
Cuibul unei rândunici
Iar în cuib cinci ouă mici
Vor ieși cinci pui voinici.
În curând vom auzi
Cip – Cip în zori de zi.

Ariciul răcit

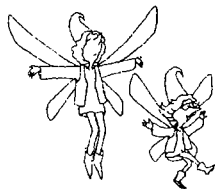
Un arici cu ochii mici
Prin băltoace a intrat.
Și acum ce să-i mai zici
A răcit și stă în pat.
Vine raza cea de soare,
Și îi pune pe spinare,
Pături calde să transpire
Și-i dă ceai, vreo două fire.

-- Gata, puiule de-arici
Hai la joacă prin urzici!
Și nu te mai alinta
C-a trecut răceala ta!

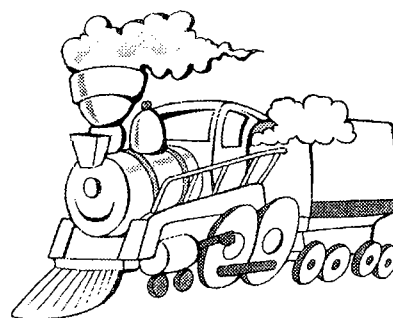
Licuriciul

Eu lucesc și sar: plici, plici,
Seara-n iarba din grădină,
Eu lucesc ca o lumină
Și mă cheamă licurici.

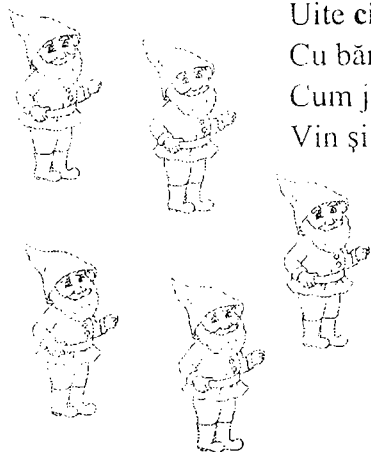
Acceleratul

Ciripesc cu glasuri mici
Cinteze și pitulici
Cine-i, ce-i, ce-a fost pe-aici?

Piticii și ariciul

Uite cinci pitici
Cu bărbi de bunici
Cum joacă popici
Vin și cinci furnici.

Dar dintre urzici
Vine un arici
Plin de ace mici
„Ce faceți aici?”
Fug cei cinci pitici
Vai ce mai voinici
Cad în apă: plici!

PROVERBE

Cele bune să se-adune
Cele rele să se spele.

Nu aduce anul
Ce aduce ceasul.

Cine-mparte
Parte-și face.

Cine cere, nu pierde
Dar nici nume bun nu are.

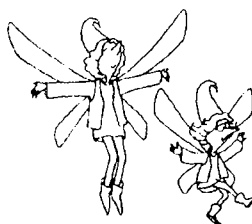
Vorba dulce
Mult aduce.

Ce-i în mână
Nu-i minciună.

Cine aleargă după doi iepuri
Nu prinde niciunul.

GHICITORI

Nu-i croitor, dar are ace
Pentru o mie de cojoace.
Fii cuminte și dă-i pace.
Lasă-l singur să se joace!
(Ariciul)

Rătăcind prin iarba crudă
De la capătul aleii
Noaptea s-a-nnegrit de ciudă
Fiindcă și-a pierdut cerceii.
(Licuricii)

Joc de cuvinte

Transformă

duce	→	duci	tace	→	
zice	→		trece	→	
toarce	→		coace	→	
face	→		place	→	

Material verbal pentru diferențierea sunetelor **Ț-CE, CI**

Cuvinte paronime

ține – cine

aște – ace

țel – cel

țeapă – ceapă

începi – începi

plăți – plăci

munți – munci

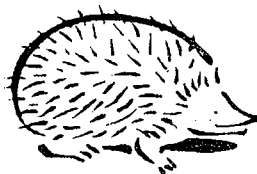
Cuvinte conținând **Ț-CE**

ceață, încețoșat.

POEZII

Ariciul

Un arici cu țepii mici
Și un bot catifelat
Lângă gard s-a tupilat
Necăjit și supărat
Că l-a plouat.

Măi arici cu țepii mici
Hai în casă la căldură
Unde nimeni nu te fură
Sus după cuptor să stai
Să nu capeți guturai.

Broscuța

Hai broscuțo să încerci
Să mănânci sos cu ciuperci,
Cu pilaf și ardei fierți
Dacă nu-ți plac, să mă ierți.

Lucica

În grădină e Lucica
Zi de zi cu gălețica
Cu grebla și lopățica,
Îngrijește floricica.

Pisicel

Vezi ce are Pisicel
Are ceai de mușetel
Și friptură de purcel
Învelită-n șervețel.

Căsuțe mici

Ce de mai căsuțe mici
Oare sunt pentru pisici?
Ba sunt pentru vrăbiuțe
Ploaia, gerul să le cruțe.

PROVERBE

Ce ție nu-ți place
Altuia nu-i face.

Ce e frumos
La toți le place.

GHICITORI

Pâlpâie acum în cale
Mogâldeață cu sclipici.
Chiar cercei să fie oare?
Cioburi, perle, stele mici?
Nu-s scânteii, nici pietre rare,
Sunt doar niște.....

(Licurici)

Codri nepătrunși, adânci
Peste râuri, peste stânci,
Munți înalți fără poteci,
Într-o clipă poți să treci
Și poți bate-n orice poartă,
Dacă știi să citești o.....

(Hartă)

Problemă

Cine și câți?

Duminică, dis-de dimineață
O babă se ducea la piață
Și îi ieșiră în întâmpinare
Trei moși cu trei saci în spinare.
Iar în fiecare sac,
Voi ce credeți? Câte un gânsac.
Ia să-mi spuneți,
Atunci, dimineață,
Cine și câți
Se duceau la piață?

Material verbal pentru diferențierea sunetelor Ș–CE, CI

Cuvinte paronime

șine – cine	coși – coci
șină – cină	sași – saci
șerb – cerb	duși – duci

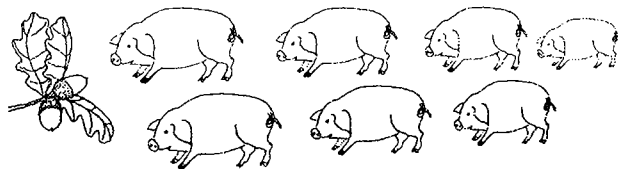
Cuvinte conținând ȘE, ȘI–CE, CI

cireșe, cenușă, cenușiu, măceșe, muncește, cercetaș, cișmea, ceașcă,
născoceste, cerșetor, șoarece, cireș, tocește, lucește, îndulcește,
picioruș, purceluș.

Șapte porci

Șapte porci așteaptă-n șir
Șapte saci umpluți cu jir,
Șapte ghinde de stejar
Și felii de gogoșar.

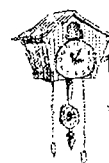

Bunica și pisica (S – Ș – Cc, Ci)

Lângă sobă stă bunica
După sobă stă bunica,
Tare harnică-i bunica,
Tare leneșă-i pisica,
Că bunica toarce lână,
Iar pisica doar o-ngână.
Și din **ce** toarce pisica
Nu poți împleti nimica!
Dar din **ce** toarce bunica
Multe poți să împletești.
Dacă stai să te gândești,
Și pisica, cum e ea,
Tot e bună la **ceva**:
Șoricelul dacă vine
Cine-l poate prinde, **cine**?
Nici tăticu, nici mămica
Nici bunica, **ci** pisica.

Ceasul bate tare
Cela e fetiță mare
Ceasul bate nencetat
Cela de școală a uitat.

Cici cere o cireașă
De cercei vrea s-o agățe
Într-o bună dimineață
I-au adus-o două rațe.

Cine vine iar la cină?
Vine vulpița vecină
Și mai vine și-un arici
Un pisoi și doi pitici.

Exerciții pregătitoare pentru emiterea și fixarea în cuvânt a sunetelor **GE – GI**

1. Exerciții pentru dezvoltarea motricității aparatului fono-articulator:

- emisia sunetelor „ge”, „gi” se realizează după modelul sunetelor „ce”, „ci”;
- limba atinge cu vârful palatul dur;
- marginile limbii ating molarii superiori;
- buzele sunt rotunjite și mai proeminente ca la sunetul „ș”;
- la ieșirea suflului de aer limba se desprinde brusc de palat;
- diferența față de sunetele „ce”, „ci” o constituie sonorizarea care se percepe punând mâna pe gât la nivelul corzilor vocale în timpul emisiei.

Fixarea, consolidarea și automatizarea sunetelor **GE, GI**

Fixarea sunetelor **GE, GI**

Introducerea sunetelor în silabe directe/ indirecte/ logatomi/ silabe duble:

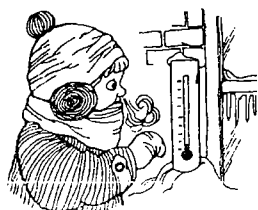
GE

gea gei geo geu
age ege ige oge uge
agea geage geagea geagei

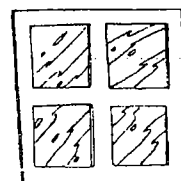
GI

gia gie gio giu
agi egi ogi ugi
ogio giogi giogio giugiu giugei

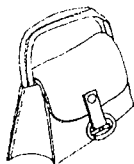
Introducerea sunetelor în cuvinte monosilabice (inițial, final)

ger, geam, gem, gest, gen, gel, get,
gin, gir,
fagi, negi, magi, rugi, ragi, slugi, mergi,
dragi, regi.

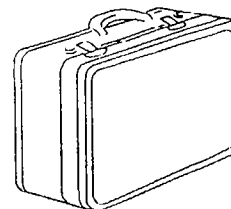

Introducerea sunetelor în cuvinte polisilabice (inițial, mediu, final)

GE – inițial

geantă, geme, geană, geamăt, geamgiu, geamăn, geacă, geamantan,
geamănă, german, germenc, geograf, geografie, geolog, genunchi,
general, gestiune, gelatină, generos, gelaterie, genți.

GE – mediu

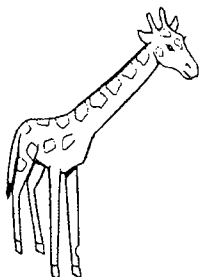
agent, mărgean, deget, amăgește, flagel, buget, săgeată, ager,
înger, cuget, ageamiu, congelat, agerime, vegetale, degerat,
digeră, vergea, mărgea, mărgele, fulger, Eugen.

GE – final

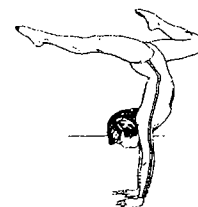

unge, rage, mulge, fuge, lege, plânge, culege, stinge, împinge, rege, minge, ninge, strânge, atrage.

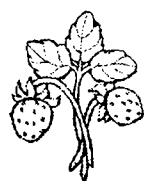
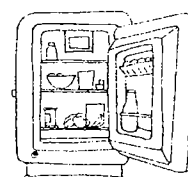
GI – inițial

girafă, gigant, ginere, giuvaer, girofar, girafe, gimnastă, Gicu, Gina, gimnastică, gingaș.

GI – mediu

agil, magic, tragic, fugit, rugină, regină, pagină, magician, frigider, inginer, argilă, argint.

GI – final

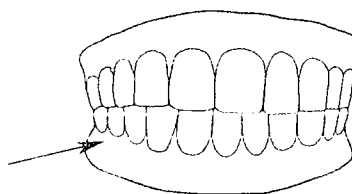
dregi, ungi, fugi, atragi, dungii, tragi, colegi, magi, obligi, regi, rugii, dragii, fragi, întregi, rogi, lungii, pungi, strângii.

Cuvinte cu dublu GE

George, Georgeta.

Cuvinte cu dublu GI

gingie, giulgiu, Giurgiu, Gigi.

Consolidarea sunetelor GE, GI în propoziții

Geta știe germana.

George are frate geamăn.

Pe Gigi îl dor gingiile.

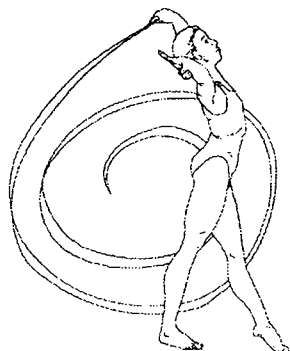
Gina alege dovleci.

Mașina are girofar roșu.

Mînea sparge geamul.

Geta șterge geamul.

Girafa are picioare lungi.

Georgeta este gimnastă.

Ligia are un geamantan roșu.

Gelu este generos și ager.

George învață germana.

Geaca este în geamantan.

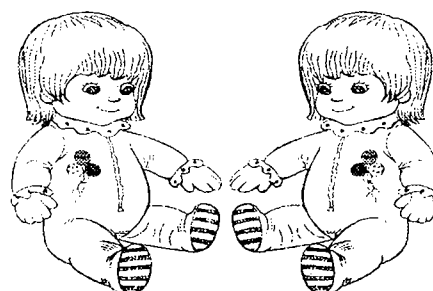
Ligia are o carte de geografie nouă.

Șterge geamul cu degetul.

Regele și regina sunt generoși.

Geta șterge rugina de pe cuțit.

Gelu și George sunt gemeni.

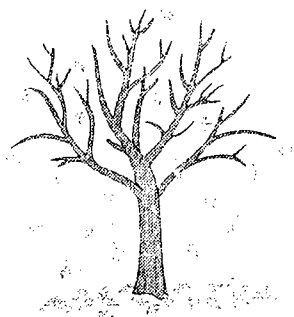

Material verbal pentru consolidarea sunetelor **GE, GI**

POEZII

Ninge

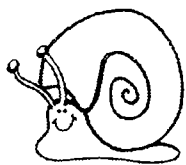
Ninge. ninge, neîncetat
Și înghețul s-a lăsat
Însă nouă nu ne pasă
Că suntem în haine groase.
Ninge peste derdeluș
Hai cu toți la săniuș.

Ce te legeni

Ce te legeni, codrule,
Fără ploaie fără vânt
Cu crengile la pământ?
De ce nu m-aș legăna
Dacă trece vremea mea!

GHICITORI

Merge, merge, greu ajunge
Are coarne, dar nu-mpunge.
E ghebos și fricos
Și când merge la plimbare
Își ia casa în spinare.
Cine-i oare?

(Melcul)

Lungi picioare, gâtul lung
Pare-o vie macara.
Mă privește tare blând,
Ca și cum m-ar mângâia.

(Girafa)

PROVERB

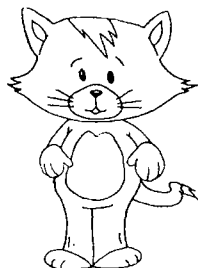
Cine de cuvânt nu înțelege
Nu înțelege nici de ciomege.

Material verbal pentru diferențierea sunetelor CE, CI-GE, GI

POEZII

Cinci budinci

În cuptor sunt cinci budinci
Pisicel să nu le lingi.
Și cârnați sunt tot vreo cinci
Pisicel să nu-i atingi.

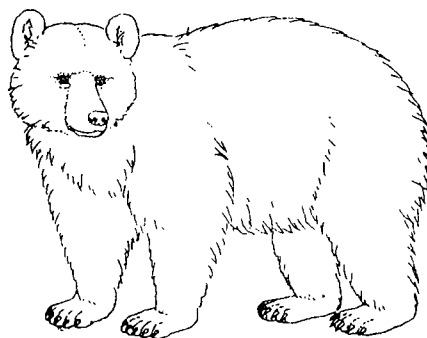

Mărgica

Plânge lângă geam Lucica
Plânge c-a pierdut mărgica
A lăsat-o-n vânt și ger
Printre fulgi căzuți din cer.

Moș Martin

Moșului Martin îi place
Ca și nouă să se joace.
Și culege cu plăcere
Vesel, fagurii de miere.
Și bea mierea din ulcior:
„Tare-i bună: mor, mor, mor!”

PROVERBE

Geaba vii, geaba te duci
Geaba rupi niște papuci.

Cine încet merge
Departe ajunge.

Degeaba bați fierul
După ce se răcește.

Ulciorul nu merge
De multe ori la apă.

Sângele
Apă nu se face.

Urma alege:
Ce-ai semănat, vei culege.

Material verbal pentru diferențierea sunetelor JE, JI–GE, GI

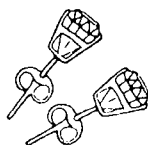
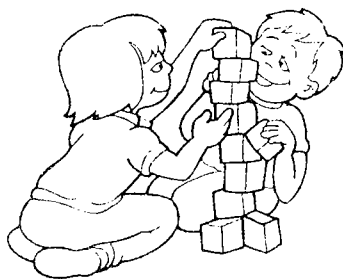
POEZII

Iar te legeni lujere
Prin ploaie cu fulgere
Nu fi lujer necăjit
Vremea rea a și fugit.

Știu doi frați, doi melci pribegi
Tare moi și tare blegi.
Niciodată nu sunt treji
Dar ei cred că sunt viteji.

Jeni și Jenel
Se joacă nițel
Micuțul Georgel
Ar fi vrut și el
La joacă să vină
Cu a lui vecină.

Joi de ziua ei
Gina vrea cercei
Și-o geantă ar vrea
Cu un ruj în ea.

ANEXE

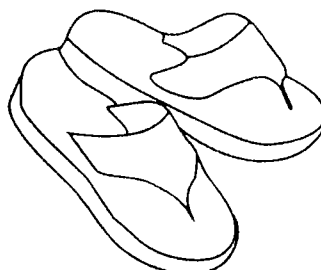
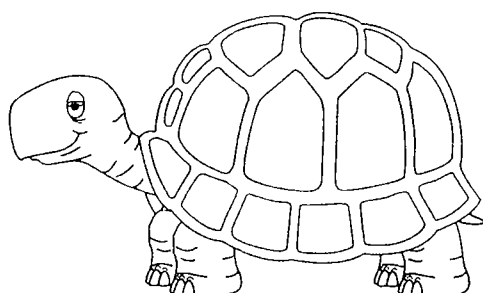
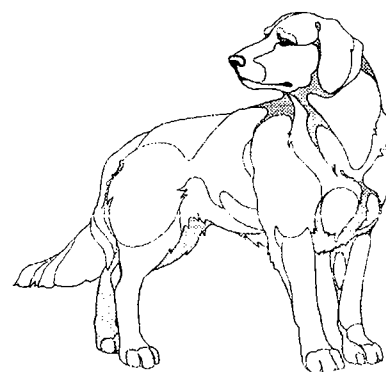
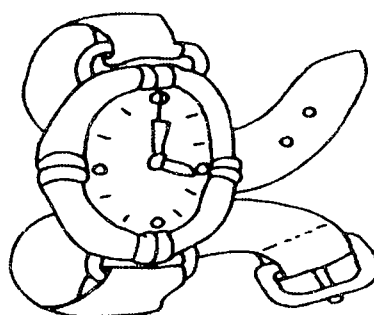
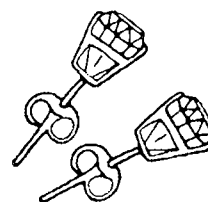
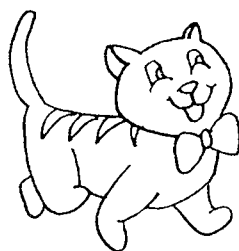
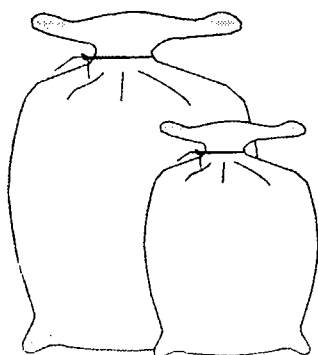
Fişe – exerciții pentru sunetele

CE–CI, GE–GI

OBIECTIV: Fixarea și consolidarea sunetelor „Ce” și „Ci”.

CERINȚE: Pronunță cuvintele. Unde se aude sunetul **Ce**? dar **Ci**?

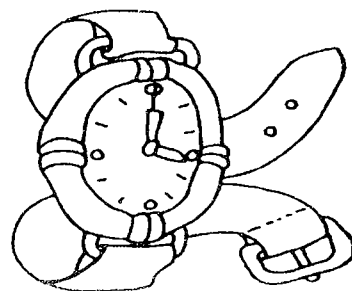
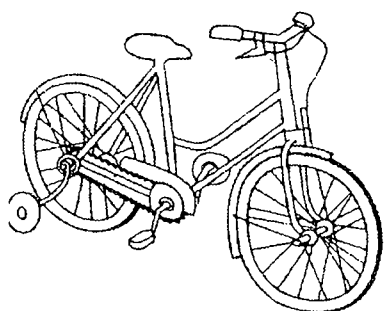
Desparte cuvintele în silabe. Colorează unde auzi **Ce** și încercuiește unde auzi **Ci**.

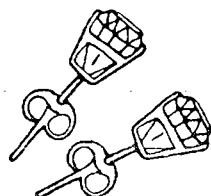
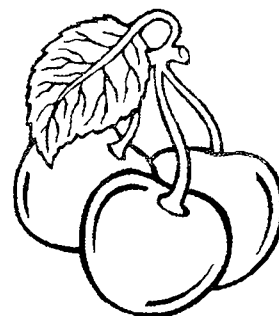
OBIECTIV: Fixarea și consolidarea sunetelor „Ce” și „Ci”.

CERINȚE: Colorez **Ce** cu roșu și **Ci** cu albastru.

Colorează imaginile unde auzi **Ce** cu roșu și imaginile unde auzi **Ci** cu albastru.

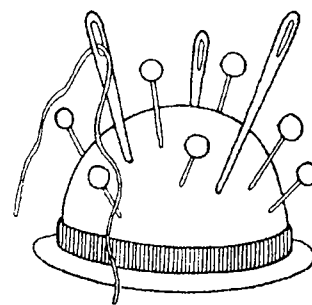
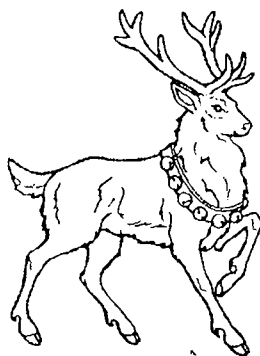
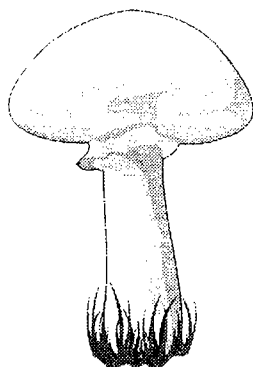

ce

ci

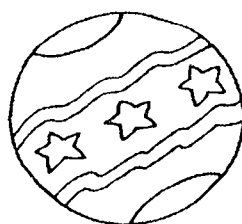
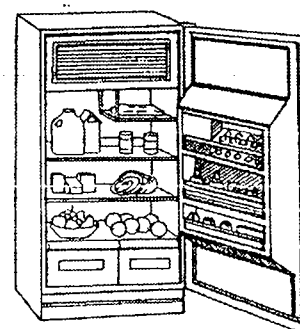
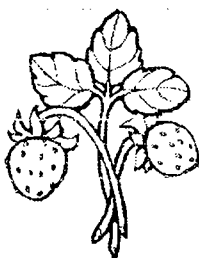
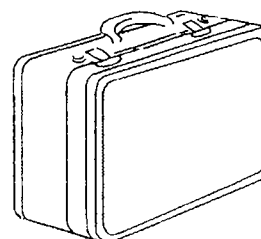
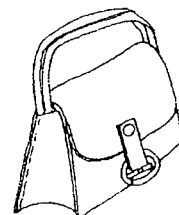
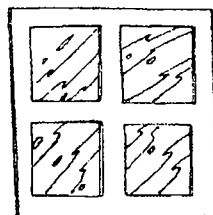
10

OBIECTIV: Fixarea și consolidarea sunetelor „Ge” și „Gi”.

CERINȚE: Pronunță cuvintele. Unde se aude sunetul **Ge**? dar **Gi**?

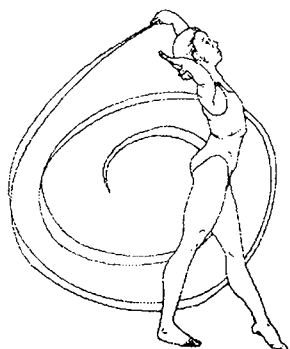
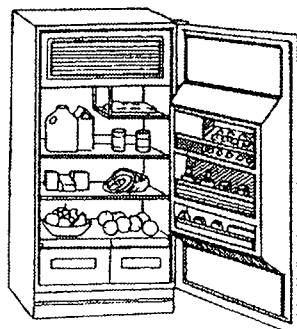
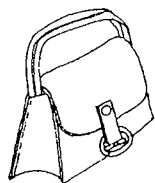
Desparte cuvintele în silabe. Colorează unde auzi **Ge** și încercuiește unde auzi **Gi**.

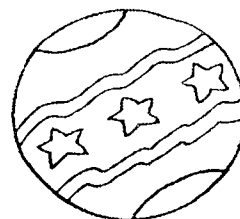
OBIECTIV: Fixarea și consolidarea sunetelor „Ge” și „Gi”.

CERINȚE: Colorez **Ge** cu roșu și **Gi** cu albastru.

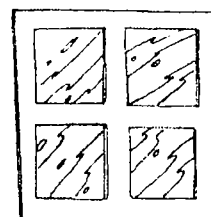
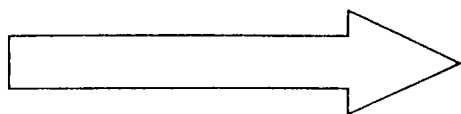
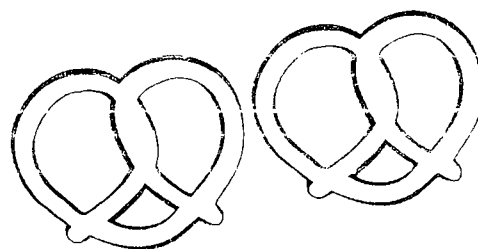
Colorează imaginile unde auzi **Ge** cu roșu și imaginile unde auzi **Gi** cu albastru.

ge

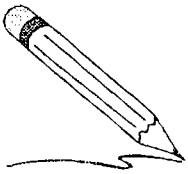

gi

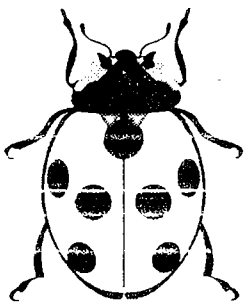
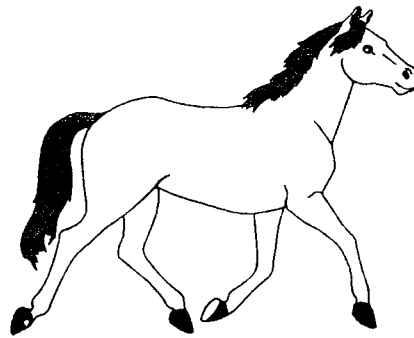

Exerciții logopedice pentru
învățarea sunetelor

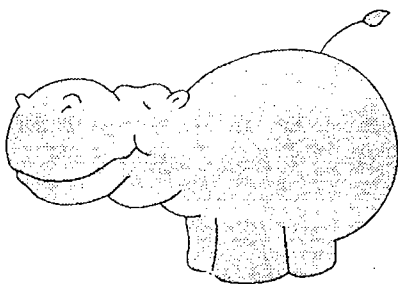
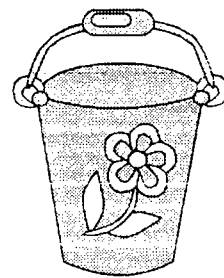
C, G, H

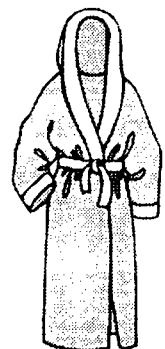
C

G

H

Etapele învățării sunetelor

C – G – H

1. Exerciții pregătitoare:

- Exerciții pentru dezvoltarea motricității aparatului fonoarticular.
- Exerciții de respirație.
- Educarea auzului fonematic.

2. Emiterea sunetelor

3. Fixarea, consolidarea și automatizarea sunetelor în silabe, cuvinte, texte, poezii

4. Diferențierea sunetelor

5. Exerciții

1. EXERCITII PREGĂTITOARE

1.1. Exerciții pentru dezvoltarea motricității aparatului fonoarticular (maxilare, limbă, palat)

- închide/ deschide gura, liber/ cu rezistență;
- ridicarea și coborârea limbii cu lipirea apexului la incisivii superiori/ inferiori cu gura deschisă;
- ridicarea și coborârea limbii cu lipirea apexului la incisivii superiori/ inferiori cu gura închisă;
- întinderea buzelor cu gura închisă;
- întinderea buzelor cu dezgolirea dinților;
- scoaterea și retragerea limbii spre gât;
- ghemuirea limbii spre gât;
- căscare cu retragerea limbii și a maxilarului inferior;
- deglutiție;
- imitarea tusei, a gargarei, a gâfâitului.

1.2. Exerciții de respirație

În cazul acestor sunete se va pune accent pe dezvoltarea expirului oral.

Respirație nonverbală:

- suflă în lumânare;
- umflă balonul;
- suflă cu paiul în apă;
- suflă în trompetă, fluier, muzicuță;
- suflă în confetti așezate pe dosul mâinii;
- aburește oglinda;
- „fotbal” pe masă cu un ghemotoc de vată;

Respirație verbală:

- pronunță vocalele rar, ritmic, prelung;
- pronunță ritmic consoane;
- pronunță grupe de vocale într-o singură expirație;
- pronunță silabe (c + v) într-o singură expirație (pa-pe-pi-po-pu);
- numărul până la 10 în expir.

1.3. Educarea auzului fonematic

a) Joc cu onomatopeele: „Ghici cum face?”

cucul: *cu-cu! cu-cu!*

cocoșul: *cu-cu-ri-guuu!*

găina: *cot-co-dac!*

gâsca: *ga-ga-ga!*

broasca: *oac-oac!*

ceasul: *tic-tac!*

rața: *mac-mac!*

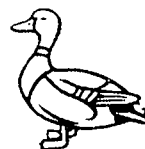
câinele: *ham-ham!*

măgarul: *i-ha! i-ha!*

râsul: *ha-ha-ha!; he-he-he!; hi-hi-hi!*

Moș Crăciun: *ho-ho-ho!*

neplăcere: *câhh!*

b) Discriminarea auditivă a sunetelor din aceeași arie de articulare **C, G, H**.

Se pronunță silabe sau cuvinte perechi (paronime) și se cere copilului să spună dacă sunt la fel sau sunt diferite:

ca – ga; cât – gât; ga – da; ca – ha etc.

c) Discriminarea auditivă a fonemelor **C – T, G – D**.

Exercițiile se fac cu pronunțarea în șoaptă, apoi cu voce tare, cu vizualizare la oglindă a poziției organelor fonatoare și palparea laringelui pentru perceperea vibrațiilor coardelor vocale.

d) Analiza fonetică a cuvintelor care conțin sunetele ce urmează a fi învățate. Se vor face următoarele exerciții de conștientizare fonologică:

- despărțirea cuvintelor în silabe;
- identificarea sunetelor din silabă;
- identificarea poziției sunetului în cuvânt (inițial, mediu, final);
- discriminarea sunetului cu care începe cuvântul;
- discriminarea sunetului cu care se termină cuvântul;

e) Exerciții cu paronime, cu sesizarea schimbării sensului cuvântului;

f) Exerciții de ghicire a sunetelor (silabelor) omise intenționat dintr-un cuvânt ilustrat printr-o imagine.

g) Lanțuri de cuvinte prin înlocuirea primului sunet:

cală – gală – hală – dală;

cură – gură – tură – dură;

gard – card – hard;

h) Frământări de limbă:

1. Capra calcă piatra

Piatra crapă-n patru

De-ar crăpa și capul caprei

Cum a crăpat piatra-n patru.

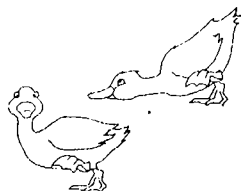
2. Pe cap un capac, pe capac un ac.

3. Gâște, gâște,

Ga-ga-ga

Vreți la baltă?

Da-da-da!

2. EMITEREA SUNETELOR

SUNETUL C: consoană surdă, ocluzivă, posterolinguală, velară.

Se demonstrează poziția organelor fonatoare la oglindă, insistând pe întuirea poziției vârfului limbii și pe ocluzia orală realizată prin ridicarea părții posterioare a limbii:

- apexul limbii stă la baza incisivilor inferiori;
- partea superioară a limbii se ridică spre palatal moale;
- buzele sunt ușor întredeschise;
- dinții sunt ușor depărtați.

Procedee de emisie:

- Se pronunță consoanele P, B, T pentru intuirea de către copil a emisiei explozive a sunetelor;
- Se exersează expirul pe nas cu gura larg deschisă și ridicarea părții dorsale a limbii pentru realizarea ocluziei orale;
- Cu gura deschisă se cere fixarea vârfului limbii la incisivii inferiori și ridicarea părții posterioare a limbii spre palatal moale;
- Dacă nu se realizează mișcarea de ridicare a limbii, atunci rădăcina limbii se împinge în sus cu degetele în regiunea osului sublingual. Se poate încerca sugerea unei bomboane așezată pe partea dorsală a limbii;
- Cu apexul limbii sprijinit puternic pe gingiile incisivilor inferiori se execută o mișcare bruscă de împingere a părții dorsale în afara gurii;
- În cazul în care, în timpul emisiei sunetelor C, G vârful limbii este împins înapoi, se cere copilului să-l țină fixat, prin apăsare cu degetul, la incisivii inferiori;
- Cerem copilului să pronunțe sunetul T repetat (t t t t) și în acest timp se împinge limba spre cerul gurii până se obține sunetul C (se folosește spatula sau degetul curat al copilului);
- Cu mâna așezată de-o parte și de alta a gâtului, sub maxilarele inferioare, se execută o mișcare de ridicare în sus a gâtului copilului. Se insistă pe caracterul brusc al emisiei sunetului și a neparticipării buzelor și a limbii;
- În unele cazuri se poate porni de la sunetul H, arătând trecerea de la simpla expirare fără efort a sunetului H, la contracția și-explozia specifice sunetului C;
- Se demonstrează cum suflul puternic în pronunțarea sunetului C poate împinge confetti așezate pe dosul mâinii;
- Alteori se poate învăța pornind de la pronunțarea sunetelor CHE, CHI, ulterior separându-se sunetul C prin analiză fonetică;
- De asemenea, există cazuri în care sunetul C se emite cu limba ghemuită înspre gât (se împinge limba cu degetul spre gât).

Fixarea, consolidarea și automatizarea sunetului C

Fixarea sunetului C

Introducerea sunetului în silabe directe/ indirecte/ lotgatom/ silabe duble:

ca	co	cu	că	cî		
ac	ec	ic	oc	uc	îc	âc
caca	coco	cucu	căcă	câcî		
cac	coc	cuc	căc	câc		
aca	oco	ucu	ăcă	îcî		

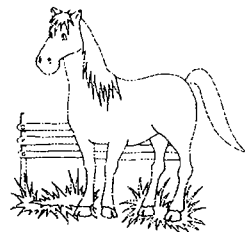
Introducerea sunetului în cuvinte monosilabice (inițial, final).

cap, cal, car, cat, caș, cad, cam, caz, coc, coș, con, cor, cod, cos, cot,
cuc, când, cui, cum, cât, când, camp, card,

bac, dac, fac, rac, lac, mac, sac, pac, tac, zac, hac, bec, cec, sec, mic,
pic, șic, tic, zic, loc, doc, toc, foc, ioc, poc, soc, șoc, joc, duc, nuc,
suc, țuc, sâc,

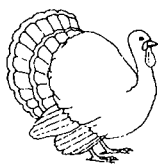

ac, arc, ure, porc, bloc, plic, cere, ture, pare, mele, circ, spic.

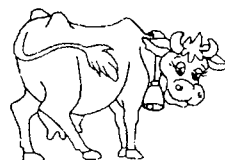
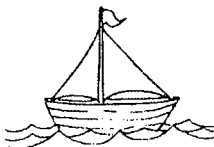

Introducerea sunetului în cuvinte polisilabice (inițial, mediu, final)

cană, casă, cale, cade, cadă, caiet, carte, caută, cafea, cartof, castel, cameră, cabină, camion,
catalog, cadou, capac, covor, copil, coadă, coală, colibă, copac, costum, coleg, cozonac,
cuțit, cuvânt, cutie, culoare, cuminte, cămașă, căciulă, cămară, cămilă, cămin, căsuță, cățel,
câine, cârnați, cântec, căprioară

vacă, nucă, focă, ecou, acum, acar, acasă, mică, Luca, Lică, pisică, păcat, lacăt, bunică,
macara, ficat, furnică, biserică, muzică, sacoșă, Monica, local, borcan, bancă, doctor, sector,
barcă, bucuros, lăcătuș, răcorit, păcălit

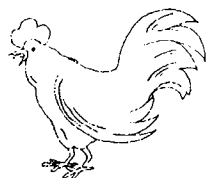

sărac, petie, pitic, voinic, noroc, gândac, boboc, deloc, aduc, usuc, butuc, batie, bunic,
harnic, ibrie, paznic, stomac, mijloc, breloc, bondoc, dovleac.

Cuvinte cu dublu C

coc, cuc, colac, copac, capac, cântec, conduc, curcan, cușcă, cauciuc, cozonac, mecanic,
crac, cloșcă, eule, cracă, cocă, coeor, clocot, coniac, clăbuc, cocoloș, cărcă, cureă, culeuș,
culcat, cască, cascador, cucui, bucluc, corcoduș, cucoană, cocoș, erodil.

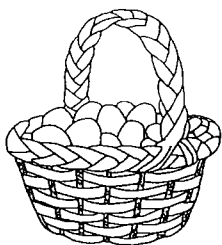

C în grup consonantic (CL, CR)

clar	clară	crai	cramă
clan	clanță	cros	cravată
clin	climă	crin	cretă
clor	clipă	crac	creață
club	clocot	crap	creangă
clei	cloșcă	creț	cremă
clasă	clădire	crud	creveți
clapă	clătită	crâng	creșă
clacă	clește	cracă	criză
Claudiu	Cluj	crimă	croitor

Consolidarea sunetului C în propoziții

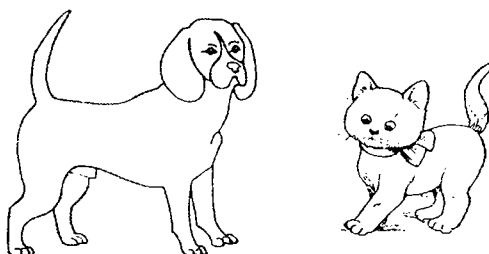
Coc un cheec.
Car un cub.
Cânt în cor.
Cos un pic.
Cad în cap.
Cad din nuc.
În coș e caș.
Un cuc cântă în nuc.
Caut un câine.
În sac, un rac.

Urc în nuc.
Plec la bloc.
Fac un foc.
Zic un bane.
Fac și tac.
Fac un suc.
Duc un cal.
Mă joc cu un cub.

Cana este în cămară. În cană este cafea. Cade cubul. Cade cartea. Copilul este cuminte.
Coc un colac în cuptor. Coc cozonac. Camelia se culcă în cort. Călin are un cucui cât o nucă.
Căinele este în cușcă. Cocosul este în coteț. Cocosul cântă în copac. Corina cade din copac.

Monica este acasă. Pisica este lângă câțel. Luca este la bunica. Acum plec acasă. Mi-e frică de câine. Păcat că s-a stricat. Am făcut cozonac cu nucă. Lică se joacă cu o macara. Raluca cântă la chitară. Luca ascultă muzică.

Mă îmbrac și plec. Sunt pitic dar voinic. Aduc un ibric. Pe lac, un boboc. În parc e un paznic. N-am noroc, deloc. În bloc e un ture. Încerc să mă urc pe butuc. Un porc, în parc? În parc, un porc? Caută acul în carul cu fân. În curte are o vacă, un porc și un câine. Melcul cară casa în cârcă. Aduc un plic mic.

Consolidarea sunetului C în text

Azi e duminică. Călin, Camelia și Monica sunt acasă. Călin cântă la muzicuță. Camelia caută un joc pe calculator. Monica colorează un desen dintr-o carte de colorat. Copiii sunt cuminiți și ascultători. În curând vor începe să-și facă temele pentru școală.

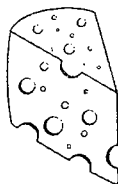
Bunica le pregătește un cozonac cu nucă. Copiii se bucură:

– O să mâncăm cozonac și o să bem cacao cu lapte!

Memorizări

1. Caș îmi place

Cașul bun
Iar de frișcă
Ce să spun?
Paște oaie, pe imăș
Iarăși să mănânc un caș!

2. Moș cocoș cocoloș

Vino iute, dă-mi un coș
Să pun în el un cocoș
Să-l facă mama cu borș.

3. Un covor, pe coridor

Țipă la aspirator
Toată ziua țipă, dacă
Nu-l mai bați puțin să tacă.

4. Știu un urs de catifea

Care nu știu ce avea
Cu o ceașcă de cafea
Toată ziua o lovea.

5. Sus pe Argeș pe la munte

Au rămas codrii cărunți
Jos, pe vale, prin zăvoi
Se cobor turme de oi
Iar un cuc cu pana sură
Și-a spus numele din gură.
Cu-cu!

6. Un moș cu un coș

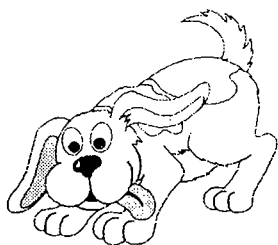
În coș un cocoș
Moșul cu coșul
Coșul cu cocoșul.

8. Cupă cu capac

Stă lângă copac
Copacul cu cupă
A rupt-o la fugă.

7. Nu e bine la un joc
S-aprinzi în joacă, un foc
Pentru că-ți sare pe loc
O scânteie pentru foc.

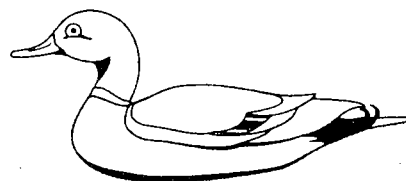
9. „E un câine zdrențaros
De flocoș, dar e frumos
Parcă-i strâns din petice
Ca să tot împiedice
Ferfenițele-i atârnă
Și pe ochi, pe nara cârnă
Și se-ncurcă și descurcă
Parcă-i scos din călți de furcă.”

(T. Arghezi – Zdreanță)

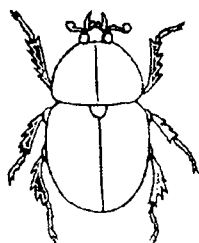

10. Coca, Gabi și cu Jack
S-au plimbat pe lângă lac
Au văzut în apă un rac
Și-au cules și flori de mac.

11. O rățușcă de pe lac
Strigă-ntruna: mac! mac! mac!
Iar pe mal trece un cal
Încărcat cu cașcaval.

12. Șade ursul pe saltea
Și comandă o cafea
Cafeluța cu caimac
Și deasupra un gândac.

13. Un pitic atât de mic
Făcea baie în ibric
Pe săpun alunecă
Și pe loc se îneacă.

14. Am bam bus
Ia-te după urs
Ursul n-are coadă
C-a mâncat o babă
Baba n-are furcă
C-a mâncat o curcă
Curca n-are pene
C-a mâncat-o Ene
Ene n-are cap
C-a mâncat un țap
Țapul n-are coarne
C-a mâncat bomboane
Bomboanele sunt dulci
Tu să le mănânci!

SUNETUL G: consoană sonoră, ocluzivă, posterolinguală, velară.

Este perechea „sonoră” a consoanei „surde” C.

În emisie sunetul G este însoțit de vibrații ale laringelui care pot fi sesizate ușor de copil, prin palparea gâtului cu dosul palmei.

Poziția organelor fonatoare este aceeași ca la sunetul C.

Diferențe:

- existența vibrațiilor coardele vocale;
- suprafața de atingere a limbii de palat este mai mare decât la sunetul C;
- absența caracterului exploziv al emisiei.

Procedee de emisie:

- Se insistă pe demonstrarea diferențelor dintre cele două sunete;
- Se cere, prin imitație, pronunțarea sunetului C însoțit de vibrații ale coardelor vocale (copilul sesizează vibrațiile cu mâna pe laringe);
- Se pornește de la pronunțarea silabei „gă” – cele două foneme fiind apropiate ca poziție a organelor fonatoare, ca deschidere a maxilarelor și ca sonorizare;
- Se pornește de la silaba „da” spusă în mod repetat „da-da-da”, în timp ce împingem vârful limbii spre partea posterioară a cavității bucale, rezultând „ga-ga-ga”;
- În timp ce copilul pronunță sunetul d repetat (d d d d) se împinge vârful limbii în spate, spre gât obținându-se sunetul g;
- Copilul va fi ajutat să înțeleagă diferența de pronunție între perechi de silabe directe:
ca-ga; co-go; cu-gu;
- Se va insista pe exerciții de dezvoltare a auzului fonematic cerând copilului să spună dacă perechile de silabe sau cuvinte paronime sunt la fel sau sunt diferite.

Fixarea, consolidarea și automatizarea sunetului G

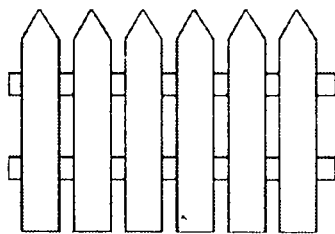
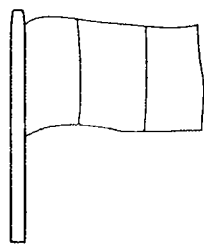
Fixarea sunetului G

Introducerea sunetului în silabe directe/ indirecte/ lotgatomii/ silabe duble:

ga	go	gu	gă	gî		
ag	eg	ig	og	ug	îg	âg
gag	gog	gug	găg	gâg		
aga	ogo	ugu	ăgă	îgî		
gaga	gogo	gugu	găgă	gâgî		

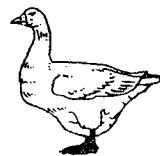
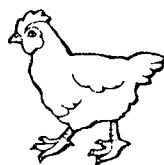
Introducerea sunetului în cuvinte monosilabice (inițial, final).

gaz, gol, goi, gât, gard, gong, gang, gust, gând, bag, fag, rog, leg, dig, fug, rug, jug, sug, jeg, neg, rog, drag, dreg, plug, bleg, ung, lung, curg, trag, fulg, steag, frig, larg, trag, merg, plâng, târg, strig, strâng.

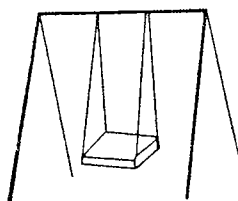

Introducerea sunetului în cuvinte polisilabice (inițial, mediu, final)

gara, gata, gala, gaze, gama, gazon, galben, gafă, garaj, gaură, garoafă, gazetă, galoși, găină, găleată, gălușcă, găsit, gătit, gură, gușă, gumă, guler, gutuie, gulie, gunoi, golan, golaș, gândac, gătit, gămălie.

egal, ogor, agăț, ogar, fugă, rugă, vagon, bogat, bagă, legat, rugat, leagăn, măgar, mugur, tigaie, figură, regulă, lingură, bulgar, papagal, virgulă, țigară, singur, sigur, pungă, lungă, stângă, august, dragă, regret, Magda, margaretă, margarină, bulgăre, magazin, bagaj, regat, logoped, legătură, angajat, degajat.

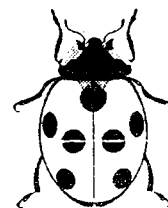

aprig, alerg, coleg, covrig, cârlig, întreg, moșneag, toiag, bârlog, belșug, beteag, slăbănog, briceag, atrag, retrag, aleg, catarg.

Cuvinte cu dublu G

Gogu, gong, gang, gogonea, gogoasă, gogoșari, gogoman, gologan, gărgăriță, găngav, gregar, Grigore, gargară, gogoriță, glugă, guguștiuc.

G în grup consonantic

glas	gras	grabă	grătar
glob	grad	gripă	grămadă
glod	gram	grapă	grădină
gled	grai	groapă	grădiniță
glie	greu	grasă	grindă
glumă	grec	grupă	Grigore
glugă	grea	greblă	greoi
glastră	griș	greier	gramatică
glucoză	grâu	greșeală	grindină

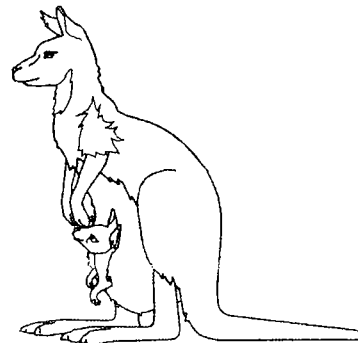
Consolidarea sunetului **G** în propoziții

Gabi face gogoși. Gogu a golit găleata. Găina are gât golaș. Pe gard e un glob. Găina e pe gard. Am gumă în gură. Gore e la gară. Am găsit o găză. Galoșii sunt în garaj. Gabi e în gang. Gogu e gol. Gulerul e galben. Gustă gutuia. Găleata e goală. Gabi are gogoșari și gogonele. Girafa are gâtul lung. Gogu e gras. Gogu a găsit un guguștiuc. Gâsca are gât golaș. Gătesc găină cu găluști.

Magda are un papagal. Pune lingura în tigaie. Agăț o tigaie. Agăț o pungă în gard. Măcar să am un măgar. Gogu e bogat dar singur. În stânga e un leagăn. Leg un măgar de gard. Alungă măgarul din gard. Merg legănat. Bogdan golește bagajul. Bagă agrafele în pungă! Grigore alungă ogarul. Magazia este lungă.

Cangurul are o pungă.

Alerg prin târg. Leg un steag. Smulg un fulg. Fug prin gang. Fug să aleg un steag. Culeg, aleg și strâng. Plâng în crâng. În prag e un steag. Dreg un strung.

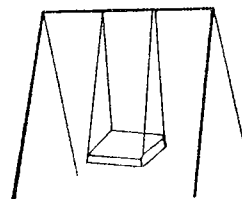
Consolidarea sunetului **G** în text

Este toamnă. Magda și Gabriel sunt la bunici. Grădina bunicilor e plină de flori și de legume. Toată ziua aleargă prin grădină. Astăzi trebuie să culcagă gutui pentru dulceață. Apoi o vor ajuta pe bunica să strângă din grădina de legume gogonele, gogoșari și gulii.

O găină a prins un gândac. Gabriel alungă găina. Bietul gândac se ascunde într-o gaură în pământ.

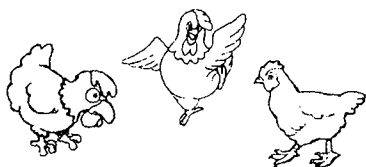
– Hai să ne dăm în leagăn! strigă Magda.

– Ba, mai întâi veniți să mâncați gogoși! strigă bunica.

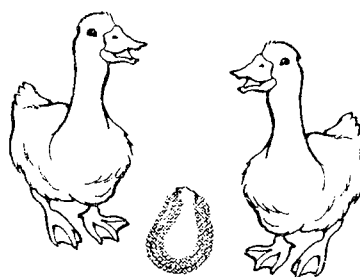

Memorizări

1. Două găște fac găluște
Iar găina, dă făina
Un boboc, suflă-n foc
Iar cocoșul sus pe plită
Învârtește o clătită
Caldă, caldă, rumenită.

2. Trei găini și-au pus în gând
Să gătească trei gogoși
Să le dea la masă când
Vin acasă trei cocoși.

3. Două găște sub un fag
Ce mai gălăgie fac
C-au găsit în lac un rac
Și mărgele în șirag.

4. Căii mei de lemn, când merg
Eu îi spăl și-apoi îi șterg
Tu cu ei de vrei să mergi
Ia o cârpă ca să-i ștergi.

5. Pisicel în spate cară
Doi saci mari, pe după gât
Că vor puii lui la gară
Să mănânce, nu știu cât...

DIFERENȚIEREA SUNETELOR

Diferențierea sunetelor predispune confuziilor precum C-T; C-G; G-D se face prin exerciții de conștientizare fonologică (analiză fonetică), demonstrarea diferențelor în articulare și prin comparație. Ca material verbal se folosesc silabele directe și indirecte și cuvintele paronime.

a) Diferențierea sunetelor C-T

ca-ta	co-to	cu-tu	că-tă
ta-ca	to-co	tu-cu	tă-că
at-ac	et-ec	it-ic	ot-oc
ata-aca	oto-oco	utu-ucu	
toto-coco	tutu-cucu	toca-coca	

Cuvinte paronime (se explică sensul schimbat al cuvintelor)

tub—cub	tâmp—câmp	dac—dat	porc—port
tai—cai	carte—tarte	lac—lat	cerc—cert
ton—con	curte—turte	loc—lot	sărac—sărat
tos—cos	corn—torn	sac—sat	sec—set
tale—cale	cont—tont	mac—mat	pitic—pitit
	cort—tort	cot—tot	vacă—vată
		mic—mit	păcat—pătat
		pac—pat	
		poc—pot	

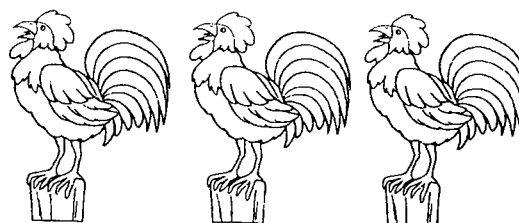
Sunetele C și T în același cuvânt

Se despart cuvintele în silabe și se face analiza fonetică cu identificarea silabei în care se aud cele două sunete.

cută, caiet, carte, curte, cartof, castel, cuțit, cântă, caută, cusut, căzut, coteț, cutie, coate, carnet, costum, cântar, curat, cotor, castan, cârnat, costă, coastă, doctor, pictor, actor, tacâm, stomac, tocană, sector, tractor, catalog, cartier, Costel, Victor, Tinca, Cătălin, catarg, cort, cantină, cântec, cuminte.

b) Diferențierea sunetelor C—G

ca—ga	co—go	cu—gu	că—gă
ga—ca	go—co	gu—cu	gă—că
ag—ac	eg—ec	ig—ic	og—oc
aga—aca	ogo—oco	ugu—ucu	
gogo—coco	gugu—cucu		

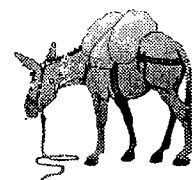

Cuvinte paronime (se explică sensul schimbat al cuvintelor)

caz—gaz	luncă—lungă	drac—drag
cât—gât	ocol—ogor	suc—sug
când—gând	măcar—măgar	fac—fag
cură—gură	nuca—nuga	mac—mag
cocoși—gogoși	stâncă—stângă	trec—dreg
creier—greier	frică—frigă	truc—drug
crapă—grapă	strică—strigă	trac—drag
coală—goală		
colan—golan		
coarne—goarne		
cri—gri		
case—gaze		
crai—grai		
creață—greață		

Fixare în propoziții. Exemple

1. Cânt în gând.
2. Cât de tare te doare în gât.
3. Când ai de gând să vii.
4. Cară bagajul la gară.
5. Un golan are la gât un colan.
6. Cocoșii mănâncă gogoșii.
7. În stânga e stânca cea mare.
8. Îți dau o coală goală să scrii.
9. Sug suc cu paiul.
10. Strigă că se strică vremea.
11. Măcar să ai un măgar.

Sunetele C și G în același cuvânt

Prin analiză fonetică se identifică poziția fiecărui sunet în cuvânt.

curg, crâng, creangă, cangur, curgător, câștig, coleg, culeg, călugăr, carting, carlingă, catalog, cling-cling, congolez, ecograf, coregraf, ecolog, găscă, gașcă, gaică, găscan, gândac, gălușcă, glucoză, gramatică, gugustiuc, agricol, agricultură.

c) Diferențierea sunetelor D – G

da–ga	do–go	du–gu	dă–gă	dî–gî
ad–ag	od–og	ud–ug	ăd–ăg	îd–îg
ada–aga	odo–ogo	udu–ugu		
dada–gaga	dodo–gogo	dudu–gugu		
gada–godo–gudu				

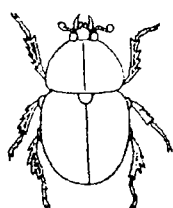
Cuvinte paronime D – G

damă–gamă	fad–fag	sud–sug
dură–gură	rad–rag	vad–vag
dală–gală	rod–rog	dram–gram
data–gata	rudă–rugă	odor–ogor
		roadă–roagă

Sunetele D și G în același cuvânt

Se despart cuvintele în silabe (dacă este cazul) și se identifică prin analiză fonetică silaba în care se aud cele două sunete și poziția lor în cuvânt.

drag, dreg, drug, grad, gând, gard, dragă, dungă, dragon, gândac, gospondină, logoped, gânditor, gardă, gardian, migdală, Bogdan, buzdugan, Magda, Magdalena, ogradă, grădină, oglindă, gondolă, grindă, grenadă, dungat, dangăt, glandă, brigadă, grindină, Bragadiru, doagă, dogar, grădinar, podgorie, gladiolă, gladiator, bigudiu, aguridă, desigur, desagă.

SUNETUL H: consoană surdă, fricativă, posterolinguală, velară.

Învățarea sunetului **H** presupune aceleași exerciții pregătitoare ca pentru sunetele **C** și **G**, accentuându-se exercițiile de expir oral.

Organele fonoarticulatorie au aceeași poziție.

Diferența constă în poziția limbii:

- partea dorsală încordată atinge cerul gurii lăsând la mijloc o constricție prin care iese aerul expirat producând un zgomot caracteristic;
- vârful limbii este ridicat și retras;
- copilul percepe curentul puternic de aer pe dosul mâinii.

Sunetul se emite izolat apoi se introduce în silabe, cuvinte, propoziții.

Fixarea sunetului **H**

Introducerea sunetului în silabe directe/ indirecte/ lotgatomii/ silabe duble:

ha	he	hi	ho	hu	hă	hî
ah	eh	ih	oh	uh	ăh	îh
aha	ehe	ihi	oho	uhu	ăhă	îhî
haha	hehe	hihi	hoho	huhu	hăhă	hâhî

Se exersează râsul, pe diferite tonalități.

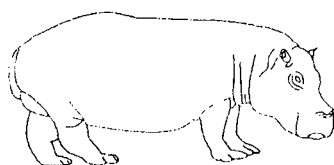
ha-ha-ha!	ho-ho-ho!
he-he-he!	hu-hu-hu!
hi-hi-hi!	hă-hă-hă!

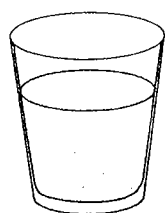
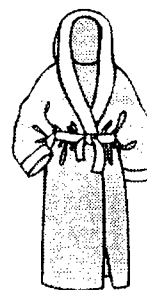
Introducerea sunetului în cuvinte monosilabice (inițial, final).

hai, ham, hop, hăt, har, han, haz, hoț, hol, hâd, hal, hap, hei, horn, hârb, hard, hrean, hrib, hăț, Huși, ah, oh, șah, ceh, căh, duh.

Introducerea sunetului în cuvinte polisilabice (inițial, mediu, final)

hală, haină, halva, hamac, hamal, halbă, haltă, halat, hamei, hambar, haiduc, haide, harnic, hibă, hohot, hotel, hornar, hoinar, hotărât, hotar, Horia, homar, humă, hipopotam, husă, huța, hârleț, hârtie, hrană, hrubă, haimana, hanorac, hartă, huilă, hotă, holdă, harababură.

pahar, zahăr, Mihai, rahat, Rahova, Prahova, dihai, buhai, buhă, puhoi, Bihor, tâlhar, iahnie, dihor, mohorât văzduh, monarh, valah.

Consolidarea sunetului H

Propoziții

Hai la horă.

Horia este harnic.

Haina este în hol.

În hală e o hartă.

Haide la hotel.

Hamalul ia halatul.

În hol e un horn.

Horațiu a prins un hoț în hală.

Horia vrea halva.

Hilda e hazlie.

Hai în hamac să ne dăm huța.

În hol se aude un hohot de plâns.

În pahar e zahăr.

În Rahova este un hotel nou.

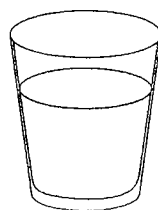
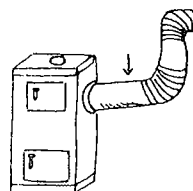
Mihaela hoinărește.

Pune hrean în iahnie.

Mihai e din Bihor.

Horia a văzut un dihor.

În văzduh, stele puhoi.

Memorizări

1. Hai la horă!

Hai la horă! Hai la horă!

Cântă cobzele de-o oră!

Hai și tu curcane, hai!

Ah, ce mai măgele ai!

2. Grivei zice

Ham, ham, ham!

Cum aş roade-un os

Dar n-am!

3. Îl cunoașteți? El e Ham,

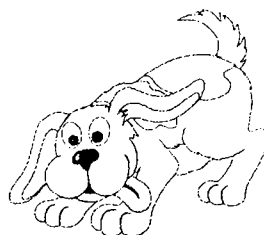
Cățelușul năzdrăvan

A-mplinit abia un an

Și vorbește!

– Ham! Ham! Ham!

Ce cățel deștept mai am!

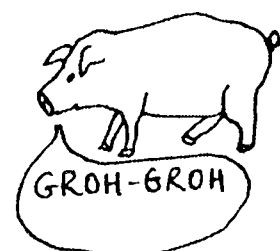
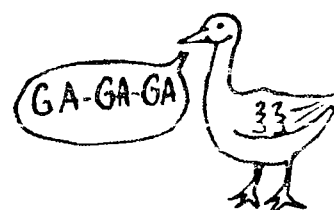
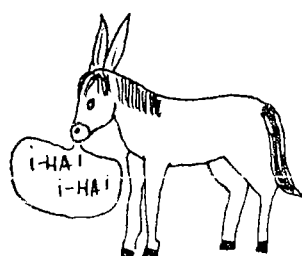
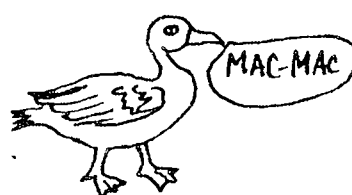
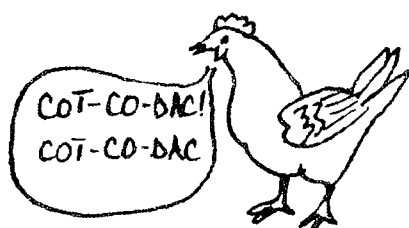
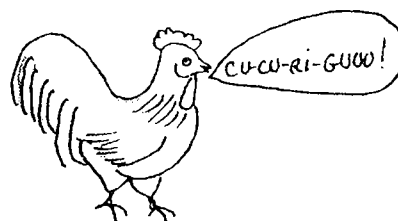
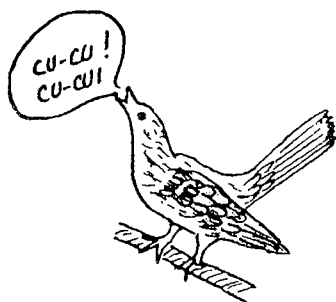

ANEXE

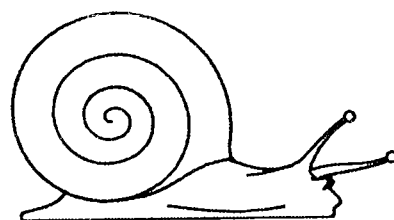
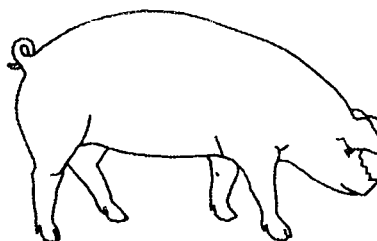
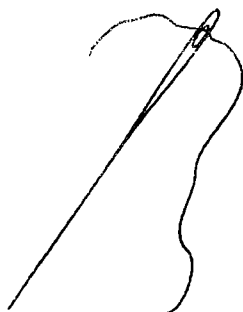
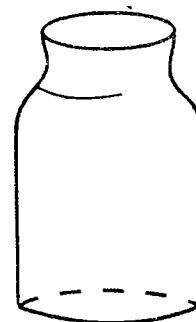
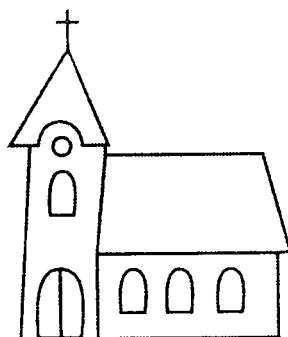
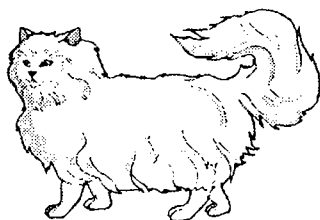
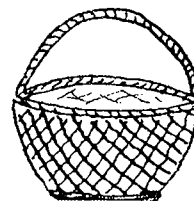
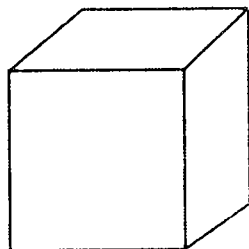
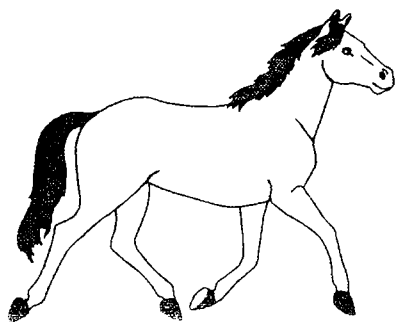
Fişe – exerciții pentru sunetele

C, G, H

Onomatopee pentru C, G, H.

Sunetul **C** în diferite poziții: inițial, mediu, final.

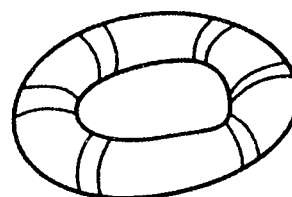
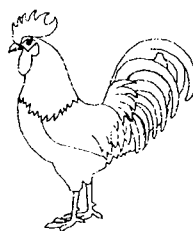
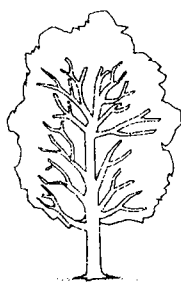
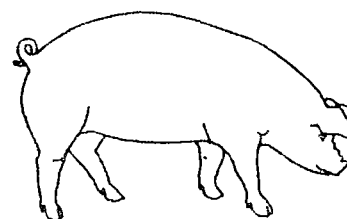
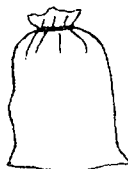
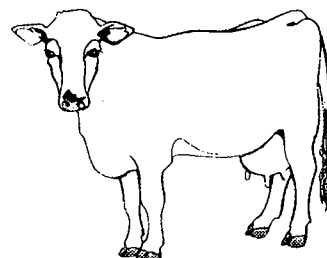
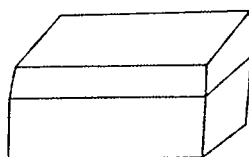
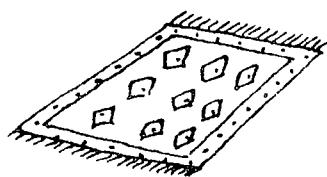
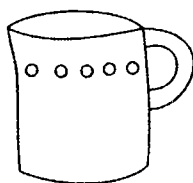
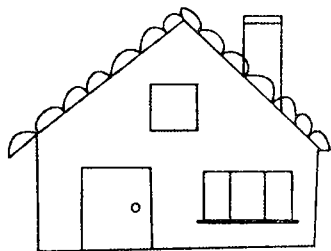

OBIECTIV: Fixarea și consolidarea sunetului „C”.

CERINȚE: Pronunță cuvintele. Unde se aud sunetul **C**?

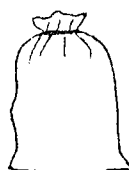
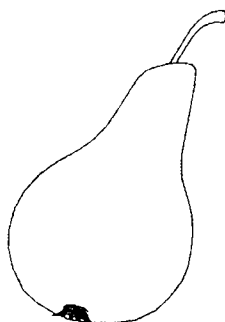
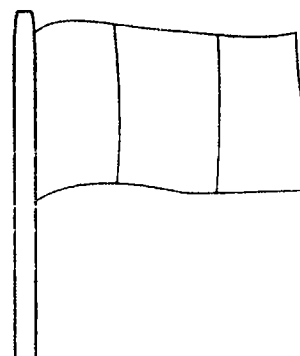
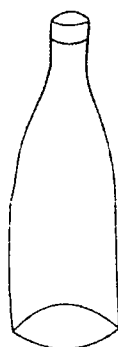
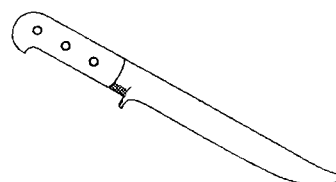
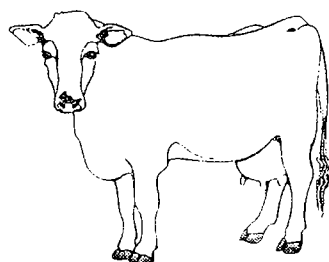
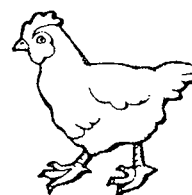
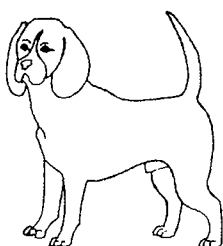
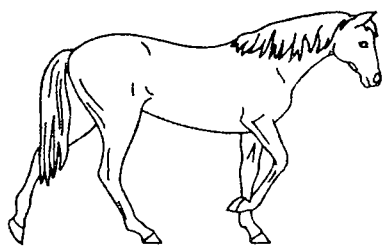
Desparte cuvintele în silabe.

Formează propoziții cu aceste cuvinte.

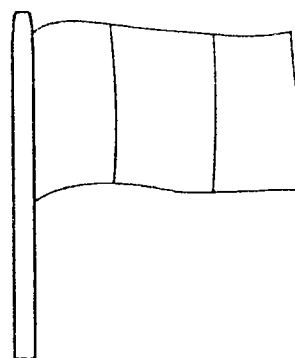
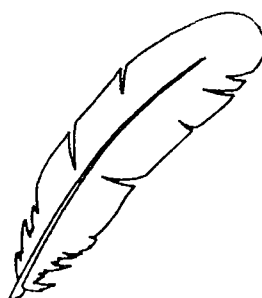
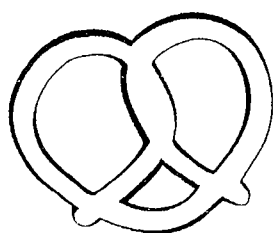
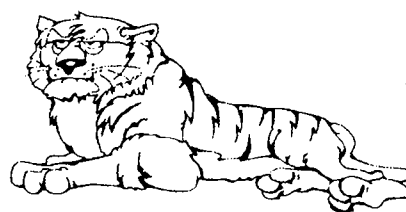
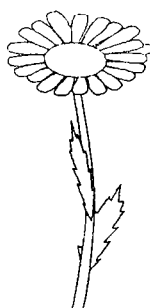
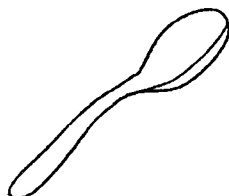
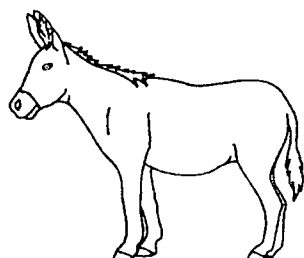
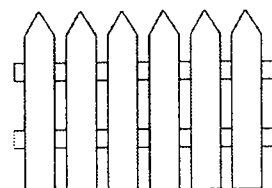
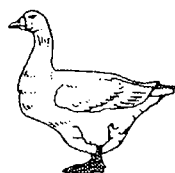
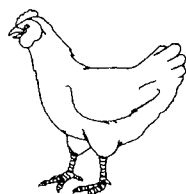

OBIECTIV: Fixarea și consolidarea sunetului „C”.

CERINȚE: Colorez numai dacă se aude sunetul C.

Sunetul **G** în diferite poziții: inițial, mediu, final.

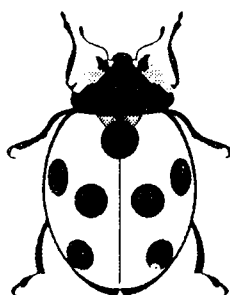
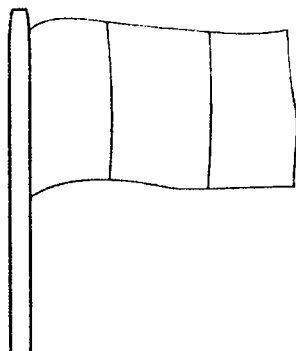
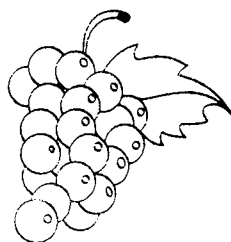
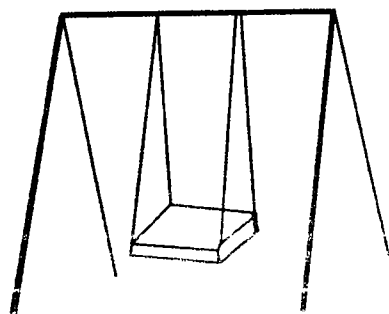
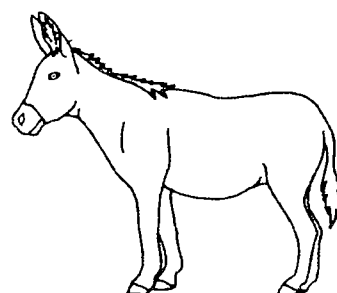
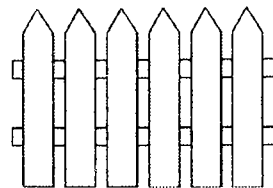
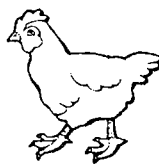

OBIECTIV: Fixarea și consolidarea sunetului „G”.

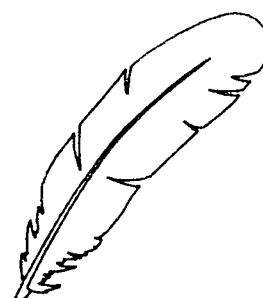
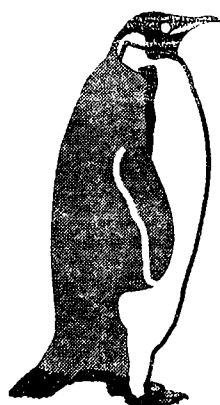
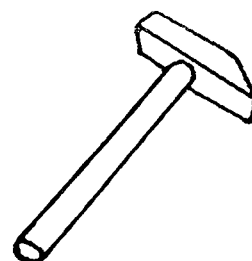
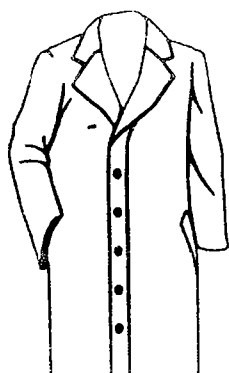
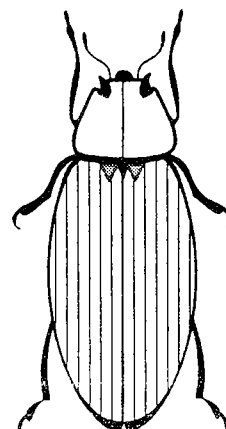
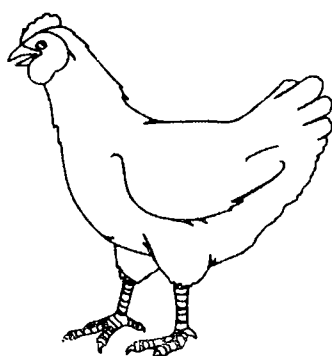
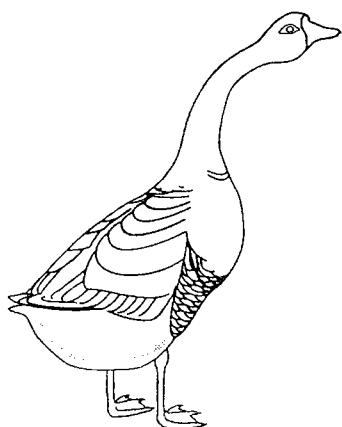
CERINȚE: Pronunță cuvintele. Unde se aud sunetul **G**?

Desparte cuvintele în silabe.

Formează propoziții.

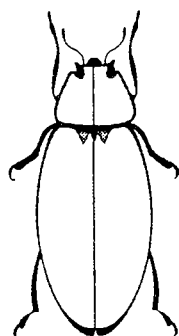
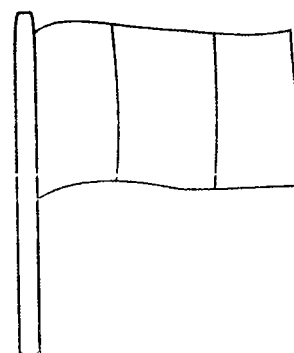
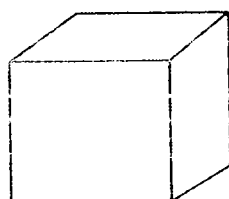
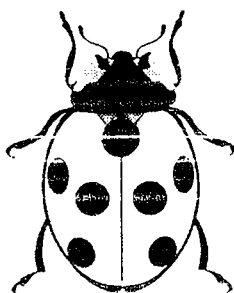
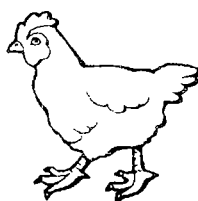
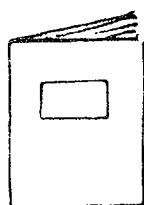
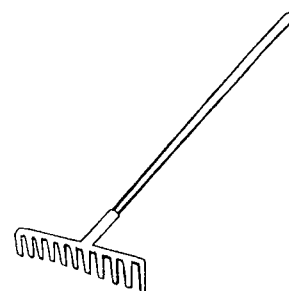
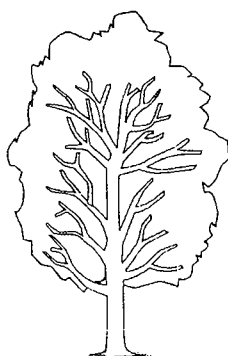
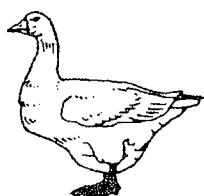
Colorează dacă se aude sunetul G.

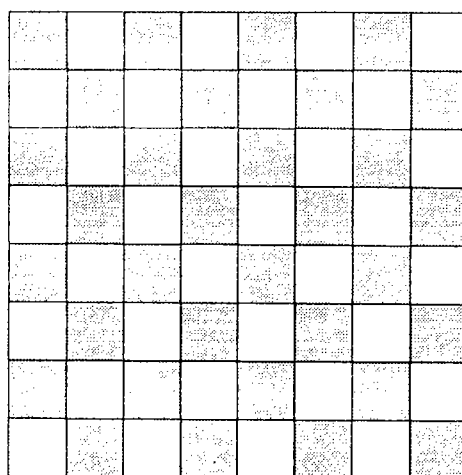
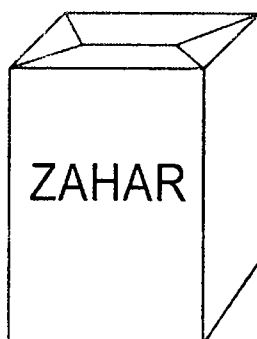
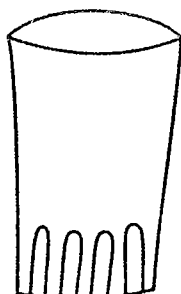
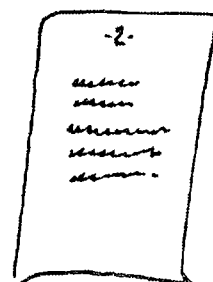
OBIECTIV: Fixarea și consolidarea sunetelor „C” și „G”.

CERINȚE: Colorează cu roșu cuvintele care conțin sunetul **C** și cu verde cele care conțin sunetul **G**.

Pronunță cuvintele. Scrie-le! (pentru școlari)

Sunetul **H** în diferite poziții: inițial, mediu, final.

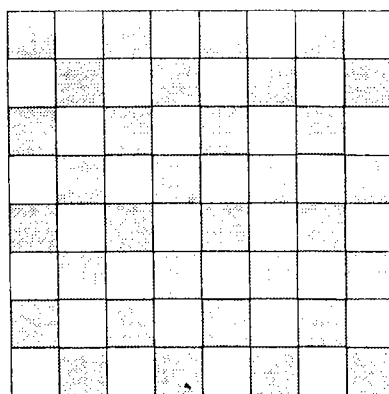
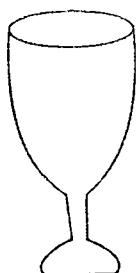
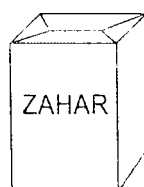
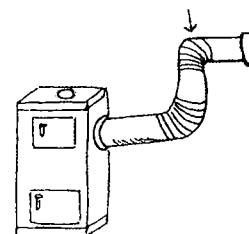
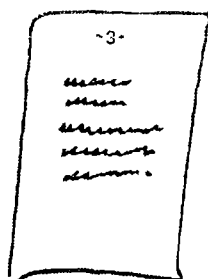
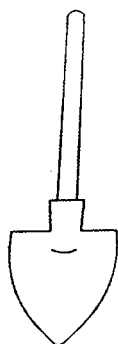
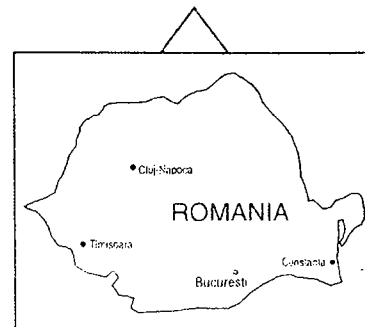

OBIECTIV: Fixarea și consolidarea sunetului „H”.

CERINȚE: Pronunță cuvintele.

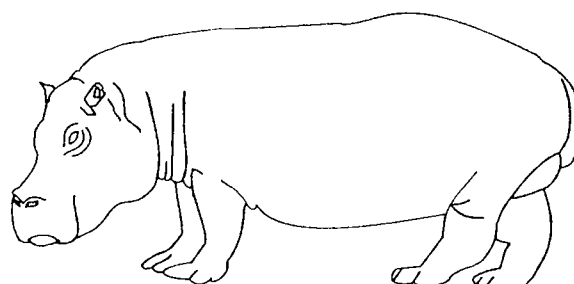
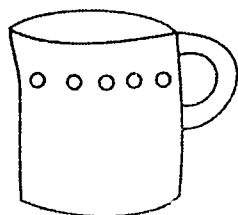
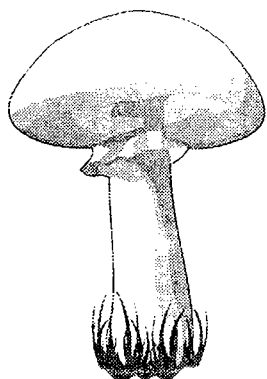
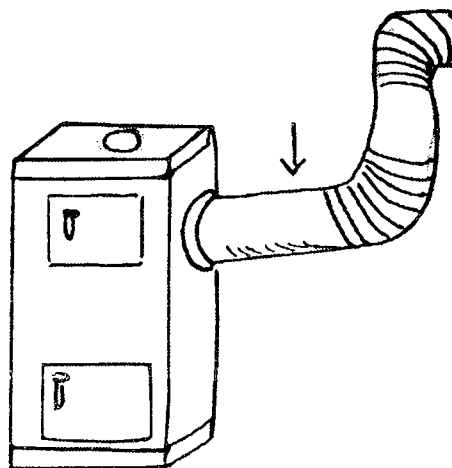
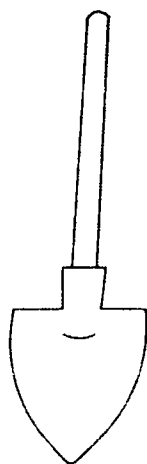
Unde se aude sunetul **H**? (la început, la mijloc, la final)

Spune câte o propoziție cu fiecare cuvânt.

OBIECTIV: Fixarea și consolidarea sunetului „H”.

CERINȚE: Colorez numai dacă aud sunetul **H**.

ANEXE

Fişe – exerciții pentru școlari

1. Completează cuvântul cu litera care lipsește: **C, G**

__ana; __asă; __arte; __astel; __opil

piti__; bobo__; noro__; buni__

nu__ă; mi__ă; pisi__ă; buni__ă

__opa__

__umă; __ăină; __ură; __uler

cole__; aler__; covri__; lun__

e__al; fu__ă; va__on; mă__ar

lin__ură; papa__al; dra__ă; ma__azin; lun__ă; lea__ăn

2. Formează propoziții cu următoarele cuvinte:

cât, gât, când, gând, cocoși, gogoși, strică, strigă, stâncă, stângă, creier, greier, coală, goală, frică, frigă.

3. Eu am greșit. Tu mă corectezi!

Am cășit un cândac.	
Căina este pe card.	
Pune cunoiul în căleată.	
Merc lecănat.	
Vaconul este oprit în cară.	
Leacă măcarul de card.	
Gabi face cocoși delicioase.	
Bacă cuma în gură.	
Merc nu alerc.	
Smulc un fulc.	
Gând plouă se face fric.	
Găina are câțul col.	
Cocoșile sunt dulci și pufoase.	
Apele curc la vale.	
Eu stau în Racova.	
Pun zacăr în cafea.	
Mihai joacă șac.	

Completează propozițiile (oral pentru preșcolari)

1. Beau apă din (cană)
2. De ziua mea am primit un (cadou)
3. Șoferul mașina (conduce)
4. Păsările cântă în (copac)
5. Când mi-e somn mă (culc)
6. Cocoșul cântă! (cucuriguuu!)
7. Puiul ratei se numește (boboc)
8. Dacă nu este frig, înseamnă că este (cald)
9. Dacă nu este murdar, înseamnă că este (curat)
10. Dacă nu este ud, înseamnă că este (uscat)
11. Dacă nu este bogat, înseamnă că este (sărac)
12. Dacă nu este lung, înseamnă că este (scurt)
13. Dacă nu este leneș, înseamnă că este (harnic)
14. Dacă nu este mare, înseamnă că este (mic)
15. Mierea este dulce, lămâia este (acră)

Răspunde!

Cine face: *miau! miau!*

Cine latră?

Ce animal ne dă lapte?

Cum face rața?

Cu ce te joci?

Pe ce stăm?

Cu ce tai pâinea?

Cu ce scriem?

Completează propozițiile! Răspunde la întrebări!

1. Trenul se oprește în (gară)
2. Banana este de culoare (galbenă)
3. Iarna, afară este (frig)
4. Mănânc supa cu (lingura)
5. După luna iulie urmează luna (august)
6. Cumpărăm mâncarea de la (magazin)
7. Am două mâini; mâna dreaptă și mâna (stângă)
8. Ursul doarme toată iarna în (bârlog)
9. Unu plus unu este cu doi. (egal)
10. Trenul are multe (vagoane)
11. Dacă nu este scurtă înseamnă că este (lungă)
12. Dacă nu este nimeni acasă înseamnă că sunt (singur)
13. Dacă nu este cald, înseamnă că este (frig)
14. Dacă nu este sărac, înseamnă că este (bogat)
15. Dacă nu este spart, înseamnă că este (întreg)
16. Dacă nu este plin, înseamnă că este (gol)
17. Girafa are lung. (gâtul)
18. Dacă nu este slab, înseamnă că este (gras)
19. Dacă nu este ușor, înseamnă că este (greu)
20. Când sunt tare supărat (plâng)
21. Dacă fug repede, înseamnă că (alerg)
22. batista în buzunar. (bag)
23. Gogoșarii, gogonelele și guliile sunt (legume)
24. Dacă nu este scurtă înseamnă că este (lungă)

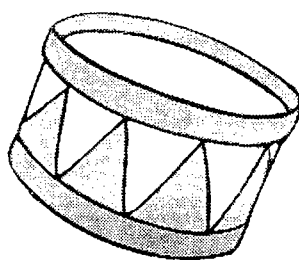
Completează propozițiile (oral pentru preșcolari)

1. Câinele latră (ham! ham!)
2. Fumul iese pe (horn)
3. Dacă mergem la munte stăm la (hotel)
4. Beau apă cu cana sau cu (paharul)
5. Ca să fie ceaiul dulce punem (zahăr)
6. Îmi place cozonacul cu nucă și cu (rahat)
7. În dulap se pun (haine)
8. Desenez cu creionul pe (hârtie)
9. Un om care fură se numește (hoț)
10. Dacă nu ești leneș, înseamnă că ești (harnic)
11. În casă mă îmbrac cu (halatul)

**Exerciții logopedice pentru
învățarea sunetelor**

T, D

T

D

SUNETUL T

Poziționarea corectă a aparatului fonoarticulator pentru emiterea sunetului T:

- Buzele și dinții sunt în dependență de vocala următoare;
- Limba este puțin încovoiată, cu partea anterioară lipită strâns de alveolele incisivilor superiori; vârful limbii atinge dinții de sus iar părțile laterale sunt alipite de măselele anterioare.
- Coardele vocale nu vibrează

Copilul învață prin imitație, după o clară demonstrație la oglindă.

Important: Respectarea ciclului de pronunție – demonstrație – model – imitație în fața oglinzii.

Exemplu: • eu pronunț/ spun **T**, tu ascultă;

• să pronunțăm/ spunem împreună **T** (de câte ori este nevoie);

• acum spune tu singur **T**.

Reluăm de la momentul care necesită repetare.

Primele exerciții se fac în șoaptă, cu un minim de efort articulator.

Vocea devine din ce în ce mai puternică pe măsură ce se consolidează pronunția corectă a sunetului.

Fixarea, consolidarea și automatizarea sunetului T

FIXAREA SUNETULUI T

Introducerea sunetului în silabe:

Silabe directe și inverse:

ta	te	ti	to	tu	tă	tî
at	et	it	ot	ut	ît	ât

Structuri reversibile:

at–ta, et–te, it–ti, ot–to, ut–tu, ăt–tă, ît–tî

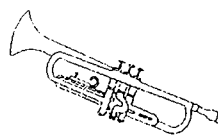
Logatomi (silabe cu și fără sens)

tab, tac, tad, tag, tai, tam, tan, tap, tas, tat, tav, taz
teb, tec, ted, tef, teg, tem, ten, tep, ter, tes, tet, teș, tev,
tib, tic, tid, tif, tig, tij, tim, tin, tir, tip, tis, tit, tiv, tiz
tob, toc, tod, tof, tog, toj, tom, ton, tor, top, tos, tot, tov, toz
tub, tuc, tud, tuf, tug, tuj, tum, tun, tur, tup, tus, tut, tuv, tuz

Structuri silabice cu ritm:

ta–ta, te–te, ti–ti, to–to, tu–tu, ta–ta, ti–ti
ta–ta–ta, te–te–te, ti–ti–ti, to–to–to, tu–tu–tu
ta–te–ti, ti–tu–to, ta–ti–tu, te–to–ti

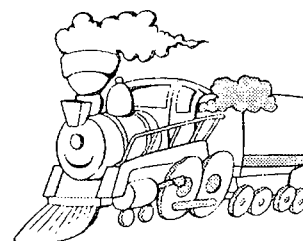
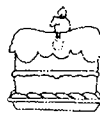
Dacă apare pronunția independentă a sunetului, se trece la exersarea sunetelor în structuri fonetice complexe.

NOTĂ: Exercițiile sunt completate de fișe de lucru din anexe; copiii școlari completează și cu exercițiile grafice.

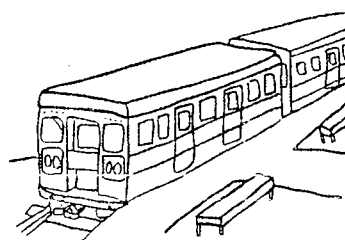
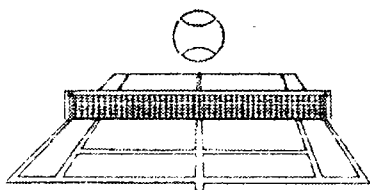
Introducerea sunetului în cuvinte:

Introducerea sunetului în cuvinte simple, monosilabice și polisilabice – inițial:

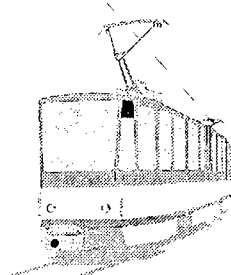
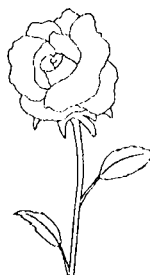
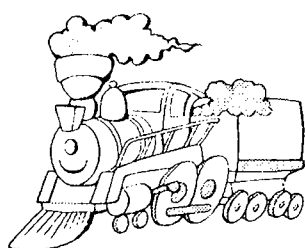
tac, tact, tanc, talc,
tei, tel, ten, test, teu, text,
tic, timp, tip, tir, tiv, tâlc, târg,
toc, toi, ton, tont, top, tors, tort, tot, toți,
trac, trai, trap, tras, treaz, trei, tren, trib, tril, trist,
troc, tron, tronc, trosc, truc, trunchi, trup, trust,
tu, tub, tuci, tun, tuns, tur, turc, turn, tuș,

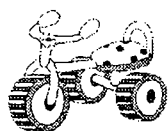

tata, tabac, tablă, tablou, tacâm, tactic, tic-tac, taifas, taică, taină, tainic, taior, talaș, talaz, tambur, tampon, tandru, tangou, tanin, ta, tapet, taraf, tardiv, targă, tarhon, tarif, tarla, tarod, tartor, tartă, tarte, taur, tavan, tavă, taxă, taxi, tăcut, tăiat, tăios, tăiș, tășan, tărcat, tărâm, tătar, tătic, tăun, teafăr, teacă, teamă, teapă, teatru, teatre, tehnic, telex, temă, teme, templu, temut, tendon, tenis, tenor, teren, tergal, termen, termos, teză, teze, tichet, tifon, tighel, tigru, tigrat, tihnă, tijă, tije, timbru timid, timpan, tipă, tipar, tipic, tiraj, tiran, titan, titlu, tivit, tâmplă, tâmplar, târâș, târziu,

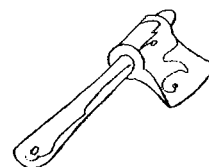

toacă, toamnă, toană, toarce, toartă, toarte, tobă, tocă, tocit, tocmai, togă, toiag, tolă, tonă, tonaj, tonic, topaz, topit, topor, toptan, torent, torid, torturi, torță, toate, total, totuși, tractor, tradus, trafic, trage, tragic, trainic, traistă, tramvai, transport, tranșă, tranzit, trapez, trage, trasor, traseu, tratat, treabă, treburi, treacăt, treaptă, trepte, trece, trecut, trellă, trenuri, tren, tremur, trenă, trening, treptat, tresă, trezit,

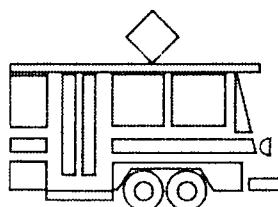
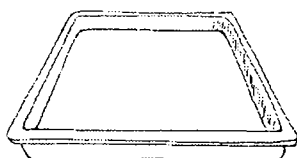

triaj, trial, triburi, tribord, tribut, tricot, tricou, trifoi, trimis, trio, triplu, triumf, triumphi, trândav, trântă, trântit, trântor, troacă, trofeu, troian, troleu, trolu, trombă, trombon, trompă, tronson, trosnit, tropot, trotoar, trucuri, trucaj, trucat, trudă, trudit, trufe, trufaș, trupuri, trupă, trusă, trusou, tubaj, tufă, tufe, tufiș, tumbă, tumble, tună, tunet, tunar, tunde, tunel, tură, ture, turban, turbat, turist, turlă, turmă, turnat, turneu, turtă, turte, tutun, tușit, turtit,

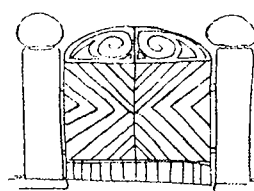
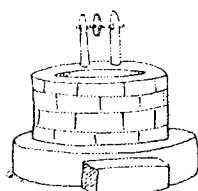
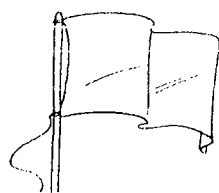
tataie, tabără, tabelă, tabinet, tabletă, taburet, taifun, tarabă, tartină, tăbliță, tăcere, tăiței, tărăboi, târâte, tăviță, telefon, telegraf, telemea, terasă, terminat, tezaur, ticăit, tigaie, titirez, toboșar, tobogan, tocană, tocător, tombolă, tonomat, toropit, torpilă, tractorist, trandafir, tratament, traversat, trădare, trăgător, trăsură, trebuie, trecător, trecere, tremurat, trenuleț, tricolor, tricotaj,

trifoiș, troienit, troleibuz, trompetă, trompetist, tufișuri, tulpină, tunică, turturea, televizor, teritoriu, termometru, tirbușon, tocăniță, toreador, totdeauna, tractorist, tradiție, traforaj, trandafir, tranziție, tratament, traversat, traversare, trădător, trăsură, trăsuriță, trecător, trecere, tremurat, trenuleț, treninguri, tresărire, trezire, tribună, tribunal, tricicletă, tricolor, tricotaie, trimitere.

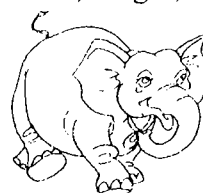
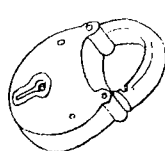
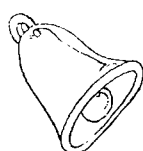
Introducerea sunetului în cuvinte simple – median:

dată, date, fată, gata, iată, lată, mată, rată, rate, sate, tata, ceata, cete, fete, pete, sete, dinte, punte, roată, mită, cotă, burta, este, minte, paste, taste, arte, carte, parte, Marte, tarte, spate, peste, pește, curte, niște, clește, frunte, sute, poartă, toartă, poștă, mentă, cotor, actor, doctor, rotor, pitic.

Introducerea sunetului în cuvinte simple, monosilabice și polisilabice – final:

cat, dat, făt, gât, lat, mat, sat, plat, palat, bit, mit, bot, cot, lot, tot, pot, cont, bont, spot, plot, cort, tort, port, sort, front, unt, sunt, scurt, mărunț, vânt, cult, mult, lut, mut, scut, deget, băiat, halat, curat, mirat, murat, arat, cărat, măturat, spălat, călcat, soldat, cuțit, ascuțit, pofțit, șoptit, pitit, lovit, copiat, măsurat, curățat, marinat, secerat, bogat, salvat, cărat.

Sunet și litera **T** în propoziții:

Tata taie cu toporul.
Toto bate toba.
Titi are carte și caiet.
Tito adună tei.
Tina caută un toc.
Tinu este actor.
Tina are taior.
Cuțitul este tacâm.
Cuțitul taie.
Cuțitul este ascuțit.

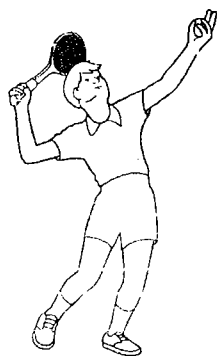

Teo face tăiței.
Pantoful are talpă tare.
Tanchistul este în tanc.
Toto are tarte.
Pe perete este tapet.
Pe tarabă sunt cartofi.
Toto este tătar.

Titi știe tema.
Tina scrie la matematică.
Tea are ten curat.
Tinu stă pe terasă.
Tina taie tipare.
Tenisul se joacă pe teren.
Terenul este curat.
Toba face trăboi.
Tata are halat curat.

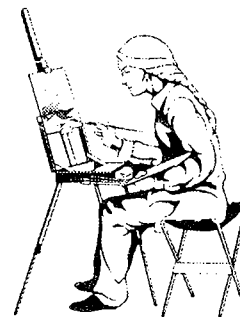
Tinu joacă tenis.
Tigaia este din teflon.
Tea are trei tichete.
Cartea este tipărită.
Timbrul este lipit.
Tiparul tipărește.
Lecția are titlu.
Caietul este curat.

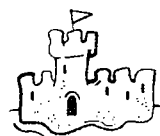
Toboșarul bate toba.
Toto este doctor.
Tinel este pe tobogan.
Tataie are un toiag.
Vânătorul are tolă.
Titi dă tonul la cântec.
Pantofii au șiret.
Tinu este timid.
Cuțitul este tocit.
Tigrul merge tiptil.
Motanul stă tolănit pe pat.
Tu pictezi pe tablă.

Pictorița pictează tablouri.
Actorul este la teatru.
Motorul are tije.
Tea are taior din tergal.
Toreadorul se luptă cu taurul.
Trăsnetul trosnește.

Toto are trăsură.
Tu ai un tub.
Tricoul stă pe trup.
Frunza crește pe tulpină.
Cu mătura măturăm.
Tinel este gata.
Turcii trăiesc în Turcia.
Turcii vorbesc turcește.
Tufișul este veșted.
Toto s-a tîns scurt.
Trenul trece prin tunc.
Turma este pe tarla.
Tata cumpără tutun.
Pe terasă sunt turturele.
Tabloul este pe perete.
Tânărul este la târg.

Consolidarea sunetului **T** în text:

Tata are trei băieți. Toto este băiatul tatei. Are un frate, Tinu și un frate Titi. Tinu este frate cu Titi și cu Toto. Fiecare băiat își ascultă tatăl. Tina este sora lor. Tina are trei frați. Atena este mama lor. Toto se uită la televizor. Tinu bate toba. Titi citește o carte. Tina pictează pe caiet. Tata taie pâinea cu un cuțit ascuțit. Mama face tarte cu struguri.

Seara, după ce au terminat de jucat, copiii s-au spălat și au mâncat. Se pregătesc pentru culcat în pat. Mama le citește o poveste. S-a întunecat. Fiecare băiat stă cuminte în pat. Au adormit. Afară s-a înnoptat.

Oare ce au visat?

Un pitic mărunț, cărunț cu o veste de poveste.

SUNETUL **D**

Poziționarea corectă a aparatului fonoarticulator pentru emiterea sunetului **D**:

- Buzele și dinții sunt în dependență de vocala următoare.
 - Limba este puțin încovoiată, cu partea anterioară lipită strâns de alveolele incisivilor superioari; vârful limbii atinge dinții de sus iar părțile laterale sunt alipite de măselele anterioare.
 - Coardele vibrează.
- Copilul învață prin imitație, după o clară demonstrație la oglindă.

Important: Respectarea ciclului de pronunție – demonstrație – model – imitație în fața oglinzii.

Exemplu: • eu pronunț/ spun **D**, tu ascult;

• să pronunțăm/ spunem împreună **D** (de câte ori este nevoie);

• acum spune tu singur **D**.

Reluăm de la momentul care necesită repetare.

Primele exerciții se fac în șoaptă, cu un minim de efort articulator.

Vocea devine din ce în ce mai puternică pe măsură ce se consolidează pronunția corectă a sunetului.

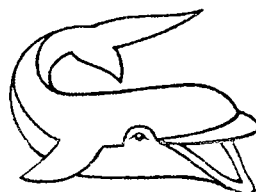
Fixarea, consolidarea și automatizarea sunetului **D**

FIXAREA SUNETULUI **D**

Introducerea sunetului în silabe:

Silabe directe și inverse:

da	de	di	do	du	dă	dî
ad	ed	id	od	ud	îd	âd

Structuri reversibile:

ad-da, ed-de, id-di, od-do, ud-du, ăd-dă, îd-dî

Logatomi (silabe cu și fără sens)

dab, dac, dad, dag, dai, dam, dan, dap, das, dat, dav, daz
deb, dec, ded, def, deg, dem, den, dep, der, des, det, des, dev, dez
dib, dic, did, dif, dig, dij, dim, din, dir, dip, dis, dit, div, diz
dob, doc, dod, dof, dog, doj, dom, don, dor, dop, dos, dot, dov, doz
dub, duc, dud, duf, dug, duj, dum, dun, dur, dup, dus, dut, duv, duz

Structuri silabice cu ritm:

da-da, de-de, di-di, do-do, du-du
da-da-da, de-de-de, di-di-di, do-do-do, du-du-du
da-de-di, di-du-do, da-di-du, de-do-di

Dacă apare pronunția independentă a sunetului, se trece la exersarea sunetelor în structuri fonetice complexe.

NOTĂ: Exercițiile sunt completate de fișe de lucru din anexe; copiii școlari completează și cu exercițiile grafice.

Introducerea sunetului în cuvinte:

Introducerea sunetului în cuvinte simple, monosilabice și polisilabice – inițial:

da, dac, dalb, dans, dar, dat, de, deal, dens, des

din, disc, dîrz

doar, doc, doi, domn, dop, dor, dorm, dos

drac, drag, dram

drept, dres, drog, drops, drot, drug, drum

dud, dur, dus, duș

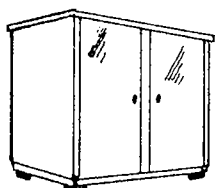
dacă, daltă, damă, dame, dană, dare, darnic, dascăl, data, date, dator, debit, debut, decan, decar, decent, decis, decât, declin, decont, decor, decret, defect, deget, dejun, deltă, demult, dentist, deplin, depou, depus, deranj, desculț, deschis, descris, desen, desigur, despre, destin, destins, destul, desert, deșeu, destin, deștept, deviz, dezgheț

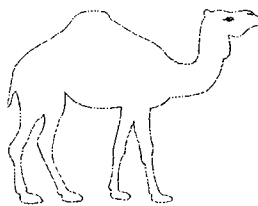
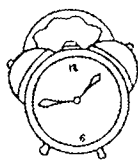
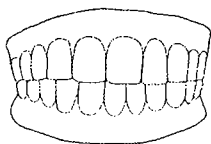
diblu, difuz, dihor, dineu, dinte, dințat, dintre, direct, discuri, discret, dispreț, dispus, distins, distrat, divan, divers, divin, dansul, dansa, dără, doagă, doage, doamnă, doboș, docar, docher, docil, doctor, două, dolar, domol, dorit, dormit, dornic, dosar, dosit, dosnic, dovieac, doză, dragon, drajeu, drapel, drăguț, drenaj, dresaj, dresat, drojdie, drumet

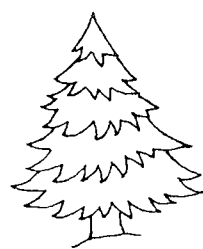
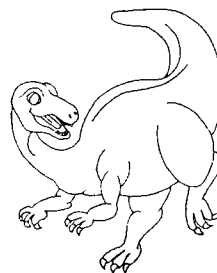
dubă, dublu, duce, dudu, duios, dulap, dulău, dulce, dulgher, dune, dungă, dușuri, dușman

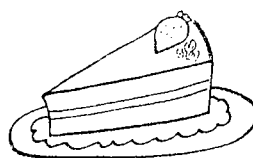
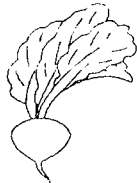
dalie, dantelă, dantură, dădacă, debara, decide, decorat, decupat, decupaj, dedicat, degeaba, degerat, degete, degetar, degețel, degrabă, departe, depinde, depozit, derdeluș, deschide, desenat, deseori, detergent, dezlegat, dezlipit, dezvelit, dezvoltat, dialog, diamant, dictando, dictare, diferit, dificil, difuzor, dincolo, dințisor, diploma, direcție, director, dispăre, distanță, dobândă, dojană, dojenit, domestic, domino, domnitor, dormitor, dorință, dorește, dovadă, dovlecel, dragoste, draperie, drăgălaș, dreptate, dromader, duduie, dulăpior, dulceață, dumbravă, Dunăre, durată, durere, dureros, duzină, duminică

dalmațian, damigeană, danteluță, datorie, debarcader, decembrie, decolorat, definitiv, deodată, deosebit, deoparte, depărtare, depășire, derdeluș, descoperit, descriere, deșteptător, deșurubat, dietetic, digestie, dimpotrivă, dinamită, dinozaur, direcție, diriginte, disciplină, discotecă, discuție, distracție, doctorie, domiciliu

dalie, dantelă, dantură, dădacă, debara, decide, decorat, decupat, decupaj, dedicat, degeaba, degerat, degete, degetar, degețel, degrabă, departe, depinde, depozit, derdeluș, deschide, desenat, deseori, detergent, dezlegat, dezlipit, dezvelit, dezvoltat, dialog, diamant, dictando, dictare, diferit, dificil, difuzor, dincolo, dințisor, diplomă, direcție, director, dispăre, distanță, dobândă, dojană, dojenit, domestic, domino, domnitor, dormitor, dorință, dorește, dovadă, dovlecel, dragoste, drăgălaș, dreptate, dromader, duduie, dulăpior, dulceață, dumbravă, Dunăre, durată, durere, dureros, duzină

dalmațian, damigeană, danteluță, datorie, debarcader, decembrie, decolorat, definitiv, deodată, deosebit, deoparte, depărtare, depășire, derdeluș, descoperit, descriere, deșteptător, deșurubat, dietetic, digestie, dimpotrivă, dinamită, dinozaur, direcție, diriginte, disciplină, discotecă, discuție, distracție, doctorie, domiciliu, draperie, duminică.

dra: drag, dragă, dramă, drapat, drajeu, drajeuri, dragon

dre: dres, dreg, drept, dreaptă, dreasă, drenat, drenaj, drege

dri: dric, Dristor, driblă, dribling, drișcă

dro: dromader, dropie, drob, drojdie, drops

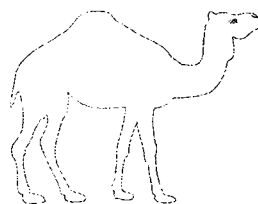
dru: drum, drumar, drumeag, drug, drujbă

dră: drăguț, drăgălaș, drămuit, Drăgan, Drăgășani

D mediu:

cadă, cadou, ladă, sodă, stradă, modă, sondă, pradă, bardă, spadă, ghindă, bandă, bandit, unde, aude, bade, tunde, prinde, pierde, aprinde, ghinde, închide, deschide, ordine, ordonat, adunat, adunare, adesea, ades, adus, produs, condus, iederă, iodură, sudură, conduce, condor, conică, condiment, coduri, noduri, poduri, perdea, perdele

bade, bidon, brodat, brădet, cade, ghinde, cadă, cadou, caldă, crudă, coduri, dudă, fadă, fidea, idee, idei, ideal, ladă, lider, ludic, leduri, holdă, iodat, iadeș, medic, modă, mediu, modic, nadă, nodal, Nadia, odă, odaie, obidă, podiș

podea, pudic, pradă, pierde, rade, radar, râde, rodat, rudă, ridat, sădit, sadic, scaldă, sudat, sidef, sodă, soldat, udă, urdă, udat, vidă, Videle, Vodă, vadă, zidit, zidar, bădie, bundiță, bandă, bidinea, bundă, blondă, bardă, broderie, brigadă

candelă, condeie, cordial, candidat, concediu, coridor, credință, cadouri, colindă, colindător, calendar, conopidă, condor, condei, cordon, căldură, cadru, codru, cilindru, crocodil, conică, corcoduș, condus, conduce

falduri, fedeleş, farduri, fideluță, fundă, fundiță, fondat, fundație

gardă, gardian, gândac, gondolă, gânduri, gândire, garduri, geamandură, ghiozdan, ghidon indian, India, identitate, iodat, iadeș, iederă, imediat

medalie, modalitate, median, Mădălina, modern, Moldova, medicament, mandate, mandat, monden, modern, mediat, mirodenie, melodie

noduri, nordic, nădejde

omidă, oglindă, ofrandă, oranjadă, ogradă, Olanda, osândă

podele, Pande, pedală, prinde, perdea, perdele, pădure, nrădat, pridvor

radio, rondele, rodie, rondele, rocadă, ruladă, redare, ridare, răbdare, repede

sandale, sondaj, sonde, sondare, sudare, sudură, sardină, surdină, surdă, surditate, student, studio, studiu, studiat, stadion, stradă, stridie

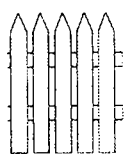
tendon, tandem, tindă, tunde, tandrețe, tindă, unduit, vadră, verde

unduit, vadră, verde, Videle, vândut, validat, vidră, zdrobit, zidire, zidărie

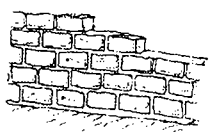
acadea, acoladă, aprinde, abundă, adesea, ademeneste, adoarme, adulmecă, Adina, adevăr, adevărință, adevărat, ademenit, adiere, adie, adiacent, adică, adormit, adormitor, adorat, adorare, adaos, adună, adunare, adunător, aduce, adus, aduși, adulmecă, adânc, adâncă, acordare, acordat, afundă, afundat, agendă, amidon, arondat, arde, aprinde, asiduu, asediu, asudat, aude, auditor, erodare, expandat, eludat, escadriță.

D final:

cad, când, gând, rând, blând, brad, grad, vad, rād, jad, cid, rid, vid, zid, cod, nod, rod, anod, iod, plod, ied, iad, iod, ard, arde, bard, cald, gard, fard, prind, nord, sud, surd, pled, vând, rând, rond, lord, cord, acord, bord, arid, torid, rând, secund, bolid, solid, splendid, grad, fond,

bold, brad, cad, cod, cord, card, cald, dud, fad, fund, fald, Ford, fond, gard, gând, hād, iad, iod, jad, jind, led, lord, mod, nod, nord, pod, rad, rod, rond, rād, sad, sold, sud, surd, șold, tund, tind, vad, vād, vând, zid

Arad, acord, arid, aprind, ascund, având, avid, colind, calapod, curând, cuprind, molid, norod, nomad, rotund, reped, rapsod, răsad, rigid, revād, leopard.

Introducerea sunetului D în propoziții

După deal este un dud.
Dudul are dode dulci.
Dorin se duce la dulap.
Doina îi dă Dorinei două dode dulci.
Doamna dorește două corderoane.
Doina are două corderoane dode.
Dovleacul nu este dulce.
Rochia Dorinei are dantelă la decolteu.
Delia desenează dalii și dediței.

Danezii trăiesc în Danemarca.
Datoria trebuie dată înapoi imediat.
Deasupra dulapului este o debara dode.
În decembrie cade multă zăpadă.
Dorin a decupat două desene din dosar.
Dantela s-a destrămat de tot.
Delta Dunării are apa adâncă.
Diana se duce adesea la derdeluș.

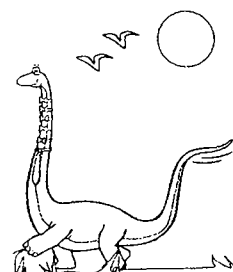
Zidarul zdrobește zidul cu dalta.

Dorina și-a despletit codițele cu funde.
 Zidul s-a despicaț în două și s-a dărâmat.
 Dan a despicaț damigeana din balcon.
 Radioul are două diode.
 Doamna dirigintă aduce dictările.

Doctorii lucrează la dispensar.
 Filmul cu dinozauri este distractiv.
 Dulăpiorul este după divan.
 Dana aduce dediței de pe dealul cu duzi.
 Dan îi aduce Dinei un diamant.
 Diana și Dorin s-au îndrăgostit.

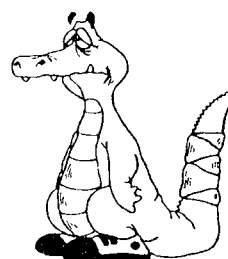

Dulceața de dude este dulce.
 Duminică ne ducem în dumbravă.
 Docherii lucrează pe docuri.
 Sadoveanu a descris „Dumbrava minunată”.
 Domnul doctor aduce doctoriile Dorinei.
 Dispensarul este pe partea dreaptă.
 Pe dâmb au crescut doi duzi.
 Dana doarme în dormitor pe divan.
 Zidul s-a zdrobit în două.
 Dihorul este o dihanie.
 Dinții trebuie spălați seara și dimineața.

Didona nu se duce la discotecă.
 Dan este discret.
 Când conduci, trebuie să ții direcția dreaptă.
 Perdeaua din dormitor are dantelă dublă.
 Draperia acoperă perdelele.
 Drojdia crește la căldură.
 Pe dulap este un dulăpior cu uși duble.
 Perdeaua are dungii drepte.

Dan face duș cald în fiecare dimineață.
 Dănuț este distrat și și-a pierdut ghiozdanul pe stradă.
 Dușmanii s-au dus departe în pădurea adâncă.
 Dănuț are o duzină de dihluri.
 Daniela a brodat dantelă deasă.
 În deșert sunt dromaderi.
 Dromaderii au dinții mari.
 Doina are cordon din piele de crocodil.
 Pielea crocodilului este verde.
 Duminica ne ducem sa vedem pădurea verde.
 În codru sunt jderi și dihuri.
 Ghiozdanul este după draperie.
 Dana este studentă la Drept.

Studenții de la **Drept** studiază **Dreptul**.
 Când sunt de gardă, soldații stau **drepti**.
 Condorul zboară **deasupra** pădurilor.
 Crocodilul își **duce** prada cu **dinții**.
Dorina este **durdulie**.
 Când ai **dureri**, trebuie să iei **doctorii**.
 Dana i-a **dat** un **cadou** **Dorinei**.
 Dinu s-a **dus** la **dispensar** pentru **doctorii**.
 Doina și **Dănuț** au **împodobit** bradul cu globuri.
 Doina îi **dă** **medicamente** **Danei**.
 Clădirile vechi și **dărăpănate** s-au **dărâmat** **de** mult.
 Dimineața **devreme** nu este **cald**.
 Dan **confundă** tușul cu **dușul**.
 Desenăm cu tuș, nu cu **duș**.
 Condica este în **dulap**.
 Andrei s-a **dat** **de-a** **dura** pe **divan**.
 Adina brodează **dantelă** albă.

Dirigintele **aduce** **condica** cu **note**.
 Perdelele **din** **dormitor** sunt **murdare**.
 Corcodușele nu sunt **dulci**.

Diana **udă** **dalia**.

Doina are **dulceață** de **corcodușe** și **de dude**.
 Dan **prinde** **perdeaua** și **draperia** cu un **cordon dublu**.
 Abecedarul are **27** de **litere**.

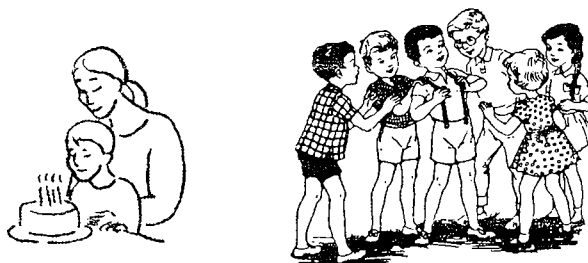
Duminica **dimineața** ne **ducem** la **Dorina**.
 Andrei **aduce** o **ădă** pentru **radio**.
 Adriana a primit în **dar** o pereche de **adidași**.
 Codrin **conduce** bine.
 Condorul **aduce** hrană **puiilor** **din** **cuib**.
Duminică am **mâncat** **drob** **din** **ficat** **de** **miel**.
 Pandantivul **Dorinei** este **din** **platină**.
 Decebal a fost **conducătorul** **dacilor**.
 Strada lui **Adrian** este **dreaptă**.
Dromaderul nu poate merge **repede** prin **deșert**.
Jderul s-a **adăpostit** în **pădure**.
 Diriginta i-a **dat** **dreptate** lui **Dănuț**.
 Draperia și **perdeaua** au **căzut** pe **podea**.
 Candela este pe **dulăpiorul** **din** **dormitor**.
 Soldații au **pierdut** și s-au **predat** **dușmanilor**.
Dorin are **20** de **soldăței** **din** **plumb**.
 Când **dormim**, **Moș Crăciun** **aduce** **daruri**.

D în text

Dana și Dida se trezesc dimineața devreme. Amândouă sunt ordonate. După ce își fac patul se spală și iau micul dejun. Apoi se duc pe deal. Dana și Dida caută un dud. Ele vor să adune dade dulci. Afară este cald. Dida își prinde părul în coadă și îl leagă cu o fundă cu două noduri. Dida are un cordon nou. După ce adună dade dulci se întorc acasă. În curtea casei se adună mai mulți copii. Vin Dinu și cu Doru. Dodo prinde un ied. Dinu face ordine. Doru prinde un bondar lângă brad. Dana aduce o lădiță să adune ghinde. Pe stradă se aude un cântec blând. Dodo deschide ușa de la dulap. Dinu vede un zidar. Zidarul zidește un zid. Pe gard se prinde iedera. Gardul este spre sud. Acolo este cald. Din dreapta se aude o mașină care vine pe pod. Din mașină coboară Dora. Esta ziua ei, împlinește doisprezece ani. Toți copiii o așteaptă. Ei vor să-i dea cadouri. Darurile lor sunt modeste dar frumoase: funde, cordoane, dulciuri, draperii, dinozauri, un leopard și un ied din pluș, două podoabe.

Dora adoră cadourile. Dana aduce tortul cu dulceață. Toți copiii cântă „La Mulți Ani!”

Diferențieri T – D în cuvinte paronime

tata	data
tună	dună
toc	doc
tuci	duci
tare	dare
top	dop
tor	dor
trac	drac
trag	drag
topor	đobor
tac	dac
tuș	duș
toamnă	doamnă
tără	dără
tale	dale
tură	dură
roată	roadă
turată	durată
trepte	drepte
treaptă	dreaptă
pot	pod
fată	fadă
cot	cod
lată	ladă
roate	roade
spate	spade

T – D propoziții cu paronime

1. **Dodo** aleargă **doar** o tură
Stânca este **dură**.

2. **Dida** își cumpără un **cort**.
Inima se mai numește **cord**.

3. **Cordonul** se pune pe **talie**.
Doina **udă** o **dalie**.

4. **Petrecerea** este în **toi**.
După unu vine **doi**.

5. Cei mai buni sunt în **top**.
Sticla este închisă cu **dop**.

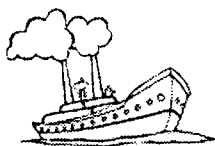
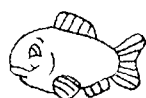
6. **Dida** alunecă pe **treaptă**.
Strada noastră este **dreaptă**.

7. **Scara** are multe **trepte**.
Dinu trage linii **drepte**.

8. Pe **furtuna** **fulgeră** și **tună**.
Dealul mic este o **ună**.

9. **Carioca** scrie cu **tuș**.
Dodo face un **duș**.

10. **Etajul** se numește și **cat**.
Dacă alunec pot să **cad**.

11. **Dinu** se sprijină pe **cot**.
Numele unui pește este **cod**.

12. **Botul** porcului se numește **rât**.
Glumele mă fac să **râd**.

13. **Frunzele** se mișcă în **vânt**.
Merg la **târg**, haine să **vând**.

14. **Cartofii** se prăjesc în **tuci**.
Unde vrei să te **duci**.

15. **Dacă** nu **știi**, mai bine **taci**.
Strămoșii noștri se numeau **daci**.

16. **Smoala** fierbinte este **catran**.
Orele ceasului sunt pe **cadran**.

17. **Pictura** și **muzica** sunt **arte**.
În **sobă**, **focul** **arde**.

18. În **trecut** scriam cu **toc**.
Dinu are **cămăși** **din doc**.

19. **Fetele** au **pantofi** cu **tocuri**.
În **port**, **vapoarele** **stau** la **docuri**.

20. Venim **din** **vacanță** la **toamnă**.
Învățătoarea este o **doamnă**.

21. **Sosul** este cu **rândaș**.
În **grajd** este un **rândaș**.

22. **Șoseaua** este **lată**.
Hainele vechi sunt în **ladă**.

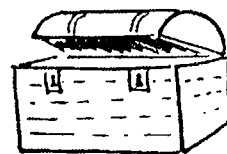
23. **Cuvertura** este **rulată**.
Mama pregătește o **ruladă**.

Paronime în poezii

1. Acum sunt mare și pot
Să mă tot ascund în pod
Să îmi instalez un **cort**
Chitara să îmi **acord**
Pot să iau și un **cotoi**
Mândru de al său **codoi**.

Facem **cutii** de **carton**
Și le **prindem** c-un **cordon**
Mai **aduc** o **fundă** **lată**
Și le **ascundem** în **ladă**.

2. Avion fără motor?

Cum se cheamă?

E planor.

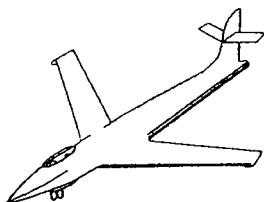
Parcă ar fi un condor

Este minunat în zbor

Fără zgomot sau contor

Plutește pe aripi de nor

Dus în zare de un dor.

4. Un câțel și un cotoi

Se uită la un butoi

Oare-ncăpem amândoi?

3. În sobiță focul arde

Pisicel își ia o carte

Se întinde pe o parte

Și mănâncă vreo trei tarte

El citește o poveste

Despre șoricei cu veste

Cu șepcuțe și papuci

Unde vrei să te mai duci?

– Lângă sobița de tuci

Aș vrea să-mi cumpăr patine

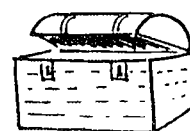
Și să mănânc amandine.

Mult mai bine într-o ladă.

Să fie un pic mai lată

O s-o punem chiar pe bord

Până ajungem în port.

T – D paronime în poezii

Iepurașul povestește

Ursul întreabă dacă pot

Să alerg drept pe un pod

Și dacă stau într-un cot

Pot să pescuiesc un cod

Mă urc pe o masă lată

Peste ea mai pun o ladă

Să ajung direct în top

Pe o sticlă cu un dop

Dacă pun mai multe dopuri

Sunt primul în multe topuri.

Mândru cântă un cotoi

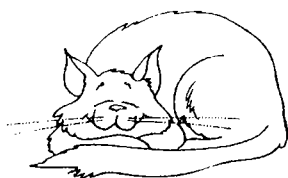
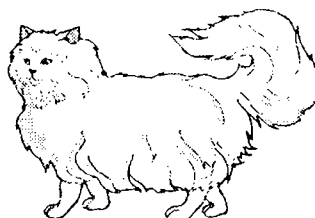
Ia priviți ce mai codoi

În cazan pun mult catran

Ceasul citesc pe cadran

Și când suflă tare vânt

Haine multe eu mai vând.

Stăpâna mea e o doamnă

Îmi face casă de toamnă

Îmi aduce zahăr tos

Blănița o port pe dos.

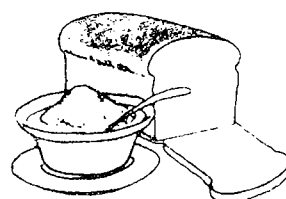
Dacă ajung sus pe cat
Sigur nu o să mai cad.

Mă mai urc pe două trepte
Urechile le țin drepte
Colorez cu mai mult tuș
Și apoi fac și un duș.

Am sândăluțe cu tocuri
Cu care mă plimb pe docuri
Codița mi-o țin rulată
Și îmi cumpăr o ruladă
Cu mai multă marmeladă.

La aniversare

Petrecerea era în toi
Au mai venit încă doi
Au intrat pe ușă când
Începusem eu să cânt
Stăteam foarte dreaptă
Cocoșată pe o treaptă
Mândră ca o dalie
Cu cordon în talie
Toți ceilalți stăteau pe trepte
Își țineau mâinile drepte
Să strige tare, cât pot
Să se audă până la pod
Dacă vine o furtună
Ne adăpostim sub dună
De ne murdărim cu tuș
Fugim imediat la duș.

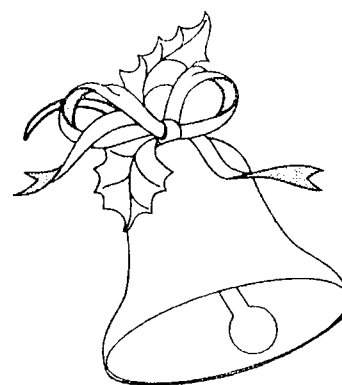
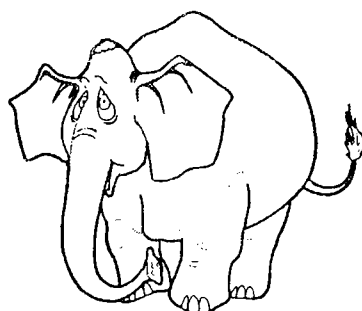
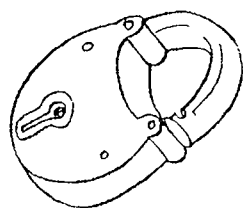
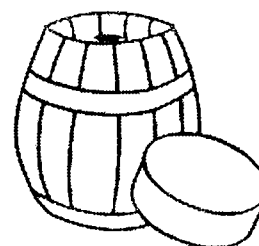
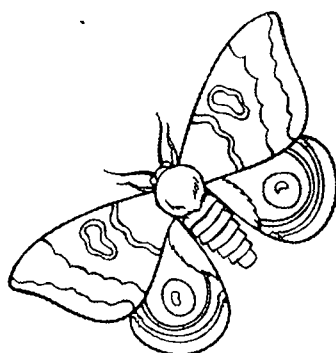
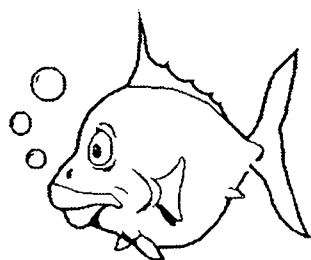
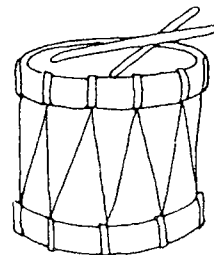
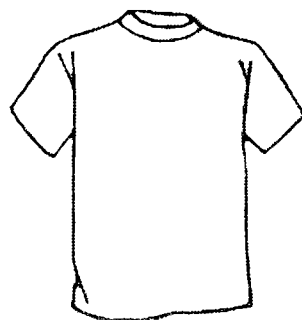
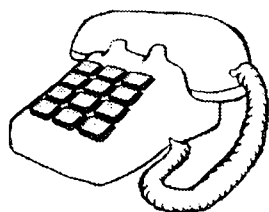

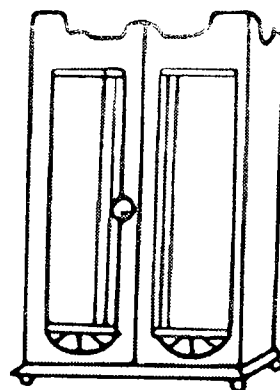
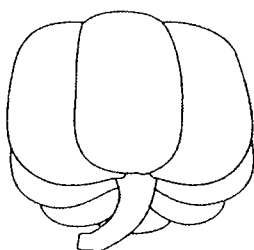
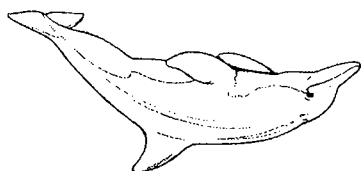
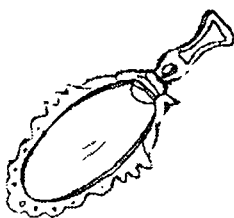
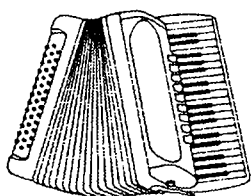
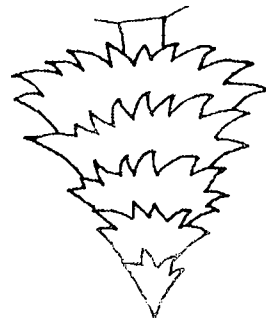
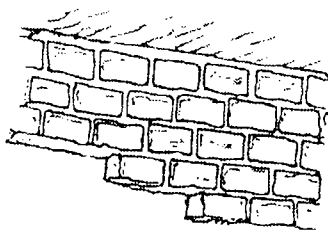
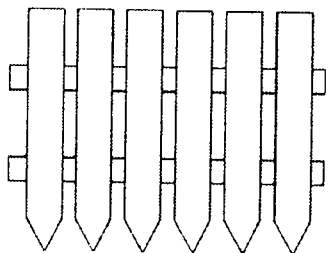
ANEXE

Fișe de lucru pentru copii – exerciții pentru sunetele

T, D

Sunetul **T** în diferite poziții: inițial, mediu, final.

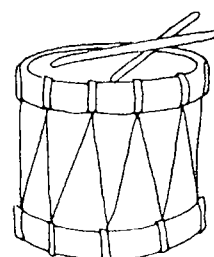
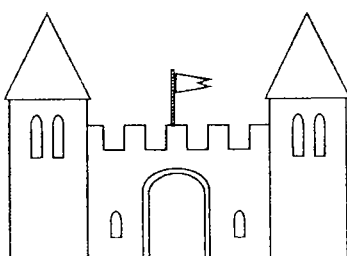
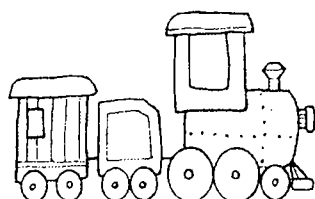
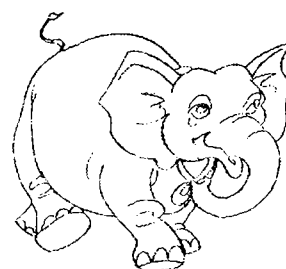
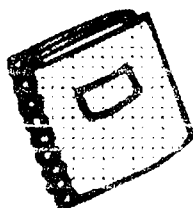
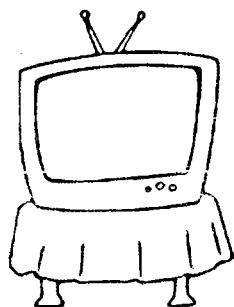
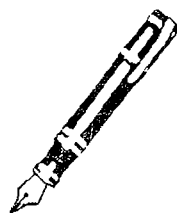
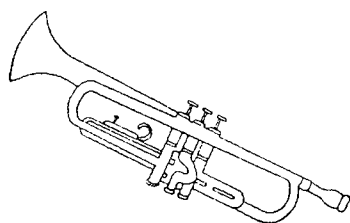
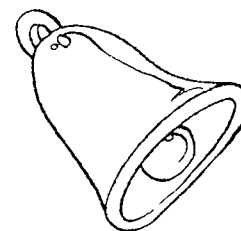
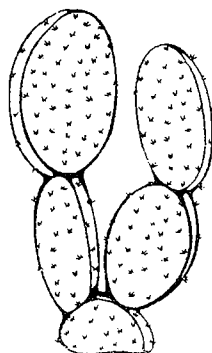
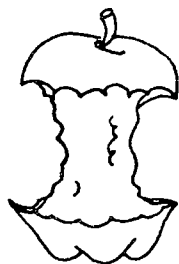
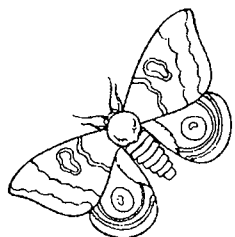
Sunetul **D** în diferite poziții: inițial, mediu, final.

OBIECTIV: Fixarea și consolidarea sunetului „T”.

CERINȚE: Pronunță cuvintele. Unde se aud sunetul **T**?

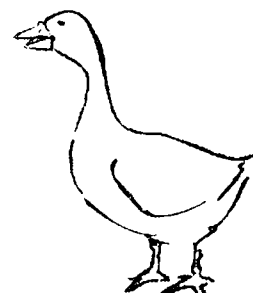
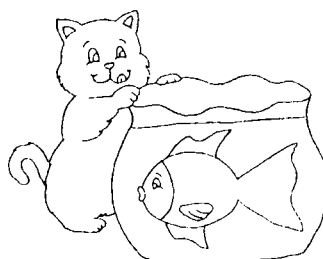
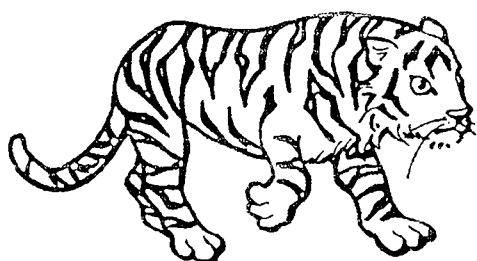
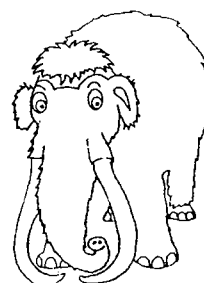
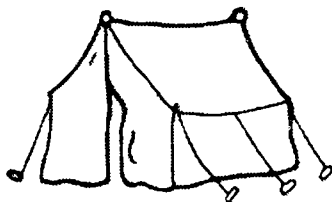
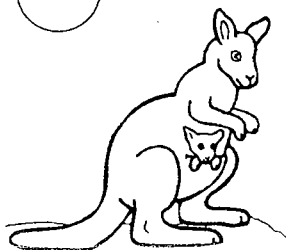
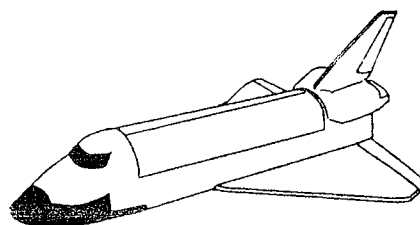
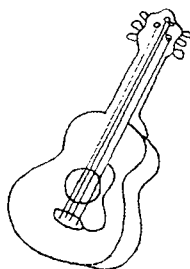
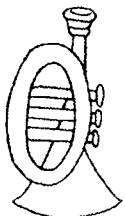
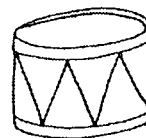
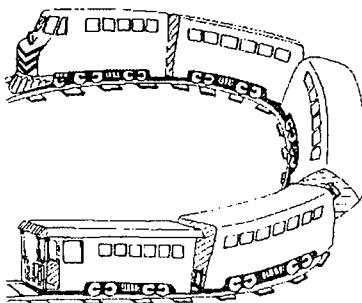
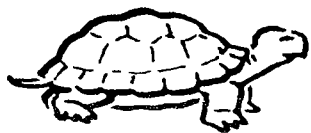
Desparte cuvintele în silabe.

Formează propoziții cu aceste cuvinte.

OBIECTIV: Fixarea și consolidarea sunetului „T”.

CERINȚE: Colorez numai dacă se aude sunetul **T**.

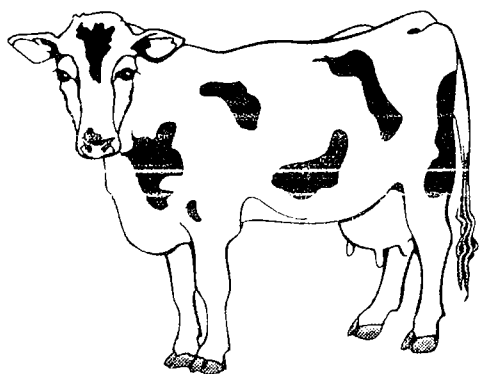
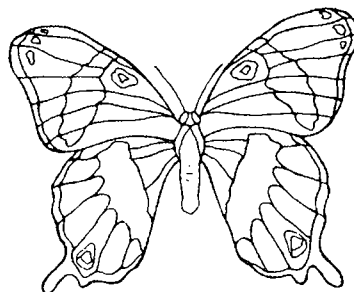

Exerciții logopedice pentru învățarea sunetelor

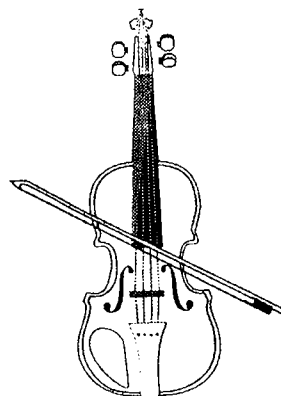
F, V

F

V

Etapele învățării sunetelor

F, V

1. Exerciții pregătitoare

- Exerciții pentru dezvoltarea motricității aparatului fonoarticular
- Exerciții de respirație
- Educarea auzului fonematic

2. Emiterea sunetelor

3. Fixarea, consolidarea și automatizarea sunetelor în silabe, cuvinte, texte, poezii

4. Diferențierea sunetelor

5. Exerciții

1. EXERCITII PREGĂTITOARE

1.1. Exerciții pentru dezvoltarea motricității aparatului fonoarticular (maxilare, limbă, palat)

- închide/ deschide gura, liber/ cu rezistență;
- ridicarea și coborârea limbii cu lipirea apexului la incisivii superiori/ inferiori cu gura deschisă;
- ridicarea și coborârea limbii cu lipirea apexului la incisivii superiori/ inferiori cu gura închisă;
- întinderea buzelor cu gura închisă;
- întinderea buzelor cu dezgolirea dinților;
- scoaterea și retragerea limbii spre gât;
- ghemuirea limbii spre gât;
- căscare cu retragerea limbii și a maxilarului inferior;
- deglutiție;
- imitarea tusei, a gargarei, a gâfâitului.

1.2. Exerciții de respirație

În cazul acestor sunete se va pune accent pe dezvoltarea expirului oral.

Respirație nonverbală:

- suflă în lumânare;
- umflă balonul;
- suflă cu paiul în apă;
- suflă în confetti așezate pe dosul mâinii;
- aburește oglinda;
- „fotbal” pe masă cu un ghemotoc de vată.

Respirație verbală:

- pronunță vocalele rar, ritmic, prelung;
- pronunță grupe de vocale într-o singură expirație;

1.3. Educarea auzului fonematic

a) Discriminarea auditivă a sunetelor din aceeași arie de articulare F–V.

Se pronunță silabe sau cuvinte perechi (paronime) și se cere copilului să spună dacă sunt la fel sau sunt diferite:

fa–va; fi–vi; fe–ve; fo–vo; fu–vu

b) Discriminarea auditivă a fonemelor F–V.

Exercițiile se fac cu pronunțarea în șoaptă, apoi cu voce tare, cu vizualizare la oglindă a poziției organelor fonatoare și palparea laringelui pentru perceperea vibrațiilor coardelor vocale.

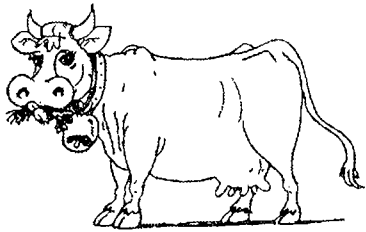
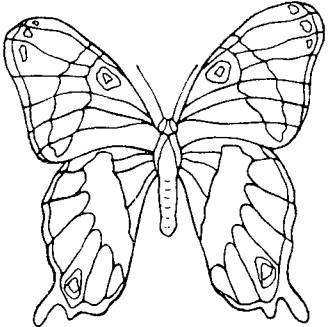
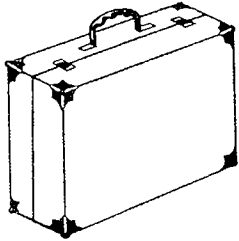
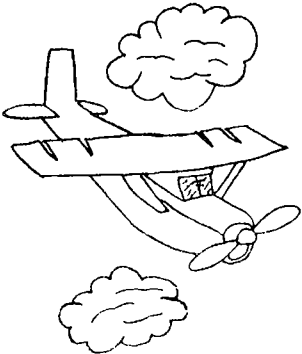
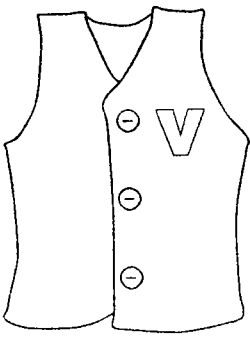
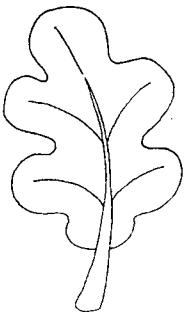
c) Analiza fonetică a cuvintelor care conțin sunetele ce urmează a fi învățate.

Se vor face următoarele exerciții de conștientizare fonologică:

- despărțirea cuvintelor în silabe;
- identificarea sunetelor din silabă;
- identificarea poziției sunetului în cuvânt (inițial, mediu, final);
- discriminarea sunetului cu care începe cuvântul;
- discriminarea sunetului cu care se termină cuvântul.

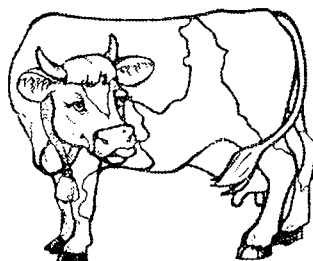
d) Exerciții de ghicire a sunetelor (silabelor) omise intenționat dintr-un cuvânt ilustrat printr-o imagine.

Completează cu sunetele/ literele **F** sau **V** după imagini.

 __ACĂ	 __LUTURE	 __ALIZĂ
 A __ION	 __ESTĂ	 __RUNZĂ
 __OC	 __ÛLPE	 ELE __ANT

e) Lanțuri de cuvinte prin înlocuirea primului sunet:

- filă – vilă;
- fată – vată;
- facă – vacă;
- fise – vise;
- foi – voi;
- fiu – viu;
- fie – vie;
- fii – vii.

f) Frământări de limbă:

Fanică fierbe fasole fără foc fiindcă focul face fum.

Fane fuge fără frică.

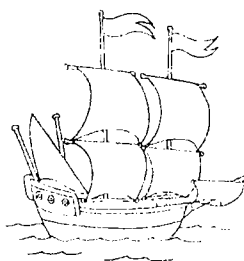

Frunzele foioaselor foșnesc.

Vara vărul Vasile vinde varză.

Vânătorul vesel vânează veverițe.

Vaporul vine pe val.

2. EMITEREA SUNETELOR

SUNETUL F: consoană fricativă, labio-dentală, orală, surdă.

Se demonstrează poziția organelor fonatoare la oglindă:

- buza de sus este ușor ridicată și nu o atinge pe cea de jos;
- maxilarul de jos este puțin lăsat;
- buza de jos este ridicată cu marginea de sus și atinge ușor dinții de sus;
- palatul moale este ușor ridicat; coardele vocale nu vibrează;
- aerul este suflat printre dinții de sus și buza inferioară și produce sunetul **F**.

Procedee de emisie:

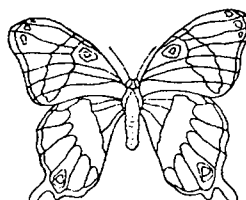
- Se pornește de la exerciții de suflat în diferite obiecte ușoare pentru a obține controlul asupra jetului de aer expirat și a poziționa corect aparatul fonoarticulator;
- Se exersează suflatul în lumânarea aprinsă, fără voce inițial; în timpul suflării se împinge buza de jos cu o spatulă sau cu degetul, pe dinții de sus.
- Se poate obține prin derivare din sunetul P, prin retragerea buzei inferioare.

Fixarea, consolidarea și automatizarea sunetului F

Fixarea sunetului F

Introducerea sunetului în silabe directe/ indirecte/ lotgatomii/ silabe duble:

fa	fe	fi	fo	fu	fă	fî
af	ef	if	of	uf	îf	âf
fafa	fofo	fufu	făfă	fâfî		
faf	fof	fuf	făf	fâf		
afa	ofo	ufu	ăfă	îfî		

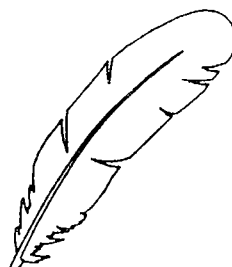
Introducerea sunetului în cuvinte monosilabice (inițial, final).

fac, fad, far, fan, fard, fast, fals, fag
fel, ferm, fes, fard
fin, fir, fisc, fier, fiert, fierb

foc, foi, for, fost, fond
fus, fum, fur, furt, fulg
fân

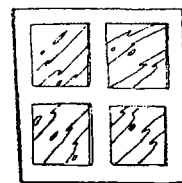
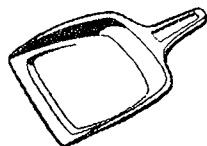

of, șef, puf, ciuf, coif, stuf, chef, praf

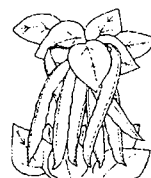
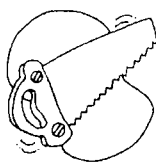
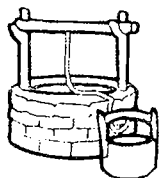
Introducerea sunetului în cuvinte polisilabice (inițial, mediu, final)

fală, fată, Fane, fadă, față, face, fagure, faimă, faimos, farmec, fasole, farsă, fantă, fașă, fanion, familie, faliment, farmacie, fabrică, fagure, fete, felie, felinar, fermă, fericit, fetiță,

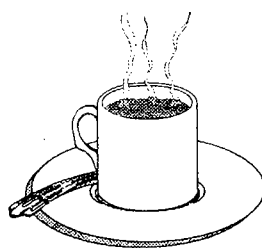
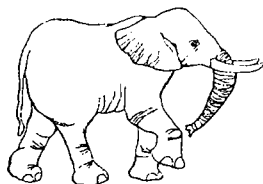
feline, festival, ferigă, final, finală, fire, file, filă, fibră, fidea, finuț, firav, fitil, fină, fermoar, ferit, fericit, fermecat

ficat, firmă, film, filatură, fisură, ființă, finet, fisă, fise, filatelie, fierbe, figură, folie, foame, foaie, foarte, formă, fontă, foiță, focă, foietaj, fosilă, forță, fundă, fular, fulger, furnal, fuior, fustă, furnică, fumător, funie, furnal, furie, furios, fugă, fuge, fărăș, fălos, facile, fântână, făină, făcăleț, fermoar, faliment, fotoliu, fundal, fierăstrău, furculiță, furcă, furtun, fierar, fiolă, firidă, fior, fiert

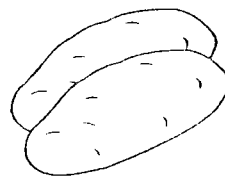
cofă, mufă, rufă, tufă, rufe, tufe, tufiș, afară, șefă, afiș, ofer, șofer, cafea, trufaș, afacere, afectat, ifose, efort, efemer, afumă, pufos, pufăit, dificil, agrafă, găfâie, defect, dafin, prăfuit, afine

preferat, gafă, teferi, nufăr, sufăr, sarafan, șifonier, șifonat, cafenea, dolofan, afon, tifon, sifon, refuz, oșilit, afine, profesor, stafide, stafie, catifea, elefant, telefon, tifon, delfin, confort, girafă, parfum, telefon, semafor

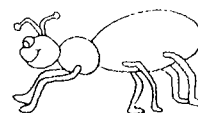
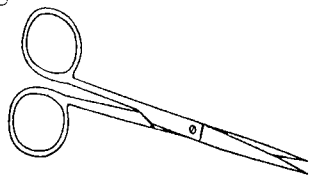

pantof, tarif, pilaf, cartof.

Cuvinte cu dublu F

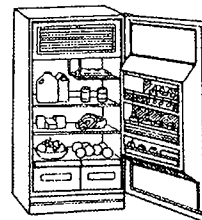
forfotă, fanfară, înfofolit, ferfeniță, foarfecă, farfurie, fonfănit, fâlfăială, fâlfăit, fotografie, forfotit, fotograf.

F în grup consonantic (FL, FR etc.) (inițial și mediu)

FL

flamură, flacăară, flanc, flatat, flaneu, flască, flaut, flămă
află, flit, flintă, afli, conflict
fleică, flex, fleș, fler
floare, flori, flotă, teflon, înflorit
fluture, fluid, affluent.

FR

frate, frați, frăție, fragi, fragil, Franța, frasin, fragment,
franzelă
frecat, freacă, fregată
frică, fricos, frig, friguros, frizer, frizerie, frișcă, frigider,
frizer, Africa, frontal,
frunză, frunte, fructe, fruct, frumos, frumusețe, frunziș,
înfrunzit, desfrunzit, confruntare, înfruntare, frământă,
frăguțe, frântură,
sfârșit, sfărâmat, sferă, sfoară, sfinx, sfat, sfert, sfios,
sfătos, asfalt, delfin, confuz.

Consolidarea sunetului F în propoziții

Fac un foc.

Fac un film.

Fierb fasole.

Fata face focul.

Fane fierbe cafea.

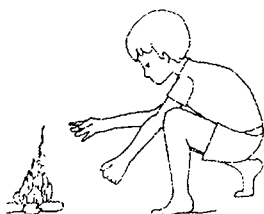
Floarea este ofilită.

Pun pantofii în șifonier.

Fasolea fierbe pe foc.

Florica face foietaj.

Fluturile este frumos.

Elefantul e frumos.

Culeg afine.

Fratele este fricos.

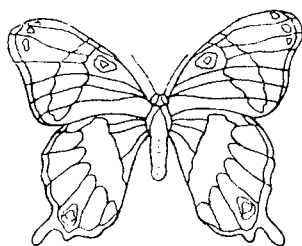
Felinarul afumă.

Fur un fus.

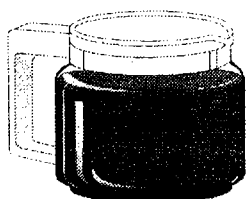
Fac un fes.

Fata fuge.

Face o afacere.

Făina este foarte fină. În cofă este cafea. Face foarte frumos. Fane
formează o formație. Florina înfășoară florile. Fasolea este foarte
fierbinte. Frumoasa din poveste este fermecătoare.

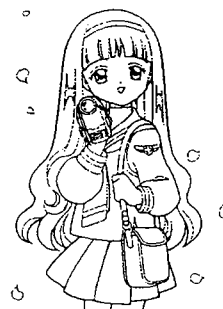

Profesorul s-a înfuriat. Cafeaua are foarte multă cofeină. La cofetărie au
făcut foietaj cu finetti. Fratele meu este fricos dar sfătos. În fructieră
sunt afine și fragi. Pe farfurie am pus frunze și foi afumate.

Delfinul face tumbe frumoase. Pe furnalul fabricii iese fum. Frunzele de frasin sunt ofilite. Fane este faimos și fălos. Fănica pune sarafanul în șifonier. Taie foaia cu foarfeca. Am făcut funde și faguri din foi șifonate.

Ștefan este înfometat. Flinta trage în rafale. Face o fustă înfoiată. Afinele, fragii și stafidele sunt fructe gustoase. Mi-e frică de stafie. Pădurea de foioase foșnește. Felinarul are fitil de sfoară. Florile fără frunze nu înfloresc. Fănica face fotografii. Felicia face o felicitare frumoasă.

Consolidarea sunetului F în text

A fost odată o fată frumoasă. Fata a fost fermecată de cele trei ursitoare să se înțepe într-un fus și să doarmă până când o v-a trezi din vis un tânăr.

Făt-frumos auzi acestea și porni în căutarea frumoasei prințese. Când ajunse la palat farmecul fetei îl cuceri. Fata avea fruntea plină de flori. În palat crescuseră plante cu frunze uriașe. Fata dormea pe un pat plin de flori și frunze.

Memorizări

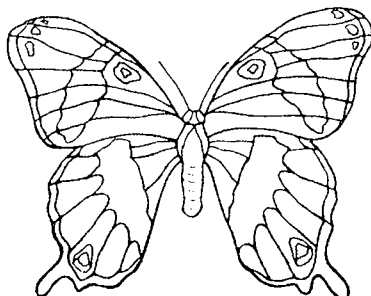
Urs pufos de catifea
Vrea să facă o cafea
Cafea fără cofeină
Pentru furnica vecină.

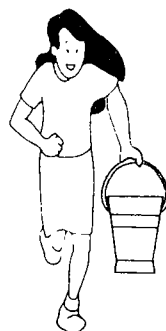
O furnică furioasă
Curăță praful din casă
Și-l adună cu fărâșul
Fiindcă vine greierașul.

Fluturile cel frumos
Face forfotă fălos
Fâlfâie și se frământă
Face tumbe, se avântă
Suie sus pe felinar
Se afundă în pahar
Fuge pe lângă fereastră
Se așează și pe glastră
Fericit din cale-afară
Că e iarăși primăvară.

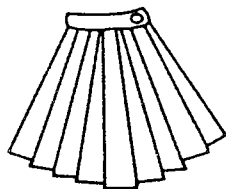

O furnică gospodină
Face fidea din faină
Și o pune în cafea
O amestecă și-o bea.

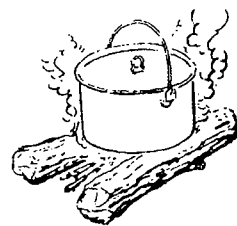

O fetiță cu fundiță
Cu fular și cu fustiță
Fuge iute la fântână
Și aduce cofa plină.

Fustița șifonată
E foarte supărată
Că nu a fost călcată!

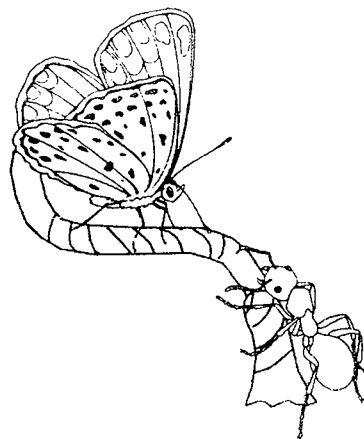
Focul face fum
Fumul iese-n drum
Dacă nu faci foc
Fum nu ai deloc.

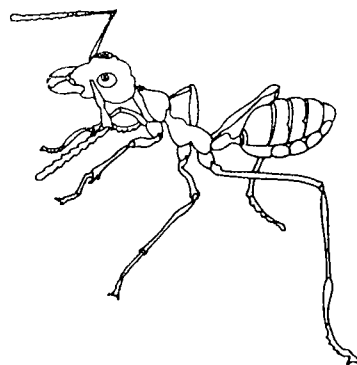
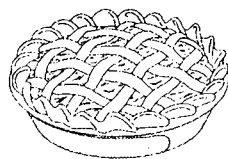
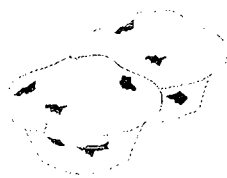
O fost odată
O fată frumoasă
Nu știu în ce casă
Și fata avea
Flori și frunze multe
Multe și mărunte
Și mai avea
O veioză mică
Tare frumoșică
Și a mai fost
O furnică mică
Tare hărnicică.

O furnică și un flutur
Stau de vorbă pe un ciucur.

Furnica Fănica
Toată ziua
Face foietaje
Cu multe etaje
Tapetează forma
Cu praf de făină
Pune-ntâi stafide
Apoi frișcă fină
Aduce și fructe
În bucătărie
Unde e aromă
De cofetărie.

SUNETUL V: consoană fricativă, labio-dentală, orală, sonoră, constrictivă.

Este perechea „sonoră” a consoanei „surde” F.

În emisie sunetul **V** este însoțit de vibrații ale laringelui și cavității bucale care pot fi sesizate ușor de copil, prin palparea gâtului și a obrajilor cu dosul palmei.

Poziția organelor fonatoare este aceeași ca la sunetul **F**.

Diferențe: • existența vibrațiilor coardele vocale.

Procedee de emisie:

- Se insistă pe demonstrarea diferențelor dintre cele două sunete;
- Se cere, prin imitație, pronunțarea sunetului **F** însoțit de vibrații ale coardelor vocale (copilul sesizează vibrațiile cu mâna pe laringe și pe obraji);
- Se pornește de la silaba „fa” spusă în mod repetat „fa-fa-fa”, în timp ce laringele, buzele și obraji vibrează;
- Copilul va fi ajutat să înțeleagă diferența de pronunție între perechi de silabe directe: fa-va; fe-ve; fi-vi; fo-vo; fu-vu;
- Se va insista pe exerciții de dezvoltare a auzului fonematic cerând copilului să spună dacă perechile de silabe sau cuvinte paronime sunt la fel sau sunt diferite.

Fixarea, consolidarea și automatizarea sunetului V

Fixarea sunetului V

Introducerea sunetului în silabe directe/ indirecte/ lotgatomii/ silabe duble:

va	ve	vi	vo	vu	vă	vî
av	ev	iv	ov	uv	îv	âv
vav	vev	viv	vov	vuv	văv	vâv
ava	eve	ivi	ovo	uvu	ăvă	îvî
vava	veve	vivi	vovo	vuvu	văvă	vâvî

Introducerea sunetului în cuvinte monosilabice (inițial, final).

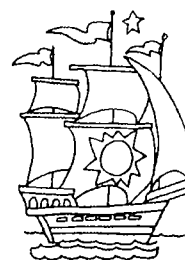

vai, văz, val, voi, vad, van, vas, var, vast, vid, vip vis,
vin, vest, vers, var, val, vor, vânt, viu, vii,
ev, grav, brav, nerv, cav, mov, tiv.

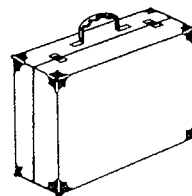
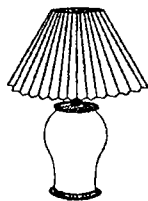
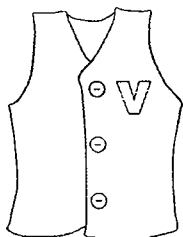

Introducerea sunetului în cuvinte polisilabice (inițial, mediu, final)

vată, vară, vacă, velă, vase, vază, vamă, valiză, varză, volan, voit, văzut, vilă, viză,
vizat, vițel, voios, vesel, viteaz, vârtej, velur, venin, vecin, varsă, vânăță, vioară, vultur,
vulpe, vizuină, vizon, vizor, vizită, vizitiu, văruit, verighetă, verifică, vapor,

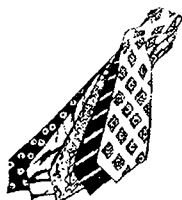
vestă, vestitor, voință, vuieste, vină, verifică, vâltoare, violoncel, voinic, vopsea, vertical, vagon, veston, vestă, vestit, virgulă, vie, viață, viețuitoare, vietate, variată, varietăți, ventilator, veste, valiză, veioză, verde, voie, voioșie, voce, vecin, vacant, vânător, vânat, vineri, vânt,

avion, aviator, covor, caviar, tavă, navă, navetist, vagon, pavaj, tavan, bivoliță, tivit, privit, privire, movilă, savană, savarină, pivot, nivel, navetă, lavetă, ovație, oval, sever, rever, aval, tăvălug,

cravată, castravete, crevetă, șervețel, servește, strivește, stivă, nervos, lovit, lovitură, lovește, nevoie, izvor, zvelt, dezvelit, înveselit, dezvoltat, țeavă, potcoavă, cașcaval, evantai,

morcov, activ, pasiv, gărbos, naiv, pleșuv, elev, masiv, nărav, firav.

Cuvinte cu dublu V

veveriță, vinovat, vervă, vâlvătaie

V în grup consonantic

VL

Vlad, vladică, vlagă, vlăstar, dovleac

VR

vreau, vrea, vreme, vrere, vrac, vreașă, vrej, vrei, vrut, Vrancea, vrăjit, vrăjitor, vrednic, vrabie, covrig, Avrig.

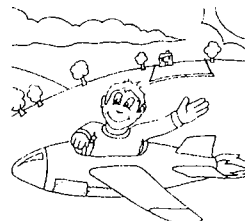

Consolidarea sunetului V în propoziții

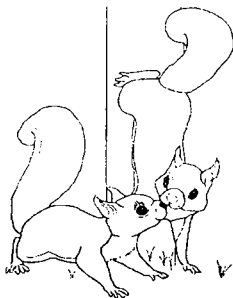
Vai de voi! Vali vine de la vie. Vine cu valiza la voi. Vila are o vie. Vaporul este în vest. Veioza e pe valiză. Am văzut un vapor. Voicu vine la voi. Am visat un vis. Vesta este verde. Vasile este vesel și voios. Vine vânt din vest. Vocea lui Valentin este vlăguită. Verifică vagonul. Văd o vacă și un vițel. Valentina are o vioară și un violoncel. În vacanța de vară vin la voi. Am o veioză și o vază verzi. Vânătorul vede două veverițe. Vesta are volănaș verde. Veronica vede un vultur vestit.

Victor are o cravată. Aviatorul urcă în avion. Lovește în tavan. În tavă sunt covrigi. Navetistul face naveta cu vagonul. Am nevoie de un covor. Voicu s-a înveselit. Savarina are multă savoare. Nevoiașul este avar. Lovesc un avion cu o țevă. Virgil nivelează movila. Avionul are doua nivele. Covorul este mov. Vasile avea avere mare.

Veverițele sunt vesele.
Vioara este lângă veioză.
Viorica este vecina lui Vasile.
Am văzut o vestă violet.

Am un tiv mov la vestă. Vlad este cam naiv.
Vladimir este slav.
Vin să văd un vultur pleșuv.
Victor este un elev activ.
Am văzut un morcov masiv.
Scap de un nărav nedorit.

Un elev are un motiv să învețe.
Viorel este firav. Ei vin veseli la vale.
Vânătorul vinde vinete și varză.

Consolidarea sunetului V în text

Este vacanța de vară. Viorel și Veronica sunt la verișorii din Avrig. Ei sunt elevi în clasa a II-a. Toată ziua învață veseli. Astăzi se joacă de-a concertul. Au făcut o formație: Veronica cântă la vioară, Viorel la violoncel, verișorul Virgil la claviatură și Viorica la caval. Veselie mare la concert! Vine și Vlăduț; el vrea să devină vedetă. Va fi vocea din formație. Au făcut și un afiș pe care au scris vizibil:

„Veniți să vedeți! Vedete de mare valoare!”

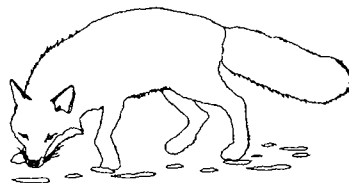
Memorizări

Veveriță vrei alune?

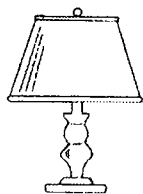
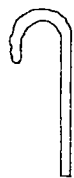
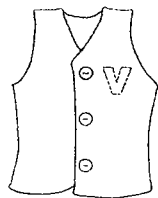
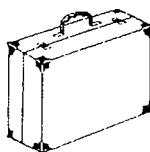
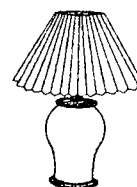
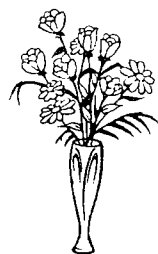
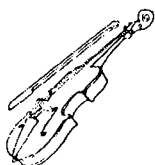
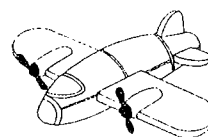
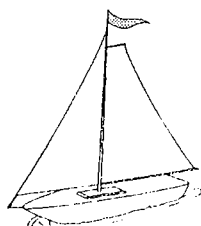
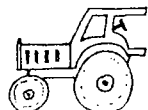
– Vreau alune că sunt bune
Însă vreau vreo cinci sau șase
Că alunele-s gustoase.

O vulpiță cumetriță
Șade veșnic la porțiță
Va veni și vremea ei
La găini și cocoșei.

Pe covor în dormitor
O valiză și-un vapor
O vioară și-un tractor
Stau de vorbă fără spor
Vulpea și cu avionul
Au venit să le dea tonul
O veioză și o vază
S-au gândit să stea de pază
Vaporul ar vrea în apă
Vioara ar vrea să-nceapă
Să îngâne-un cântecel
Avionul vrea și el
Să se-nalțe pân' la cer
Valiza nu este plină
Veioza n-are lumină
Tractorul ar vrea să are
Vaza n-are nici-o floare
Vulpea e de pluș
Vioara n-are arcuș
Ce ne facem măi copii
Cu aceste jucării!

Stau într-o valiză
Și așteaptă viză
Un veston și un baston
O veioză și o poză.

Voicu are o vioară
Și cu ea cântă pe seară
Viorel are-un caval
Viorica un țambal
Vlăduț e vedeta
A venit și Veta!
Vai ce veselie
P-aici o să fie!

Vulpoiul cel viclean
E-n vizită la han
Vulpița cumetriță
A devenit hangiță
Vulpoiul cere vin
Vulpița-i dă puțin
Din via cea bogată
De boltă agățată.

Diferențierea sunetelor

Diferențierea sunetelor predispușe confuziilor precum **F–V**; se face prin exerciții de conștientizare fonologică (analiză fonetică), demonstrarea diferențelor în articulare și prin comparație. Ca material verbal se folosesc silabe directe și indirecte și cuvintele paronime.

a) Diferențierea sunetelor F–V

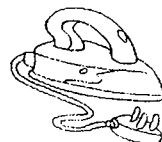
fa–va	fe–ve	fi–vi	fo–vo	fu–vu	fă–vă
af–av	ef–ev	if–iv	of–ov	uf–uv	
afa–ava	efe–eve	ifi–ivi	ofo–ovo	ufu–uvu	

Cuvinte paronime (se explică sensul schimbat al cuvintelor)

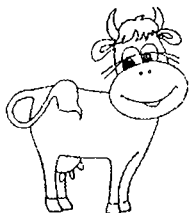
fiu – viu
far – var
for – vor
fie – vie
fată – vată

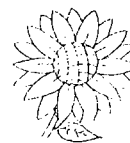
fin – vin
foi – voi
foit – voit
frac – vrac
fină – vină
fine – vine

file – vile
filă – vilă
facă – vacă
fadă – vadă
fază – vază
fisa – visa
fise – vise
for – vor
foci – voci

farsă – varsă
foios – voios
foioase – voioase
feston – veston
felină – velină
fals – vals
fag – vag
fagi – vagi

Sunetele F și V în același cuvânt

Se despart cuvintele în silabe și se face analiza fonetică cu identificarea silabei în care se aud cele două sunete.

vafă, vifor, favoare, favorit, firav, vârful, frivol, frecventă, festival.

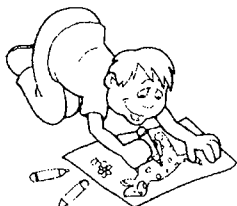
Exemple de cuvinte paronime prinse-n rime

Am un cor de foci
Pe mai multe voci.

Pădurile de foioase
Întotdeauna sunt voioase.

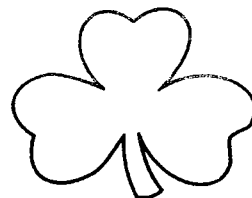
Pe o foaie velină
Am desenat o felină
Și mai jos pe filă
Desenez o vilă.

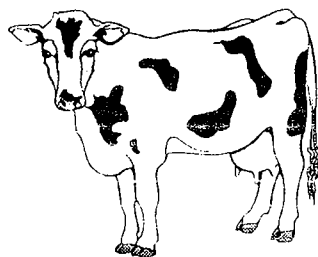
Am rupt multe foi
Când am fost la voi
Una era fină
Dar n-am nici o vină.

Cine cântă fals
Nu dansează vals
Cine are vocea fină
La concert poate să vină!

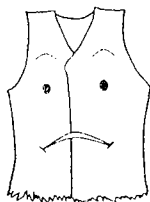
Un trifoi cu patru foi
Am adus venind la voi
Și-am adus mult vin
Cu gust bun și fin.

O bătrână vacă
Ar dori să facă
Brânza cea mai fină
Trebuie să vină
Ziua pe imaș
Să dea mai mult caș.

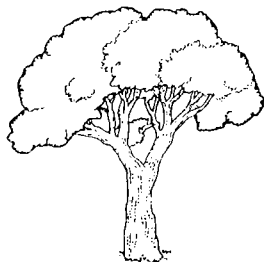

Într-o mică vază
Într-o primă fază
S-au întins la sfat
Florile din strat.

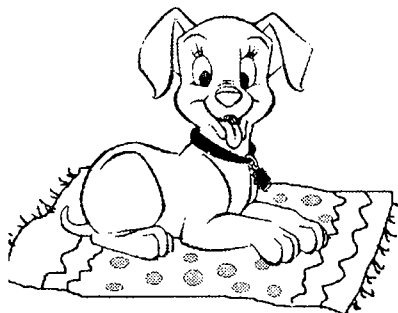

Un veston
Fără feston
E foarte supărat
Că s-a cam deșirat.

Copacul cel foios
Într-una e voios
Că are frunze verzi
Să vezi și să nu crezi.

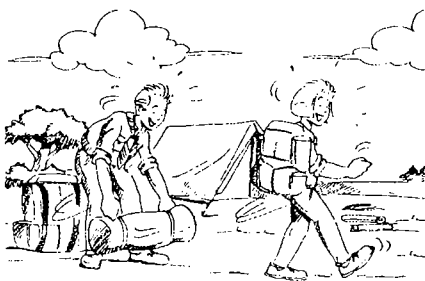

Poezii pentru copii!

Cine l-a văzut pe Zdreanță
Cel cu ochii de faianță?
Hai că-l știți din poezie
C-a făcut o nebunie
A mâncat un ou fierbinte
Și-acum s-a făcut cuminte
Șade vesel pe covor
Frate bun e cu Azor
Amândoi păzesc grădina
Până vine gospodina.

Vine iar vacanța
Cu trenul de Franța
Vacanța de vară
Să fugim prin țară
Luăm iute trenul
Și plecăm la munte
Veseli să culegem
Fragi și mure multe.

Ne așteaptă și marea
Cu valuri tăioase
Din nisip să facem
Castele și case.

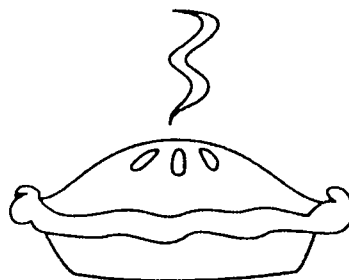
Într-o fanfară
Cântă o vioară
Un violoncel
Se agită și el
Un flaut subțire
Cântă în neștire
Cavalul mai gros
Se-aude țăfnos
Ce harababură
E în uvertură!

L-ați văzut pe Pisicel?
Pisicel cel voinicel?
Stă în papuc de flanel
Veșnic toarce ușurel
Cică asta-i treaba lui
E nevoie să mai spui?
Câtă vâlvă face mâța?
Că mai bine s-ar da huța!

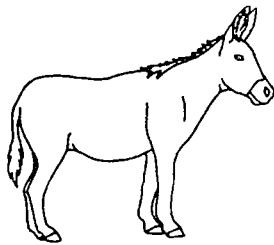
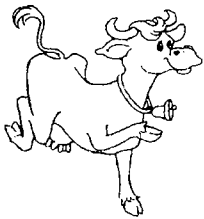
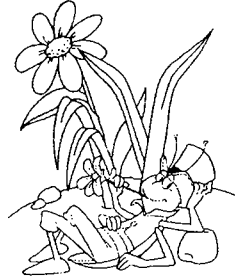
Pe o farfurie
Multă veselie
Stau la sfat și sfadă
Fără să se vadă
Afinele cu pralinele
Frăguțele cu ciupercuțele
Făina cu măslina
Cică se zvonește
Că vara sosește.

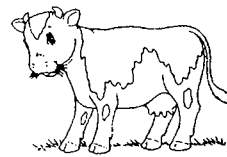

Știți povestea cu furnica
Ce n-a vrut să dea nimica
Vecinului greieraș
Ce cântase în oraș
Cu vioara toată vara
De cu zori și până seara?

Când s-a dus și i-a cerut
Să-i dea hrană împrumut
Știți ce i-a răspuns furnica?
O morală pentru toți
„Acu' joacă dacă poți!”

Vine vaca de la vale
Veselă nevoie mare
Și cu ea vine vițelul
Măgărușul și cățelul
Veseli sunt toți patru, știți
De ce sunt ei fericiți?
Au văzut în valea mare
O ciudată adunare
Veverița și vulpița
Leul și cu bufnița
Ursul și vizonul
Admirau bufonul.

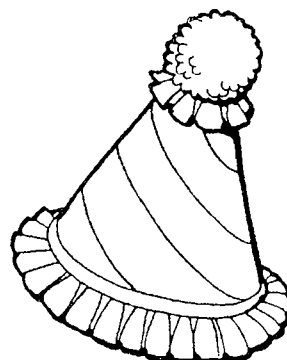
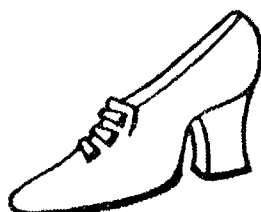
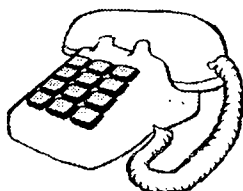
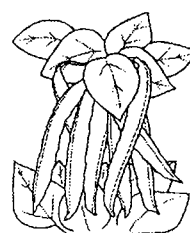
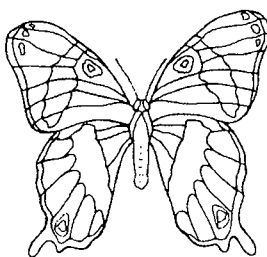
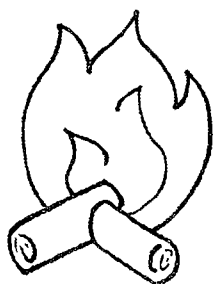

ANEXE

Fișe de lucru pentru copii – exerciții pentru sunetele

F, V

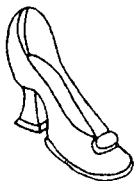
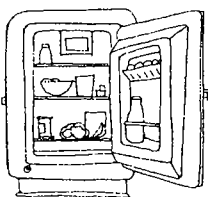
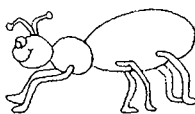
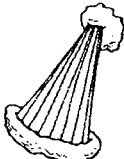
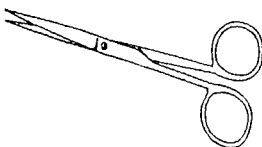
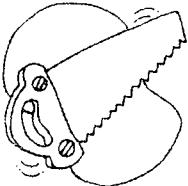
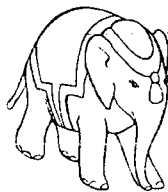
Sunetul **F** în diferite poziții: inițial, mediu, final.

OBIECTIV: Fixarea și consolidarea sunetului „F”.

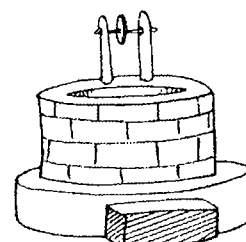
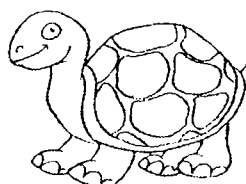
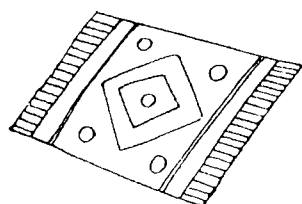
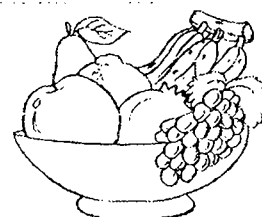
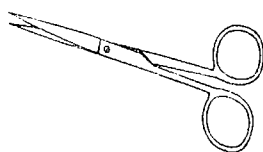
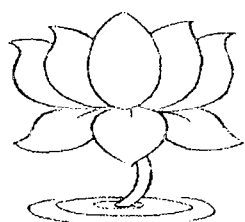
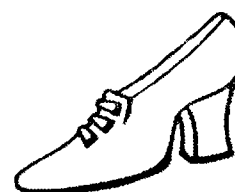
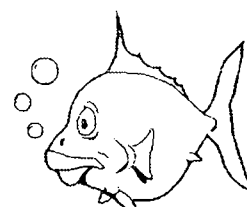
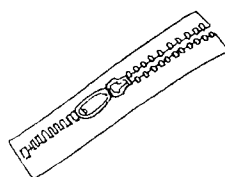
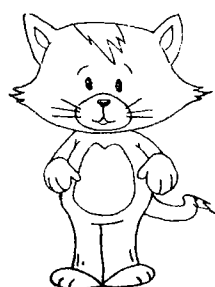
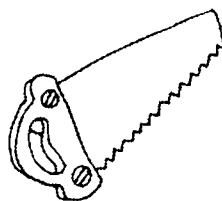
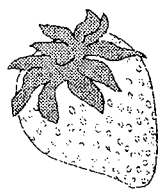
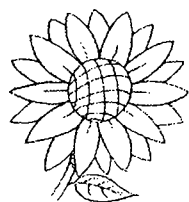
CERINȚE: Pronunță cuvintele. Unde se aude sunetul **F**?

Desparte cuvintele în silabe. Pune un cerc în căsuța corespunzătoare sunetului **F** – la începutul, mijlocul sau sfârșitul cuvântului.

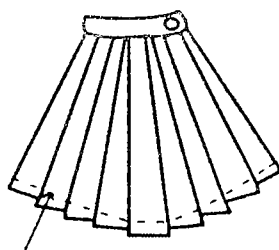
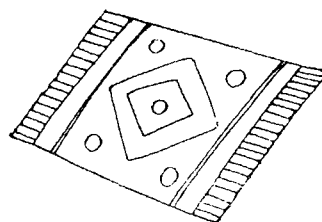
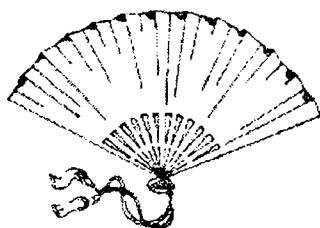
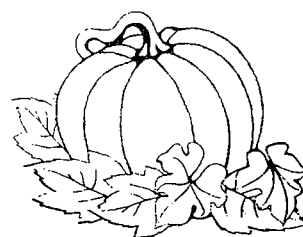
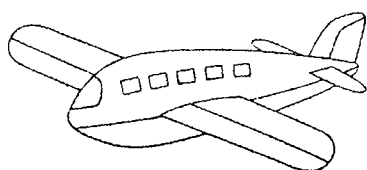
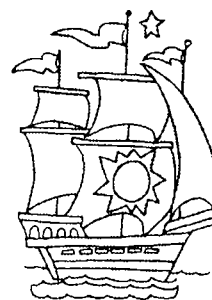
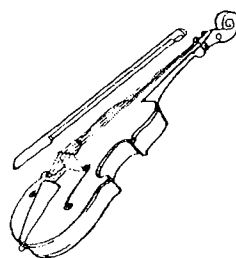
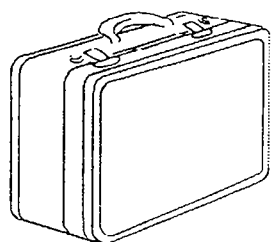
 	 	 	
 	 	 	
 	 	 	
 	 	 	

OBIECTIV: Fixarea și consolidarea sunetului „F”.

CERINȚE: Colorez numai dacă se aude sunetul **F**.

Sunetul **V** în diferite poziții: inițial, mediu, final.

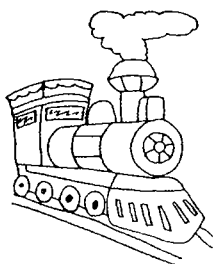
OBIECTIV: Fixarea și consolidarea sunetului „V”.

CERINȚE: Pronunță cuvintele. Unde se aude sunetul **V**? Desparte cuvintele în silabe.

Pune un cerc în căsuța corespunzătoare sunetului **V** – la începutul, mijlocul sau sfârșitul cuvântului.

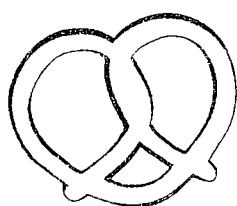
--	--	--

--	--	--

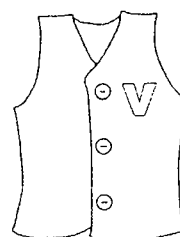
--	--	--

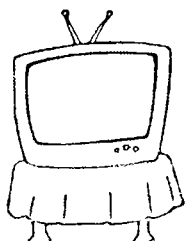
--	--	--

--	--	--

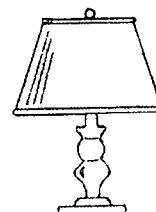
--	--	--

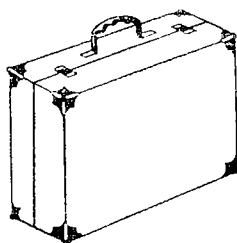
--	--	--

--	--	--

--	--	--

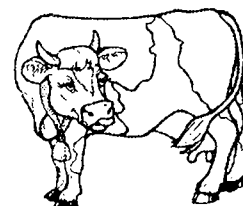
--	--	--

--	--	--

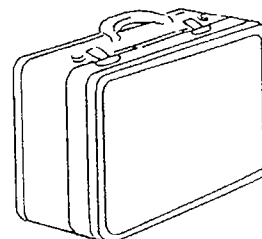
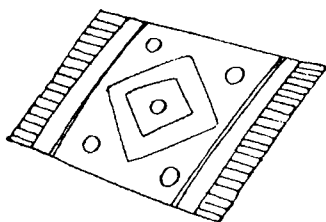
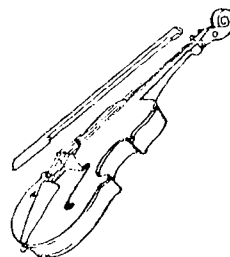
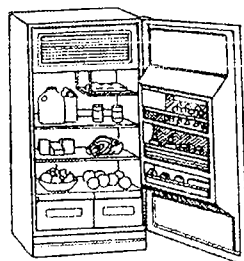
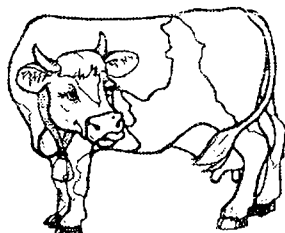
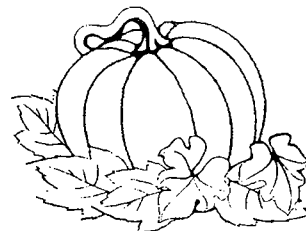
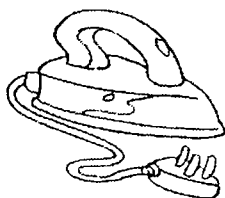
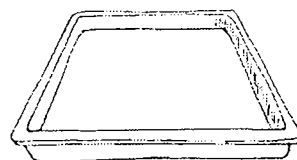
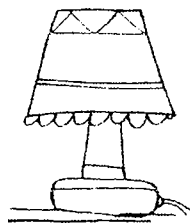
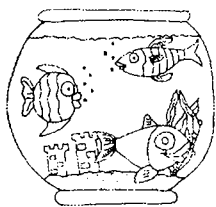
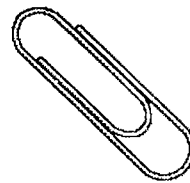
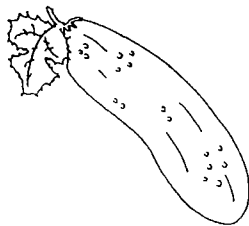
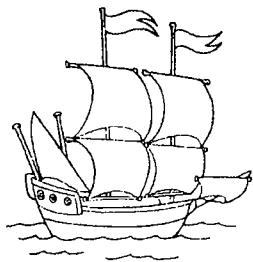
--	--	--

--	--	--

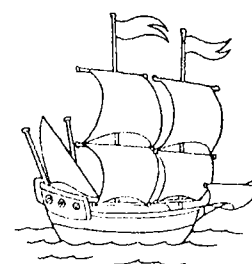
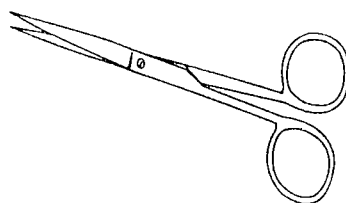
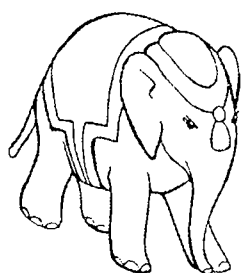
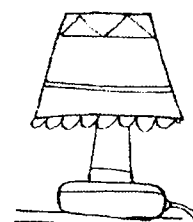
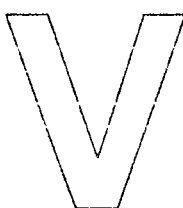
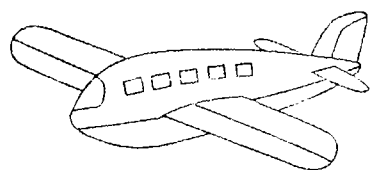
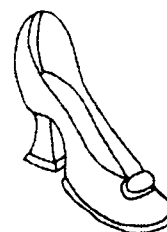
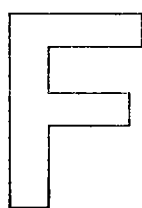
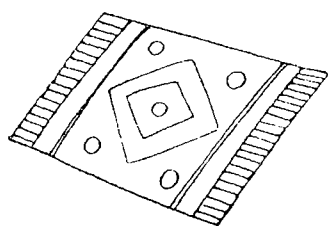
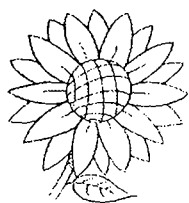
OBIECTIV: Fixarea și consolidarea sunetului „V”.

CERINȚE: Colorez numai dacă se aude sunetul V.

OBIECTIV: Fixarea și consolidarea sunetelor „F” și „V”.

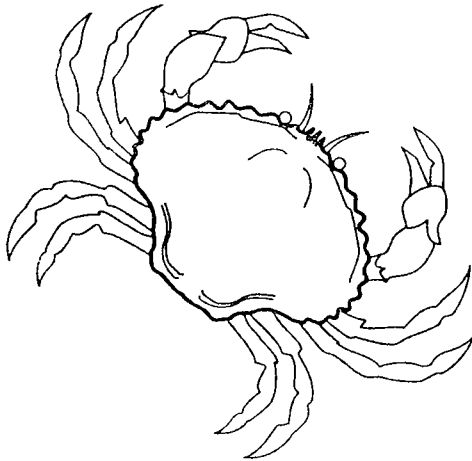
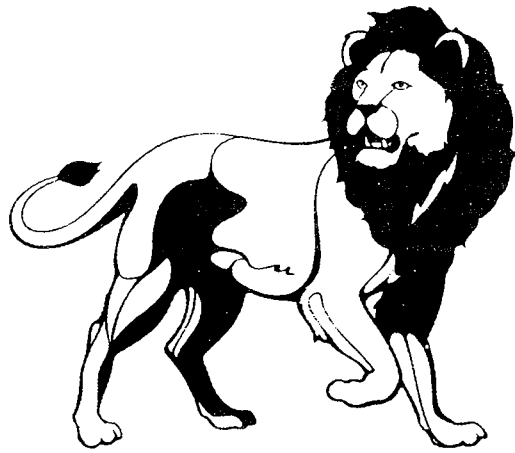
CERINȚE: Colorează cu roșu litera **F** și imaginile care conțin sunetul **F** și cu verde litera **V** și imaginile care conțin sunetul **V**.
Pronunță cuvintele.

**Exerciții logopedice pentru
învățarea sunetelor**

L, R

L

R

SUNETUL **L**

Poziționarea corectă a aparatului fonoarticulator pentru emiterea sunetului **L**:

- Buzele – deschise.
- Limba: – mușchiul lingual încordat;
– vârful limbii este îngustat;
– vârful limbii atinge gingia dinților superiori;
– rădăcina limbii este ridicată.
- Coardele vocale nu vibrează.

Copilul învață prin imitație, după o clară demonstrație la oglindă.

Important: Respectarea ciclului de pronunție – demonstrație – model – imitație în fața oglinzii.

Exemplu: • eu pronunț/ spun **L**, tu ascuți;
• să pronunțăm/ spunem împreună **L** (de câte ori este nevoie);
• acum spune tu singur **L**.

Reluăm de la momentul care necesită repetare.

Primele exerciții se fac în șoaptă, cu un minim de efort articulator.

Vocea devine din ce în ce mai puternică pe măsură ce se consolidează pronunția corectă a sunetului.

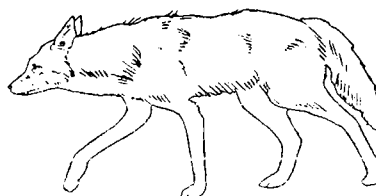
Fixarea, consolidarea și automatizarea sunetului **L**

FIXAREA SUNETULUI **L**

Introducerea sunetului în silabe:

Silabe directe și inverse:

la	le	li	lo	lu	lă	lî
al	el	il	ol	ul	âl	ăl

Structuri reversibile:

al-la, el-le, il-li, ol-lo, ul-lu, âl-lă, îl-lî

Logatomi (silabe cu și fără sens)

lab, lac, lad, lag, lai, lam, lan, lap, las, lat, laț, lav, laz
leb, lec, led, lef, leg, lem, len, lep, ler, les, let, leș, lev, lez
lib, lic, lid, lif, lig, lij, lim, lin, lir, lip, lis, lit, liv, liz
lob, loc, lod, lof, log, loj, lom, lon, lop, los, lot, lov, loz
lub, luc, lud, luf, lug, luj, lum, lun, lur, lup, lus, lut, luv, luz

Structuri silabice cu ritm:

la-la, le-le, li-li, lo-lo, lu-lu, lă-lă, lî-lî
la-la-la, le-le-le, li-li-li, lo-lo-lo, lu-lu-lu
la-le-li, li-lu-lo, la-li-lu, le-lo-li

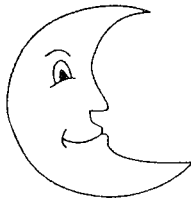
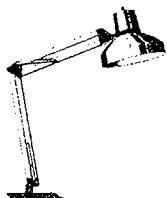
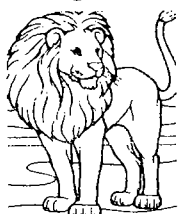
Dacă apare pronunția independentă a sunetului, se trece la exersarea sunetelor în structuri fonetice complexe.

NOTĂ: Exercițiile sunt completate de fișe de lucru din anexe; copiii școlari completează și cu exercițiile grafice.

Introducerea sunetului în cuvinte:

Introducerea sunetului în cuvinte simple, monosilabice și polisilabice – inițial:

lac, lan, larg, lat, lanț, lăzi, leu, lei, lin, lob, loc, lot, loz, lup, lut, lux

La: labe, lacuri, lacăt, lacom, lacrimi, ladă, lălea, lămă, lampă, lanuri, lanțuri, lapte, larg, lărmă, laser, lălele, lamele, lanternă, lapoviță, lată, lateral, latură, laudă, laude, lăudăros.

Lă: lăcaș, lăptic, lăptos, lăbuță, lăbuțe, lăcătuș, lăcustă, lădiță, lămâie, lămâiță, lănișor, lănițic.

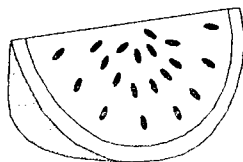
Le: lemne, leneș, lene, leagăn, lebăda, lecție, legume, lentile, leoaică, leopard.

Li: liber, liceu, lichid, limbă, lipici, listă, livid, linte, lină, liană, librărie, licurici, limonadă, limpede, lingură, linguriță, linie, litere, lizieră, Lizeanu.

Lă: lână, lăngă.

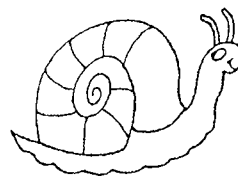
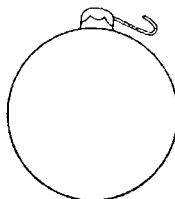
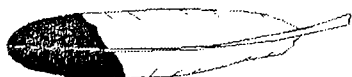
Lo: locuri, local, locaș, lojă, -loto, -lotus, lozuri, lobodă, localnic, locatar, locuință, locuit, locomotivă, lopată, loterie, loțiune.

Lu: luciu, lucios, lucru, lăjer, lălea, lume, lună, luncă, luptă, lustră, luxos, lubeniță, luceafăr, lucernă, lucrare, lucrător, lucruri, lălele, lumină, luminos, lămânare, lunetă, lăstruit.

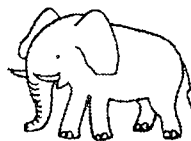

Introducerea sunetului în cuvinte simple, monosilabice și polisilabice – median:

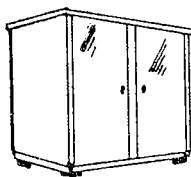
alb, alt, bold, cald, melc, mult, bulb, colb, colț, cult, fălci, fald, fals, film, fulg, fulgi, pâlce, sold, solzi, volt, săli, coli, golf, Olt, salt, glob,

alo, gală, coală, goală, nulă, dale, moale, vale, sală, sale, poală, hală, milă, vilă, bile, guler, salon, balon, volan, halat, felie, gulie, molie, nailon, palat, bilet, balet, paletă, polei, polonic, polen, bulion, milion, silit, solist, folos, fileu, filet, talie, talon, calic, colet, călător, călimară, cămilă, moloz, colibă, salivă, molid, solid, elefant, elice, aluat, elev, alună, alai, ilic, oală, elită, alamă, balenă, buletin,

albie, albină, albit, album, albuș, alpin, altădată, altul, alta, cultură, cultivă, băltoacă, bălțat, balcon, belșug, bolduri, bolnav, boltă, bulldozer, calcar, calciu, calcul, calculator, calde, călcâi, căldare, căldură, călduț, chelner, culcuș, daltă, deltă, dulce, galben, mulțime, mulțumesc, palmă, palmier, palton, salcie, salcâm, saltea, soldat, solniță, tolă, tulpină, talpă, vulpe, vulcan, asfalt, bâlbâit, bulldog, calcă, culme, cheltuit, dalmațian,

delfin, desculț, dulgher, falcă, falduri, fildeș, filtru, folclor, fulgarin, fulger, gălmă, haltă, halbă, halcă, haltere, halva, holbat, holdă, îmboldit, îmbulzit, înălbit, înalt, înălțat, înălțime, încolțit, nalbă, paltin, peltic, recoltă, revoltă, dezvoltă, rezultă, rezultat, salcie, salcâm, saltă, saltea, salvare, sălbatic, săltat, solniță, sultan, tâlhar, tolă, turbure, tulpină, ultimul, vulture, filtru, zilnic.

Introducerea sunetului în cuvinte simple, monosilabice și polisilabice – final:

al, bal, cal, hal, mal, pal, val, el, cel, fel, gel, miel, tel, zel, ol, bol, gol, hol, pol, rol, soi, vâi, stoi, scui, tril, deal, real, spăl, cățel,

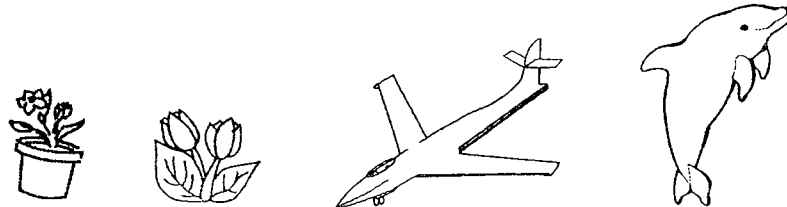
halal, hamal, umil, util, mobil, nobil, abil, total, stil, crocodil, email, arabil, stabil, papagal.

Sunet și litera L în grupuri consonantice:

bloc, blocuri, blană, blănuri, blond, blondă, blonde, blonziu, clasă, clase, clasele, clopot, clasor, clasificare, clan, clandestin, clanuri, clamă, clame, clamele, clar, clare, clari, claritate, clapă, clape, clapele, clădire, clădiri, clădirile, clește, clești, clăbuci, clipire, clipiri, clipește, clocot, clocotește, clin, climă, clonă, clone, clonare, clor, clorură, glas, glasuri, glasurile,

glazură, glazuri, glazurile, glazurat, gleznă, glezne, gleznelor, glumă, glume, glumele, flacăra, flăcări, flăcările, floare, flori, florile, florilor, florăreasă, florărese, flanel, fler, flecar, fluor,

fluorescent, fluturi, fluturaș, clepsidră, Patrocle, clin, clipocit, clisă, clipă, clipe, clipele, plasă, plai, plac, plăcut, plăcere, plan, plane, planor, planuri, planetă, planete, planetar, plasture, platan, plante, plantație, plastic, plasmă,

plec, pleci, plecare, plecat, plic, plicuri, pliculeț, plicurile, plimbare, plimbări, plin, plită, plouă, ploi, ploile, ploaie, plod, plombă, plop, plopî, ploscă, plot, plută, plumb, plus, pluvial, plăcintă, plafon, tablă, cablu, umblă.

Consolidarea sunetului L în propoziții

Lupul are labe.

Lada are lacăt.

Lulu este lacom.

Am lălele albe.

Lampa dă lumină.

Beau mult lapte.

Lămâia este galbenă.

Puiul este galben.

Laptele este alb.

Laptele este dulce.

Cățelul are lăbuțe albe.

Lebăda alunecă pe lac.

Lulu se leagănă în leagăn.

Ochelarii au lentile.

Lili are lecții multe.

Lulu taie lemne.

Leo este leneș.

Leul aleargă după gazelă.

Limonada este dulce.

Ușa are lacăt.

Legumele sunt bune.

Alin are multe legume.

Lulu taie lemne.

Ochelarii au lentile.

Lala are sandale albe din piele.

Leul aleargă după leopard.

Cățelul aleargă după pisică.

Motănelul aleargă după șoricel.

Leoaica spală puiul de leu.

Licuricii luminează noaptea.

Limonada este limpede.

Laura merge cu liftul.

Alina se plimbă cu barca pe lac.

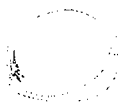
Lili pune lingurile în dulap.

Alin scrie lecția cu stiloul.

Lângă lac sunt multe leagăne.

Trenul are locomotivă.

Calul se culcă pe malul lacului.

Lia se leagăna în leagăn.

Lulu culege alune.

Alunele cresc în alun.

În alun sunt multe alune.

Cămila are blana bej.

Luna alunecă pe cer.

Luna este albă.

Lângă lac este un cal alb.

Oul are albuș și gălbenuș.

Albușul este alb.

Gălbenușul este galben.

Lulu mănâncă omletă din multe ouă.

Alina are lăncișor și ursuleț de pluș.

Leo stă lângă lacul liniștit.

El se uită la lac.

Lili are multe lalele.

Leul este lacom.

Lili are o plasă cu lămâi galbene.

Lanternă albă este în dulap.

Soarele este luminos.

Luna alunecă pe cerul cu stele.

Lupul se luptă cu leul.

Leopardul aleargă după antilope și gazele.

Albina zboară la floarea albă ca să culeagă polen.

Lala are album cu multe flori colorate.

Lili vede o broscuță lângă baltă.

După ploaie sunt multe bălți.

Balena este cel mai mare animal.

Dulceața este dulce.

Copilul sare pe saltea.

Soldatul are mitraliera.

În solniță este sare.

Solnița este în dulapul alb.

Lolo are dalmățieni.

Lângă lac e un salcâm.

După ploaie sunt mulți melci.

Melcul alunecă pe iarbă.

Consolidarea sunetului L în text:

Lala, Lili, Lulu și Lolo sunt prieteni buni.

Ei locuiesc într-un bloc, pe Aleea Florilor. Sunt colegi de școală. Lala și Lulu sunt elevi în clasa a III-a. Lili și Lolo sunt elevi în clasa a IV-a. Lor le place foarte mult să meargă la școală. Vor să învețe cât mai multe lucruri.

Lala are talent la pictură. Alege culorile cu multă grijă. Preferă albastru, galben și portocaliu pentru flori, verde și maro pentru copaci.

Lulu și Lolo lucrează multe exerciții și probleme la matematică. Ei au ales lecțiile pe calculator.

Lili merge cu sora ei Alina în livada bunicilor. Acolo, ele culeg fructe. Lângă gardul din spate sunt aluni plini cu alune.

Luni, copiii merg la școală. Lili și colegul ei Călin aleg caiete și culori pentru planșe.

Lolo și Lulu caută animale de pluș pentru Lala. Ei aleg un leu, o cămilă și un cal alb.

Pentru lecturile de vacanță Lulu alege albume cu povești ilustrate. Lolo alege și cărți cu flori de colorat. Sunt planșe cu lalele, lăcrămioare, violete.

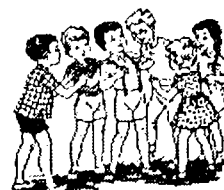
Se întorc acasă, în blocul de pe Aleea Florilor.

Luminița, mama Alinei le-a pregătit o surpriză. Un tort de ciocolată și vanilie cu caramel și dulceață cu glazură cu alune.

Toți copiii sunt foarte bucuroși. Mulțumesc mamei și se pregătesc de culcare.

Dacă sunt cuminiți, după școală și lecții, pot merge la un film cu animale sălbatice.

Toată lumea este mulțumită.

SUNETUL R

Poziționarea corectă a aparatului fonoarticulator pentru emiterea sunetului R:

- Buzele și dinții sunt întredeschși;
- Limba: – partea posterioară în formă de lopată atinge cu marginile laterale dinții superiori;
– partea anterioară a limbii este ridicată spre alveolele incisivilor superiori;
– vârful limbii este liber și vibrează;
- Coardele vocale vibrează.

Fixarea, consolidarea și automatizarea sunetului R

FIXAREA SUNETULUI R

Introducerea sunetului în silabe:

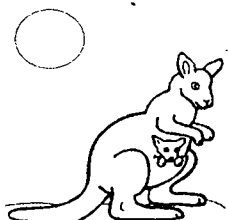
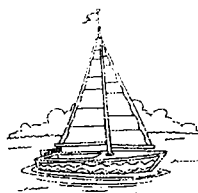
Silabe directe și inverse:

ra	re	ri	ro	ru	ră	rî
ar	er	ir	or	ur	ăr	îr
ara	ere	iri	oro	uru	ără	îrî
rar	rer	rir	ror	rur	răr	rîr

rara	rere	riri	roro	ruru
rare	rari	raro	raru	
rera	rerî	rero	rerîrî	rîrî

roa	rore	rori	roru	
rura	rure	ruri	ruo	
arar	arer	arir	aror	arur
erar	erer	erir	eror	erur
irar	irer	iror	irir	irur

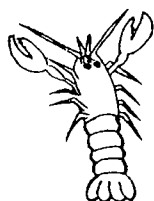
orar	orer	orir	oror	orur
urar	urer	urir	uror	urur

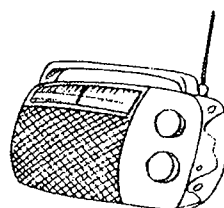
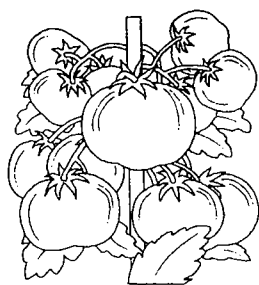
Introducerea sunetului în cuvinte:

Introducerea sunetului în cuvinte simple, monosilabice și polisilabice – inițial:

rac, rai, raft, ram, rar, răs, rău, rai, rus, rupt, rea, reci, ren, rid, ring, risc, rând, rob, rod, rol, ros, roz, rup, rupt, rus, rablă, radar, rafturi, raion, raită, raliu, ramă,

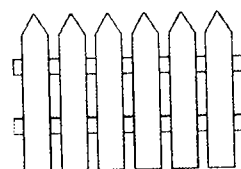
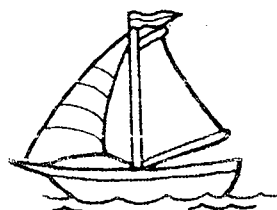
rame, rană, rampă, rapid, raport, rasă, rasol, rastel, ratat, rată, rază, rabdă, răcit, răgaz, rămas, rămân, rană, rănit, răpit, răpus, rărit, răsad, răsfăț, răspuns, rățoi, război, real, rebus, rebut, rece, recent, rechin, record, redus, refren, refuz, regal, regat, rege, regim, regres, regret, releu, relon,

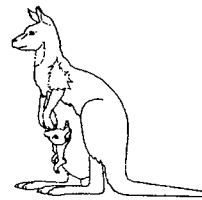
ricin, riduri, ridat, rigid, riglă, rimă, rimel, rindea, rinichi, rival, râde, rămă, rână, rânced, rânduri, rândaș, rântaș, râpă, râuri, roabă, roată, roade, robă, robot, rocă, rodaj, romburi, român, ropot, roșcat, rotar, rotor, rotund, rouă, rubin, rucsac, rude, rufe, rachetă, radio, ramură, rareori, răbdare, răceală, răcoare, răcorit, răcoros, răgușit, răpire, răsare, răsărit, răsplată, răspunde, răsucit, răsună, răsădit, rășină, rătăcit, rățușcă, războinic, răzbună, reactor, receptor, recită, recital, reclamă, recoltă, redacție, redactor, reface, refăcut, referat, regină, regulă, relative, remarcă, remediu, remorcă, remorcher, remorcat, ridică, ridiche, rinocer, risipă, robinet, rochie, rochiță, roșie, rotire, roțiță, rugină, ruletă, rulotă, rumeguș, ruptură, rușine, rutier, radiator, rădăcină, rămurică, rămurele, răspundere, răsucire, răsuflare, răutăcios, răzbunare, răzbunător, recitare, regiune, religie, rădăcini, rândunică, rogojină.

Introducerea sunetului în cuvinte simple, monosilabice și polisilabice – median:

ară, bară, cară, gară, nară, vară,
are, bare, care, dare, mare, pare, sare, tare, zare,
arc, arcuri, argint, arbitru; argon, arcadă; artist, arcă,
barcă, marcă, parcă,
arme, armată, armuri, arsură, arzător,
arte, carte, Marte, parte, tarte,
artă, poartă, tartă,
cort, port, sport, tort, șort,
bardă, barbă, bărbie, barcă, borcan, burtă,
carne, Carmen, cartof, carton, carbon, Carpați, carpetă, carnivor,
corp, corn, cordon, corcodușe,
darnic, daruri, departe, derdeluș, dorm, dormitor,
farfurie, forfotă, furculiță, farmec, fermecat, fermecător,
formidabil, furtună, formație, informație,
gard, garduri, gardian, garderobă, gardenia,
iarbă, iarnă, ierni, iernat, ierbar, iarmaroc, iartă, iertare, ieri,
larmă, larvă, larg,

marmură, marmotă, marsupiu, margarină, marmeladă, marți,
mers, merge,
mirare, miercuri, miracol, Mircea, Mirela, miros,

mormăit, morcov, morar, moară,

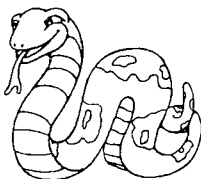

murdar, murdărie, murmur, murat,
mărgele, mărăcini, mărar, mărgăritar,

parcă, pardon, parte, parter, parmezan,

parchet, pardoseală, partitură, partid, participă, parcare,
perdea, perdele, perie, pergament, permis, perfect, pernă, perne, perniță,
persoană, personal, personaj, pervaz, perceput, permanent,
poartă, portar, porți, porc, porci, pornit, pornire, portocale, portocaliu, portofel,
sardele, sarmale, sertar, seringă, serviciu, servitor,
sârmă, sârmos, sorcovă, sorcovit, surpriză,
șarpe, șiret, șopârlă, șurub,
turc, turci, Turcia, turcește,
urmă, următor, urmăritor,
zarzavat, zarzăre, zurgălăi, zirconiu.

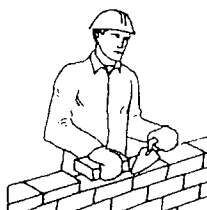

Introducerea sunetului în cuvinte simple, monosilabice și polisilabice – final:

ar, bar, car, dar, far, măr, păr, sar, var, zar
cer, ger, fier, ser, zer
bir, gir, mir, pir
bor, cor, dor, for, lor, mor, nor, por, vor, zor
dur, fur, pur, sur, tur

penar, chiar, doar, orar, măcar, măgar, chenar, actor, motor, rotor, păstor, doctor, fior,
fular, pescar, umor, ogor, Obor, cuptor, fierar, șofer, aur, morr-morr, primar, zidar.

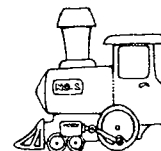
Introducerea sunetului în cuvinte simple, monosilabice și polisilabice – final:

R în grupuri consonantice:

TRA: trac, tractor, trage, trai, trandafir, traistă, tramvai, trap, trapez,
tras, trage, traversat, trăgaci, trăpaș, trăsură, trăsnet, trăsnit.

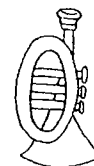

TRE: treabă, treburi, treaptă, trepte, treaz, trebuie, trece, trecere, trecut, trei, tremur, tren, trenuri, trenuleț, trening, trestie, trezit, trezire.

TRI: triaj, trib, triburi, tribord, tribună, tricicletă, tricolor, tricot, tricotaj, tricou, trifoi, tril, trimite, trimitere, trimis, trio, trist, triumghi, trâmbiță, trântă, trântit, trântor.

TRO: troc, trofeu, troian, trompă, trompetă, tron, tronson, tropot, trosc, trosnit, trotinetă, trotuar.

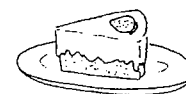

TRU: truc, trucaj, trudă, trudit, trufanda, trufe, trufaș, trunchi, trup, trupuri, trupă, trusă, trusou, trust, trusturi.

DR: drac, drag, drajeuri, dram, drapel, draperie, drăguț, drept, dres, dresat, dresură, dresor, dric, dril, drog, drogherie, drojdie, dromader, dropie, drops, dropsuri, drug, drum, drumet.

PRA: pradă, praf, prag, praline, prașilă, praștie, praz, prădat, prăfuit, prăjit, prăjitură, prăvălie.

PRE: prea, preajmă, precis, precizie, precum, predat, predare, predicat, preface, prefăcut, preferă, preferat, prefix, pregătit, prelată, prelucrat, premiu, premiat, preot, preparat, presă, preș, prezent.

PRI: priceput, prichindel, primar, primăvară, primejdie, prințesă, primire, prinde, prins, privighetoare, privire, priză, prânz.

PRO: preaspăt, probă, problemă, procent, proces, produs, profesor, prognoză, program, progres, proiect, promis, pronume, propoziție, proprietar, propriu, proptea, proptit, propunere, prosop, prosper, prost, proteine, protest, proțap, proverb, provincie, provizie.

PRU: prun, prudent, prune, prundiș.

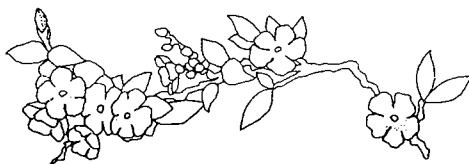
BR: brad, brambura, brancardă, branșă, braserie, braț, brătară, brevet, breloc, bretele, breton, briceag, brichetă, brici, brioșe, briză, brânză, broască, broderie, bronzat, brumă, brunet, brusc, brutal, brutar, brutărie.

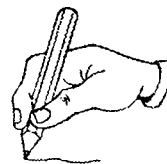
CRA: crab, crai, crap, cracă, crainic, cramă, crater, cratiță, cravată, crapă.

CRE: creangă, crengi, creastă, creste, crestat, crede, creier, creion, cremă, crenguță, crep, crescut, creșă, creștet, creștin, cretă, creț.

CRI: crin, cristal, cristalin, critică, crivăț, criză, crâmpei, crâng.

CRO: crocant, crochete, croit, cronometru, croșetă.

CRU: cruce, cruci, crud, crunt, crustă.

GRA: grabă, grad, graham, grai, grajd, gram, gramaj, gramatică, gramofon, granit, graniță, grapă, gras, gratis, grațios, graur, grav, gravură, grădină, grădinar, grădiniță, grămadă, grămezi, grănicer, grătar.

GRE: greier, gresie, greșit, greșeli, greu, greutate, greoi, grec.

GRI: grijă, griș, grivei, grâu, grâne, gripă.

GRO: grozav, gros, groapă, gropi, grotă, grotesc.

GRU: grupă, grumaz, grup, grupuri, grupare, grund.

Introducerea sunetului în propoziții – pronunție reflectată

Rabla nu mai are motor.

Racul merge în urma lui.

Racheta zboară spre cer.

Racheta zboară cu viteză foarte mare.

Radarul măsoară viteza prea mare.

Tata își rade barba cu lama.

Radiera șterge greșcala.

Radiatorul dă căldură.

Radu are un radio nou și mare.

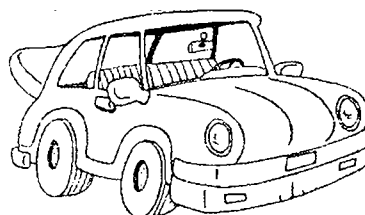
Furtuna aduce rafale puternice de vânt.

Petrolul este rafinat la rafinărie.

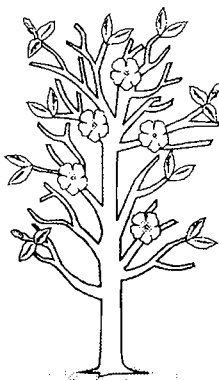
În câmară sunt borcane pe rafturi.

În borcane sunt murături și varză.

Rechinul dă o raită în jurul vaporului.

Raliul este concurs de mașini.
 Tablourile au ramă.
 Arborii au muguri pe ramuri primăvara.
 Iarna arborii nu au frunze pe ramuri.
 Radu are rană la piciorul drept.
 Rapița este o plantă care crește pe câmp.
 Roro scrie un raport.
 Rona pregătește rasol cu cartofi.
 Soarele are raze aurii.
 Rața este o pasăre care nu zboară.
 Riri nu mai are răbdare.

Victor a răcit și are febră.
 Răchita are ramuri aplecate spre lac.
 Toamna este anotimp răcoros.
 Iarna este anotimp rece.
 Primăvara este răcoare.
 Vara este caldă.
 Arborii au rădăcini în pământ.

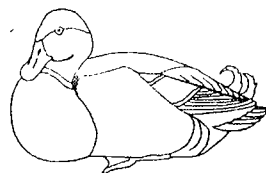
Relu a răgușit și nu vorbește tare.
 Răsadurile răsar primăvara.
 Soarele răsare la răsărit.

Soarele apune la apus.
 Raul este răsfățat, obraznic și rău.

Arina răsfoiește cartea de citire.
 Răspunsul corect aduce nota mare.
 Arin răspunde corect la lecție.

Roata se rostogolește.
 Rona pune răsaduri de roșii în seră.
 Rățoiul se rățoiește la rățușcă.
 Careul de rebus are rânduri de cuvinte.
 Telefonul are receptor.

Rechinul este periculos.
 La TV sunt reclame în fiecare zi.
 Soneria anunță recreația.
 Redactorul merge la redacția ziarului.
 Regizorul regizează filme cu regi.

Radu are 10 la religie.

Tractorul are remorcă.

Remorca nu are motor.

Renii trag sania lui Moș Crăciun.

Meșterul repară și renovează camera.

Reporterul scrie un reportaj frumos.

Meciul de fotbal are două reprize.

Șarpele și șopârla sunt reptile.

Șoricelul respiră foarte repede.

Riri are carte cu rețete de mâncăruri.

Revelionul este sărbătoare.

Radu rezolvă multe probleme.

Ridichile și morcovii cresc în pământ.

Rinocerul are corn și este foarte rău.

Râma se târăște pentru că nu are picioare.

Râurile se varsă în mare.

Roata este rotundă și se rotește.

Riri are rochie roșie.

Românii trăiesc în România.

Românii vorbesc românește.

Rombul nu este rotund, are patru laturi.

Rotarul repară roata de la căruță.

Roro merge cu role în parc.

Motorul are rotor rapid.

Cercul este rotund.

Șoricelul este rozător.

Rubinul este roșu.

Fierul ruginit este stricat.

Roro și **Riri** sunt rude, ei sunt veri.

Preotul rostește rugăciuni.

Radu are rucsac verde.

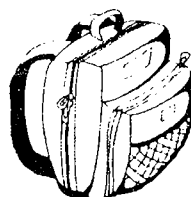
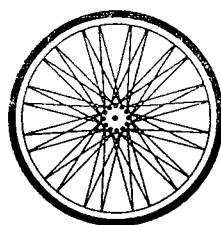
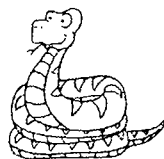
Rujul este roz sau roșu.

Arina s-a rujat cu rujul mamei.

Radu are rulotă la mașină.

Cartea ruptă este urâtă.

Este rușinos să rupi cartea.

Aron s-a rușinat și își cere iertare.

Rona cumpără ruladă cu mere.

Introducerea sunetului în propoziții – pronunție liberă (după imagini)

Din pădure se aude un mormăit.

Este ursul care mormăie supărat.

Un zidar aruncă mortar pe cărămizi.

Carla înșiră măgele pe șirag.

Carmen se parfumează cu parfum de lăcrămioare.

Traian parchează mașina în parcare cu plată.

Partizanii participă la lupte în munți.

Numerele pare arată perechi.

Cornelia cumpără trei perdele verzi pentru dormitor.

Pergamentul este o hârtie foarte veche.

Actorii vorbesc aproape perfect.

Cora a primit permis de conducere.

Carmen doarme pe multe perne și pernțe.

Seara, în parc sunt multe persoane la plimbare.

Pe pervaz sunt jardiniere cu flori roșii, frumoase.

Portarul apără poarta.

Cei darnici fac daruri cu multă dărnicie.

Pe masă sunt farfurii și furculițe.

Furnicile forfotesc în furnicar.

Harry Potter învață farmece și vrăjitorii.

Furtuna rupe arborii.

Furnicile merg în formație.

Gardianul aleargă în spatele gardului.

Iarna nu este iarbă.

Iarba este verde, primăvara.

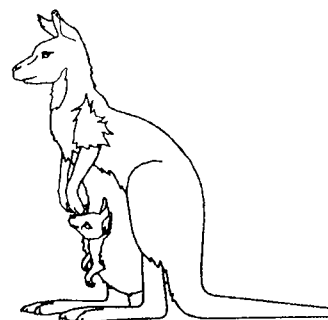
Corina alege plante verzi pentru ierbar.

În largul mării este multă larmă.

Marmota învelește ciocolata în staniol.

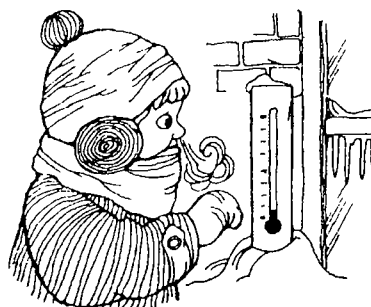
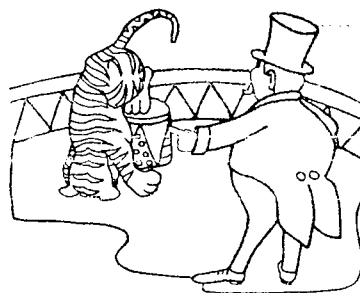
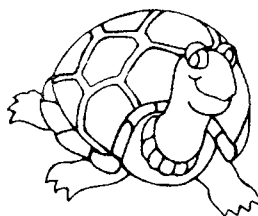
Dora cumpără margarină și marmeladă.

Cangurii au marsupiu.

Introducerea sunetului în propoziții complexe:

Srăjerul stă de strajă.
Filmele de groază sunt stranii.
Broșa are strassuri strălucitoare.
Străjerul are straie groase.
Pe stradă sunt straturi de flori.
Străbunicul are un tractor vechi.
Cristina s-a străduit să scrie frumos.
Pe strada noastră trece un străin.
Traian strănută și tușește.
Stropii de ploaie s-au prelins pe streășină.
Strămoșii noștri au strâns struguri.
Strecurătoarea s-a stricat și este strâmbă.
Traian s-a strecurat cu trotineta pe trotuar.
Stridiile trăiesc în apa de ocean.
Stricăcioșii fac stricăciuni.
Pe stradă se aude un sunet strident.
Strigoii trăiesc sub pământ.
Strada noastră este strâmtă.
Strâmtoarea este foarte strâmtă dar dreaptă.
Cu stropitoarea stropim florile.
Cristina stropește straturile de trandafiri.
Strugurii se strâng toamna.
Strofa are o structură frumoasă.
Strungarul lucrează la strungul din strungărie.
Strungărița lucrează la un strung mai mic.
Struțul străbate deșertul în grabă.
Codrin a căzut și s-a zdrelit zdravăn.
Zdreanță este un zdrențăros.
Fereastră s-a spart și a zdrăngănit.
Castronul a căzut și s-a zdrobit.
Când a trecut peste groapă s-a zdruncinat.
Prietenii au venit la petrecerea Cristinei.
Frasinul are crengile groase.
Cristian a scris strofe frumoase.
Când este frig, ne zgribulim.
Făt-Frumos a învins-o pe zgripturoaică.
Pe stradă s-a auzit o zdruncinătură.
Președintele trăiește la palatul Cotroceni.
Petre scrie mai frumos cu creionul.

Crabii nu au creier.

Crenguța a crescut strâmb.

Croitorul a croit drept și repede.

Cristalul este strălucitor și cristalin.

În crâng sunt multe crenguțe.

Crochetele sunt crocante.

Cristina croșetează și brodează frumos.

Când te grăbești, nu scrii frumos și faci greșeli.

Crustaceele au crustă pe spate.

Zgripturoaica este crudă.

Gramatica nu este grea.

Grănicerul lucrează la graniță.

Cristina dansează grațios.

Cristi a cumpărat un gramofon.

Grădinarul lucrează în grădina de trandafiri.

Grapa și grebla sunt lângă grămada de crengi.

Grecii trăiesc în Grecia și vorbesc grecește.

Greierele are un creier mic.

Sub grindă este un grilaj.

Grindina a spart fereastra din dreapta.

Mama a pregătit griș cu crutoane.

Codrin are gripă.

Rinocerul are grumaz gros.

În grădină sunt trei grupuri de copii.

Prăjitura de fragi este foarte fragedă.

Am scris trei fragmente din scrisoare.

Crina are trei frați obraznici.

Frasinul crește în pădure.

Draperia are franjuri drepti.

Frezorul lucrează cu freza.

Fratele lui Codrin este fricos.

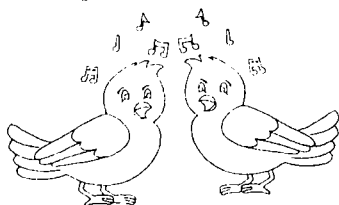
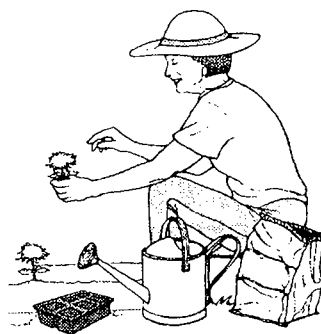
Fructele cresc în pomi fructiferi.

Bradul are tot timpul frunze verzi.

Fruntașii sunt mereu în frunte.

Vrăjitoarea face vrăji.

Vrăbiuțele ciripesc printre frunze.

Sunetul R în text

Radu și Andrei sunt frați. Radu are patru ani, iar fratele lui este mai mare cu trei ani. Radu este la grădiniță în grupa mare, iar Andrei se pregătește să meargă la școală. Ei merg la cumpărături împreună cu părinții lor.

La supermarket se întâlnesc cu Riri și Roro, prietenii lor. Riri este împreună cu sora lui, Rona. Ei sunt școlari. Roro vrea să cumpere cărți și jucării. Andrei caută jocuri și programe pentru calculator. Radu vrea să cumpere creioane cerate și acuarele pentru pictură. Mama îi arată și o carte de colorat cu animale, urși, leoparzi, crocodili, rățuște și purceluși.

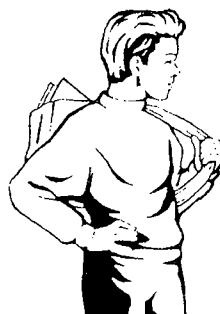
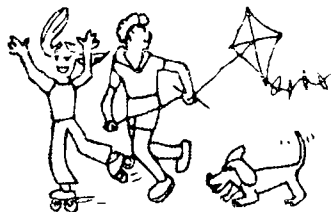
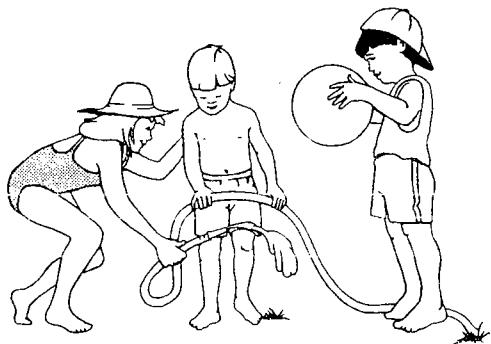
Riri cumpără cărți de lectură pentru citire. Eroii lui preferați sunt luptătorii pentru dreptate. Vrea să fie ca și ei, un băiat curajos și perseverent.

Rona cumpără o rochie roșie cu un cordon gri. Fratele ei îi arată un tricou verde cu margini portocalii. Ea preferă un tricou gri cu margini albastre și îl cumpără.

Vor să meargă la mare pentru ca să înoate, să se bronzeze la soare și să se plimbe cu barca sau cu hidrobicicleta.

După vacanță, toți copiii sunt nerăbdători să înceapă școala.

Își vor revedea prietenii și vor învăța multe lucruri noi și interesante.

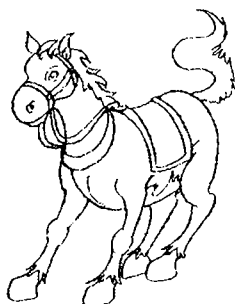
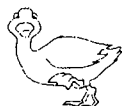
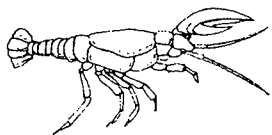
Diferențierea sunetelor L – R în paronime:

lac	– rac	lupi	– rupi
lamă	– ramă	luptă	– ruptă
lame	– rame	lupte	– rupte
lână	– rână	lupt	– rupt
cală	– cară	familial	– familiar
bal	– bar	numeral	– numerar
bol	– bor	ordinal	– ordinar
pal	– par	ciul	– ciur
file	– fire	clēmă	– cremă
plin	– prin	clic	– cric
clame	– crame	coloană	– coroană
clamă	– cramă	coloane	– coroane
ocol	– ogor	clin	– crin
pală	– pară	clini	– crini
pale	– pare	culcă	– curcă
lege	– rege	încalcă	– încărcă
cel	– cer	încălcăt	– încărcat
cal	– car	dulău	– Durău
val	– var	lampă	– rampă
clasă	– crasă	late	– rate
glas	– gras	lămâi	– rămâi
lufă	– rufă	încolonat	– încoronat
lufe	– rufe	legat	– regat
oral	– orar	legiune	– regiune
portal	– portar	lentă	– rentă
zale	– zare	umblă	– umbră
sale	– sare	modelat	– moderat
solii	– zori	penal	– penar
cale	– care	legal	– regal
dale	– dare	lest	– rest
mal	– măr	milos	– miros
milă	– miră	falsă	– farsă
mile	– mire	scală	– scară
moale	– moare	alamă	– aramă
bale	– bare	balon	– baron
lasă	– rasă	plivit	– privit
lase	– rase	climă	– crimă
las	– ras	clește	– crește
canal	– canar	clești	– crești
cărare	– călare	altist	– artist
călător	– cărător	soclu	– socru
lob	– rob	filme	– firme
lup	– rup	haltă	– hartă

Diferențierea sunetelor L – R în propoziții:

Barca alunecă pe lac.
În cutie este o lamă.
Merg la florărie să cumpăr o cală.
Pe covor sunt niște fire.
Măine merg prin oraș.
Părul este prins cu clame.
Mi-am pierdut o clamă.
Ca să ajungi acasă faci un ocol.
Vreau să mănânc o pară.
Citesc o poveste cu un rege.
Casa este dată cu var.
Văd o mașină în zare.
Supa nu are sare.
Pe drum trec mai multe care.
Nu înțeleg de ce se miră.
Negrii sunt de altă rasă.
Apa curge prin canal.
În pădure este o cărare.
Îmi pare rău că floarea este ruptă.
Împărații poartă coroană.
De la florărie am cumpărat un crin.
Copii cumiți se culcă devreme.
Te rog să mai rămâi.
Îmi place să merg în car.
Parcă se simte un miros.
Trebuie să urci pe scară.
Este o floare frumoasă, nu trebuie să o rupi.
Mi se pare că am auzit un glas.
Soldatul s-a rănit în luptă.
Prinde foile cu clemă.
Pe masă este o lampă.
Brățara este din aramă.
Hârtia aceasta este falsă.

Uite un rac în lac.
Tabloul stă în ramă.
Un om cară în spate un sac.
Caietul are 50 de file.
Sacul este plin.
Prăjitura are 100 de grame.
Vinul se cumpără de la crământ.
Grâul și porumbul se coc pe ogor.
Simt un vânt ușor, o pală
Trebuie să știi ce scrie în lege.
Barca plutește pe val.
Cavalerii se îmbracă în zale.
Creioanele sunt ale sale.
În pădure să mergi pe cale.
De cei bolnavi îmi este milă.
Dacă te grăbești, mai bine lasă.
În colivie este un canar.
Îmi place să merg pe cărare.
Soldații s-au întors de la luptă.
Soldații merg în coloană.
Mama coase o fustă cu un clin.
În curtea ta am văzut o curcă.
Tata a cumpărat două lămâi.
El vrea să călărească un cal.
Fratele meu este milos.
Radioul are scală.
Trecând prin pădure, vânătorul a văzut trei lupi.
Ștefan este prea gras.
Floarea aceasta este ruptă.
Prăjitura aceasta are cremă.
Actorii s-au prezentat la rampă.
Capacul este din alamă.
Prietenii i-au jucat o farsă.

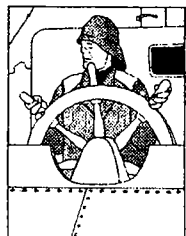
Un rățoi merge spre lac
Și vorbește cu un rac
Vin și rățuștele sale
Mâncând alune cu sare
Se opresc lângă un car
Tras de un puternic cal
Cântă toate într-un glas
Cântec cu rățoiul gras
Dacă vrei să mai rămâi
Cumpără niște lămâi.

Când pui un tablou în ramă
N-ai ce face cu o lamă
Dar, la secerat ici lame
Și la ochelari pui rame
În caiet și cărți ai file
Părul are multe fire.

Corabia cu jucării

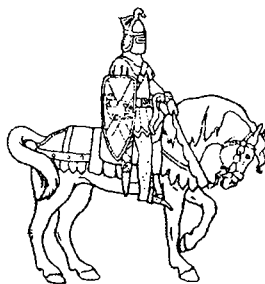
Marinarul stă la bord
Și privește lung spre port
Corabia lui este lată
Dar nu mai încapă o ladă
Lada are jucării
Jocuri, plușuri, mașinuțe
Și vor veni mulți copii.
Alt marinar, mai isteț
Spune: Nu fii nătăfleş
Le ducem noi chiar în cală
Hai, pune mâna și cară
Au plecat de lângă mal
Nava plutește pe val
Marinarul e bucuros
Toate jucăriile sunt jos
Iar copiii toți așteaptă
Să se joace ziua toată.

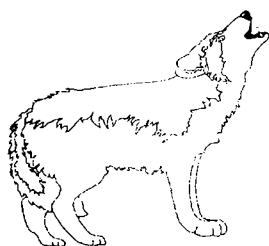
De privești atent în zare
Vezi un cal, lângă un car
Și apare, pe cărare,
Chiar un cavaler călare
Îmbrăcat numai în zale.
Este primul din coloană
Pe cap poartă o coroană
Este rege, scrie o lege
Și în luptă
Sabia i-a fost chiar ruptă.

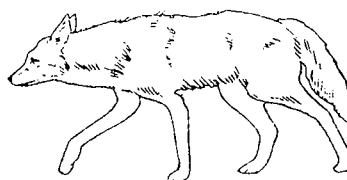
Barca alunecă pe val
 Casa o mai dăm cu var
 Iar când ne uităm în zare
 Visăm cavaleri în zale
 Pe cărare vin călare
 Ei sunt mulți, merg în coloană
 Doar unul poartă coroană
 Este rege, după lege.

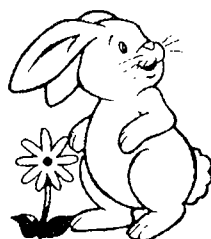
Riri pictează un crin
 Lili còase pe un clin
 O vrabie și un canar
 Apa curge prin canal.
 Radio-ul are scală
 Mingea sare pe scară
 Lulu vrea să fie baron
 Dar se joacă c-un balon.

În pădure sunt doi lupi
 Crengile să nu le rupi
 Băieții se duc la luptă
 Dar se-ntorc cu haina ruptă
 Dacă vrei niște lămâi
 La școală să mai rămâi.

Un iepuraș într-un tufiș
 Fuga, fuga pe furiș.

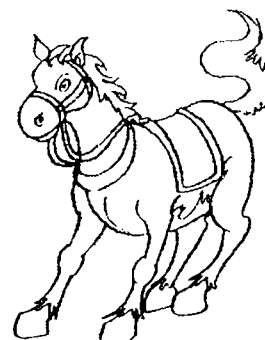
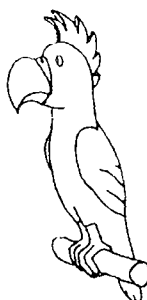
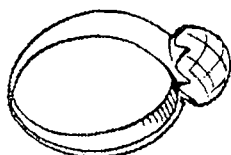
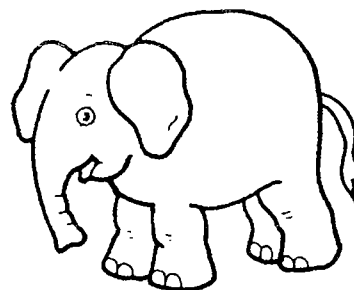
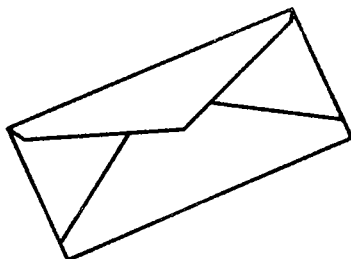
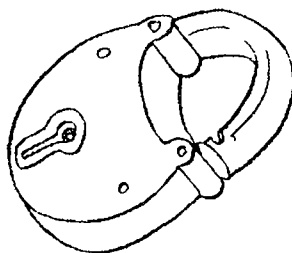

ANEXE

Fișe de lucru pentru copii – exerciții pentru sunetele

L, R

Sunetul **L** în diferite poziții: inițial, mediu, final.

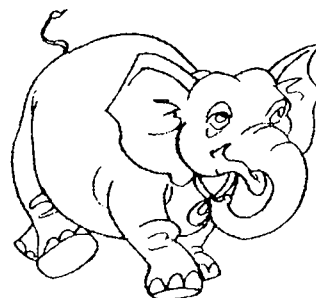
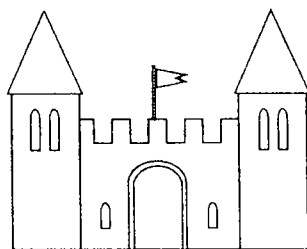
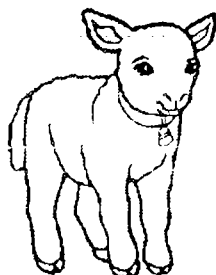
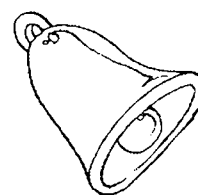
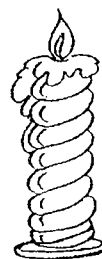
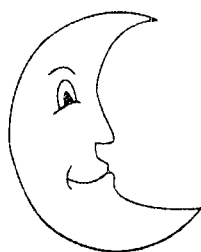
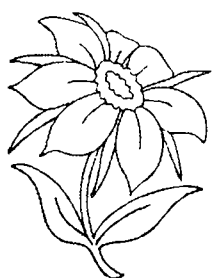
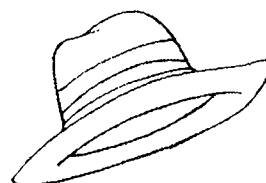
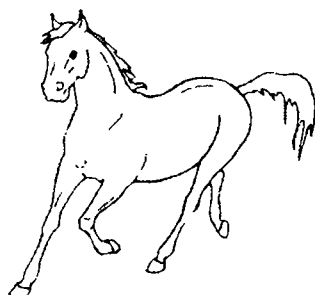

OBIECTIV: Fixarea și consolidarea sunetului „L”.

CERINȚE: Pronunță cuvintele. Unde se aude sunetul **L**?

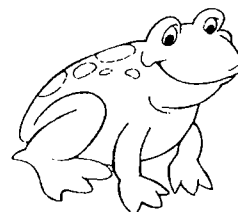
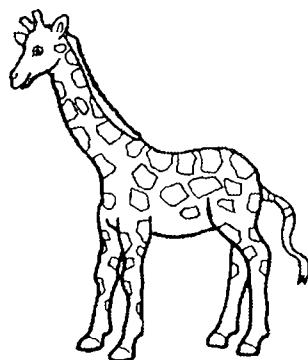
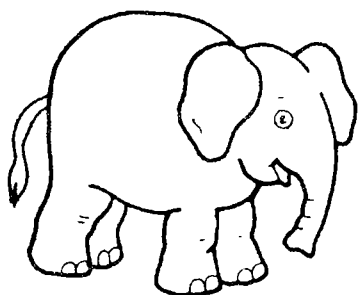
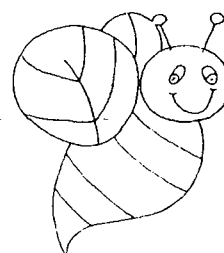
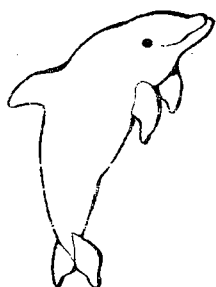
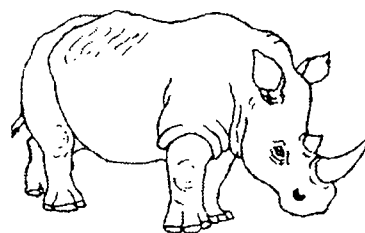
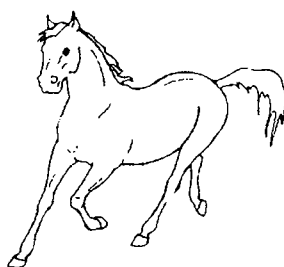
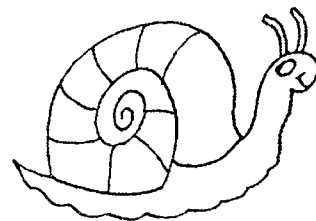
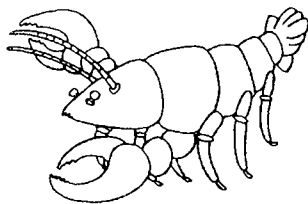
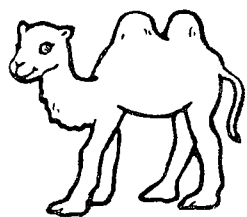
Desparte cuvintele în silabe.

Formează propoziții cu cuvintele.

OBIECTIV: Fixarea și consolidarea sunetului „L”.

CERINȚĂ: Colorez numai dacă se aude sunetul L.

OBIECTIV: Fixarea și consolidarea sunetului „L”.

CERINȚE: Denumeste imaginile.

Desparte în silabe.

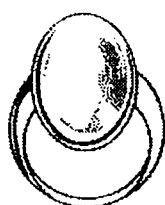
Pune semnul x în căsuța corespunzătoare sunetului L.

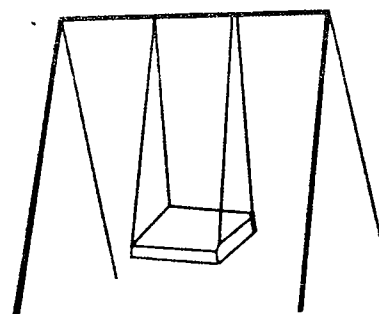
--	--	--

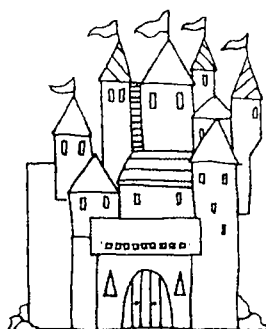
--	--	--

--	--	--

--	--	--

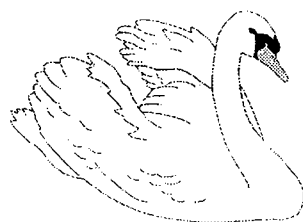
--	--	--

--	--	--

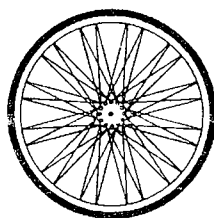
Găsește corespondența cuvânt – imagine și unește cu o linie.

ra-ța

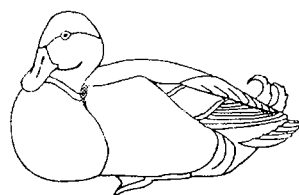
luna

ra-ma

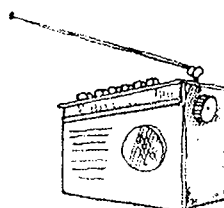
lebăda

lu-na

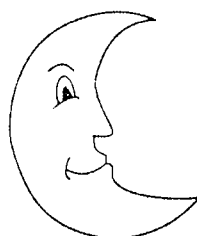
radio

le-bă-da

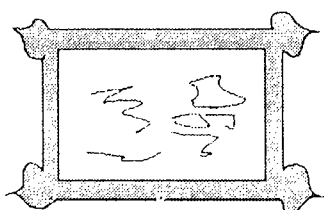
rața

roa-ta

rama

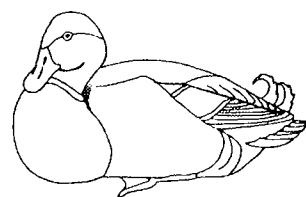
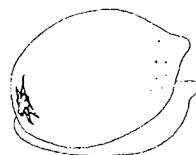
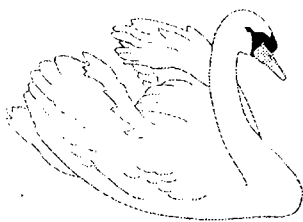
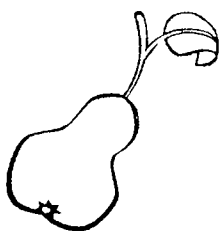
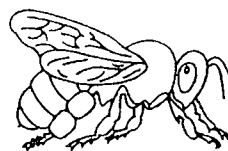
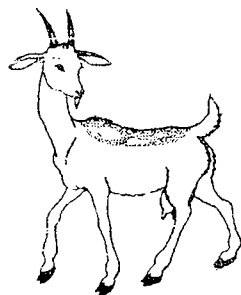
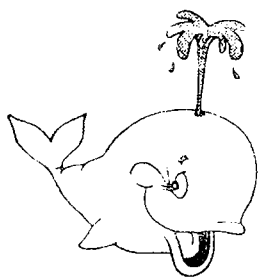
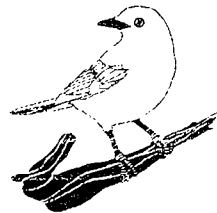
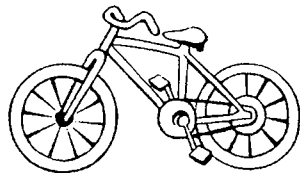
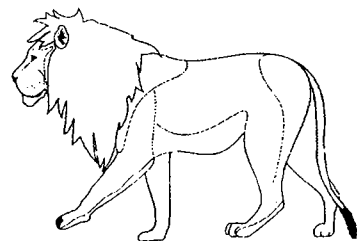
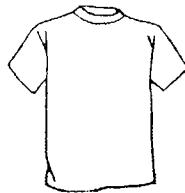
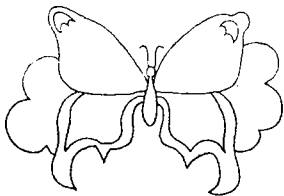
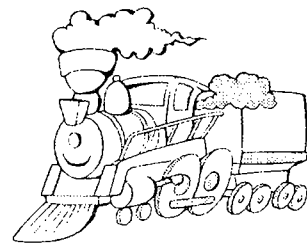
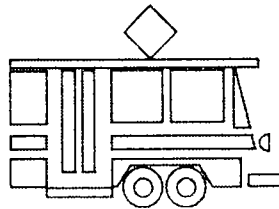
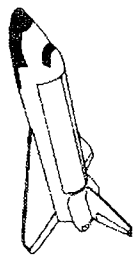
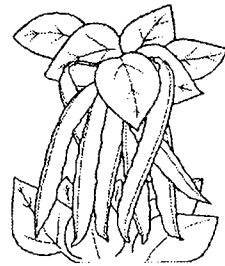
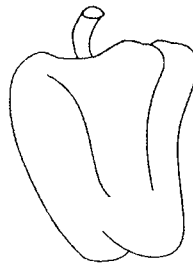
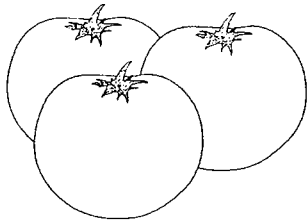
ra-di-o

roata

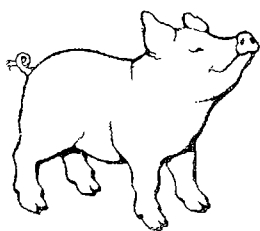
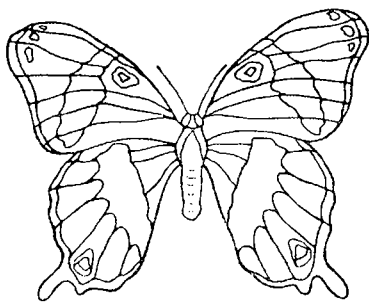
OBIECTIV: Fixarea și consolidarea sunetelor „R” și „L”.

CERINȚE: Colorează unde se aude sunetul **R**.
Încercuiește unde se aude sunetul **L**.

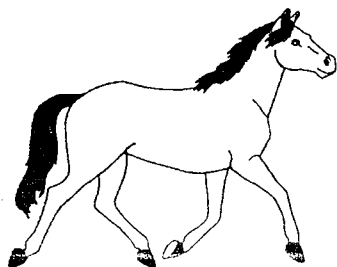
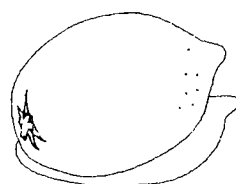

OBIECTIV: Fixarea și consolidarea sunetelor „R” și „L”.

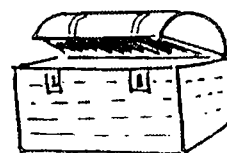
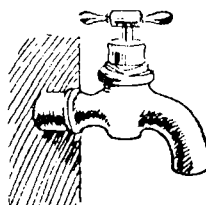
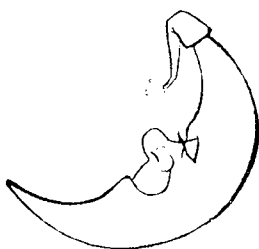
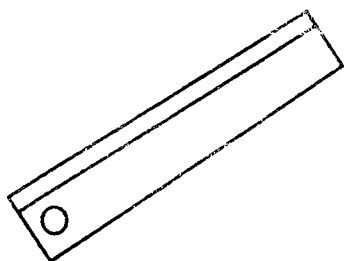
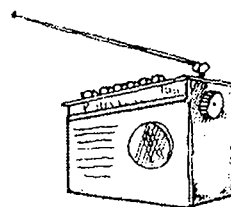
CERINȚĂ: Colorează diferit cele două litere și cu aceeași culoare acolo unde se aude **R** sau **L**.

r

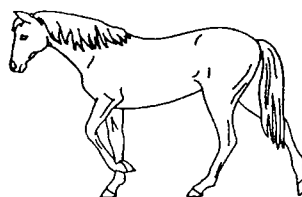
l

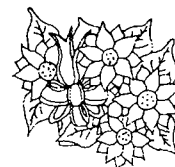
OBIECTIV: Fixarea și consolidarea sunetelor „R” și „L”.

CERINȚĂ: Completează cu cuvintele care lipsesc, urmărind imaginile.

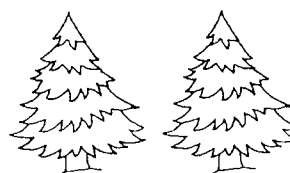
Pe lac este o

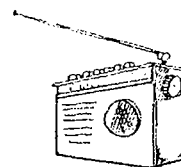
Călin duce sacii la

..... trage carul.

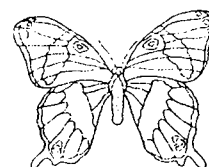
Mihai a prins un

În pădure sunt mulți.....

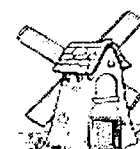
Ioana ascultă muzică la

Andrei bea ceai cu

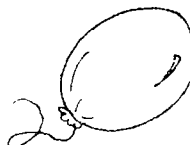
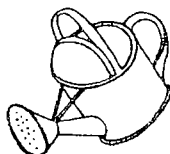
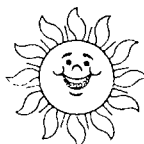
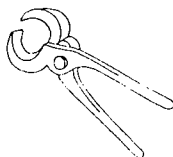
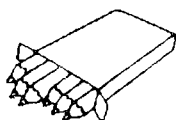
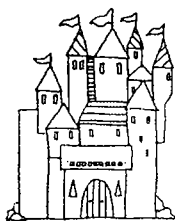

Maria are un buchet de

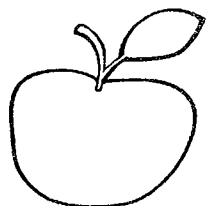
OBIECTIV: *Fixarea și consolidarea sunetelor „R” și „L”.*

CERINȚĂ: Compune propoziții cu cuvintele care denumesc imaginile următoare:

[illegible]

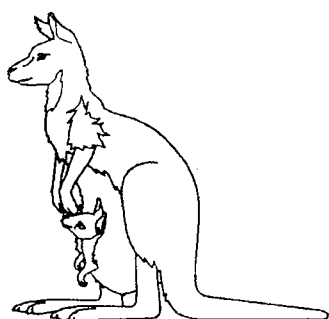
OBIECTIV: Fișă evaluare **R**.

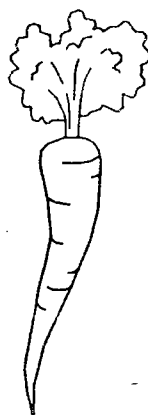
CERINȚĂ: Analiza sunetului **R** în silabe și cuvinte: unde se aude sunetul **R**: inițial, mediu, final?

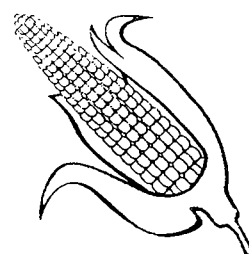

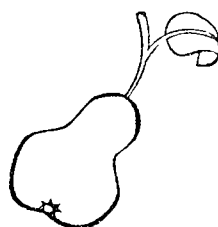

OBIECTIV: Fixarea și consolidarea sunetelor „R” și „L”.

CERINȚE: Citește fiecare propoziție.
Completează cu forma corectă.
Transcrie propoziția.

Model:

Tabloul stă în ...

lamă

ramă

Tabloul stă în ramă.

1. Tata se rade cu

lama

rama.

2. Caietul are cincizeci de

file

fire.

3. Părul de pe cap are multe

file

fire.

4. Barca plutește pe

val

var.

5. Soarele răsare în

zale

zare.

6. Cavalerii erau îmbrăcați în

zale

zare

7. Apa curge prin

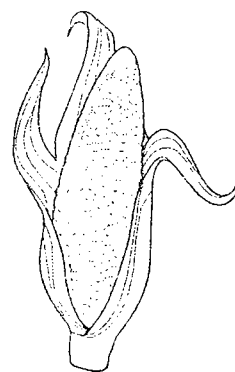
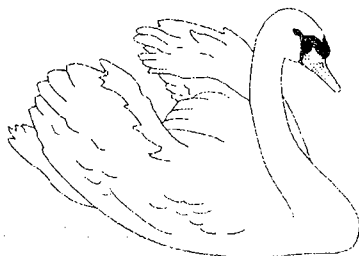
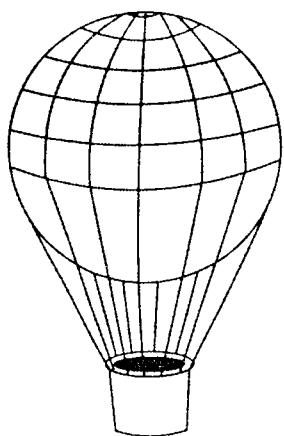
canal

canar.

8. În colivie cântă un	canal	canar.
9. Florile să nu le	rupi	lupi.
10. În pădure trăiesc mulți	rupi	lupi.
11. Copiii merg cumiți în	coloană	coroană.
12. Prințesa poartă pe cap o	coloană	coroană.
13. Roro cumpără	lămâi	rămâi.
14. Te rog să mai	lămâi	rămâi.

**Material exemplificativ pentru consolidarea
pronunției corecte**
(poezii, proverbe)

SUNETUL **B**

GHICITORI

Glob de sticlă luminoasă
Stă de veghe-n orice casă.
(*Becul*)

E falnic și curajos,
Ierni învinge, e frumos,
Cu coroana sa pe frunte,
Stă de strajă sus pe munte.
(*Bradul*)

C-o hârtie colorată
Merg să-mi cumpăr înghețată.
(*Banul*)

Mărgele mici și colorate
Se topesc în gură toate,
Iar de ziua mea,
Toți copiii vor mânca.
(*Bomboane*)

Fie ploaie, fie soare
Ne apără cu-nverșunare.
(*Umbrela*)

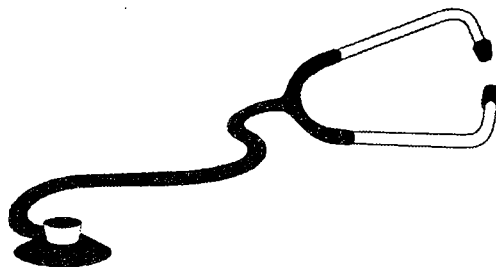
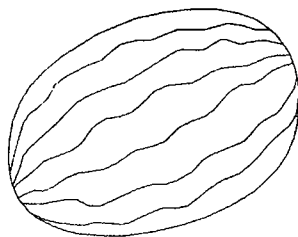
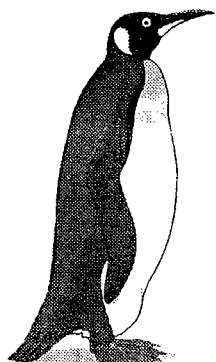
B—P

POEZII

Baba are doi boboci.
Moșul are boi și porci
Și o barbă ca de nea,
Atinge pământul cu ea.

Botezul Brândușei
Pui, boboci, berbeci și berze
Se-mbrâncesc pe poarta mică,
Toți aleargă s-o boteze
Pe Brândușa... o vițică.

SUNETUL P

POEZII

Părăluțe, panseluțe,
Clopoței, câți poștești.
E parcul de lângă școală,
Sau grădina din povești?

Patru pui de pisică
Pisica albă a lui Petre
Are patru pui cu pete.
Unul are pata-n frunte,
Altul, la picior șoșon.
Altul are pe spinare,
Prâslea are papion.

Patru poame
Petre are patru prune
Paul are patru pere
Paulina, patru piersici,
Iar eu, patru panere.

GHICITORI

Cu o pulbere ca de mătase,
Iată suntem mai frumoase!
Surioară, îți stă bine!
Repede, că mama vine!
(*Pudra*)

Ghem de nea
Toarce pe saltea.
(*Pisica*)

De-i o pisică-n copac,
Petre o dă jos cu drag.
Dacă arde undeva,
Dă fuga cu cisterna.
Tare-i curajos de fel
Se numește.....
(*Pompier*)

P – B

POEZII

Petrecerea lui Bubu
Baloane, prăjiturile,
Suc, bomboane, acadele,
Pachete și flori aș vrea
Fiindecă este ziua mea.

P – M

POEZIE

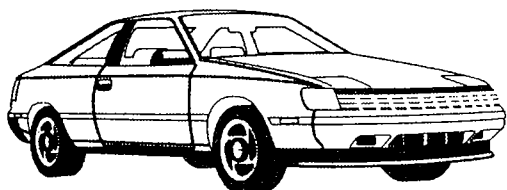
Plus sau minus?
Trei papuci de mușama
Stau posomorâți.
Pufuleț a mutat unul
Și nu mai sunt toți.

Papa lui bebe
(*rețeta*)
Bebe papă un piure,
Din banane, biscuiți,
Piersici, pere și pesmeți.

P – F

JOC HAZLIU
Pune paie-n foc Fănică
Să mai fac o pâine mică!

SUNETUL M

POEZIE

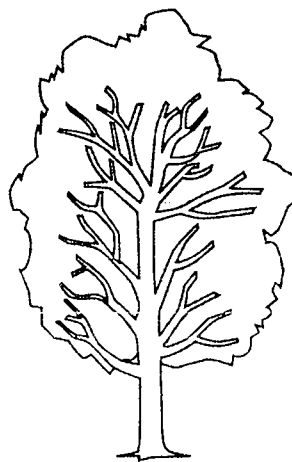
Morișca

Mircea face o morișcă.
Vine vântul și o mișcă.
Musca ce trece în zbor,
Mirată, îi dă ocol.

GHICITOARE

Cea mai dulce dintre toate
Ar mânca pe săturate
Dar, se află la regim
Și fetița și Martin.

(Mierea)

TEXT

• Miorița cea mărinimoasă

Ne aflăm pe un tărâm minunat cu flori multicolore și mioare care pasc molcom iarba înmiresmată.

Aici, o găsim și pe Miorița, oaia năzdrăvană din baladă, împreună cu mielul ei micuț și cu blănița moale, albă cu pete maronii.

Dar, Miorița e mahnită și nu vrea să mănânce. Se teme de cei doi ciobani, Manea și Mușat și nu știe cum să-și mai ferească mielul din calea lor. Dimineața, băgă de seamă cum cei doi puneau gând rău ciobănașului Micu.

Acum, ar vrea să meargă să-l prevină.

L-a găsit cântând din fluier sub mesteceni doine și balade. Micu cânta mai mult de dorul măicuței sale aflată departe în sătucul „Dumbrava”.

Încet, Miorița s-a apropiat de Micu și l-a tras deoparte.....

• Realizați oral o continuare adecvată textului de mai sus.

M-N

GHICITOARE

• Gemenele

(Miruna și Maria)

Miruna și cu Maria
Țin monedele în mână.
Vizitează prăvălia
De cinci ori pe săptămână.

Fetele vor înghețată
Și-un balon portocaliu,
Vânzătorul, nea Marin,
Le dă restul grijului.

M-B

EPIGRAMĂ

- Mie, chiar îmi place școala.
Cine zice că chiulesc?
Când abia îmi trece boala,
Iar, din nou mă-mbolnăvesc.

M-P

POEZIE

Mă prăjesc, mă perpelesc,
De plajă nu mă lipsesc.

M-V

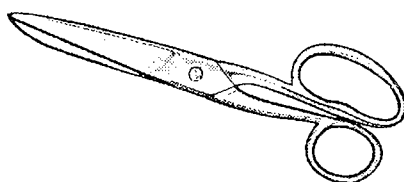
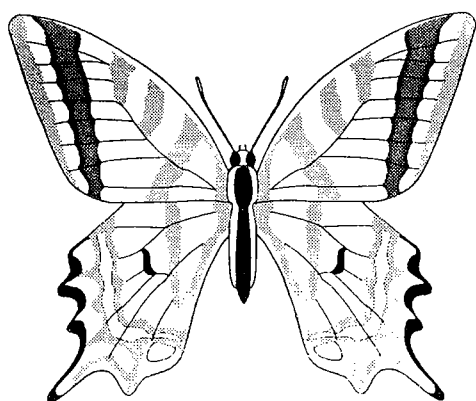
POEZIE

Gemenele

(Mara și Valentina)

Mara și cu Valentina
Amenajează vitrina:
Evantaie cu mărgean
Și mantii lungi cu volan.

SUNETUL **F**

GHICITOARE

Colorată, parfumată
Stă-n fereastră și mă-mbată
Oare cum de a ieșit
Dintr-un sâm bure pitic?
(*Floarea*)

F—V

JOC HAZLIU

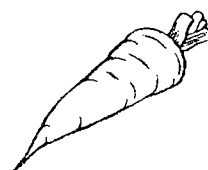
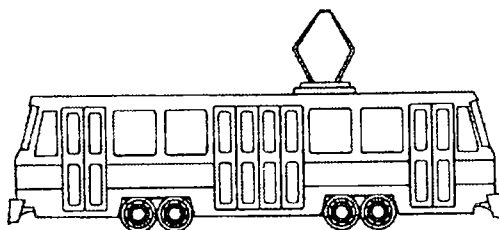
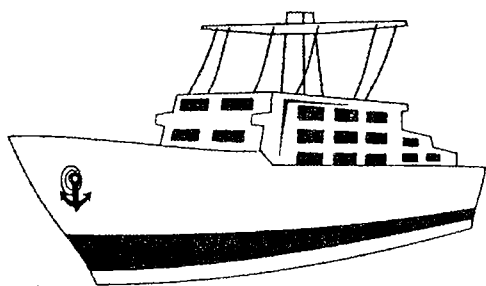
Foaie verde, foi de fag,
De vară ne este drag.
Foaie verde, foi de viță,
Fiecare ia vacanță.

F—B

POEZIE

Șeful postului și fostul,
Au mâncat cam multă ceafă.
Șefa, a ținut tot postul
Iar acum, e tare slabă,
Se văita că i-a picat,
Grea, mâncarea la ficat.

SUNETUL V

POEZIE

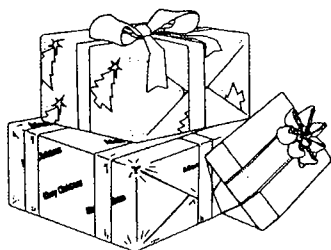
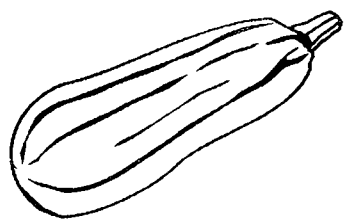
Vine vărul Viorel
În vacanță la Gigel
Vine la Vișeu la vară
Să ne cânte la vioară!

V—F

JOC HAZLIU

Vântul. Vântul vântură pământul
Focul. Focul arde locul.
Vântul întetește focul
Iar flăcări-ntețesc jocul!

SUNETUL D

POEZIE

Dăunătorii

Sus în dud, e o omidă.
Jos, păduchi în pălămidă.
O rădașcă-n deditei,
Iar în dalii, gândăcei.
Și așa, grădina toată,
De insecte-i invadată.

Darul lui Doru

Doru a primit în dar
Două-albine și-un bondar
Și o scândură, să facă,
Sus în deal, mândră prisacă.

Desert

(rețetă)

Două degete sirop,
Zahăr pudră, doar un strop.
Dude, nuci și mandarine
E salata pentru tine.

D—T

POEZIE

Dimineață, la dentist
Dumitru e tare trist.
Doctoru' urma să-i scoată
Măscuța cea cariată.

Noroc c-a venit Didina
Să îi dea ea, aspirina.
Nu-i așa c-ai înțeles
Să te speli pe dinți mai des?

D—N

GHICITOARE

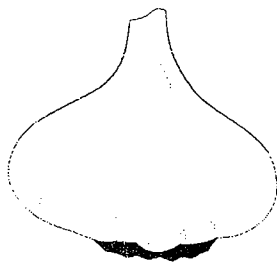
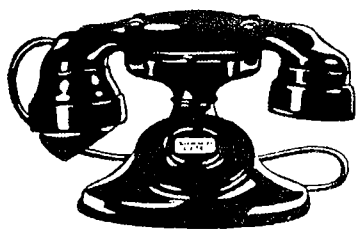
Dana, Dinu și Nadina
Se joacă de-a gospodina.
Dinu-i director de piață,
Dana, e o precupeță.
Și-atunci care-i gospodina?
Ați ghicit, ea e
(Nadina)

D—B

POEZIE

Doi colegi îl bat pe Dan
Că a câștigat un ban.
Dănuț a dat de belea
Dar nu dă banul și pa.

SUNETUL T

POEZIE

Traian ară un ogor
Toată ziua c-un tractor

Și va treiera la vară
Multe spice de secară.

JOC HAZLIU

Trenul face „u-u-u”
Și tramvaiul „tu-cu-tu”.

T—D

POEZIE

Doi-trei

Trei sau două surioare
Are vărul lui Dorel?

Două sau trei! zice Toma
Ce contează? sunt la fel.

T—C

POEZIE

Trece clasa?

Cinci carnete pregătite
Pe catedră stau cumiți

Cinci copii vor fi, acasă,
Certați astăzi de părinți.

T—S

JOC HAZLIU

Stela și cu Stelian
Privesc stele prin ocean.

T–T

POEZIE

1, 2, 3, 4 roți

Numai una-i la fântână.
Trotineta are două
Tricicleta are trei
Patru are tractorașul
Roți a numărat Matei.

T–Ce–Ci

POEZII

Sprijinită cu atela
Șade roada-n pomu' acela
Aurii, coapsele pere
Nu mai cad, cât sunt de grele.

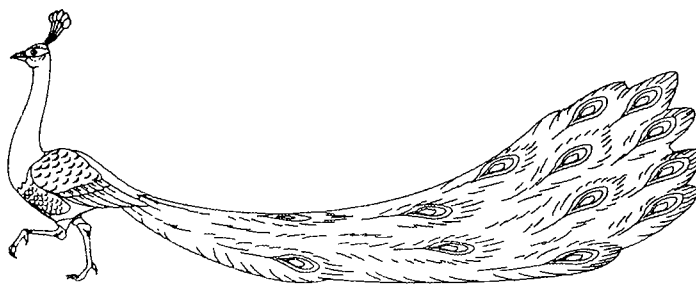
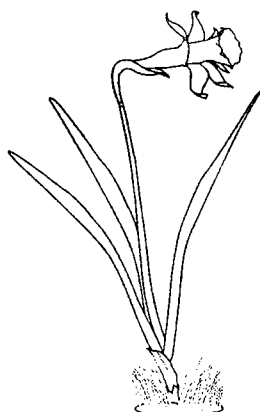
Trece trântorul în zbor,
Pe sub pere, dă ocol
Marcel ca viforul face
Trântorul nu le dă pace.

Numai perele-s de vină:
Sunt ca mierea de albină!

Ticu prețuiește cercul

Ticu prețuiește cercul
Gura nu i-a mai tăcut
Fascinat de ce-a văzut.
Unul mergea pe o roată
După ce-a întins o coardă.
Și a mai văzut un îns
Ce dormea pe-un pat încins.
Ultimul, chiar l-a uimit
Când a-nghițit un cuțit.
Tica-i spune sperioasă:
– Ticu, să nu-ncerci acasă!

SUNETUL N

POEZIE

Nana și cu Norocel
Sunt vecini de cartier

Nana joacă un șotron
Norocel stă pe beton.

N—M

POEZIE

Gemelele

(Nina și Măriuca)

Nina coase nouă nasturi
De argint, pe-o pânglicuță.
Ar vrea să mai coasă cinci
Dar, a rămas fără ață.

Strigă-n prag la Măriuca
Să meargă la prăvălie
Să cumpere ață neagră
Și un ac de pălărie.

N—D

POEZIE

Nada florilor

„Nada florilor”, insula comorilor
E pe hărți tare departe;
Un ocean ne mai desparte.
Un recif doar din corali,
Cu scafandri temerari,

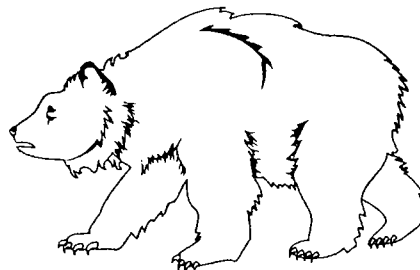
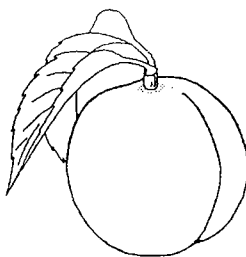
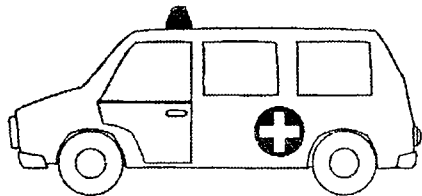
Balene ce stau la pândă
Apa, barca îți inundă.
Și când zici că nu mai poți,
Te lupți cu pirații toți.
Acum, insula-i a ta
Și comorile din ea.

N—T

POEZIE

Nac, Nana și Nineta
Au plecat cu trotineta.
După ei, e Norocel
Puiul vacii, un vițel.

SUNETUL S

POEZII

Sâmbătă e zi frumoasă
Avem musafiri la masă
Și duminică la fel,
Merg cu Sisi la castel.

Strugurele e de soi
O să meargă în butoi
Să fie vin bun pe masă,
Când vin oaspeții acasă.

Sandu are o prisacă
Cu stupi noi ca să îi placă
Soției când va vedea,
Mierea dulce în ulcea.

GHICITORI

Pui un strop și tot ai pune
O, ce de bucate bune!
(Sarea)

Voinicul, la cingătoare,
Are una sclipitoare.
Dar de ești dușmanul lui,
Capul îți stă la călcâi.
(Sabia)

S-Z

POEZII

Soarele e bucuros
Pe cer, rege luminos
Toată ziua strălucește
Cu-a sa rază încălzește.

Cu stropitoarea în mână,
Stă Sorina în grădină.
Ca să stropască de zor,
Zarzavaturi pe răzor.

S-T

POEZII

Stela are un castron
Stă pe scara de beton.
A mâncat un castravete
Și un strugure cam verde.

S—F

JOC HAZLIU

Sar în sac și bine fac
Văd un far și fug să scap.
Strig „mi-e frig”!
De după dig
Dau să sap
Dar, mă prefac.
Fac un foc să mă remarc.

Ș—S

POEZII

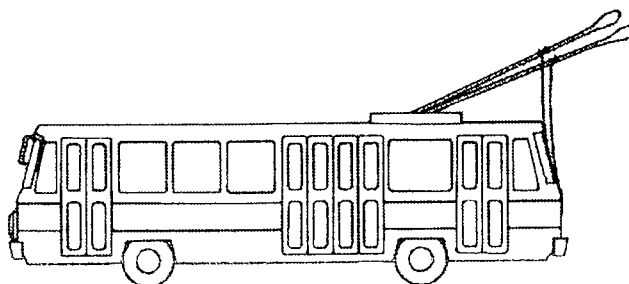
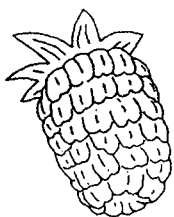
Șase stele stau aprinse
De cu seară până-n zori,
Stau pe cer șase surori.

Șase Șapte

Șase, șapte mărgelușe
Lipește pe curelușe.
I-ar mai trebui și stele
Să le prindă de mărgele
Să îi facă un colan,
Sorei sale de un an.

Sare sora lui Sașa,
Sare coarda și pe șa.
Și ieri a sărit în zori
La șotron de șase ori.

SUNETUL Z

GHICITORI

Rece plăpumioară,
Într-o lună vine iară.
(zăpada)

E de pază jos în curte
Și-l învăț să mă asculte.
Mult mă mai fălesc cu el
Și îl cheamă.....

(Azorel)

TEXTE

• O zi de nota zece

Astăzi este o zi importantă.
Elevii au primit teza la matematică. Zicu este fericit. A luat nota zece.
Măine dă test la zoologie. Va învăța temeinic după-amiază.
Apoi, va ieși puțin să înalțe zmeul primit în dar de la mătușa Zoica.

• Autobuzul

Zina iese de la școală. Trece pe lângă zidul școlii și merge spre stația de autobuz.
La colțul străzii se oprește să cumpere zambile mamei.
În stația de autobuz, o întâlnește pe colega sa, Zorina. Autobuzul sosește iar fetele urcă zâmbitoare.

• La magazin

Mama a rămas fără zahăr.
Lizica nu stă pe gânduri și se oferă să meargă ea la cumpărături. Mama o roagă să cumpere și două borcane cu zacuscă.
La magazin, Lizica dă binețe vânzătoarei.
– Bună ziua!
– Bună ziua, Lizica! Cu ce te servesc astăzi?
Fata cere politicos cele necesare, plătește și iese salutând din nou.
La colțul străzii se oprește pentru a cumpăra un ziar bunicului. Își amintește că Azorel a rămas fără hrană și face multe provizii.
Acasă, mama o privește zâmbitoare.
Azorel e zgomotos și dă din codița zulufată.
Bunicul este încântat de ziar și de istețimea Lizicăi.

Z-S

POEZIE

Stelu, cel care vânduse
În bazar linguri și fuse,
Azi visează și oftează,
Să vândă nu mai cutează.

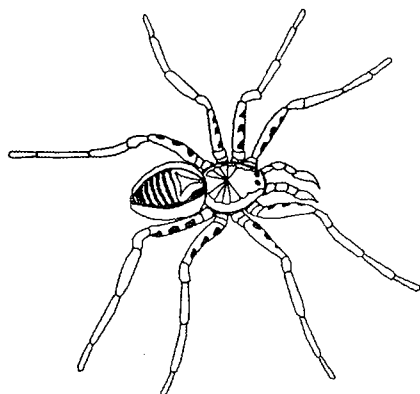
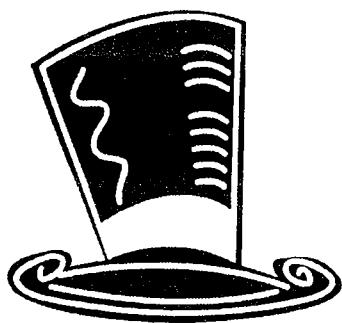
Z-D

POEZIE

Darul zânei

Zoe a primit în dar
O carte abecedar.
Fata își dorea un pește
(Cu solzi de mărgăritare
Și inele-n aripioare).
Zâna zorilor zâmbește;
Pe lădița cea de lemn
Șade scris mândru îndemn!
„Răsfoiește mai departe
Darul zânei zace-n carte.”

SUNETUL J

POEZIE

Julietta și Jenica
Merg degrabă la bunica

Că le-a făcut prăjituri
Și jumări cu murături.

GHICITOARE

Trenuleț, mașini și case,
Păpușele, multe vase,
Pe toate le vreți copii
Și se cheamă
(jucării)

J—Ș

POEZIE

Ștefi joacă un șotron
Șapte zile pe beton

Și în joc intră apoi,
Și Jenica până joi.

J—Z

POEZIE

Șapcă roșie el are
Să se păzească de soare

Și ar sta la plajă-o lună
Dacă-ar ține vremea bună.

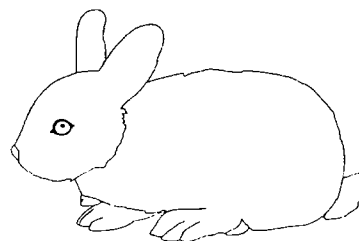
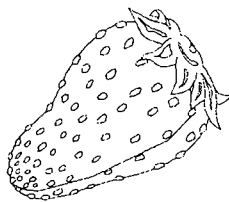
J—S

POEZIE

Joi, se pare,
Va fi soare.
Dar, în seara de Ajun,

O ninsoare cu salcâm,
S-ar putea stârni pe vale,
Lăsând pajiștea în jale.

SUNETUL Ș

JOC HAZLIU

Șuieră vântul așa „șșșș”
Și mișcă morișca mea.

Șandru are-un fluieraș
Și șuieră prin oraș.

TEXT

O zi la ștrand

Ștefan este în vacanță.

Se pregătește să meargă la ștrand cu prietenii săi. Și-a pus un șort, teneși și șosete noi. Are o cămașă cu cifra șapte pe piept. N-a uitat nici de șapca roșie.

Prietenii îl așteaptă.

Ș—J

POEZII

Șapte găște-noată-n Jiu
Și-un boboc face piu-piu,
Toate șapte vin în șir
Că le dau mălai cu știr.

Școlăriță cu breton
Joacă, joacă un șotron.

Ș—S

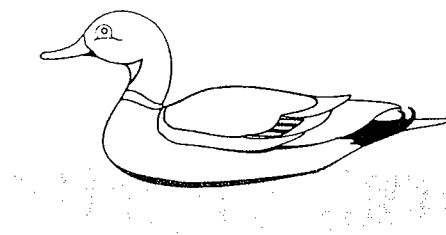
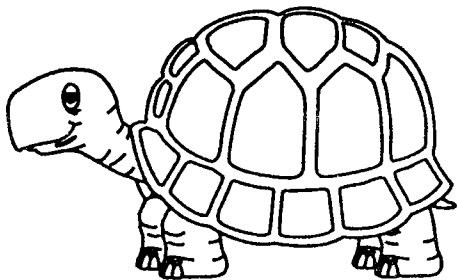
POEZIE

Pensiunea de șase stele

Am o casă minunată
Pe o coastă cocoțată.
Gazdă bună vreau să fiu
Și doresc să v-o descriu:
Acoperiș de șindrilă,

Ușă din lemn cu rășină,
Șipot cu apă curată
Și morișcă prinsă-n poartă.
Și dacă doriți,
La mine SĂ POPOȘIȚI!

SUNETUL **T**,

JOC HAZLIU

Țapul Țiti și-o căpriță
Au Țopăit pe căpiță.

GHICITOARE

Este rece, îi dor dinții
Dar mănâncă neîncetat
Fiindcă nu s-au săturat,
Nici copiii, nici părinții.
(înghețata)

T – T

POEZIE

Ambiție

Tica, Țicu și cu Tinca
Trei copii au reușit,
Să rezolve exercițiul
De la cap pân-la sfârșit.
Ceilalți, toți au renunțat
Să mai facă o-ncercare.
Mai erau două-mpărțiri
Și o mică adunare!

T – Ce – Ci

POEZIE

Cici vrea ca să înceapă
Pe cap cu un mândru țol.
Cusătura ei cea nouă
Astfel, pune ața-n două
Dar, cu acul se înțeapă.

Ț – S

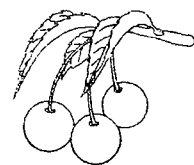
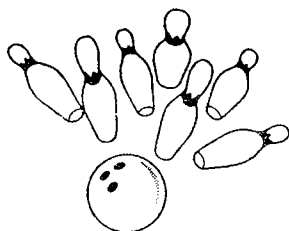
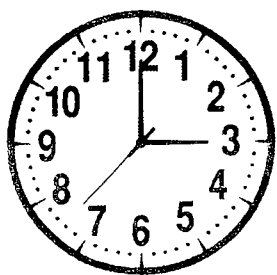
POEZIE

Prin țară umblă un sol,
Pe cap cu un mândru țol.
Dorind s-ajungă spre seară,
La castel c-o socoteală.
Dar, când să se plece la țar,
Toate de pe cap îi sar.

JOC HAZLIU

Țecu chiar are un țel:
Să devină cel mai cel.

SUNETELE **Ce, Ci**

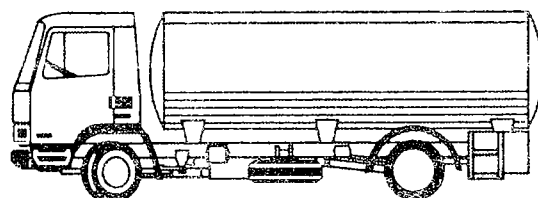

POEZII

Ghiveci

(rețetă)

Ardei, roșii, multă ceapă,
Sare și un strop de apă,
Cinci morcovi și doi dovleci,
Face Cici un ghiveci.

Cât e cerul de senin!
Poți vedea în depărtare
Păsărele ce revin
Pe-ale lor mândre hotare.

Stă fecioara în cerdac
Și prinde la cingătoare,
Crenguțe de liliac
Firicele de cicoare.

Feciori șapte-avea Vrâncioaia
Palmiei fii erau voinicii!
Și pe toți i-a dat lui Ștefan,
Să se-ncaiere cu turcii.

NUMĂRĂTORI

A făcut un cerc pe cer
Avionul lui Marcel.
Tra-la-la
Ieși afară dumneata!

Din „Arici-Pogonici”
Decupez cinci arici
Și mai mari și mai mici
Să îi prind cu lipici
Lângă groapa cu furnici.

La Luci în beci
Șade un ghiveci
Pe cinci straturi de dovleci
Tra-la-la
Ieși afară dumneata!

GHICITOARE

Bate-bate neîncetat,
Cu cioc tare în copac.

Se numește de nu știi,
Sanitarul pădurii.
(Ciocănitoarea)

Ce, Ci—s, ș, t, ț

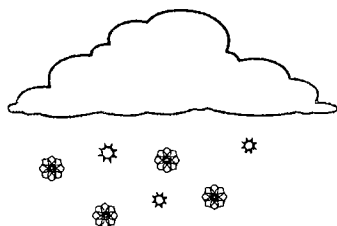
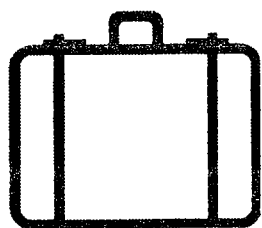
TEXT

Mircea

Calul pășea încet, șovăitor peste covorul gros de cetină.
Mircea, drept în șa, căta cu privirea la cea frumoasă de cerb. Nu-i venea să-l culce la pământ.

Mai la vale, dete peste o ceată de fecioare ducând coșuri îndestulate pe creștet.
Mircea era senin, în țară era pace, era belșug.

SUNETELE **Ge, Gi**

POEZII

Geografie, geometrie,
Sunt materiile de școală.
Care-atât de mult îmi plac,
Că vreau să fiu profesoară.

Azi s-a văicărit Gigel
La mama și tanti Gia
Că îl doare puțințel
Și măseaua și gingia.

Agentul Gigi

Gigi are o mașină
Albastră cu girofar
Îi pune multă benzină
Și se numește „radar”.

Face gălăgie multă
Când vine cu ea-n parcare
Iar șoferii-ncetinesc
Când o văd în depărtare.

Ge—Ce

POEZIE

Gentiene la gentuță,
Cerceluși și-o păraluță.
Tare mândră e Celina
Când ne arată grădina!

Gi—Ci

POEZII

Cinci arici, cinci voinici
Stau pe prispa din pădure
Într-o casă de pitici
Printre fagi și rugi de mure.

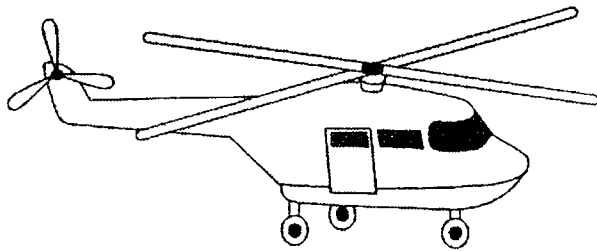
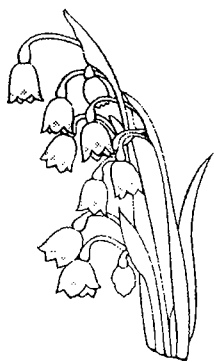
Angi, Gina și ciorapii

Gina are cinci ciorapi
Unul negru, patru albi.
Sora Angi s-a-ncurcat
– Deci, eu am unul vârgat?

Gina și plăcinta

Biata Gina-gospodina,
Geme, plânge, se agită
Fiindcă a fost la vecina,
Și-a uitat de-a ei plăcintă.

SUNETUL **L**

POEZII

În lunca de lângă lac
Lilieci țin un sfat.
Cheamă luna de neon:
Ei sunt animal sau pom?

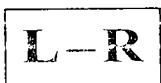
De la plopi și paltini falnici,
Ileuța mea culege
Lungi nuiiele și smicele
Coșulețele să lege.

Lui îi place ciocolata.
Ei îi place înghețata.
Nouă plăcințelele,
Vouă, acadelele.

Vulpea, leul și cu lupul
Au păzit azi-noapte stupul.
Albinele culeg de luni
Polenul de la aluni.

JOC HAZLIU

Lebăda în miez de lac
Face gâtul lung colac.

POEZII

Laura are lalele
În paner mic de nuiiele
Colier din scoici și perle
Și cercei din praf de stele.

Lumea apelor

Greierii și o lăcustă
Întâlnesc la mal
Pe surata lor broscuță
Purtată de val.

Nuferi albi și roz, pe apă
Se clatină lin
Trestia înaltă scapă
Artistic suspin.

Eleganta libeiulă
Privește un nor
Și se crede (ce ridicol)
Turboreactor.

La mal, salcia pletoasă,
Salută gingaș,
Pe puntea cea roasă,
Trece un luntraș.

Tot ce văd, în acvarelă
Voi prinde ușor
Și intitulez tabloul,
„Lumea apelor”.

GHICITOARE

Într-o raclă de cleștar
Doarme, fără viață, fata
I-a rămas în gât bucata
Mărului otrăvitor.
– Știți voi, oare, copilași
Cărui basm suntem părtași?
(„Albă ca Zăpada”)

L–N

POEZII

Elena e mare nună
La o nuntă peste-o lună
Neluțu a fost cam laș.
N-a dorit să fie naș.

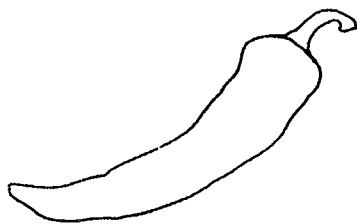
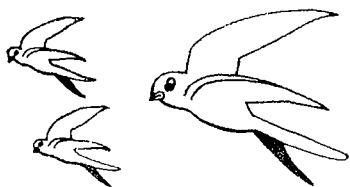
Nela bate cu un tel
Și stropi mari îi sar pe ten.
Dar când face coca sul,
Se teme că nu-i destul.

L–D

JOC HAZLIU

Sub un pod,
Plin de glod,
Văd un val
Dar, arar.
La un pol,
Stă un chior
Cu o linte
Într-un dinte.
Sar pe cal,
Dar, cad iar.
Văd un drac
Lângă lac
Și o cruce mare-mi fac.

SUNETUL R

POEZIE

Corabia animalelor

Pe corabia nebună,
Racul, capra și o rață,
Au urcat fără să spună
Iar acum se iau la harță.

Ursul, râsul și-un măgar
Vin și ei la-ncăierare
Și-încă-o rață-marinar
Să strige în gura mare:

Vine porcul cam greoi
Cu un taur după el
Și cu încă patru oi,
– Cred c-o să iasă măcel.

Săriți frați, săriți surori!
Și eliberați bărcuța!
Ca să urce trei dihuri
Și cu gâsca, sărăcuța.

GHICITOARE

Dimineața stau pe floare
Cristale scânteietoare.
(Rouă)

R–L

JOC HAZLIU

Buturuga din cărare
Opri calul lui Mardare.

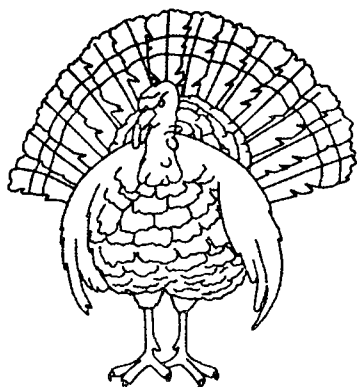
POEZII

Roua clară de pe flori
Lalele și crinișori
O strâng dis-de-dimineață
Să mă spăl cu ea pe față.

GHICITOARE

Lac, livadă, lopețică
Lili, Lola și Romică.
Care nu se potrivește
Între cele de mai sus?
– Hai copile ai răspuns?
(Romică)

SUNETUL C

POEZIE

Necazul lui Nicușor

Cri-cri-cri, greierași vei auzi.
Cra-cra-cra, ciorile te vor certa.
Cot-co-dac, zbiară cloșca în cerdac.
Chiț-chiț-chiț șoricei în legănuț.
Nicușor e necăjit
A mâncat doar un covrig
Și o gură de plăcintă
Și-acum toate la el țipă.

GHICITOARE

E o zână fermecată
Dintr-o lume minunată,
Deschizi ușa la palat
Și te face mai bogat.
(Cartea)

C-T

C-G

POEZIE

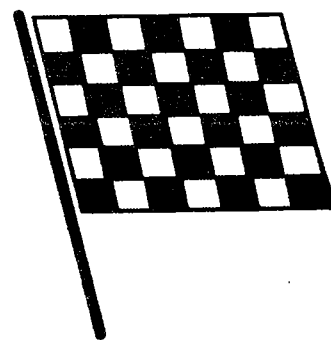
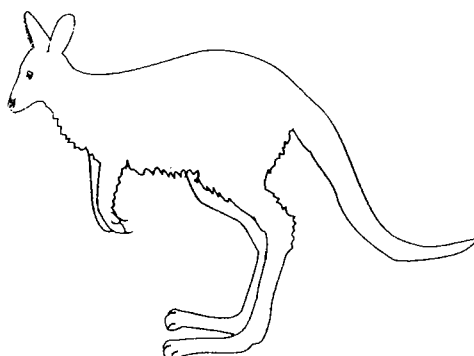
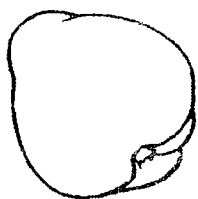
Cu cortul

Torn mult suc în trei pahare
În tort, pun o lumânare
Iar copiii cot la cot
Mănâncă desertul tot.

POEZIE

Un cocoș și o găină
Stau pe gardul din grădină
Cu-cu-ri-gu, cot-co-dac,
Se întrec ei la cântat.

SUNETUL **G**

POEZIE

Goran și gogosile

Gabi este gospodină
Astăzi gătește de zor
Amestecă în făină
Gălbenușul cu mult spor.

Câinele privește gales
La gogoșile rotunde
Gabi, îi întinde una
Goran, iute, o ascunde.

Gabi e îngândurată
Cât s-a-ntors și s-a sucit,
Farfuria-i terminată,
Gogoșile s-au „topit”.

Vine și Goran degrabă
Sprinten lângă aragaz
Gabriela îl primește
Și-l alintă pe grumaz.

Nebun, alcargă prin curte
Găinilor le dă roată,
Face gălăgie multă
Când răstoarnă o găleată.

În prag, furioasă, fata
Vrea să-l mustre pe Goran,
Dar, cățelul cu bot dulce
Dă fuguța pe maidan.

G – C

POEZIE

Păsărilor-n mândru grai
Cântă într-un fag,
Pe poteca, cu alai,
Trece un gânsac,
Și așa, cuprins de farmec
Îi zboară un gând.

Să aștepte cât mai are,
Doamne, până când?
Oare, când s-o sinchisi
Gâsca să-i răspundă
La-ntrebarea, ce pe el
De mult îl frământă?

G – D

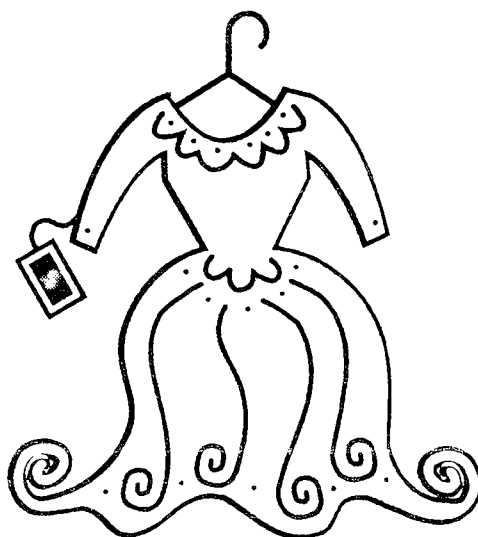
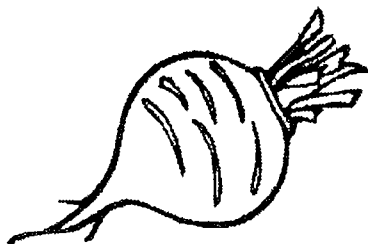
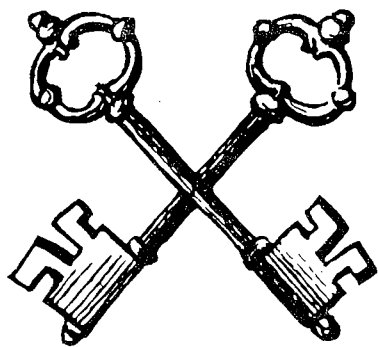
POEZIE

Când se împlinește data
Și regina va fi gata,
Se naște mândru odor
Stăpân pe deal și ogor.

JOC HAZLIU

- Doi pui goi fug de roi.
- O gulie grijulie, pe ogor, țipă la mohor.

SUNETELE **Che, Chi**

SUNETELE **Ghe, Ghi**

Che, Chi

POEZII

Am ochelari de sudură,
Coif, de la maculatură.
Cherestea, am berechet,
Am ciment, am și parchet.
Trag chenar cu un echer
Și dau gata un parter.

Chimiță are un chibrit,
Fără bețe ce să zic?
Dar, primește în cutie,
O omidă, cu chirie.

Iute, veverița „Ța”
A umplut scorbura sa.
Alune și-o nucă veche
Vrednică-i fără pereche!
Nu e chip să furi ceva
Cheia șade doar la ea.

S-au gătit nevoie mare
Chiriac și Chirachița
Merg la teatru, în oraș,
Să vadă „Coana Chirița”.

Ghe, Ghi

GHICITORI

Merg cu ele prin zăpadă
Merg cu ele și prin ploaie
Și le lustruiesc de zor
Când vine Moș Nicolae
(Ghetele)

Țes fetițele de zor
Mamele vor să le-arate
Să facă un covoraș
Și poate, un semn de carte.
(Gherghef)

În vas de lut aveam o floare
O udam doar pe răcoare.
Cum se cheamă, c-am uitat,
Vasul în care a stat?
(Ghiveci)

S-a jucat sărmana mătă
Până ce n-a mai găsit
Năzdrăvana mingiuță.
Nu mai vine când o chem.
C-a descoperit un
(Ghem)

La ureche dacă-l ții
Marea o vei auzi.
(Ghiocul)

Veverițele mănâncă
Și mistreții ar mânca.
E fructul stejarului
Și se cheamă, cred
(Ghinda)

Che – Ghe

POEZII

Ce orchestră minunată!
Am chemat sub o prelată.
Cântă papagalul chel
Și oacheșul porumbel.
Guguștiucii cam cheflii
Se țin numai de șotii.
Dar, cu toți vor orchestra
Numai sub bagheta mea!

Ghemuită sub gherghef,
Toarce mătă, fără chef.
Gherghina îi va da oare,
Ghem de lână selipitoare?

Chi – Ghi

GHICITOARE

Chipul fraged și-a ivit,
Primăvara vrea să vadă,
Clopoțel descoperit
De sub stratul de zăpadă.
(Ghiocelul)

Bibliografie

CAROL, LUIZA, *Exerciții-poezii pentru cei mai mici copii*, Editura Didactică și Pedagogică, București, 1976.

VERZA, EMIL, *Tratat de logopedie*, Editura Fundației Humanitas, București, 2003.

VRĂSMAȘ, ECATERINA; STĂNICĂ, C., *Terapia tulburărilor de limbaj*, Editura Didactică și Pedagogică, București, 1997.

VRĂSMAȘ, ECATERINA (coordonator), *Să comunicăm... cu plăcere*, Editura MarLink, 2003.

VRĂSMAȘ, ECATERINA (coordonator), *Să învățăm... cu plăcere*, Editura Arlequin, București, 2011.

